

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

N O. 00527

GEZAMLTE LIDER, 1904-1951

David Einhorn

*Permanent preservation of this book was made possible by
Mark & Etta Rosen & Children
in honor of
the marriage of David Rosen & Simme Miller*

FUNDING FOR THE CORE COLLECTION OF YIDDISH LITERATURE
WAS MADE POSSIBLE IN PART BY A GRANT FROM THE
DAVID AND BARBARA B. HIRSCHHORN FOUNDATION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

דוד איינהארן גנזאָמלטע ליזנער

דָוֵד
אַיִנָה אַרְנוֹ
גַעַזָאַמֶלְטָע
לִידָעָר

1904 — 1951

איילוסטראיט פון בנימין איינהארן

אֲרוּיסָגָעָבָן פֿוֹן פֿאָרְלָאָג "אַרְבָּעַטָּעָר-רִינְג"
בַי דָעַם בַילְדוֹנְגָס-דַעְפָּאָרְטָמָעָנֶט פֿוֹן אַרְבָּעַטָּעָר-רִינְג
נוֹוִיְאָרָק, ג. ג.

POEMS
BY DAVID EINHORN

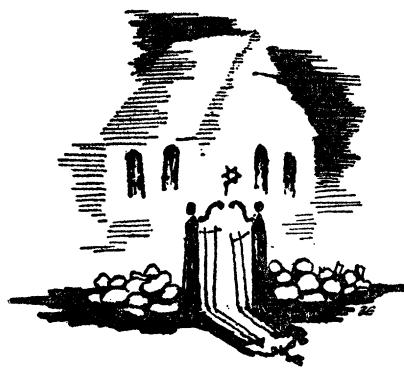
ILLUSTRATIONS
BY BENJAMIN EINHORN

Copyright 1952 by
DAVID EINHORN

Published by
The Educational Department
of the Workmen's Circle
New York, N. Y.

Printed in U. S. A.

I

דער גمراָן-ינגן

נאר קלינגט מיר אין מײַן אויער יענעער שטילעָר קול,
געמישט פון בענקשאָפט, האפענדונג און גלויבּן —
פרימאָרגנָס לויטערע פון גליקלעָן אַמָּאל,
ווען ס'פֿלעָגָן דָּאָז ווערָן די קלִינְעָ שְׂוִיבָן,
און ס'צוייטשעָרָן פון די פֿיגְגָּלְעָד אַין דְּרוֹיסָן,
און ס'יזומָעָן פון די אוּיפְּגָּעוֹאָכְטָע פְּלִיגָּן —
זִי פְּלָעָגָן אַין אַיִּין כָּאָר מִיט דָּעַם גְּמָרָאָ-נִיגָּן
זִיךְ אוּיפְּגָּיסָן אַין אַ גְּזָאָגָן צָו גָּאָט.
דאָן אַיְזָה דָּעַר זִידָע לְעֵבָן טִיש גְּזָעָסָן,
געֶבְּוִיגָּן בֵּי דָּעַר אָפְּעָנָעָר גְּמָרָא
אוֹן אַלְץ אַוְן אַלְעָמָעָן פֿאָרְגָּעָסָן,

געוויגט זיך אויף די פלייגלען פון גיעזנג
דארט ערצעידרוואו און אומבאָקאנטער וויטן
צווישן די פאָרגאנגענע און קומענדיקע טאג —
דעָר לאָנגער וועגן,
און צייט צווישן צייטן.

און אייד, אַ קינד, קויים אויפגעוואָכט פון אָומְבָּאוֹאָסְטָן,
בין שטיל געלעגן אִינְגָּעָם בעט מיט האָלבֿ-פֿאָרָמָּאָכָּטָע אַיְנוֹ,
און פון דעם ניגוֹן, ווי פון אַ כִּישְׁוֹפֿ-הָאָגָּנָּט גַּעֲצָוִינְגָּן,
בין אייד אַיְנוֹ שְׁטוֹרָאָם פון חָלוּם אַיְנוֹעֲנוֹנָקָעָן.
דעָר ברײַטער רְוִימָּס פון גַּעֲגָנוֹאָרֶט פון פֿוֹסְטָן
איַז אַיסְגַּעְפְּלִיט גַּעֲוָאָרֶן מִיט וּוּזְיאָגָעָן,
וּאָס האָבָּן צָאָרֶט אַז טְרוּיְעָרֶיךָ גַּעֲוָאָונָקָעָן —
אַ צּוֹשְׁטָאָגָן דָּעַרְוָאָרֶטָן אַז דָּעַרְמָאָגָעָן.

ערשֶׂת שְׁפָעַטָּר, שְׁפָעַטָּר האָבָּאָד עַס בָּאָגְרִיפָּן
אט דעם גַּעֲזָנָג אַיְן בָּלוֹט, מֵין אַלְטָעָם יְדִישׁ בָּלוֹט,
וּאָס האָט גַּעֲשְׁטָרָאָמָּט פון טְוִיזְנְטִיְּאָרִיקָעָ טִיפָּן,
און שטיל גַּעֲשְׁטָרָעָבָט צַוְּ דִּי אָומְעָנְדָלָעָכָע הַוִּיכָּן,
און דָּעַר אַיְבִּיקִיָּט אַרְיוֹן, דִּי גַּאנְצִיקִיָּט צַוְּ דָּעַרְגְּרִיבָּן,
צַוְּ יְעֻנְעָם גַּיְסָט, וּאָס שְׁוּעָבָט אַיבָּעָר דעם כָּאָזָס
און פֿאָרָמָּט וּוּלְטָן אֹוִיס, אַז צִינְדָּטָן דִּי זָוְעָן אַז,
וּאָס האָט מֵיְנָעָן זְעַלְבָּסָט גַּעֲמָאָכָּט,
גַּעֲקָנָאָטָן מֵיְנָעָן גַּלְדָּעָר,
וּאָס האָט אַאוּיְלִיקָט מִיר צַוְּ שְׁעַנְקָעָן
אַ פּוֹנָק פּוֹן אִים,
צַוְּ דָּעַנְקָעָן אַז גַּעֲדָעָנָקָעָן,
צַוְּ צִיעָן זִיךְ צַוְּ אִים, צַוְּ זָוְן אִים אַז בְּעַנְקָעָן.

אַ, יְעַנְעָ טָאג אַז נְעַכְתָּ אַיְן שְׁטִילָן בִּיתְ-הַמְּדָרֶשׁ,
צְווִישָׁן די פִּיר וּוּנְטָמָ, פּוֹן דְּרוֹיסָן אַפְּגָנִישִׁידָט,
וְזָאָ די צִיְּתָ אַזְּטָ זִין גַּעֲטִילָט אוּיפָּתָפִּילָות אַז אָוִית סְדָרוֹת,
און גָּאָט האָט יְעַדְן טָאג אַ נְיִיעָ וּוּלְט גַּעֲשָׁאָפָּן ;
וְזָאָ גַּלְיִיבָּן אַיְן גַּעֲוָעָן די גַּבְּרוּה פּוֹן דעם שְׁלָאָפָּן,
וְזָאָ טְרוּיָם גַּעֲוָעָן אַיְן וּאָרֶן
און וּאָר אַ חָלוּם נָאָר.

שטייגן האט געמיינט דארט פאלן
 און פאלן האט געהיסן שטייגן ;
 וואו גאט האט זיך אנטפלעקט אין שוויינן
 און אלץ פון היינט איז ניט וווערט געווען קיין בליך —
 אג בלאום וואס וווערט פאראדארט. א שאטן וואס פאראפלוייגן
 וואו זען האט מען געקענט נאר מיט פאראמאכט איגן
 און אינגרלעך געווען איז דאס גליק

דאס פלעגט דאס אפטעד טראפען,
 ווען איך פלעג זיצן צליין בי דער גمرا
 מיט צוגעמאכט איגן, הענדיך די שטילקיטט,
 פלאונגט פלאצלאנג, ווי א שטיטס מיר זאגן : עפַן
 אונ זע די זועלט ! עס איז די צייט פון זומער.
 דו ביסט א בלינגדער, א טויבער און א שטומער,
 דאס טיכיל דא ניט וויט איז קיל
 און לוייטהר, ווי קריישטאל
 און שפיגלט אָפֶן איז זיך די זילבערגורייע ווערביע.
 דו ביסט געליכן צו און אויסגעליידיקט של
 וואס בענקט צו ווערן פול מיט זון און בלוי פון הימל.
 א, זע, דיין יאמער-טאָל
 איז גורין און פריש און שםוקט,
 און פול מיט האניך איז א יעדעס בלימל.
 גאי, ווער א בין און טרינק פון יעדן בלום !
 גאי, ווער א שמעטערלינג און שועבע איבער די לאונקעס !
 זע, די בושלען שטייען רואיך אינעם געסט,
 די טויבן ווארכען, דאס לעבן איז א פעסט,
 מיר זינען אויף א וויל פאראבעטנע געסט,
 די טישן זינען גרייט, דער וואלד איז פול,
 מיט רווייט פאוזימקעס און שוואָרצע יאנדעס.
 מיט ווילדע מאַליגעס און צוגעברונט שוואָיימען.
 זע, די פעלדר צייטיקן,
 דעם צאָפטיקן וויאַז פון זאנג צעקיי,
 די גריינע אָרבּעָס פרישע פון דער שייט.
 זע די עפל איז דעם גארטן ווערן רויט,
 לאֹו דורךלויכטן, ווי זיי, דיין בלאָס הוויט

און אונפילן דיין בלוט מיט שטראָלן פון דער זונ.
גַּיִ, נָעֵם, גַּעֲנִיס דַּעֲרְפּוֹן!

און אויפגעהויבן האב איך מינע ברעמען
און אויסגעצזיגן מינע הענט צו געמען,
און נישט געוואויסט או געמען היסט איך געבן,
און אפטער קאסט אײַן שעה אַ גאנֶן לעבען.
אַיצַּט שוידערט מיך די פֿרִיד פֿון יַעֲנָעָם זַמְּעָרְ-זַאָלְדְּ,
די פֿעלְדָּעָר אַרוֹם אַים, די לאָקָעָס אַוְן דַּעְרְ טַיְיךְ,
די קַוְרְצָעְ רַגְעָס וָאָס אַיךְ האָב דַּאָּרָט גַּעֲנָמָעָן —
אַ פֿוֹסְטָעְ קַרְעַטְשָׁמָע אַיז דָּאָס אַלְץ גַּעֲוּעָן,
אַ חַוְרָבָה וְאוֹו עַס לַוְיָרְן די רַוְחוֹת,
אַ צַּוְיָבָרְ-בִּילְד וָאָס וּמְעָרְטָוְויִי רַוְיךְ צַעְשָׁוָאָמָעָן,
אַ שִּׁיכְרוֹת בְּלִזְיִן פֿון בְּלָוט, פֿון האָס אַוְן מַאְכָט,
אַ טַּוִּיטְ-טַּאנְצָן פֿון פֿעלְקָעָר אַוְן מְלוֹכוֹת.
און וּוּן אַיךְ האָב זַיךְ אוּפְּגָעָוָאָכָט,
געפָּלָן פֿון די בִּימָעָר אַיז דַּעְרְ קַאָלְטָעָר גַּאֲלָד פֿון האָרְבָּסָט
און צַוְּגָעְדָּעָקָט צַעְבָּרָאָכָעָנָע צַוְּיִי לוֹחוֹת.

געשענְגִּישָׂן, צַיְיטָן, גַּלְיִיךְ די פֿרִיד סַעְזָאָגָעָן,
זַיִי קַומָעָן וְויִי די שאָטָגָס אַוְן פֿאָרְשָׁוִינְדָן.
נָאָר וּוֹאָיל אַיז דֻּעָם וָאָס טַרְאָגָט אַן אַיְבָּיקָן טְרוּוִים,
אַ וּוּלְטָאַלְכָּפָעָן וָאָס אַיסְטָעָר צַיִיט אַוְן רַוִּים —
דָּאָן טַרְעָפָט, אַז דַּעְרְ וָאָס זַעַט, מַקְנָא אַיז דֻּעָם בְּלִינְדָן
אַזְוִי מַקְנָא בֵּין אַיךְ אַיצַּט מִין זַיְדָן,
וָאָס האָט גַּעֲוָאָסְט דֻּעָם סָוד דַּעְרְ הַבְּדָלָה —
דָּאָס צַיְיטְלָעְכָעָ פֿון אַיְבָּיקָן צַוְּשִׁידָן,
די נָאָכָט פֿון טָאגְ צַוְּאָנְטָעְרְשִׁידָן —
די עַרְשָׁטָעָ ברְכָה פֿון דַּעְרְ עַרְשָׁטָעָר קְלָלה —
די לאָגָגָע פֿאָרְשָׁאָלְטָעָנָע וְאָרָה, וָאָס צַיִיט זַיךְ טַוְיָונְטָעָר יַאֲרָה,
צַוְּוִישָׂן דֻּעָם עַרְשָׁטָן שְׁבַת אַין גַּנְּעָדָן
און לעַצְמָן אַיְבָּיקָן שְׁבַת וָאָס דַּאֲרָף קַומָעָן.

און זַוְּאָרְטָנְדִּיק צַוְּוִישָׂן די צַוְּיִי טָעָג
הָאָט עַד גַּעֲמָסְטָן דַּוְרָךְ דַּעְרְ וּוּלְטָזִין וּזְעָג
און אַוּמָטָם גַּעֲוּעָן, אַוְן אַיז עַרְגָּעָץ נִיט גַּעֲוּעָן,

און אלץ געזען און גארנישט ניט געזען,
 און אלץ געהערט און גארנישט ניט געהערט.
 און זיענדיך אַ שטומער,
 בלויין שפרײַטנדיך צום הימל זיינע הענט.
 האט ער דעם וועלט-צער אויסשרײַען געקענט.
 דער זידע איז שוין טויט,
 דער בית מדרש איז פאָרבונט,
 געשענדט און ווערט געשענדט
 פון אַיגענען פֿרְעָמְדָע הענט.
 נאָר אַיבִּיךְ בְּלִיבְּט זִין חֲלוֹם
 און אַיבִּיךְ בְּלִיבְּט זִין נִיגָּן,
 ער הענטט פֿאָר מִינְגָּן אָוְגן,
 ער זִינְגָּט מִיר אַין מִין בְּלוֹט,
 און וּאוֹ אַיךְ זָאֵל נִיט זִין,
 אוּף וּולְכָּן קָאנְטִינְעֶנט,
 וּאוֹ דָּעֵר בְּלוּיָּר הִימָּל רָוֵת,
 וּאוֹ דִּי אַיבִּיךְ שְׁטָעָרָן פִּינְקָלָעָן,
 וּאוֹ אַינְגָּזָםָעָן מַעֲנְטָשָׂן קָאנְעָן
 גַּעֲפִינְעָן דָּוָאִיקָּעָן וּינְקָלָעָן
 צַו חַלּוּמָעָן אָוְמְגַעְשְׁטָעָרָט,
 צַו וּאָרְטָן אַין דָּעַרְמָאָגָעָן
 אַון אוּסְזִינְגָּעָן צַו גָּאַט דִּי בענְקַשְׁאָפָט פָּוֹן דָּעֵר וּוּלְט —
 דָּאָרָט קָאָן אַיךְ אוּפְשָׁטָעָן מִין אַינְגָּזָמָעָן גַּעַצְעָלָט.

אָפָט טְרַעְפָּט מִיר, וּוּעָן אַיךְ גַּי בַּיְנָאָכְטָן אַלְיָן אַין פָּעֵל
 אַון מִין נְשָׁמָה בּוֹיגְט זִיךְ, זִיפְצָט פָּוֹן שְׁוּעָרָן לְאָסְטָן,
 גַּלְיִיךְ אַיְנָעָר אַוִּיךְ אַ שִּׁיףְ אַוְדָעָר אַון אַן מַאָסְטָן
 אַין מִיטָּן יִם, צְוּנוּפְגַעְבָּרוּוֹת פָּוֹן שְׁטוּרָעָם,
 אַון זָוְנְדִיךְ אַ ברְעָג, אַ שִּׁין וּאוֹ פָוֹן אַ טְוּרָעָם,
 דָּאָן הוֹבָב אַיךְ אוּרִיךְ דִּי אוּגָּן צֻום אַין סָוףְ,
 צֻום בְּלָאָסְן מִילְּךְ-זְוּעָג, וּוּלְכָעָר צִיט זִיךְ וּוִי אַ שְׁלִיעָר
 דָּוֹרֶךְ דַּעַם טָוְנְקָלְ-בְּלוּיָּעָן טִיפְן הַאֲרִיוֹאָנָט.
 דָּאָן קוּמָט צַו מִיר פָּוֹן דָּאָרָט דַּעַם זִידָנָס שְׁטִילָעָר נִיגָּן
 אַון פְּלֹצְלִינְגָּו וּוּרְטָט דִּי גַּאנְצָעָו וּוּלְטָט מִיר אַזְוִי גַּעַנְטָט,
 גַּלְיִיךְ וּוִי דָּעֵר גַּאנְצָעָר אָנוֹוּזָרָו גַּעַזְעָזָן וּוּלְטָט מִין הַיִּטְט.
 דָּאָן פְּילָ אַיךְ, וּוִי אַיךְ וּוּרָ

אין ים פון ליכט צערונגען,
דאָן פיל אַיד אָז אַיד בֵּין
אָ טִילְ פָּונְ דִּי מִילְיאָנָגָן זָנוּגָן
דאָן הָעָר אַיךְ, וּמֵין קָעָרֶפֶעָר,
געַפְּאָרָעָמֶטְ פָּונְ דִּי זָעָלְבִּיקָעְ אַטְאָמָעָן,
נָעָמֶטְ זַיְגָעָן מִיטְ דָּעָם נִיגָּוֹן
אָ לוֹיְבָּדְגָּזָעָנָגְ זַיְן נָאָמָעָן —
וּזְאָס אַיז גָּעוּגָעָן, אָוָן אַיז, אָוָן וּזְאָס וּוּטְ אַיְבִּיךְ זַיְן.

נַיְדָ-יַאֲרָךְ, 1950

נָעַלְה

זוי קאן איך יא דערמאגען
 און צער, און כעס, און וויטיק און און שרעך.
 איך האב שווין אין מיין יונגנט געוזן, ווי זוי פארגיגיען —
 ניט מהנתוויז מיט פאנגען און געשרייען,
 גלייך ווי ציגינגער דורך א פוסטן מארך,
 ניז, —

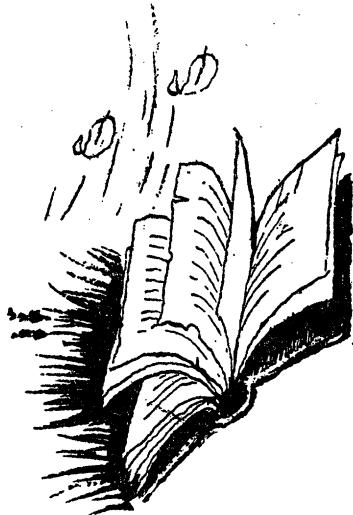
זוי זיינען שטיל אוועך
 פאר זיך, פארזונקען אין געדאנקען,
 ווי איינזאמע, פארנاكت אין א שטילן אלול פארק.
 איך האב זוי געוזן נאך לייכטנדיק און צאנקען,
 ווי יארציטט-ליךט צו געללה-צייט אין של
 עס האבן זיערט פלאמליך פון געלן זאמד אין קאסטן
 נאך אויפגעהייבן זיך און לייכטיך זיך צעברענט.
 פון לאנגן בעטן און פון לאנגן פאסטן
 האבן זיערט דארע, דורכזיכטיקע הענט

זיך אויסגעצוייגן צום האלב-פארמאכטן טויער
און אויסגעזונגען זיינער לעצטן אונט-טרויער.

די זידעם, זי מיט די לאנגע וויסע בערד
און הויכע ערנשטיינ שטערנס און אראגעלואט בערמען,
מייט זיינער לאנגזאמען טראט און פיערלעגן גיין,
זי האבן אין די וויסע קיטלען קוים באַרייט די ערדר,
גלייך זי וואָלטן אונדזער וועלט שוין ניט געהרט.
דאָן פֿלעגט זיך דוכטן מיר, אַט ווערן זי פֿאַרְשׁוֹאַונְדָּן
און אויך מייט זי דריי טוינטן יאָר פֿון זיין.
אַ גאנצע וועלט האָט זיך געהילט פֿון זיינער ואַונְדָּן,
אַ גאנצע וועלט האָט זיך געתריזט מייט זיינער פֿיין.
און אַיך האָב דֿאָן געפֿילט, אַיך בין מייט זי פֿאַרְשׁוֹאַונְדָּן
מייט טוינט שטריך פֿון בענקשאָפט, האָפֿונְגָּה, זיין.
און ווערן זי פֿון אונדזער וועלט פֿאַרְשׁוֹאַונְדָּן
דאָן וועל אַיך אויך פֿאַרְשׁוֹינְדָּן גלייך מייט זי.

און שטיינדייך אָזוי אַין אִינְזָאמְטָן ווינקל פֿון דער שול
און הערנדיך אָזוי דעם כאר פֿון שטימען
וואָס האָט געשטראָם צום אָפֿעָנָם אָרוֹן קודש
וואָס האָט אויסגעזען, זי אַ פֿעָנְצָטָעָר צו דער אָומְעָנְדָלָעָקִיָּת
מייט סודות פֿול, מייט שטילקִיט פֿול, מייט ליבָּט אַון שאָטָגָּס פֿול.
גלייך זי דער הימל אַין אַ קלָּאַדְרָעָר ווינטער-נאָקט,
האָב אַיך דעם וועג דערזען, די אַיְבִּיקִיט באָגְרִיפֿן
און דעם שעפּער פֿון דער וועלט וואָס היט אַון וואָקט;
און דערפֿילט האָב אַיך די רָוּ פֿון גְּרוֹזִין האָפֿן, —
אוּ מעָגָן בְּלִיבִּין צָעֵן, דער טויער וועט זיין אָפֿן,
און מעָגָן בְּלִיבִּין דְּרִיִּי, וועט ער ניט זיין פֿאַרְמָאָכָּט.

נוֹ-יִּזְרָאֵל, 1951.

* * *

מיין ליד איז געפֿאנְגָעַן איז ריטט פון טרויריקע, שטילע געזָאנְגָעַן,
עס סודן די ווערטער, ווי בלעטער וואס וועלךן און פאלן פון בוים;
עס ציען זיך פערזן נאך פערזן, ווי בייטן מיט שפֿעטיקע זאנְגָעַן
פון אונטער א הימל א גראען וואס זיפט מיט א רענעלע קויים.

אוזי ווי א מהנה יתומים וואס בלאנדזען און טاطן, און מאמען
אוזי זוכן אום מיינע לדער א נשמה וואס זאל זיך פֿאַרטִיכִין.
און שטיל און דער וועלט, מיט דער עלנטער, איינזאָמֶעֶר שבינה צוֹזָאָמֶעֶן
בָּאַקָּלָגָן זיך פֿאַר זיך דעם חורבן און זוכן א טרייסט אין געווין.

פארוֹאָגָלָט אֵיך לִידְעָר, פֿאַרְוֹאָגָלָט! געפֿינְט וואו אֲשָׁול אֲפֿאַרְלָאָזָטָע,
וואו ס'דאָוָונָן די פֿיְגָעָלָעָךְ שְׁחוּרִית אָונְן מְעַרְיב — דָעָר נְאַכְטִיקָעָר וַיְנָטָם.
פארוֹאָגָלָט אֵיך! טָאָמָעָר געפֿינְט זיך נאָך דָאָרטָן אָונְן אוֹיג אֲפֿאַרְטְּרָעָרְטָע
און ס'מוֹרָמָלָט נאָך, "טָאָטָע" אָונְן "מאָמָע" אוֹיף יִדִּיש אֲיִדְיוּשָׁס קִינְד.

וּוְלָנָן, 1910

מיר וועלן פֿאָרְבְּלִיבִּין אַיִן שׁוֹל

מיר וועלן פֿאָרְבְּלִיבִּין אַיִן שׁוֹל.
ווען די טרייט פֿון דעם לעצטן אַיִן ווַיִּת ווּעַט פֿאָרְשְׂוִוינְגְּן
אוֹן סְיוּוּעַט דעם נְרִיתְמִיד פֿאָרְלֻעְשֵׁן דער ווִינְטֶן.
דאָן וועלן מיר ווַיִּדְעֶר זַיִן לִיכְטָל אַנְצִינְגָּן.
מיין קִינְד!
עס טָאָר זַיִךְ נִישְׁטָם לְעַשְׁן,
מעָן טָאָר נִישְׁטָם פֿאָרְגְּעָסָן,
זוֹ שְׁטָעָלָן אַיִּצְחִיט דער שבִּינָה פֿון פֿאָלָק.
מיר וועלן פֿאָרְבְּלִיבִּין אַיִן שׁוֹל.

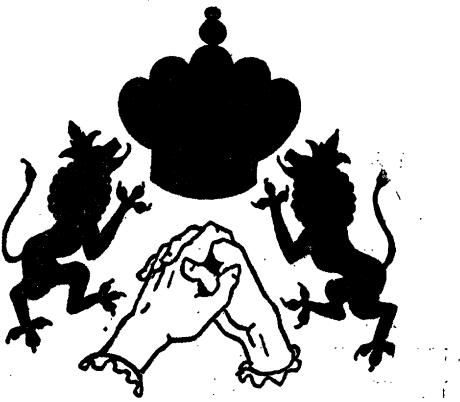
אוֹן שְׁחָרִיתֶה, אוֹן מְנַחָּה, אוֹן מְעָרֵיב פֿאָרְ אלְעָ
דאָן וועלן מיר זָאוֹנוּן אוֹן בעטְן אלְיַיָּן.
אוֹן וועָן עַס ווּעַט קּוּמָן פֿון שבְּתָ דִי כְּלהָ,
דאָן זָאלְסְטוֹן פֿאָרְמִידְן גַּעֲוָיִן.
מיין קִינְד!

מען טאר נישט באטריבן,
ז' איז אונדז געבליבן
דעך אינציגער פריינד פון אמאל.
מיר וועלן פארבלייבן אין של.

די של דארף קיין עולם פון טויזנטער מענטשן —
פון איביך אן הייטן יהידים איר פראכט.
ז' וועט, ווי א מאמע, אונדז טוליען און בענטשן,
ביז וואגען ס'וועט קומען די איביך נאכט.
מיין קינד!

נאך אונדז וועלן זינגען די פיגעלעך שירה;
דעך נאכטווינט, ער וועט אונדז באזויינען אין חזות;
פארנאכט, איז דעם שיין פון די פורפונרע שטראָלן
וועט סוזן שטיל געילה א טראָקענער גראָז.
מיר וועלן פארבלייבן אין של.

וילנעם, 1910.

געשטארבן דער לעצטער בעל-תפילה

געשטארבן דער לעצטער בעל-תפילה.

פארשלאָסן שטייט אַינזאָם די שול,

די פענצעטער פֿאַרְשָׁלָגָן, אָן שאַטָּנס

פארשעטֶעָס, זִי מַאֲכָן זִי פּוֹל.

עס ליגט, זִי אַנְיִיבְּקָעֵר טְרוּיעָר

אַרְיבָּעָר די נַאֲקָעָטָע וּוּעָנֶט

אָן אָנְטָעָר דָּעָר קְרִיוֹן פּוֹן כְּהָנוֹתָה

פֿאַרְבְּדָאַכְּנָעָן רְזִין צּוּוִי הַעֲנָמָן.

געשטארבן דער לעצטער בעל-תפילה,

ニיטאָ וועָר צּוֹם עַמוֹּד זָאַל גַּיְן.

עס לְעִשְׁת וִיך אָן צַאנְקָט דָּעָר נְרִתְמִיד

בַּיְ זִיך אַיְן זִיְן וּוּינְקָל אַלְיָן.

אָן שְׂטִיל אַוִּיפּ די טְרָעָפְּלָעֵךְ פּוֹן אַרְוֹן

די שְׂכִינָה אָן עַלְנְטוּ שְׂטִיט;

איְרָ קָאָפּ אַיְן גַּעֲבוֹיָגָן אַיְן טְרוּיעָר

אָן שְׂוֹאוֹרִין, זִי דִי נַאֲכָט, אַיְן איְרָ קָלִיד.

אָן סְדֻכָּתָה, איְרָעָ לִיפּוֹן זִי מַוְרָמְלָעָן

אַ שְׂטִילְעָס, אַ לעַצְטָעָס גַּעֲבעָט.

אָן סְהָעָרטָ זִיך אַ שְׂטִים פּוֹן פְּרָכְתָ:

צּוֹ שְׁפָעָט, מִיְן יְעַטְרִיּוּ, צּוֹ שְׁפָעָט ! ..

וְאֵנוֹ זָלֶל אִיךְ בַּעֲטָן

וְאוֹ זָלֶל אִיךְ בַּעֲטָן,
בַּיְ וְעַמְעָן, בַּיְ וְעַמְעָן?
וְעוֹר וְעוֹט מֵין אַיִינְזָקָעַ תְּפִילָה פָּאַרְנָעָמָן?
דָּעַר אַיִינְצָקָעַר בְּלִיבֶת מִיד דָּעַר אַלְטָעַר פְּרָכָת,
דָּעַר אַלְטָעַר פָּאַרְשָׁטוּבְטָעַר;
בַּיְ אִם אֵין דַּי פָּאַלְבָּן
פָּאַרְבָּאָרְגָּן מֵין פְּנִים וּוְעַל אִיךְ אָוֹן אָוֹן כְּחוֹת
אַיִינְדָּרְעַמְלָעָן.

אָוֹן זָלֶל אֵין מֵין חָלוֹם דָּעַר יִידְעַמִּיךְ זָלְבָּן
פָּוֹן כּוֹס, וְאוֹן עַס רְוֹעַן דַּי אַיִיבְּקָעַ טְרָעָרְוֹן;
דָּעַרְבָּי זָלֶל בַּיְ יַעֲתוֹדְעַר שְׂטָעְנְדָּעַר אַ שָּׁאָטָן
פָּוֹן קִידּוּשְׁחַשָּׁם בַּיְ אַ לִיכְטָשְׁטִין גַּעֲבִיגָּן.
אַ צִיטָּעַר פָּוֹן פְּלָעְמָלָעַד
אָוֹן אַיְגָּן פּוֹל גְּלִיבָּן
צַו מִיר, צַו דָּעַם עַלְדוֹן, זָלֶל זִיךְ הַיְּבָן;

אָוֹן שְׁטִיל מִיר פָּאַרְטְּרוּעַן דַּי הַיְּלִיקָעַ סְוּדוֹת
אָוֹן זִין פָּוֹן מֵין תְּפִילָה דַּי אַיִינְצָקָעַ עדָות.
וְעוֹר וְווִיס ?

אָפְשָׁר וְעוֹט זַי שְׁוִין זִין גָּאָר דַּי לְעַצְטָע
אָוֹן קָלָאָפָּן דַּי לְעַצְטָע אָוֹן הַיְּמִילְשָׁן טְוִיעָר
וְואָס וְעוֹט זִיךְ נָאָךְ אִיר שְׁוִין אִיךְ אַיִיבְּקָעַ פָּאַרְמָאָכָן
אָוֹי וְוי דַי טִיר פְּנוּנָם אַלְטָן בִּיתְ-מְדָרְשָׁן,
אָוֹי וְוי דָעַר סִידּוֹר וְואָס לְגַט אַוְיפָּן עַמוֹּד,
אָוֹי וְוי דָעַר אַרְזָן, וְאוֹס ס'רוֹעַן דַי סְפָרִים,
אָוֹי וְוי אֵין הַאֲרָצָן בַּיְ מִיר אֵין דָעַר טְרוּיעָר.

וּוְילְנָעַן, 1910

ה ל י פ ת א

אָ גַּרְזִיסָּעֶר גָּטָּא!
אֵיךְ בָּעֵט דָּאָךְ אֲזֹוי ווַיְנַצְּיךְ,
וּויְקַלְּין עַס אִיזְׁוֹן נִשְׁתִּיךְ מֵין בָּגָעֵר:
אָ קָבָר גַּיבְּ מִירְ נָאָךְ,
וּוֹאוּ אֵיךְ זָאָלְ רַוְאִיךְ לִיגְנָן
אָוֹן פָּאָלָן זָאָלְ אוַיְחָדָם
מֵין אִינְגָן קִינְדָּס אָ טְרָעָר.
אָוֹן ווַיְסָן זָאָלְ אֵיךְ, וּוֹעֵן אֵיךְ וּוּלְ מֵין אָוְגְ פָּאָרָמָאָכָן,
אוּ אָוְנְטָעָר יָעַנְעָם בְּוּיְם וּזְאָס וּוּעָטְ מֵין דָו בָּאַשְׁיַׂצָּן,
וּוּעָטְ אֵין אָ זָוְמָעָרְטָאָג אָן אָוְרָאִינְגְּקָל זִיכָן
אָוֹן לְעֵזְן שְׁטִילְ פָּוּן מֵין מַצְבָּה-שְׁטָמִין
דָעַם נָסָחְ דָאָרטָם, גַּעֲקָרִיצָט אִין שְׁפָרָאָךְ פָּוּן מִינְגָעָ אַבָּות
אוּן לְעַונְדִּיקְ, דִי וּוּרְטָעָר כָּאָטָשְׁ פָּאָרְשָׁטִין.
גִּינְ ?
אֵיךְ דָאָרָף נִשְׁתְּ דִיְגָנָע הַיְמָלָעָן...
אוּבְּ זִין אָ שָׁאָטוֹן אִין מִירְ דָא בָּאַשְׁעָרָטָם,
גַּעַם צָו בַּיְ מִירְ דִי אִיבָּיקִיטְ פָּוּן אוּבָּוּן
אָוֹן שְׁעַנְקְ מִירְ דָא
אָ זָוְינְקָל אוַיְחָדָעָ רַעְדָן.
דָאָס אִיזְׁ דִי עַרְגָּסְטָעָ שְׁטָרָאָף,
צָו שְׁטָאָרָבָן אוַיְחָדָעָ דִי וּוּעָגָן,
נִשְׁתְּ ווַיְסָן, וּוּלְכָעָר פָּוּס
וּוּעָטְ טְרָעָטָן אוַיְפָן אָרָטָם,
וּוֹאוּ לִיגְנָן וּוּעָטְ מֵין קָאָפְּ
אָוֹן שְׁוֹעָבָן מִינְגָעָ טְרוּיְמָעָן,
וּוֹאוּ אָפְּקָלִינְגָעָן אִין לְוַפְּטָן
וּוּעָטְ שְׁטִילְ מֵין לְעַצְטָעָס וּוּאָרטָם.

ירושלים של מעלה

שטייען ווידער די בימער
מייט בליטן באשאָטן,
זיצן ווידער די טרויימער
אין זידענען שאָטן.

אוֹן אָוונְטַן קומעָן,
אוֹן שְׂטִיל וּוּרְטַ גַּעֲרַעְטַ,
אוֹן סְפָּאַלְט אַוִּיפַּ דִּי בְּלוּמְעַן
דָּעַר טַוִּי וּוִיאַלְעַט.

דאָן נָעַמְתָ טְרָאָגָעָן אֵין הִימָל
מיין שְׂטָאָט פָּוָן סָאָפְּפִירָן,

די ווענט פון אלבאָסטער,
פון עבן די טירן ;

פון זילבער די שווולן,
פון גינגאלד די דעכער
און ס'ויגן די פאלמען
ווי ריזיקע פֿעַנְדָּה.

און אָוונט פֿאָלְט צוֹ
ווי אָ טוֹנְקָעַלְעָר פֿלִיגָּל
און ס'רִיסְט אָפֶר דער וועכטער
פון טוּיעָר דעם זיגל.

איַן שְׁטָאָט נְעַמֵּן פֿלוֹצְלָנוֹג
זִיךְ צִינְדָּן לְאַמְּטָעָרָן,
אָרָאָנוֹשָׁע, אָוֹן גְּרִינְג,
און פֿוֹרְפּוֹרְנוֹעַ שְׁטָעָן.

די פֿעַנְצָטָעָר פֿוֹל לְיִכְתָּעָר,
די טוּיעָרָן אָפֶן,
עַס בְּרַעֲנָעָן גְּעוֹזִיכְתָּעָר
איַן הַיְּלִיקָן האָפֶן.

און זְקָנִים דְּעַרְשִׁינְגָּן
מיַט פֿאָקְלָעָן אָוֹן בְּלוֹמְעָן, —
די שְׁעה אִין גַּעֲקוֹמָעָן,
אוֹיךְ עַר וּוְעַט אִיצְטָטָקְומָעָן . . .

דאָן נְעַמֵּט אִין מִיר וּוַיְינְגָּן
מיַן אִיגְּזָאָסְטָעָר טְרוֹזְעָר :
און בְּזַעַף אַוְיף אָן אַיְזָל
אִים רִיטָּן צָוָם טוּיעָר.

אט הַיְּבָט עַר זִין אַרְעָם . . .
אט בענטשְׁטָעָר . . . אַט וּוַיְנְטָשְׁטָעָר . . .

אָט פְּלַאֲקָעָרֶת מֵין שְׂטָאָט
אָזֶן פַּאֲרֹזִינֶקֶט אַין דָּעַר פִּינְצְטוּר . . .

שְׂטִיעָן וּוִידָּעָר דֵּי בִּימָעָד
אִיט בְּלִיטָן בְּאַשְׁאָטָן,
יִצְן וּוִידָּעָר דֵּי טְרוּמָעָר
ן זִירְעָנָעָ שְׁאָטָן.

אָזֶן אָוּונָטָן קְוּמָעָן,
אָזֶן שְׂטִילָן וּוּרְטָן גְּרֻעָדָטָן,
אָזֶן סְפָאָלָט אָוִיפָן דֵּי בְּלוּמָעָן
ער טְוִיְּדוּאָלָעָט . . .

פֿאָרִיךְ 1928

משיח

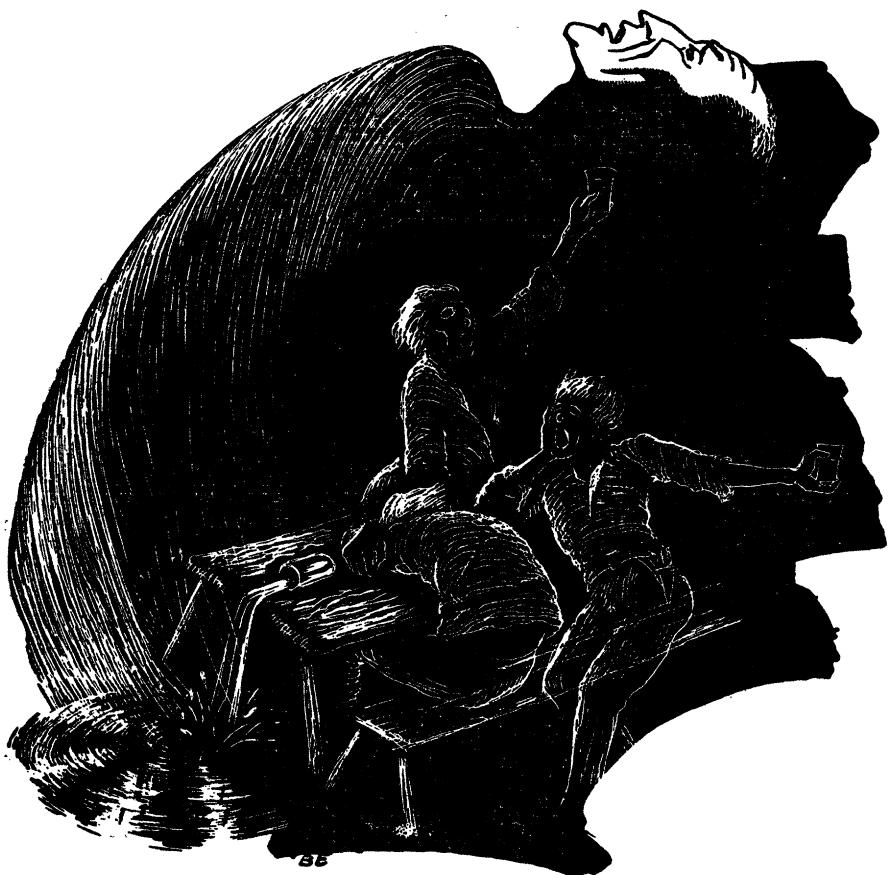
עס קלינגען די קייטן בייט שיער פון רוים —
דארט זיצט ער מיט אפענע וואונדן.
זוי וויטיקן, קינד מיינס, מיט אונדזערע ליאד
און ווערן נישט קינמאָל פֿאַרבונדן.

און טויזנטער יאָרֶן פֿאַרגיינּן אָזֶן
אין שטילע יסודים בייט טויער,
און טיף אין אִם קליבט זיך דער אַיבְּקָעָר ווֹי
און סְיוֹאָקסְט אלֵין דער אַיבְּקָעָר טְרוּעָר.

נאָר תשעה-bab, ווען עס קומט האַלבָּע גאָכְט,
און פֿול ווּערט מיט רחמים דער הימֶל,
דאָן פֿאלֵן צוֹויִ שְׁטַעֲרָן אַראָפֶן ער ווּערט
פֿאַרְדוּיגְט אין אַהיְלִיקָן דְּרִימֶל.

דאָן נִידְעָרֶת די שכינה אַראָפֶן אוֹף זִין קָאָפֶן
און קוּשְׁט אִם מיט לִיבָּע אַיִן שְׁטַעֲרָן
און טְרִיסְט אִם, אַיִן ווִיזְט אִם די גָּוֹלָה אַיִן טְרוּם,
און ווִינְגְט מיט באַהְאַלְטְּעָנָע טְרָעָן.

וּוְילְנָע, 1912

וַיְדֹנִי

כ/האָבָּ מֵיָּן פִּילְגָּשָׁסֶן
וּוַיְתַּעֲרֵר פָּנוּעָם צִילָּ.
כ/האָבָּ מֵיָּן גְּרוּיסָן אָמָתָ
פָּאוּרָאָנְדָלָט אִין אַ שְׁפִילָ.

אִיךְ בֵּין צַו דִּיר גַּעֲגָנְגָעָן
אוֹן הָאָב אֵין מִיטָּן וּוְעָגָ

**פארשיכרט אין א פוטער
קרעטשמע מינע טאג.**

עס האבן מיר די ליצים
א שמחה דארט געמאכט ;
איך האב מיט זיי געהוליעט
ביו אין דער האלבער נאכט.

זוי האבן מיר געלאכטן
א גאלדן קריין פון דום
און איך האב זוי געשאכטן
מיין איינץיך שעפל שטומ.

און אוּס האט געשלאגָן
די ערסטע. שעה פון טאגָן
האט פלוֹצְלִינְג זיך די. שמחה
פארענדערט אין א קלָגָן.

פארשוואנדן אוּז די קראַעטשמע, —
אין מיטן וועג אליאַן,
באָקְרוֹינְט מיט שוֹאָרְצָע דערנְעָר,
ביּו איך געליבָן שטְיַין.

פארז, 1925

כ'האָב געהאָט אַ גָּאַט

כ'האָב געהאָט אַ גָּאַט אָנוּ האָב אִם פֿאֶרְלָאָרְן.
איַצְטָהָר אָיד אִים גִּינְזָרְן גַּאֲלְדָעְנָעָם קָאָרְן,
עַס קֹוְשָׁט יַעֲדָעְן זָאָגְן זִינְגָּעַ לִיכְטִיקָּעַ טְרִיטָּה,
נָאָרְךָ וְעַז אִים נִיטָּה.

אָפְט שִׁימְעָרְטָה מִיר אָוִיפָּה נָאָךְ אַ זְּמַעְרְדִּיקָּ רָעָגָן
פָּוָן שְׂטוּרְאַלְנְדוֹן קְלִיְּדָה זִינְסָה דִּי גַּאֲלְדָעְנָעָה בְּרָעָגָן,
אַ יַעֲטּוּוֹידָעָר גְּרוֹאָה, וְיַיְיָ אַ פְּלָעְמָעָלָעָה בְּרָעָנְתָה,
מִיר לְעַשְׁתָה זִיךְעָה עַס אָונְטָעָרָה דִּי הָעָנָתָה.

בִּינְגָאָכָה, וּזְעַן דִּי שְׂטִילְקִיִּיט מַאֲכָת אַוְיפָּעָט אִיד טְוִיעָר
אוֹן סְצִיָּת זִיךְעָה אַ זְּוִיְּטָעָר גַּעַזְאָגָן פָּאָר מֵיִן אוּיעָר,
דָּאָן גְּלִיְּעָן אוֹן הִימָּל מִיר אָוִיפָּה זִינְגָּעַ צִיכְּיָן
אוֹן סְדּוֹכָתָה מִיר, אִיךְ קָאָן אִים דְּעַרְגְּרִיכָּן.

פֿאֶרְגָּן, 1925

אויס דעם טיפן ברונען

אויס דעם טיפן ברונען פון מײַן אִינְזָאַמְקִיִּיט
שְׁפָרִירִיט אֵיךְ דֵּי הַעֲנֶט
צֹ דִיְינָע וּמִיטָּע שְׁטוּרָן.
וּוֹי בְּלִינְדָע פּוֹיגַל אָן דֵּי וּוֹעֶנט
שְׁלָאָגָנוֹ זִיךְּ דֵּי תְּפִילָות מִיְּנָע,
פָּאָרְבָּעָנְקָט נָאָךְ דִיְינָע קְלָאָרָע הוַיְכָן
אוֹן קָאנְגָּעָן נִיטְּ דָּעָרְגִּיכְּן.
אָ, נָוִיגְּ אַרְאָפְּ צֹ מִיר
דִּין בְּלוּיעָן הַימָּל
אוֹן וּוְיגְּ מִיר אִיְּנָן מִיטְּ זִיכְּן גַּעַזְאָגָנוֹ
פָּאָרְוִיקָּל אַיְּן חְלוּמוֹת מִין גַּעַדְאָגָן,
וּוֹי סְהִילָט דָּעָר אָוּונְטְּ-בָּלוֹי
אָן אַלְטָן טָוְרָעָם אִיְּנָן
אוֹן וּוֹי דָּעָר מָאָרְגָּן-טוֹי
אָ שְׁוּעָרָן פָּעָלְדוֹ.
מָאָךְ לִיכְכָּט זִיכְּן לְאָסְט
וּוֹאָס דְּרִיקָּט מִיךְ צֹ דָעָר עַרְדָּה,
בְּאַפְּלִיגָּל אִים
מִיטְּ יְעֻנְעָם גְּרוּוּסָן גְּלוּיְבָן
וּוֹאָס קָעָן דָּעָם שְׁוּעָרָסְטָן בְּאַרְגָּג
לִיכְכָּם, וּוֹי אָ פְּעָדָעָר, הוַיְבָן.

פֿאַרְץָן, 1927

צוריק צו דינגע וועגן

איך קער זיך אום צורייך צו דינגע וועגן
אוון וועלביי קיינעם מערד דעם סוף נישט פרעגן,
גלאיך ווי א קיננד וואס לאזט זיך גלייביך ניכ
אין זיכערהייט אן ער אוין ניט אליאן,
דז ביסט מיט מיר,
איך וויס.

עס איז דין רו
וואס דעקט מיך צו מיט גראנץ בלעטער ;
עס איז דין זון וואס ליכט מיר אומעטום ;
עס איז דין ליכט וואס גלית אין מענטשס בליך,
און יענק אומבאוואסטע שעה פון גליק
וואס זינגעט אין בלוט, נישט וויסנדיק, פארוואס.
און ווערט זיך שטיל,
און לעשט זיך אויס דין ליכט, —
איך שליס מײַן אויג אן זרגן :
עס שטאָרבּן דאָך די טריימען יעָזָן מאָרגּן
און גיעָן מיט די שטעָרָן אויף צורייך.

פֿאָרִיך, 1928

ס'איין דא א שעה

ס'איין דא א שעה
 וווען דז בלייבסטט מיט גאט אליען
 אוֹן פִּילְסֶט דִּיךְ, וַיְיָ אֲקִינְדָּן,
 וּוְאָס קָאָן צָוֵם פָּאַטְעֵר רַיְדָן,
 דָּעַרְצִיְּלָן אִים דִּין פְּיַין,
 פָּאַרְטְּרוֹיוּן דִּינְנָעַ לִידָן
 אוֹן מִיט אַשְׁטִיל גַּעֲוָוִין
 אִים אַוִּיסְגִּיסְן דִּין הָאָרֶץ,
 אוֹן גָּאָרְנוּת בֵּי אִים בָּעֵת,
 אוֹן גָּאָרְנוּת בֵּי אִים מָאנָעָן,
 נָאָר עַפְעָס פְּרָעָן אִים,
 אוֹן עַפְעָס אִים דָּעַרְמָאָעָן,
 אוֹן מַעְגַּע עַר הַילְּפָלוֹן זַיִן,
 פָּאַרְטְּרוֹיוּעָרֶט אַיצְטָן, וַיְיָ דָן,
 דָאָךְ פּוֹל מִיט פָּאַטְעֵר-טְרִיסְטָן,
 מִיט דְּחָמִים אוֹן מִיט דָו.
 אוֹן אִין אַשְׁעָה אֶזְאָא,
 פָּאַרְלָאָזָן אַוִּיפְּ דִי וּוּעָגָן,
 הַאָב אִיר אִים זַיְן פָּאַרְטְּרוֹיָט
 אוֹן שְׁטִיל גַּעֲנוּמָעָן פְּרָעָן :

— אַ פָּטָעָר טִיעֻרָעָר,
ווער וויסט דאס מאָר, ווי דו,
ווי שווער עס אייז אַ וְאַגְּדָעָר צו זין,
אַ פֶּרֶעֲמָדָעָר אַן אַ הֵיִם
אַן עַלְמָה, ווי אַ שְׂטִיָּן,
אוֹן שְׁלַעְפְּנָדִיק דִּין שְׁוּרָעָר לְאָסְט
איַן יַעֲדָעָס לְאָגָנד צו זין
אַ נִיטַּגְעַבְעַטְעַנְגָּר גָּאָסְט.

אַ, פָּטָעָר טִיעֻרָעָר,
ווער וויסט, ווי דו נאָך בְּעָסָעָר,
ווי שווער עס אייז
פֶּאָר פֶּרֶעֲמָדָעָר שְׁוּעָלָן שְׂטִיָּן
אוֹן מִיט אַ הָאָרֶץ פָּאָרְקָלְעָמָט,
אוֹן מִיט אַ בְּלִיךְ פָּאָרְשָׁעָמָט,
אַנְשְׁטָאָט אַ גּוֹטָן וְאָרָט,
בָּאָגְעַנְגָּעָן אַ מְעָסָעָר.

אַ, פָּטָעָר טִיעֻרָעָר,
צַי וְוִיסְטוֹ דָּס גַּעֲמִיט
פָּוֹן אַיְגָעָם, וְוּלְכָעָר הָאָט
זִין שִׁיפְּ אַין יִם פָּאָרְלוֹירָן
אוֹן אוֹיְף אַ פְּלִיטָן,
אוֹן זָעַגְלָן אוֹן אַן מְאָסָט,
דָּרְגָּרִיכְטָן אַ פֶּרֶעֲמָדָן בְּרָעָג,
ווי אַ נִיטַּגְעַוְאָונְשָׁעַנְגָּר גָּאָסְט ?

אַ, גָּאָט,
דו הָאָסְט אַמְּאָל גַּעַהָאָט
מְדִבְרִיוֹת שְׁטִילָעָן,
וְאוֹסְפְּלָעָגָן דִּי נְבִיאָים
אַוּוּקְגִּיְין פָּוֹן דָּעָר וְוּלְטָט
אוֹן אוֹיְפָן גַּעַלְן זָאָמָד
צְשָׁפְּרִיטָן זִיעָר צָעָלָט,
פָּוֹן קִיְּגָעָם נִיט גַּעַשְׁטָעָרָט
דִּין פָּאָטָעָר-שְׂטִים גַּעַהָעָרט,

און דיבגע היטערס האבן
דאס וואסער זי געבראכט
און דיבגע שווארצע ראנן
דאס טורךענע ברויט ביינאכט.

— אַ לִיבָּעַס קִינְד,
דוֹ בִּיסְטַ צֹ שְׁפָעַט גַּעֲקוּמָעָג,
עַס הַאַטְ דֵּי בִּיאָזַ וּוּלְטַ
דָּעַם מְדֻבֶּר אַוְיךְ פָּאַרְנוּמָעָן.

— אַ פָּאַטְעַר טִיעַרְעַר,
דוֹ הַאַסְטַ אַמְּאַל גַּעַהַאַט
שְׂטִילָעַ אַינְדוּלָעַן, וּוַיִּתְ
פָּאַרְלוּרְן אַין דֵּי יְמָעָן,
וּוֹאַוְ סְ'הַאַט אַ מְעַנְטָשׁ גַּעַקָּאַנְטַ
אַין נְוִיתְ צֹ דִיר אַנְטְּרִינְעָן,
פָּאַרְלאַזְנְדִיקְ דֵּי וּלְטַ
אַ וּוַיְנְקָלְ דָּאַרְטַ גַּעַפְּינְעָן
און לְעַבְןַ פּוֹנְגַם פֿרוּכָטַ,
וּוֹאַסְ פְּאַלְטַ אַוְאַפְּ פּוֹן בּוּיְםַ,
און זִיצְנָן גַּעַבְנָט צֹ דִירַ,
פָּאַרְחוֹנְקָעַן אַין דִין טְרוּיָם.
— אַ לִיבָּעַס קִינְד,
דוֹ בִּיסְטַ צֹ שְׁפָעַט גַּעֲקוּמָעָג,
עַס הַאַטְ דֵּי בִּיאָזַ וּוּלְטַ
די אַינְדוּלָעַן אַוְיךְ פָּאַרְנוּמָעָן.

— טָא זָאַל כָּאַטְשׁ זִין
צְוִישָׁן פְּעַלְדוֹן קָאַלְטָע
אַ טּוֹנְקָעַלְעַ הַיְלַ,
וּוֹאַוְ אַיךְ זָאַל קָאַגְעָן שְׂטִיל
בְּיִים פְּלָאַם פּוֹן טְרַוְּקָעַן צְוּוִיגָן
זִיךְרַ וּוְאַרְטָמָעַן בִּיאַנְאַכְטַ
און נְאַכְלָעַם פָּאָרְן אַיְנְגָאַנְגַּ
זִיצְנָן שְׁטוּמַ אַוְן שְׁוּיְיגָן,
און פָּאַרְ דֵּי גְּרוּיסַע שְׁטָעַרְן

איינזאם, פֿרּוֹם אָוּן טְרִי
דיין גְּרוֹיסַע שְׂטִילְקִיָּת הָעָרָן,
ווען זֵי גִּיטַּפְּאָרְבִּי.

— אַ לִיבָּעַס קִינְדֶּר,
דוּ בִּיסְטַ צֹו שְׁפָעַט גַּעֲקוּמָעַן,
די שְׁטוּמָעַ הַיְּלָן הָאָט
די בִּיזּוּ וּוּלְטַ פֿאָרְנוּמָעַן.

אנְטְשָׁוִיגָּן זַיְנָעַן מִיר
געַבְּלִיבָּן פֿאָרְן וּוְגָ.
דעָר הַיְּמָלְהָאָט זֵיךְ בְּרִיְּטָ
צְעַפְּנוֹט אָן אַ בְּרָעָגָ.
איַךְ הַאָבָ פֿאָרוּיִינְטָ
אַרְאָפְגָעָלָאָזָט דִּי אַיְגָן
אוֹן אַיְבָעָר מִיר הָאָט גַּאַט
זֵיךְ פֿאָסְטְרָלְעָךְ גַּעֲבוּגָן,
בְּאַרְיִרטָ מִין שְׁטָעָרָן לִיכְכָטָ,
גַּעַנְמָעַן פֿאָרְן הַאָנְטָ
אוֹן הָאָט מִיר מִיטָּא שְׁטָרָאָלָ
גַּעַצְיִיגָּט דָעַם וּוַיְיָטָן דְּאָנדָ:

— אַ מִילָּ אָוּן נָאָד אַ מִילָּ,
אַ וּוְיָילָ אָוּן נָאָד אַ וּוְיָילָ.
עַס הָאָט דִּי בִּיזּוּ וּוּלְטַ
שְׁוִין אַיְבָעָרְפִילָטָ דָעַם כּוֹסָ.
די צָאָל אַיְזָן אַיְסְגָעְצִיְילָטָ,
גַּעַמְאָסְטָן אַיְזָן דִּי מָאָסָ.
בָּאָלָד וּוּטָ מִין שְׂטִילְקִיָּתָ
צְוָדָעָקָן דִּי עָרָהָ,
אוֹן וּוֹאוֹ דָעַהָה הָאָטָ, דִּי מַאְכָטָ
אוֹן דִּי רְצִיחָה וּוּרְעָתָ
אַיְצָט אַיְסְגָעְבָּרְעָנָטָ,
וְיָ וּוְיָלְדָעָרָ גְּרָאָזָ אַיְן סְטָעָפָ,
וּוּטָ זֵיךְ אַרְאָפְלָאָזָן
איַף בְּלוּעָ הַיְּמָלְ-טְרָעָפָ
די רְוָאִיקִיָּת אָוּן אַיְנָזָמְקִיָּת אַיְן מִירָ.

און יעדער וועט און זיך פאַרקלערט
מייט אָ געמאָסטען טראָט
פֿאָרלְאָן אָט די זִינְדִּיקָע
און אויסגעבערענטע שטָאָט
און זיך פֿאָרקיְרעוֹעָן
צומ פֿרְידְלָעָן וועג פֿוֹן דָּוָן
ווען אַלְעָז וועלְזָן זיך
דעַרְפְּילָן גְּלִיכָּך, ווי דָוָן
ווי אַיְינְגַעבעטָעָנָע גָּעָסֶט
אויף מֵיַּן פְּלָגָנָעָט,
דאָן וועט זיך אויך פֿאָר דִּיר
געַפְּינְעָן דָּאָרָט אָ גָּעָסֶט, —
אָ טִישָׁ, אָ שְׂטוֹלָ, אָ לְאַמְּפָּ
און אויסגעבעטָע בעט,
אָ פֿעַנְצְּטָעָר אָפָּן פֿרְיִי
איַּן שְׁכְּנוֹת בְּלוּיז צוּ מִיר,
וּוואּ סְיוּוּט מֵיַּן הִימָּל בְּלָאָ
אַרְיִינְגְּלִיכְּטָן צוּ דִּיר.

ניידִיאָרָק, 1941.

מיין לאנדשאפט

פארבן שפיל
אויף אומבאשטייטן פאן, —
א לאנדשאפט גלייך
צוניפגעשטעלט פון פלאען.
און טאן גייט אויף אין טאן, —
דער זילבער גלאאנץ פון טיך
צענייט אין וויאלעט
פון אומבאקאנטן שטראען.

ニישטאָ קײַן שטראֵיך,
קיין אָפֿגּעֶרְעֶנְעֶצְטֶעֶר פְּלאָך, —
אלִיך אַיְזָן פָּאָרְמִישָׁט
איַן שְׁוִינְדְּלְדִּיקָע גָּמָעָן.
מיַן ווַיְיַתְּעַ הַיִּם
איַן הַעֲלָן גְּרִינְעָם סְכָּר
וּוְעָרָט אָפְּגּוּווַיְשָׁט
פָּוֹן רְוִיְתָע אַוְנְגְּטָ-פְּלָאָמָעָן.

דאָרט אַיְזָן דָּאָס רָאָז
וּוְאָס אַיְךְ האָב קוּיִם גַּעֲקוֹשָׁט, —
זִין בְּלִיטָן טַוי
נָאָךְ לִיגְט אוֹיף מִינְעָן לִיפָּן.
שוֹין רִינְט אוֹיף אִים דָּאָס גַּעֲלבָּ

פָוִן טַוִּיטֵן גֶּרְאֹן
אוֹן סַ'יְיפֶט דַעַר האָרְבָּסֶט מִיטֶ גֶּרְויֶ
פָוִן אַלְעַ זִינְגַע זִיפֶן.

אָ גָאַטֶן,
וּוֹעֲנָן נִיטֶ דָאָס בָּלוּי —
דִיןֶן רִינְגָעָם שְׁטִיקָל בָּלוּי —
וּוֹאָס שִׁימְעָרָטֶן, וּוְיָאָ פָעַנְצְטָעָרֶר פָוִן דַי פָלָעָקָן,
וּוְאַלְטָ אִיךְ שְׁוִין לְאַנְגָן,
שְׁוִין לְאַנְגָן גַעְפְּרוֹאָוֹת דָאָס בִּילְד
מִיטֶ טִיפֶן שְׁוֹאָרֶן
אוּרָף אַלְעַ מָאָל פָאַרְדָעָקָן.

פָאַרְזָן, 1930

דאַס לעצטע געבענט

ס'אייז דֵי נאָכט, וואָס פֿאָרוֹיגט.
ס'אייז דער טְרוּוִים, וואָס באָגָלִיקְט.
ס'אייז דער שלָאָפֶ, וועלכער טְריִיסְט.
ס'אייז דער טְוִיט, וואָס דערלִיזְט.

אָ, מײַן גָּאַט, גִּיב מִיר רֹו!
גִּיב מִיר רֹו וּאוֹנִיטְדוֹאוֹ!
נִין, אִיךְ בָּעֵט נִיט קִין סְךָ,
בְּלוּזִין אֲ שְׁטוּרְיעַנְגָּעָם דָּאָךְ,
בְּלוּזִין אֲ שְׁטוּרְיעַנְגָּעָם דָּאָךְ
אוַיְפָן קָאָפֶ אַבְּעָרְמִיר
אוֹן וּעֲנֵטֶר אַרְוֹם פִּיר,
אוֹן אֲ זִיכְעָרָעְטִיר,
אוֹן אֲ פֿעַנְצְּטָעָר אֲ קְלִינְגָּס
בְּלוּזִין גְּעוּונְדְּעָט צָו דִּיר,
אוֹן אֲ טִישָּׁ, אוֹן אֲ בָּעֵט,
אוֹן אֲ שְׁטוֹלָ, אוֹן אֲ קְרוֹגָּ
אוֹן אֲ לִיכְטָ אַוִּיפֶ בִּינְאָכְט,
וּעַן דֵי אַיְנוֹאַמְקִיט וּוְאָכְט.
אִיךְ בִּין גְּרִיטִיט אַט אַזְוִי
אוֹ פֿאָרְבְּלִיבָן אַלְיָין
מיַט מִין צָעָר, מיַט מִין זְוִי,
מיַט מִין שְׁטִילָן גְּעוּווֹין,

מיט מיין תפילה צו דיר,
 מיט דין חלום אין מיר,
 מיט דין הימל אין וויט,
 מיט מיין שאטן ביים זיט,
 מיטן טויט איז געדאנק,
 ווי א גוטער געשאנק.
 ווען ס'וועט קומען די שעה
 פונגעם לעצטן פארנויג
 צו פאָרשליסן מיין טיר,
 צו פאָרמאָן מיין אויג
 וועל איך בעטן בי דיר
 פאָר מיין אייביקער רו,
 אָז קײַן מענטש זאל ניט גײַן
 פאָר מיין פענצעטער פאָרבײַ
 אָז אָדעְמָב אָ געדיכטער
 זאל באָהאָלְטָן געטְרִי
 אָט דעם שטְרוּיעָנָם דאָך
 אָזָן די שטוּמָע פֵּיר ווענט,
 פָּונְ קִינְעָם גַּעֲזָעָן
 אָזָן פָּונְ קִינְעָם דַּעֲרָקָעָן.

ס'איין די נאכט, וואָס פֿאָרוֹויגט.
 ס'איין דער טודוּם, וואָס באָגְלִיקָט.
 ס'איין דער שלאָף, וועלכְעָר טרייסט.
 ס'איין דער טוּיט, וואָס דערלייזט.

ניו-יַּרְקָן, 1941.

כנסת ישראל

(פון מדרש שיר השירים)

איך בין די ליליע פון שרואן.
איך בין זי —
די געליבטע בין איך.
איך בין זי,
וואס איז געתטאגען פארלאאן
איין פינצעטערע שאטן
פון גלוט מצרים.
גענויגט און צעטראטען,
פארטראיקנט, פאראוישט.
דאן האט מיר דיין טוי
אויף א רגע באָריידט
אונ וויאָדר האָב איך זיך
דעַרְתּוֹיַבָּן, דערפֿרִישט.

איך בין די ליליע פון שרונ!
איך בין זי —
די געליבטע בין איך.
איך בין זי,
וואס אינ, ווי א דארן,
געשטיינען פארטהיינט
אין אומדיקון מבדה,
גריט צו פאַרוועלקיין,
צו ווערין פאַרוועוישט.
דאָן האָט מיך דײַן טוי
אויף אָ רגע באָרִידט,
און וויזער האָב איך זיך
דעַרְהוֹבֵן, דערפֿרִישט.

איך בין די ליליע פון שרונ!
איך בין זי —
די געליבטע בין איך.
איך בין זי,
וואס טריינט אָזוי שוין
זײַט טויזנטער יָאָרֶן
אין פֿינְצְטָעָרָן שאָטָן
פֿון בַּיּוֹעַ מְלוֹכוֹתָה,
פארשעטָמָט אָוָן צַעֲטָרָאָטָן,
געבעיגן פֿון זָאָרָגָן,
אָבעָר בַּשְׁעָת עָס וּוּעָט
קּוּמָעָן דָּעָר מָאָרָגָן —
דָּעָר גְּרוֹיסָעָר, דָּעָר לִיכְטִיקָּעָר,
איַבְּיַקָּעָר מָאָרָגָן,
דאָן וּעָט מֵיךְ דִּעְרְפֿרִישָׂן
דְײַן הִילְיַקָּעָר טּוִי,
און איך וּעָל זִיךְ וּוִיזָּעָר
דעַרְהַיְיָבֵן אַין בַּלוֹי.

ניו-יַּאֲךָ, 1942.

אין שטורען

שטורען דורך מיר,
אָרוּם מִיר
און אין מיר.
ווען דער פלאם פון דין טראט
ברעכט דעם וואלקן אויף שטיך
און אויף שטאַל-גראָע בערד
יאגט דער ווינט אויף דער ערעד
און עס שמייסן אין לויפט
זיעגע איזוקע שטראַיק, —
שטייגט די קנאָה אין מיר
צְוֹ דַעַם שׂטוּבַּ פָנוּעַם גָּאַם
וועלכער ווירבלט אַרְוִיַּת
צְוֹ דֵין הַילִיכָן רַעַשׁ,
וֹי אֲ בְּרַעְגַּ פָּוּן דֵין קַלְיַיד
הַאלְבַּ פָּאַרְזּוֹנְקָעַן אַן פְּלָאַם,
וֹי אֲ פְּלִיגְלַ פָּוּן שְׂוִים
אויףַן קַאַכְיַין יִם.
אֲ, מֵיַין גָּאַט,
דוֹ, מֵיַין גָּאַט,
איַךְ ווַיְלִיאָגַן דֵין טְרָאַט,
וֹי דֵער זָאְמָד,
וֹי דֵער שְׂטוּבַּ
איַנְעַם שְׂטוּבַּ פָּוּן דַעַם ווַיְבַט

פָּוֹן דִּין דַּונְגָּרֶן טַוִּיב,
פָּוֹן דִּין לִיכְטִיקִיט בְּלִינְד.

שְׁטוּרָעָם דָּוָרָךְ מֵיר
אֲרוּם מֵיר
אוֹן אַיְן מֵיר.
אַיְנָעָם הַאָסָט,
אַיְן דֻּעָם פָּלָא,
אַיְן גָּאַלְאָפָּא,
אַיְן גַּעֲקָלִיר.
דוֹרָכָן בְּלוֹי,
דוֹרָכָן וַיִּיסָּא,
דוֹרָכָן פְּלָאָם,
דוֹרָכָן אַיְיָן.
וּוְיָ אַטְרָאָפָּן
אַיְן שְׁטָרָאָם,
וּוְעַלְכָּעָרָ שְׁטִינְגָּט
אוֹן פָּאַרְוִינְקָט,
וּוְיָ אַלְיָם
פָּאָרָ דִּין הָאנְט :
דִּין בָּאַפְּעָל —
מִיָּן אַיְנְסְטִינְקָט.

דָּאָס בִּיסְטָו, וּוְעַלְכָּרָ דְּרִיקָט
מִיְּנָעָ פִּס צָוָם פָּעַדָּאל,
וּוְעַלְכָּרָ קְרַאַמְפָט מִיְּנָעָ הָעָנָט
צָוּ דָעָרָ רָאָד פָּוֹן מַאְשָׁין
וּוְאָס בָּאַרְוִיבָט מֵיר מִיָּן זַיִן
אוֹן פָּאַרְשִׁיכָּרָט מִיָּן גִּיסָּט
מִיָּט דָעָר בְּרוֹזִינְגָּדָעָר לוֹפָט,
וּוְעַלְכָּרָ שְׁטוּרָעָם אוֹן רִיסָּט
שְׁנוּלָעָר, שְׁנוּלָל, אַזָּן אַוּגָּן
מִיָּט דִּין בְּלִיז אַוִּיפָּ גַּעַיגָּא,
אוֹיפָּ גַּעַיגָּא צָוּ קִרְצָן
די נַעַכְתָּ מִיָּט דִּי טַעַג.

אט דיין ווינקען אין נאכט
פונ די וואלקנס אראפ;
אט דיין שטימ. וועלכע דונגערט
בי מיר אויפן קאפ;
אט דיין גומ. וועלכער פלייצט
און דער שטורעם וואס פיפט;
אט דער ווילדער געשיין,
וועלכער ריסט זיך פון מיר;
אט די פריד ביא א שטורעם
אי אוייפשטיינ, אין קאמפ;
אט דער קעל, געפילט
בי צום פלאצן מיט דאמפ;
אט דאס קראכן וואס ווירקט שוין,
ווי שטילקיות אויף אונדו;
אט די שנעלקיות וואס דוכט זיך,
אווי ווי די רו.—
אויסער צייט,
אויסער רומים.
דאס בייסטו,
דאס בין איך
אין מיין אויפגין אין דיר.
שטורעם דורך מיר,
ארום מיר
און אין מיר.

פעריך, 1929.

מ ז י ק

שפיל מיר ניט אויף דיין פלייט :
טענער דיין,
זאפטיק גריין,
לאגקעס וויאיט,
הימל בריט —
שפיל מיר ניט אויף דיין פלייט

בלאו מיר ניט דיין טראםפייט :
פערד גיעיג,
שטויב פון וועג,
וואפן קלאנגע —
שאל פון טויט —
בלאו מיר ניט דיין טראםפייט.

ציטעדר ניט, הארפֿע דו —
צַּאָרְטַּעֵדְרַןְטַּאָנָּןְ
בלומען קראאנָןְ
וּוִיכַּעַדְרַ בְּלִיךְ
פּוֹלְמִיטְ רֹו —
ציטעדר ניט, הארפֿע דו.

פידל דו, ניט פַּאֲרָגִי :
שטיילער פִּינְ
שטערן שיין,
טרזיער לִידְ
זיסער ווּי —
פידל דו, ניט פַּאֲרָגִי.

כוואלייש אויף, ארגל שאל —
שטורעם ווינט דורבן ים !
אויפֿן תחום גאטס כאראל.
כוואלייש אויף, ארגל שאל !

פֶּאָרִיךְ, 1930.

ה י מ ז

נאר אין דיר בין איך פעסט,
נאר אין דיר בין איך גאנץ;
אין דין וועלט-קאראהאָד
ויגט זיך אויבעט מײַן טאגען.
מאכסט אָ רָאָד אַרְוּם מִיר,
מאכסט אָ לִיכְתִּיקָעָה רָאָד,
ווי אַינְן וּאָסָעָר אָ קְרִיאָג,
וועלבער שְׁפְּרִיטָזִיד אָן סָוָה.
און אַיך וּוַיִּס וּוַאֲסָאָס אַיך טְרָאָכָט,
טְרָאָכָט דֵי גָּאנְצָעָנָע וּוּלְט,
וּוְילְעַס אַיְזָן דֵיְן גַּעֲדָאָנָק,
נָאָך פָּוֹן אַנְפָאָג גַּעֲשָׁטָעלְט,
און מִין אַיְבִּיקָעָר צָעָר,
איַז דָּעָר צָעָר פָּוֹן דָּעָר וּוּלְט,
און דֵי פְּרוּיד אַיְזָן מִין בְּלוּט
איַז דֵיְן שְׁיַין וּוַאֲס בָּאַהֲעָלָט.
און אַיך וּוַיִּס, אַזְזִין וּוְעָג
איַז גַּעֲצִיכָּנָט פָּוֹן דִּיר
און אַיך גַּי נִישְׁטָאָלְיִין,
נָאָך מִלְּיאָנָעָן מִיטָּמִיר.
און דָּעָר צִיל אַיז בָּאַשְׁטִימָט,
און דָּעָר צִיל אַיז בָּאַקָּאָנָט.
און דָּעָר פִּינְגָּעָר וּוַאֲס צִיְּגָט
שְׁטְרָאָלָט אַרְוִיס פָּוֹן דֵיְן האָנט.
מעָג דָּעָר זְוִמֶּפֶת זִין וּוְיִטְיָף
און דָּעָר מְדֻבָּר וּוְיִטְיָף,
מעָג עַס דְּוִיעָרָן לְאָונְג
איַבְּעָר זְוֹרוֹת אַז צִיְּמָט. —
יעַדְעַ פָּאָן, וּוּלְכָעָ פִּרְט
און דָּעָר צְוּקָנוֹפֶט צָו דִּיר
און דֵיְן אַטְעָם אַיְן אַיר,
און באַשְׁטְרָאָלָט פָּוֹן דֵיְן שִׁין.

פאריז, 1930.

ב ט ח ו ו

א שטילע נאכט,
א שטערן פאלט
פונ האימל טיף
און ווערט נישט באלאד . . .
איך הייב מײַן אויג
און ניגג מײַן קאָפּ,
מײַן היטער וואָכט
אוןheit מיך אָפּ.
מײַן היטער וואָכט,
מײַן היטער וואָכט
און שיקט זיין גראָס
מיר דורך דער נאכט.

דער וועג איז וווײַט
און איך בין מײַן
די שטילע נאכט,
זֵי זינגעט אִיר לְיִיד :
פארטורי דײַן קאָפּ
מײַן שטילן שוֹס
און שלאָףּ, און שלאָףּ,
אויףּ מאָרגָן האָףּ —
דײַן וועג צומ סוףּ
אייז וווײַט און גראָיס . . .

וועלקאָויסק, 1909.

ה ע נ ט

ברוין און הארט,
ווי וואדצילען פון א דעטב
אונ פינגעף פינגער, —
קלאמערין פון שטאל, —
די מוסקולן, ווי שטראיך, געשפאנט.
הענט!
הענט און צאל,
הענט פון לאנד צו לאנד,
הענט עקשנות פול און ווילג,
א. שטראונגע הענט,
א. אויכגעפרואווטע הענט!
אייך זען און פילג,
די קראפט פון יעדן זשעסט,

וואַי לִיכְתֵּ אֵיר האָלֶט די שְׂטָאַלְעָנָע לִיכְצָעַס
אוֹן צוִימַט די סְטִיכִיעַ, וְוַיְאַפְּרֵד.
וְוַיְפַעֲסֵט אֵיר צִיט זִיךְ פָּוֹן די פְּלִיכְצָעַס.
הָעָנֶט וְזָסְמַס הַיִּסְן אוֹן עַס וּוּרְטַס!
אַיְן יַעֲדֵן רִיר אַיְן אַוְיסְגַּעַהַאַקְט בְּאַפְּעָל
אוֹן יַעֲדֵס גַּלְדַּי אַיְן לְעַבְדִּיקְעָר שְׂטִיכִין.
בְּיַם פְּלָאָמָעָן שִׁין
פָּוֹן די פְּאַרְקָאַשְׁעָרָט אַרְבָּל
שְׂטִיכִיגְט, וְוַיְפָוַן כּוֹוָאַלְיָעַס
יַעֲדַע לִינְיַע דִּין.

עַס אַיְן מְזוּק
די פְּינְגָעָר פָּוַן מְאַנְטִיאָר
וְזָסְמַס הָאָלָטָן שְׁטִיל
דָּאָס הָעָנֶטְלָ פְּנוּעָם קְרָאַפְּטַ-שְׁטְרוֹאָם.
אַ לִיכְכָּעָר גְּלִידְעָרְ-שְׁפִילָ, —
דָּאָן שְׁטִיכִין פְּנוּעָם תְּהָוָם
צְוֹעַלְפָ טְוִיזְנָט פְּעָרְדָ.
גַּעַהַיְמַנִּיסְפּוּלָע כּוֹחָהָן,
אַוְמִזְיכְּתָבָאָה אַוְמַבָּקָאנָט, —
אוֹן פְּלוֹצְלָוָגָ נְעַמְטָ זִיךְ דְּרִיְעָן דָּעָרָ מְאַטָּאָר,
עַס שְׁפָאָנָעָן זִיךְ די פְּעָסְטָעָ לְעַדְעָרְ-פָּאָסָן
אוֹן טְוִיזְנָט שְׁוֹעָרָעָ רְדַעְדָּעָ נְעַמְטָ גַּיְן.
די שְׁטָאָט וּוּרְטָ פּוֹלָ מִיטָּ לִיכְטָ,
עַס יָגָן זִיךְ טְרָאָמוּיָעָ דָוָרָךְ די גָּסָן,
לְאַסְטְּקָרָאָנָעָן הַוִּיבָּן זִיךְ
אוֹן לְאָוָן זִיךְ אַרְאָפָּ :
דוֹרָךְ די וּוּלְטָ צְעִגִּיטָאָ אַ רְאָדִידְ-צִיטָעָר,
אוֹפָּךְ דְּרָאָטָן יָאָגָט עַלְקָטְרִישָׁעָ גְּעוּוֹטָעָר
אוֹן טְרִיבְכָּט דָּאָס גָּאנְצָעָ לְעָבָן אַיְן גָּאָלָאָפָּ.

אֵיר קוֹיְלָןְ-גְּרָעַבָּעָר הָעָנֶט,
בְּאַדְעָקָט מִיטָּהָרָאָגְלִיפָּן,
וְוַיְשְׁוֹאָרָצָעָ מִרְמַלְשְׁטִין
צְעַקְרָאַצְטָ, צְעַבְּיסָן
פָּוֹן שְׁפִיצְיָקָ שְׁוֹאָרָצָעָ צִין.

בַּיְמָה שָׁוֹאָכֵן שִׁין
דָּאָרָט שְׁלָאָגֶט אַיְר אַיְנָה דִּי טִיפָּן;
אַיְר עֲפָנָת הַיְלָן,
שְׁנוּיִידָּט אַיְנָה אַפְּגָרָוָנָט גַּאֲסָן,
וְאַרְפָּט בְּעַרְגָּ אַרְוָוִים,
מִילְיאָנָעָן טָאנָעָן שְׁוּעוּר,
דָּאוֹן פִּילָּוּן זִיךְ דִּי קָעָסְלָעָן
מִיטָּן שְׁוֹאָרָצָן פְּלָאָם,
עַס שְׁנוּיִידָּן שִׁיפָּן רְזִיזָקָעָ דֻּעָם יִם;
עַס קָאָכָט דָּעָר גּוֹס
אוֹן שְׁוֹאָרָצָעָ וְאַלְקָנָס روֹיךְ
פְּאָרְפִּינְצָטָעָרָן דֻּעָם הַיְמָל אַיְנָה דָּעָר הוִיךְ.
הַעֲנָט,
וְאָס עַבְדִּיקָוּ מִיט פְּלִיס
גָּאָטָס נִיט פְּאָרְעָנְדִּיקָט וּוּרְקָ,
פְּאָרְרִיכְטָן יַעֲדָן גְּרִיאָן,
פְּאָרְנִיכְטָן יַעֲדָן פְּעַלְעָה,
הַעֲנָט אַיְנָה לְפָטָט,
אַיְנָה וּזְסָעָה,
אוֹנְטָעָר דָּרְעָרְד !
הַעֲנָט וְאָס אַיְזָן
פָּוֹן אָוְרְשִׁיקְזָאָל בְּאַשְׁעָרָט,
צָו טְרָאָגָן אוֹן צָו מִיסְטָעָרָן דִּי וּוּלָט.
אַיְר הַעֲנָט
פָּוֹן שְׁוֹעָרָעָ אַרְבָּעָט הַאָרָט,
בְּאַדְעָקָט מִיט פְּאַנְצָעָרָס פָּוֹן מָאָזָאַלְיָעָם,
וְוי קָאָנָט אַיְר זִיךְ צְעַשְׁפְּרִיטָן צָאָרָט,
צָו שִׁיצְנָן דִּי פְּאָרְטְּרוּיטָעָ,
וְוי פְּאָרְפָּאָר טְרָאָגָט אַיְר אָוּמָעָט אַיְיָעָר קִינְדָּ.
וְוי צִיטָעָרָט אַיְר בִּים מְאַלְצִיָּט טִישָׁ,
פְּאָרְטִילְנְדִּיק
דֻּעָם שְׁוֹעָרָ פְּאָרְדִּינְטָן בְּרוּוִיט.
וְוי קָאָנָט אַיְר בְּרִידְעָרְלָעָךְ
אוֹן וְאַרְעָם דְּרִיקָוּ
אַ בְּרוֹזְדָעָרָס הַאָנָט
אַיְנָה פָּוֹן נּוּיָּט,

אין רגע פון געפֿאָר,
אין חושך פון דער שאכט,
אין בונט פון עלעמענט,
אין שטורעם אויפֿן ים,
ווען ס'שטיידן בערג,
ווען קעסלען פלאצַן.
און אלע אָרוּם ברענט.
הענט.

ווי קאנט אִיר שטאליך זיין,
ווען צאָרָן הייבְּט אִיךְ אָוִית,
ווען ס'רוֹפְּט דֵּי שטימע
פון גערעכטיקיט נאָך הילְפֿ!
ווי קאנט אִיר אַינְיַיך זיין, —
אַ וואָלֶד פון הענט,
בָּאהָאָפְּטָן פון אַין ווילְן,
אַין רַיּוֹיך האָנְט, —
גָּאָטָס האָנְט,
די האָנְט פון רַעֲכַט
וּאָס בָּרְעַכְט
די אָוּמְרַעְכְט
בִּין פָּוְנְדָאָמְעָנט.
הענט.

ווען האָב אִיךְ דָּרְקַעַנט
איַן אַרְבָּעַט,
ליַּיְּבַּע,
איַינְיַיךְ אַין צָאָרָן,
דאָן האָב אִיךְ גָּאָט דָּעַרְזַעַן
איַן מְדֻבָּר פון מיַן צְוִיְּפָלָל, —
אַ פְּלָאָקָעָר אוּפֿן דָּאָרָן,
ער האָט גָּעַברָעַנט
און נִיט פָּאָרְבָּרָעַנט גָּעוּאָרָן.

.1929, פָּאָרָן,

דאס געבעט פונעם שטיילן

דאס איז דאס געבעט פונעם שטיילן,
דאס איז זיין געזאנג איז דער נאכט :
ווײַ דאס ליכט פון דער וועלט איז דיין ווילן,
ווײַ דער הוּשָׁךְ, אָזֶן אִיז דיין מאכט.

זײַן, אַיך וועל צו דיין מאכט זיך ניט קנייען —
צּוֹ דֻּעַם קָאָלְטָן פָּאָרְשְׁטִינְגָּן גָּרְאָנִיט .
מֵיַּן גַּעַזְאָנְגָּן צּוֹ דַּי שְׂטָעָרָן וּאָס גָּלְיעָן,
צּוֹ דיין ווילן וּאָס וּאָרְצָלָט אָזֶן בְּלִיטָן.

אוֹיף אַ פָּעָלָה, וּוּלְכָעָס צִיטָעָרֶט אַזְּנִיבִּיטָן,
וּי אַ שְׁמַעְתְּרָלִינְגָּן שְׁוּבָעָט מֵיַּן גַּעַבָּעַט ;
צּוֹ דֻּעַם וּאָרְעָמָעָן בְּלוֹטָן פָּוֹן מֵיַּן הָאָרָצָן,
צּוֹ מֵיַּן לִיכְטִיקָּעָס אוֹיגָן וּוּלְכָעָדָעָט.

צּוֹ מֵיַּן חָלוּם וּאָס גָּלִיט אַזְּנִיבִּיט דַּי פָּאָרְבָּן,
פָּוֹן פְּרִימָאָרְגָּן וּאָס אִיז אִים בָּאַשְׁעָרָט,
צּוֹם גַּעַדְאָנָק וּאָס וּעָטָן קִינְמָאָל נִיט שְׂטָאָרָבָן,
צּוֹ דָּעָרָ לִיבָּעָן וּאָס וּוּרְדָעָמָט דַּי עָרָד.

דאס איז דאס געבעט פונעם שטיילן,
דאס איז זיין געזאנג איז דער נאכט ;
זָאַל אַיְבִּיךְ נָאָר לִיכְטָן דיין ווילן !
פָּאָרְשְׁוּוֹאָנוֹנְדָן זָאַל וּוּרָעָן דיין מאכט !

פָּאָרִיךְ, 1928

מיין טרויעער

עס האט זיך צעהונגען דער רדאדייא
אין ווינקל פון צימער,
און הויך דארט אין הימל
ברומט שטאָלֶץ, ווי און ארגל
די לופטשייף אין פורפּוֹרְנוּס שימער.
נַאֲרֵ שְׁטִילְ פָּאֵר מֵיְן פָּעֲנַצְטָעֵר
פָּאֵלָן אַיְן אַוּונַט
קָאַשְׁטָאָגְנָעֵנָע בְּלָעַטָּעֵר
אַרְאָפּ פָּוּנְ דִּי צְוּוִיגְנָן.
איַצְטָ וְוַיִּסְ אַיךְ :
מֵיְן טְרוּיְעֵר,
מֵיְן טְרוּיְעֵר,
דֻּעֵר בְּרוּנְיָעֵר,
דֻּעֵר בְּלוּיְעֵר,
דֻּעֵר גְּרוּיְעֵר,
איְן גָּאַט אִינְגָּעֵם שְׂוּוִיגְנָן.

און קָלָאנְגָּעֵן,
וְאָס קָוְמָעֵן אָוּן גִּיעָזָן
אוּיפּ אַנְדָּעָרָע וּוּעָגָן ;
און פָּעַלְדוֹן פָּוּנְ שְׁטוּמְקִיטָּה,
וְאָס שְׁוַיְיעָן זַיְן פִּינְצָטָעֵר אַנְטְּקָעָגָן ;

און הערצעער, וואס שווייגן ;
און הערצעער, וואס פרעגן ;
און אויגן, וואס טראגן
פארגליווירטן צער אין שווארץאפל ;
און קני פול מיט אימה ;
און פינגער פול צאפל,
און בלעטער, וואס גליתשן זיך
שטייל, אומבאמערט פון די צווייגן.
אייצט וויס איך :
מיין טרויער,
מיין טרויער,
דער ברוינער,
דער בלוייער,
דער גרויער,
אי גאט איבגעם שווייגן.

פֿאַרְזִין, 1932

פֶּרְיָדָן

לעב איך מיר אין פרידן.
מייט דער גאנצער וועלט.
ווארלד און פעלדה, אין מיטן
שאפטנט מיין געצעלט.

קומט דער גוטער מארגן
זיך איך פארון שוועל,
האלט אַ קרגט מייט וואסער
קאלטן פון מיין קוואל.

גייט פארביי אַ גײַער,
גריס איך אים אַן דײַיד,
פרעג אים ניט זיין נאמען
און וואההין ער גיט —

גאטם, ווי קען ער וויסיג,
וואאו עס פירט זיין פום,
אפשר איז מיין גראיסן
שווין זיין לעצטער גראט.

ציט ער אויס זיין בעכער,
גיב איך אים זיין טרונק,
טיל מייט אים מיין ברויט זיך,
טרයיסט אים אויפן וואונק —

גאַט ווֹאָס מאָכָט דעַן נְעַנְטָעֶר
מעַנְטָשָׁן אוּףּ דֵּעָר וּוּלְטָן,
וֹיִ דֵּעָר גְּרוּיסָעֶר שְׂוּיְיגָן
פָּאָר אָן אַיִינְזָאָם צָעַלְטָן.

זַע אַיךְ זַיְנָע גַּלְיְדָעֶר
בוּיָגָן זַיְךְ נַאֲךְ רָוּ,
בָּעַט אַיךְ מַיְין גַּעַלְעָגָעֶר
אוֹן אַיךְ דַּעַךְ אִים צָוּ.

גַּאַט ווֹאָס קָעָן אַיךְ מַעַר דַעַן
גַּעַבָּן, וֹיִ דָו וּוִיסְטָן,
חוֹזֵן דָעַם טְרוֹנָק פָוּן לִיבָעֶן
אוֹן דַיְיָ רָוּ פָוּן טְרִיאִיסְטָן.

פָּאָרִין, 1928

פארגיב זייליאן! פארגיב זייליט!

פארגיב זייליאן!
זייל טראגן גלייך מיט דיר דעם יאלד
און שלעפן זיך, ווי דו, געשמידט
דורך אלע גרויעס טאג פון וואך.

בי זיעער וויג האט אויך געלבליט
דעער ראיינקעס און מאנדלבוים,
און פאלן זי פון ארבעט מיד,
דאן רויישט ער נאך אין זיעער טריומ.

ער רויישט און שמעקט מיט שבת אויבסט,
א יעדע צויניג אין רוייליכט גלית,
דארט זיצט די גאלדענע פאווע שטיל,
די גאלדענע פאווע פון דיין ליד.

זייל דזאנ, ווי דו, אין ליכט
און בענקען גלייך, ווי דו, נאך גלייך;

און וואכן זי פון שלומער אויף —
אייז קינדייש לוייטער זיער בליך.

און די וואס לויערן ביאנאכט
און שמירן איין איין בלוט די האנט,
און די וואס האנדלען מיטן לייב
און בעזון זיך איין שווארצן שאנד ;

און די וואס גיען דיר פארבי
און הויבן ניט די ברעםען אויף ;
און די וואס קרייכן אויף די קני
און בעטלען הויך אויף יעדן הויף —

זי קומען פון דיין טריימען לאנד,
זי שטאגמען פון דיין טריימען שטאגט,
און פאלן זי איין שטובי פון טאג
דאן רופן זי צום זעלבן גאנט.

בערדיאן, 1922.

זינג, דו . . .

זינג, דו, מײַן נשמה, צו גאָט,
וואַי געפֿאנגענע זינגען אַין טרוּיעַר —
די נאָכט האָט פֿאָרְשִׁילְסֶן די שטָאָט
און דו זִיכְּסֶט, וֹוי פֿאָרְמוּיעֶרט אַין מוּעָר.

אוּלְבָּעַ, וֹוי דו, זִיכְּן פִּיל
פֿאָרְדִּיגָּלֶט אַין זִיעָרַע הַיּוּנָּר
און צִילְּן גַּלְּיבִּיגְּלִיטִק די טָעָג,
וֹוי סְצִילְּט אָוִיפָּן זִינְגֶּר דָּעָר וּוּיְזָעָר.

פֿאָרְבּוֹנוֹדָן, פֿאָרְשְׁרוּיפָט אַון גַּעַשְׁמִידָט,
צו אַקְּסָן, צו צִינְיִיקָע רַעֲדָעָר,
דרִיאִיט יַעֲדָעָר אָן וּוּלְּן זִיךְּ מִיד,
בָּאוּוּגָט פָּוּן אַ שְׂטָאַלְעָנָעָר פַּעֲדָעָר.

זינג, דו, מײַן נשמה צו גאָט,
וואַי דָּעָר שִׁיכְּרָר צוֹוִישָׁן די שִׁינְקָעָן.
די נאָכט האָט פֿאָרְשִׁיכְּרָט די שטָאָט
און די העֲרֵצָעָר פֿאָרְגִּיְעָן פָּוּן בעַנְקָעָן.

אַלְּץ פִּיבְּעָרָט, אַלְּץ שְׂטָאָמְלָט פָּוּן שְׁלָאָף
אַלְּץ וּוּינְגָט אַין די קִישְׁנוּס פֿאָרְבָּאוֹגָן,

דער שיכור אליין נאר ער וואכט
אין די לידיקע גאָסן אָן זאָרגן.

עס שטייען נאָך שיינקען גענוג
אָפָּן אָנוּ גְּרִיטַ אֹוֵיפַּ דִּ רָאָגַן,
דאָרט קעַן מעַן נאָך טְרִינְקָעַן פֿוֹן קְרוֹגַן,
בַּיּוֹ וּזְאָנוּ עַס וּזְעַט אָנְהִיבַּן טָאגַן.

אוֹן רְיִיסָן דִּ קִיְּיטָן פֿוֹן זִיךְרָן,
וּאָס שְׁמִידָן דִּיךְ צַו צַו דִּ רְעַדְעָר
אוֹן שְׁמִיסָן פֿוֹן פְּעַנְצְּטָעַר אֶרְווִיס
די פָּאָרְשָׁאַלְטָעַנְעַ שְׂטָאַלְעַנְעַ פְּעַדְעָר.

אוֹן נְאַכְּדָעַם אַרְוָמְנָעַמָּעַן טְרִיבִי
אוֹן אַיְנָזָאָמָעַן בְּלָאָסָן לְאַמְתָּעָרָן
אוֹן פְּלוֹצְלָוָג אַנְטָדָעָקָן אַיְן הוֵיךְ
אַ הִימְלָ אַ טִּיפְּן מִיטְ שְׁטָעָר.

דָּאָן אוֹיפְּהָוִיבָן פְּרִינְדָּלָעַךְ דִּי האָנט
אוֹן וּוִינְקָעַן צַו זִיךְרָן מִיטְ אַ פִּינְגָּעָר,
אוֹן פְּרִיִּי פֿוֹן דָּעָר וּוּלְטָ אָנוּ פֿוֹן זִיךְרָן
צְוַיְינְגָּעַן זִיךְרָן הוֵיךְ, וּוּי אַ זִּינְגָּעָר.

פְּאָרִיךְ, 1932.

דָּרְיוִי אַוִיפֶן דָּאָג

די זוֹן אֵין אָזֹעַק, אֲ פָאָרְבּוֹלְטִיקְטָעַ רָאָד —
וּוְאָסַ האָט וַיְ צַעַמְאַלְטַ דָּוְרְכָן טָאָג ? —
די זוֹן אֵין אָזֹעַק, אֲ פָאָרְבּוֹלְטִיקְטָעַ רָאָה,
אֲ לָאָמְטָעָדוֹן גַּעַמְטַ לִיְכָנָן בַּיְם רָאָג.
איַן דִּי שְׂטִילְקִיִּת, אָן אַלְטָעַ גַּעֲבּוֹיְגָעָנָעַ פָּרוֹי,
מִיטַּ דִּי שָׁאָטָנוֹן גַּעֲקוֹמָעַן צָוִיגִין.
איַן דִּי שְׂטִילְקִיִּת, אָן אַלְטָעַ גַּעֲבּוֹיְגָעָנָעַ פָּרוֹי
בַּיְם רָאָג זַיךְ גַּעֲזָעַט אַוִיפֶן אֲ שְׁטִיגִין.

פַּאֲרְבָּעֶלְמַעַטְעַ פַּעֲנַצְטָעַ אָוֹן שְׁטוּם טַוִּיבָע וּוּנְטָמַ —
הָאָט דֵי אַלְטָעַ פַּאֲרְבָּאָכָן דֵי הָעָנָטַ —
— פַּאֲרְבָּעֶלְמַעַטְעַ פַּעֲנַצְטָעַ אָוֹן שְׁטוּם טַוִּיבָע וּוּנְטָמַ —
אָט אָזְזִי וּוּרְטַ דָּס לְעַבְנַ פַּאֲרְבָּעָנַטַ —

הָאָט בִּים רָאָג זִיךְ בָּאוּוִין אַ מִידָּל אַלְיָין,
אוֹיפְּ דֵי קַנְאָפְּלָדַי הַוְּכָע גַּעֲוִיגְטַ —
הָאָט בִּים רָאָג זִיךְ בָּאוּוִין אַ מִידָּל אַלְיָין.
— זָאָג מִיר, מִידָּל, וּוּרְטַ הָאָט דֵי גַּעֲפְּלִיקְט ?

— נִיט גַּעֲפְּלָאָנְצָט, נִיט גַּעֲפְּלִיקְט, נַאֲר צַעֲטָרָטָן אָזְזִי
טוּזְוָנָט טָרִיט, וּוּ דָעַר שְׁטוּבָ אָוְנְטָעַ דִּיר.
— נִיט גַּעֲפְּלָאָנְצָט, נִיט גַּעֲפְּלִיקְט, נַאֲר צַעֲטָרָטָן אָזְזִי?
וְעַז יִנְחַ, מִידָּל, הוּ אָפְּ דָא לָעַם מִיר.

זִיכְן בִּידְעַ צְוֹזָמָעַן אָוֹן שְׂוִוִּיגְן אָזְזִי.
קוּמָט אַ שִׁכְבָּר בָּאָרְגָּ אָוֹיפְּ אָוֹן בָּאָרְגָּ אָפְּ.
זִיכְן בִּידְעַ צְוֹזָמָעַן אָוֹן שְׂוִוִּיגְן אָזְזִי.
— זָאָג, וּוּוֹ האָסְטוֹ פַּאֲרְלָאָרָן דָעַם קָאָפְ ?

— אַיך... מִינֵּין קָאָפְ... וּוֹאָס דַו אַגְּסָט... פָּאָרְן רָאָג... אַלְטָעַר טָאָפְ ! ..
בִּיסְטַ פָּוּן דָאָרְף... וּוֹאָס... גַּעֲקָוְמָעַן אִין שְׁטָאָט ? ..
לְעַבְנַ עֲנָגָג... לְעַבְנַ שְׁוּעוּר... נַעַם אַיך אָט... אָוֹן מַאְד הָאָפְ...
אוֹן אַיך קָלְעַטָּעַר אָזְזִי צַו מִינֵּין גָּאָט...
— — — — —

— וּוֹאָס, דַו קָלְעַטָּעַרְסַט צַו גָּאָט ? נַעַם אָוְנְדוֹ מִיטַ, אוֹיבָ דַו וּוַילְסַט !
— זַיִיעַר גּוֹט, הָאָלָט זִיךְ פָּעַסְטַ בַּיְ מִינֵּין דָאָק...
— — — — —

הָאָבָן דָרְיַי זִיךְ דָעַרְהוֹיְבַן, הָעַטַ, הָעַטַ, אִין דָעַר הוִינַ
פָוּן דָעַם אִינְזָאָמָעַן שְׁטִיְינְגָעָרְנָעַם רָאָג...
— — — — —

פַּאֲרִיךְ, 1932

דאַס לִיד פָּוּן מְעַנְטְּשָׁן

פָּרָאָן אַ לִיד אֹזָא
אוֹן גַּעֲבָעַנְטְּשָׁט זָאֵל עַס זַיִן.

פָּרָאָן אַ לִיד אֹזָא, —

ニַיְתֶּ פָּוּן פְּרוּעָן אוֹן וּוֹיִן,

ニַיְתֶּ פָּוּן אַיְגָעָנוּם גְּלִיק אַדְעָר טְרוּיעָר.

פָּרָאָן אַ לִיד אֹזָא ... —

— . . . אוֹיפֶּךְ אַ צְּעָקָעָרְטָעָר עַרְד גִּיטָּה אַ פּוּעָר
אוֹן עַר הַיְבָט אוֹיפֶּךְ זַיִן האַנטָּה,
וּוֹי צֻוּמָּה בְּעַנְטְּשָׁן.

אוֹן עַס פָּאָלָן

די גַּאֲלְדָעָן קָעְרָנָעָר אַרְאָפֶּ,

אוֹן דִּי זַוְן אַבְּעָר אִים,

וּוֹי אַ קְרוּין אַיְפָן קָאָפֶּ ... —

פָּרָאָן אַ לִיד אֹזָא —

אוֹן דָּאַס לִיד אֹזָא פָּוּן מְעַנְטְּשָׁן.

פָּרָאָן אַ לִיד אֹזָא, —

אוֹן גַּעֲלִיבָט זָאֵל עַס זַיִן, —

ニַיְתֶּ פָּוּן אַיְגָעָנוּם שְׂטָאָלָץ,

ニַיְתֶּ פָּוּן אַיְגָעָנוּם רָוּם.

פָּרָאָן אַ לִיד אֹזָא :

— . . . בַּיִּ אַ גְּלִיעַנְדָּן אַיְזָן

שטייט געווואָרצלט אַ שמייד,
און ער הויבט אויף זיין האנט.
ווײַ צום בענטשן.
און עס שיטין זיך פונקען, ווײַ שטערן, אַרום
און דער אייזן פֿאָר אִים,
ווײַ אַ פְּלָאָמִיקָעַ בלומ... —

פאראן אַ ליד אָזָא...
און דאס ליד אייז פֿון מענטשן.

פאראן אַ ליד אָזָא...
און געקרויינט זאל עס זיין, —
ניט פֿון אַיגֶעָנָעַם צער
ניט פֿון אַיגֶעָנָעַם פֿיין.
פאראן אַ ליד אָזָא :

— . . . ליגט אַין רִינְשְׁטָאָק אַ בעטְלָעֵר
און חַלוּמַט פֿון שְׁטָעָרַן,
און אַ גָּאָסְן-פְּרוֹיַה וּוּיַּינַּט,
וּיְ מִיט קִינְדְּעָדָשַׁע טְרָעָרַן ;
און אַ גַּנְבַּ פְּאָרְשָׁעָמַט
לאָוט אַרְאָפַט זײַן גַּעֲוִיכַט ;
און אַין שְׁמָאָטָעַס אַ קִינְדַּ
און אַין אַיְגַּ זִינִיס אַ לִיכְט
פֿון פְּאָרְשְׁטָאָנד אַין גַּעֲדָאנְק ;
און אַין לְזֹפְטַ גַּיִיט אַדְוָרָךְ,
וּיְ אַ סְפָּעָרַן גַּעֲזָאנְג ;
און אַ האָנט הוֹיְבַט זיך אוּיפַ
פֿון דָּעַר אַרְבָּעַט פֿול גַּנְאָד
און זַי ווִיגַט זיך אוּיפַ אַונְדָּג
וּיְ צָוֵם בענטשָׂן... —
פאראן אַ ליד אָזָא...
וּיְ אַן אוּיפְשְׁטִיגַג צוֹ גַּאטַ
און דאס ליד אייז פֿון מענטשָׂן.

פארן, 1929.

שלא פלאזע נעכט

נעכט נאך נעכט
און ס'פאלט אויף דינגע ברעמען ניט קיין דראעל.
דער געדאנק איז וואך און אומראאיך דיין געמייט.
געדענקסט די ציימ, ווען דער קליניגער שוואָאָכער פֿלעמל
געברענט האט אינעם נאָפְּטַלְּאָמֵף אָוִיפְּן טִיש ?
איין פֿעַנְצֶטְעָר האט דער הילט פֿול מיט שטערן
די גרויסע שטילקײַט פֿון דער וועלט געהיט.
דאָן האָסְטו אינעם שווייגן געקאנט הערַן
פֿון אַיבְּיקִיט צו אַיבְּיקִיט גָּאטָס טַריַיט.

דאָן האט אַ טִיפְּעָר וּאוֹרְעָמָר בְּתַחַן,
וֹי אַ פֿלִיגְלַגְלַיךְ דיַין נְשָׁמָה אַיְנְגַּעַהַילַּט,
וֹי אַ קִּיבְּדַּד וּוֹאָס אַיְן אַיְן פֿאָטְעָרָס בְּעַט פֿאָרְקָרָאָכוֹן
און פֿלוֹזְלוֹנָג זִיךְ אַיְן זִיכְעָרָהִיט דַּעֲרָפְּלִיט.
און שליסנְדיַיךְ אַיְן רֹו דיַ מִידָּע אָוִיגְן
בִּיסְטוֹ עַרְגָּעִין, עַרְגָּעִין, עַרְגָּעִין וּוַיִּיט פֿאָרְפְּלוֹגָן.

איצט זייןען שוין קיין הימלען מער ניטא, —
א, יענער טיפער, רײַגעֶר, טונקעלעֶר בלָא,
פֿוּן וְזַעֲגַעַן מענטשַׁן האָבָן אָפְּט גַּעַהַעַרט
די שירָה פֿוּן גַּלְגַּלִּים אָוֹן פֿוּן סְפָּעָרָן, —
איצט האָט מען מיט רַעַפְּלַעַטָּאָרָן אוַיסְגַּעַקָּעָרטָן,
וּוּ מיט בעזִימָעָר פֿוּן לִיכְתָּבָן די אַיְבִּיךְעַ שְׁטָעָרָן.

אוֹן אַיְזָן די הַימְלָעָן האָבָן זַיךְ בְּאוֹוִין
די שְׁטָאַלְעָנָעָ, די פְּלִיעַנְדִּיקָעָ רֵינוֹן
אוֹן מִיטָּן דּוֹגְנָר פֿוּן זַיְעַרְעַ מַאְטָאָרָן
צַעַטְרִיסְלָט דֻּעָם בְּלָאָעָן פְּלָאָךְ פֿוּן רָוּ אָן פְּרִידָן,
וְאוּ גַּאֲטָ פְּלַעַגְטָ זַיְנָעָ לִיכְטִיקָעָ וְאוֹנְדָעָ וְוַיְזָן,
וְאוּ טַוְיבָּן פְּלַעַגָּן אָוּשָׂוּעָבָן אָן קְרִידָן
אוֹן די שְׁוֹאַלְבָּן האָבָן זַיךְ גַּעַזְגָּטָ, וְוּ בְּלוֹיעַ פְּיִילָן,
אוֹן די לְעַרְכָּעָ האָט גַּעַלְנוֹגָעָן מִיטָּן זַיְבָּעָרָגָעָ גַּלְעַלְפָּעָ.
אוֹן די וְוַאלְקָנָס האָבָן גְּלִיְיךְ, וְוּ רְאֹזָעָ זַעַגְלָשִׁין
גַּעַוְיָגָט זַיךְ אַוְיפָּן מַאְרָגָנס גָּאָלָד באַשְׁטוֹרָאַלְטָעָ טִיפָּן,
וְאוּ די לְבָנָה האָט בִּינְאָכָט מִיטָּן אַיְרָעָ בְּלָאָסָעָ שְׁטָרָאָלָן
אַרְוּמְגָעָוּעָבָט פְּאַרְלִיבְטָעָ מִיטָּן אַנְעָזָ פֿוּן טְרוּמָעָן,
בְּאַגְּלִילָטָ מִיטָּן דֻּעָם גַּעַזְגָּנָגָן פֿוּן נַאֲכִטְגָּאָלָן.

אוֹן פְּלַאַצְלָוָגָ זַיְנָעָ פְּוֹסָט גַּעַוְאָרָן אַלְעָ רְוִיְמָעָן
אוֹן אַגְּנְעָפְּלִיט די נַעֲכָת מִיטָּן אִימָה אָוֹן מִיטָּן שְׁרָעָקָה
דָּאָן האָבָן זַיךְ די שְׁטָעָט גַּעַנוֹמָעָן וּוּקָה
אוֹן אַוְיסְגָּעָלָאָשָׁן אַלְעָ לִיכְתָּבָן אָן לִיכְטָעָרָ,
אוֹן פְּאַרְזָוָנָקָעָן אִין אַ שְׁוֹאַרְצָקִיָּט אַ גַּעַדְיבְּטָעָרָ,
הַאָבָן זַיךְ צְעַיְמָעָרָט זַיךְ מִיטָּן זַיְעָרָעָ סִירָעָנָעָן,
גְּלִיְיךְ וְוּ די גַּאנְצָעָ וְוּלְטָ וְוַאלְטָ אַגְּנָעָהָיָבָן בְּרָעָנָעָן.

דָּעָר וּוּכְטָעָר אִין אַוּעָקָ, אַוּעָקָ אִין זַיְנָעָ וְוִיטָן
אוֹן גַּעַבְּלִיבָן אִין דָּעָר מַעֲנַטָּשָׁ פְּאַרְלָאָזָן מִיטָּן זַיְן וְוִיסָן,
מִיטָּן זַיְנָעָ אַוְרָ-אַיְנְסְטִינְקָטָן אָוּן פְּינְצְטָעָרָן גַּעַוְיָסָן,
אוֹן בְּלִיבָּד פֿוּן שְׁטָאַלְץָ אָוּן הַעֲזָהְדִּיקָ פְּאַרְרִיסָן

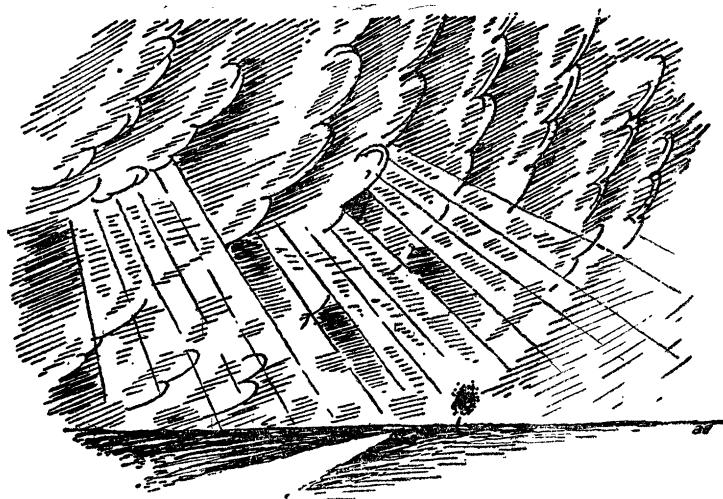
האט ער פארמאסטן זיך אין א גיעיג מיט גאט ;
 נאָר מיט יעדן ניעם טראט
 אָן נִיְּגַנְטְּדָעָקָטָן סֶדֶר
 האט ער זיך זעלבסט געשפֿאלטָן,
 זיין אַיְגַעַנְעָם אֵיך צָעַרְסִין :
 אַנְשְׁטָאָטָן, ווי אָטָן, צו זאגָן : «עַס זָל וּעֲרֹן!»
 האט ער גענומָען זיין אַיְגַעַנְעָם וועַרְקָ צַעַטְעָרָן :
 אָוָן וועָן ער אִיז צָוָם לְעַצְמָן סֶוד דְּעַרְלָאָפָן,
 צָוָם בּוּיְשְׁטִיעָן פָּוָן דָּעָר וּוּלְטָן, צָוָם אָוְמְבָאָקָאנָטָן אָטָטָם,
 האט ער דְּעַרְזָעָן פָּאָר זִיךְ דָּעָם בְּאָסָס אָפָן —
 אַ רְיָזָן וּזְאַלְקָן קָאָפָן, שְׂטִיגְגְּדִיקָן פָּוָן דִּי יְמָעָן,
 אַוִיסְגַעְקָנָטָן פָּוָן וּזְאַסְעָר אָוָן פָּוָן פְּלָאָמָעָן
 וּזְאָסָה האט זִיךְ אַוְפְּגַעַהֲבִין הַימָּלְהָוִיד,
 מִיְתָן אַ שְׁטְרָאָלְנְ-גָּלָאנְץָן פָּוָן טְוִיט אַוִיפָּ זִינְעָן לְאָקָן,
 דָּאָן האט זִיךְ דָּעָר מַעֲנְטָשָׁ פָּאָר זִיךְ אַלְיָזָן דְּעַרְשָׁרָאָקָן,
 ווי אַ מְשֻׁגְעָנָעָר אָיְן יְעַנְעָן זְעַלְטָעָנָעָן מִינְוָטָן,
 וועָן ער וועַרטָּן אַ רְגָעָן קָלָאָר
 אָוָן דְּעַרְזָעָט דִּי וּאָרָן,
 אָוָן דְּעַרְפִּילְט דִּי טְוָנְקָלְקִיט וּזְאָסָ דְּרוֹקָט זִיךְ אַוִיפָּ אִים וּוִידָעָה,
 אָוָן בְּלוּיָּוָן פָּוָן שְׂרָעָקָן פָּאָר זִיךְ
 צַעַטְעָרָטָן ער דָּאָן זִיין אֵיךְ.

נַעֲכַת נָאָד נַעֲכַת
 אָוָן סְפָאַלְט אַוִיפָּ דִּי יְנָעָן בְּרַעְמָעָן נִיטָּ קִין שְׁלָאָף.
 דָּעָר גַּעַדְאָנָק אִיז וּזְאָךְ אָוָן אַוְמָרוֹאִיךְ דִּין גַּעַמִּית, —
 אִין אַ וּזְאָלָד אַ וּוְיָלָד אַ פָּאַרְבָּלָאַגְּדוֹשָׁעָט שָׁאָף
 וּזְאָסָ קָאָן זִיין פָּאָסְטָוָךְ נִיטָּ דְּעַרְגְּרִיכָּן
 אָוָן הוִיבָּט דִּי אַיְגָן אַוִיפָּ פָּאַרְצְוֹוִיְפָּלָט צָוָם אִין סָוָּרָן
 אָוָן וּזְאָרָט אָן עַנְטָפָעָר פָּוָן דִּי וּוִיטָּעָה הוִיכָּן.

ניו-יאַרְק, 1949.

II

מיין נשמה געהערט

מיין נשמה געהערט,
מיין נשמה געהערט
צו מיין שטעטל וואס ליגט
אודיפ דער ליטוישער ערדר.
זיעער ווינניק אייז דארט
פאָר אַ גִּילְקָלָעָן אַרט.
פאָר דערפֿאָר אייז דאס הויך,
טירפֿ דער הימל אָן ברעג
אוועס ציט זיך דורך אַט
גָּאַטְס גַּעֲשְׁטָעָרְנָטָעָר וּוּגָ
אוון בִּינְאָכְטָמָן, וּוּעָרָעָס וּוּילָ
איין גָּאַטְס פָּאַלְאָצְן זִין,
מאַכְטָמָן דאס פָּעָנְצְטָעָרְלָ אֹוֵיף,
קוּקֶט אִין הִימָּל אָרְיִין.

ニישט דער ווינגעארטן בליט,
ニישט דער גאלדעלפֿל גלייט —
אויף די פֿעלְדָּעָר צַעַשְׁפִּירִיט,
וועָן אַ ווּבְּטָעָלָעָ וּוּיטָ,

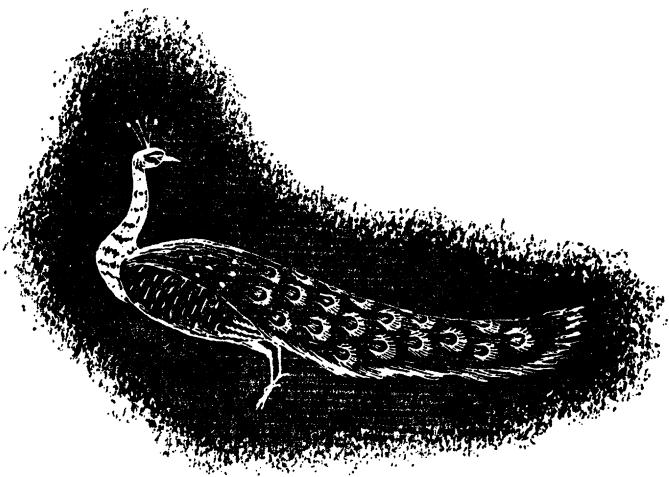
כוואלייט שטיל זיך פאָרְשַׁעְמַט
אונדזער אָרְעָמָס ברויט.
דאָך גַּעֲבָנְטַשְׁת זָלֶעֶס זִין
מער פֿון בּוַיְמָל אָזֶן וּווַיַּן.
וַיְיַלְעַל שִׂיצְט אָונְדְזָעֵר הוַיַּן,
אוֹן דָּעַרְקּוֹיְקַט אָונְדְזָעֵר זָלֶעֶס,
אוֹן דָּעַרְלָאָזֶט נִישְׁטַדְיַהְנוּט,
וּוְעַלְכָּעַ הִיאָט אָונְדְזָעֵר שּׁוּעָל.

אוֹן פָּאָרְטְּרָאָכֶט אִין דָּעַר וּוְאָלֶד,
תָּמִיד טָנְקָל אָוֹן קָאָלֶט,
אוּמָעַט דָּרְעַמְלַט אִין שְׁוִיס
פֿון זִין בּוַיְמָר גַּעֲרוֹיְשׁ.
נִישְׁטַדְיַהְנוּט קִין יַעֲגַר גַּעֲזָאָגָן,
נִישְׁטַדְיַהְנוּט קִין לְוַסְטִיק גַּעֲקָלָאָג —
אִין אוֹרָאָלָטָן גַּעֲשְׁפָּרָעָן
פֿון דִּי סָאָסְנָעָס אִין הוַיַּךְ
וּוְעַרְטַד דָּעַר פּוַיְגָל גַּעֲזָאָגָן
אוֹיְךְ פָּאָרְטְּרָוִיְעָרֶט אָוֹן וּוַיַּךְ.
דאָךְ מִיר נָגָנֶט אִין זִין לִידְךְ,
וּוְעַלְכָּעַס פְּלִיסְטַה אַזְוִי מִידְךְ
אִין מִין אוֹרָאָלָטָעָר זָלֶעֶס.
אִין דָּעַר זָלֶעֶס אִין אַיְדַּי
אִין פָּאָרָאָן אַזָּאָקְוָאָל,
וּוְעַלְכָּעַר פְּלִיסְטַה, וּוְיַדְךְ לִידְךְ :
נִיטַּעַס דָּרוַיְשַׁטְה, נִיטַּעַס בּוַיְזַׁטְה,
נָאָרַס שְׁטוֹרָאָמַט אָוֹן עַס קְוּעָלַט,
וּוְיַדְךְ בּוֹנְקַשְׁאָפְטַה נָאָרַגְאַט,
וּוְיַדְךְ צָעַר פֿון דָּעַר וּוְעַלְכָּעַט.

מיַן נִשְׁמָה גַּעֲהָעָרט,
מיַן נִשְׁמָה גַּעֲהָעָרט
אוֹ מִין שְׁטוּטַל וּוֹאָס לִיגַט
אוֹיְףְךְ דָּעַר לִיטְוַיְשַׁעַר עַרְךְ.
דאָרטַן, שְׁטַיל אִין אַטָּאָל

האט מיין זידע אמאָל
אויף זיין וועג דורך דער ווועלט
זיין מנוחה געווילט,
און דעם טרויער דערהערט
און דעם באָדָן באָטְרָעַרט,
און דערנָאָך אִין זיין טרוּוִים
אִין זיין אַלְטָן פֿאָרְקָלְעַרט.
מיין נשמה געהערט,
מיין נשמה געהערט
צַוְ מֵיָן שְׁטוּטָל וּאָס לִיגֶט
אויף דער לִיטְוֹוִישָׁעָר עַרד.

וּוַיְלָגְנָעַד־בָּעָרָג 1910—1915.

פָּרְנוֹאֲגָלֶט

איך שטוי לעם דיר, מײַן לאנד,
 אוֹן קאָן צוֹ דִּיר נִיטְּ קָומָעַן.
 אִיצְּטַ לִיכְּטַן דָּארְטַ אֵין פָּעַלְדַּ
 דַּי בְּלוּיעַ קָאָרְזְּבָלוּמָעַן,
 דַּי תְּבוֹאָה גְּרִינְטַ אֵין גְּרוּיַּן,
 דַּעַר יְוָנְגָעַר קָאָרְזַּן בְּלִיטַּ
 אוֹן סְ'בּוּיגַט זִיךְּ יְעַדְעַר זָאנְגַּן
 פָּאָר גָּאָטַס גַּעֲבַעַנְטַשְׁטַע טְרִיטַּ
 איך אָבָעַר זַעַם נִיטַּן —
 בְּיִם שְׂוֹעַל פָּוֹן פְּרַעְמַדְעַ גַּעַטְעַר
 האָב איך מִיר אַ גַּעַצְעַלְטַ
 גַּעַשְׁטַעַלְטַ פָּוֹן אַלְטַעַ בְּרַעַטְעַר.
 דַּעַר וּאָרְעַם אִינְגַּעַם הַאלִיךְ
 זִינְגַּט מִיר זִין פּוֹילְעַס לִידַ
 אוֹן סְ'דְּרִינְגַּט מִיטַּ פִּיכְטְּקִיטַּ מִיר
 אוֹן קָעַלְטַ אֵין יְעַדְן גְּלִידַ
 איך האָב גַּעַפְּרוֹאוֹוֹת זִיךְּ לְאוֹן
 אִיבָּעַר אַלְעַ יְמָעַן

און ניט געקאנט געפינען
מער קיין אנדער מאמען.
כ'האָב געשפּרײַט אַריַַבְּעַר
אלע בְּרִיאַתְּוּ וּוּגַן,
נָאָר אַלְעַ וּוּגַן פִּירַן
שְׁטִיל צֹ דִיןְגַּע בְּרַעֲגַן.
אַיִּן יֵדְעַס לְאַבְּדַה אַטְּ מִיר
דָּעַר שְׂטָאַרְקְּסְטָעַר וּוַיַּן גַּעֲרוֹגַן,
נָאָר שְׂטָאַרְקְּעַדְר פָּוָן דִּין בְּעַנְקְשָׁאַפְּט
הָאָב אַיךְ נִיט גַּעֲפּוֹגַן.

כ'האָב אַ קְלִיְּנָעַם זָוָן
מִיט גְּרוֹיסָע שְׁוֹאַרְצַע אוּגַן,
עַר אַטְּ דָעַם טְרוֹוִיעַר
פָּוָן דִּין הִימָּל אַיְנְגָעַזְוִיגַן.
וּאָס זָאָל אַיךְ זָאָגַן אִים,
וּוּגַן עַר וּוּגַן נַעַמָּעַן פְּרַעְגַּן?
דוֹ הָאָסְט אַיִּן פְּרִילְינְג
אֶזְאָג שְׁמַעְקָעְדִּיקָן רַעֲגַן,
די לְאַנְקָעַס דִּינְגַּע צִירַן
גַּאַלְדִּיק גַּעַלְעַ קְוּוִיטַן
אוֹן סְ'שִׁיסְט דָעַר روֹוִיטָעַר מָאָן
אָרוֹיסָס פָּוָן אַלְעַ בִּיטַן;
פְּאַרְשָׁלָאָפָן הַעֲנָגָט דָעַר וּוּגַן
אוֹיף דִּינְגַּע טְוַנְקָעַלְעַ בְּוּמְעַן,
בְּאַהֲלָתָן אִינְגָעַם גְּרִינְס
דָאָרְט זִגְגָעַן מִינְגַּע טְרוּמְעַן —
אַיךְ אַבְּעַר הָעָר זַיְנִיט
די בְּלוּעַ אַוּונְטִילְידָעַר.
עַס שְׁרִיטַת מִיר פָּוָן דָעַר עַרְד
דָאָס בְּלוֹט פָּוָן מִינְגַּע בְּרִידָעַר;
עַס לִיגַט אַ שְׂטָאַלְדִּהָאָנְט
אוֹיף דִּינְגַּע פְּרִיעַע פְּעַלְדָעַר
אוֹן שְׁטוּרְמָעַן קְלִיְּבַן זִיךְר
אַיִּן דִּינְגַּע טְוַנְקָעַלְעַ וּוּלְדָעַר,

איך וועל אים גאנזישט זאגן,
נאר א מעשהלע פֿאַרטְרוּיעָן
פֿוֹן דער גֿאלְדְעָנֶר פֿאַווּעָ
איין אַוּונֶט שֵׁין, איין בְּלוּעָן:
געַפְלוֹיגָן, גֿעַפְלוֹיגָן דִי פֿאַווּעָ
אייבָּעֶר פֿרְעַמְדָּע סְעַדְעָר,
הָאָט דִי גֿאלְדְעָנֶר פֿאַווּעָ
פֿאַרְלוּירָן דִי גֿאלְדְעָנֶר פֿעַדְעָר.
אייצְט פְּלִיט דִי פֿאַווּעָ אָוָם
איין ווִיסְטְּעָנִישָׂ, איין שְׁטוּמָעָן
צּוֹרִיק אֲהַיִם נִיתְקּוּמָעָן.

.1924 בערליאן,

ל י ט ע

עס האט מיך געפאנגען דער אומעט וואס שועבט אויף די טונקעלע פעלדער
און רוט אויף די איינזאמע בימילען וואס שטיילען צוואָרפן אויף זיין ;
דער בלוייער, פֿאַרטֿוֹיִיעַרְטֿעַר הַיְמַל וואס קַוקֶט אַ פֿאַרְוּיִינְטֿעַר אַרוֹנְטֿעַר
דורך וויסלעכע, זידענע נעהַלען און פֿוֹל מֵיט אַ צְעַרְטְּלַעֲבָן ווַיִּין ;

די דָּאָזָע אָוּן שְׁטִילָע פֿאַרְנָאַכְּטָן וואס שְׁטָאָרְבָּן, ווַיִּעְלַּנְתּוּ קִינְדָּעָר ;
די גַּעַכְתַּע, ווּעַלְכַּע בָּאָדוֹן זִיךְ שְׁטִיל אָין אַ בְּלָאָסָן, אַ קְרַעַנְקְלַעְכָּן שֵׁין ;
די מאָרגְנָס וואס ווּעַקְנָז זִיךְ אוַיִּחְ, ווַיִּאָשְׁמַיְכֵל אוַיִּחְ גּוֹסָס לִיפְנֵן ;
די טָעַג וואס דּוּרְשִׁיְנְעָן פֿאַרְהַיִּלְט, ווַיִּזְיַי ווּאַלְטָן זִיךְ שְׁעַמְעָן צָו זִין ;

די שְׁמַאלְנִיקָע טִיכְלִיךְ וואס בָּלְגָנְדוּשָׁעָן פֿוֹן אַונְטָעָר בְּרוֹגָעָן וּוּרְבָּעָס ;
די לאָנקָעָס, אוַיִּחְ ווּעַלְכַּע עַס שְׁפָרָאָצָן זִיךְ אַרְעָמָע בְּלִימְעַלְעַד שְׁטִיל ;
די קלִינְגָע בעַרְיאָזְעָוָע ווּלְדַלְעַד אוַיִּחְ בְּרִיטְטָע, אַוְעַנְדְלַעְכָע שְׁטְרָעָקָעָס,
וַיִּזְיַיְכָע, לִיכְטִיקָע טְרוּיְמָעָן אָין תָּהָום פֿוֹן אַ שְׁוֹאָרָצָן גַּעַפְּלִיל .

עס האט מיך פֿאַרכִּישְׁוֹפֶט דָּאָס לְאָנד, וואו די זָוָן קַוקֶט אַרוֹיס דָּוָרָך אַ גַּעַפְּלָה ;
דָּאָס לְאָנד, וואו עַס קְוֻמָּעָן קִיְּין שְׁטוּרָעָמָה, נָאָר ווִינְטְּעַלְעַד קִיְּקְלָעָן זִיךְ מִיד ;
דָּאָס לְאָנד, ווּעַלְכַּעַס בְּעַנְקָט אִין אַ טְרוּיְעַר אָוּן האָט אִין זִין שְׁטְעַנְדִּיקָן צְוִיְּפִיל ;
דָּאָס לְאָנד, וואו עַס האָט זִיךְ גַּעַוְעַבְטָמִין פֿאַרְבְּעַנְקְטָעָס, פֿאַרְחַלְוְמָטָעָס לִיד .

.וּוְאַלְקָאוּוֹיסָק, 1907.

די בעריאזען

רוaic, רוaic, שאקלט איר געלאקטעס, גריינעס קעפל
מיין וויסינגע בעריאזקעלע און דאוונט און א שייעור.
יעדעם בלעטעלע אירס שעפטשעת שטיל א תפילה...
זוי שוין, קלין בעריאזקעלע מתפלל אויך פאר מיר!..

אייך בין דא און עלנטער, געקומען פון דערוויטן,
פרעמד איז מיר דער גאט פון דאון און פרעמד איז מיר זיין שפראָן
ニישט ער וועט מיין טרויער זען און נישט פאָרטשטיין מיין תפילה,
כاطש אייך וועל מתפלל זיין, מתפלל זיין א סך.

פון דעם וויתן מערב האט זיך טרויעריך פאָרגנבעט
איין די דינע צויניגעלע אַ רָאֹועֶר, צְאַרְטָעֶר שְׁטָרָאֵל
און אַ לִיכְכָּן קָוֵשְׁ גַּעֲטָאָן די בלעטעלע, די קלִיְינָעָן,
וועלכע האבן, דרעלענדיק, געהארכת דעם נאָכְתִּיגָּאל.

פון די בריטיע פעלדר איז אַ ווינטעלע געקומען
און דערצ'ילט די בלעטעלע ליגענדן און א שייעור...
עפעס האט איז הארצן טיף בי מיר גענומען בענקען:
זוי שוין, קלין בעריאזקעלע, מתפלל אויך פאר מיר!..

וואַלְקָאוּוִיסָק, 1907.

אין א לבנה-נאכט

פארהילט האט דאס וועלד א זילבערנער געפל,
בא האלטנדיק דארטן א שטיך פון דער נאכט,
און איבער די פעלזער, די בלאלסלאכע שטרעקעム
געשוועבט האבן זידענע שאטנס פארטראקט.

אין לופט האט געצייטערט א צערטלעכע וויסקייט
פון בענקשאפט, און טרייער, און שטיילן פאַרדָּס,
אווי ווי די בלאָסְקִיָּת אויף מײַדְלַשָּׁע באָקוֹן
וואָס גָּאָרָן א וויכָן, א וועקָנְדוֹן קוש.

פארוועיגנדיק שטיל זיינע זילבערנער וועלן,
אייז ערצעץ א טיכל געשווואָמען פאַרבּענְקֶט,
און שוַיְמַעְדִּיק נַעֲצֵן גַּעֲפַלְאַכְּטָן פון שְׂטוּרָאַלְן
וואָס האט אַיְם די קָאָלְטָע לבָנָה גַּעַשְׁעַנְקָט.

פון וויתַן געצאנקֶט האָבָן פִּיעַרְלָעַךְ קְלִינְעַ —
דאָס האָט ערצעץ שטיל וואָר אַ דָּעַרְפָּל גַּעַרוֹת.
אין לופטן געווִית האָבָן וְאַרְעַמָּע וְוִינְטָלָעַךְ
און לִיבְלָעַךְ גַּעַסּוּדָעַט: וְוי אַלְצֵן אַיְזָ דָא גּוֹט...

.וְאַלְקָאוֹוִיסְטָק, 1908.

עמץ האט זיך פארבענט

עמץ האט זיך פארבענט ...
זו דעם בלויויזן רויין,
זו דעם נען פון די צערטלעכע, לייכטיקע שטראלן
האט פולצולנג א שטילע מעלאדייע דערגריכט,
ווײ א טריום ...
און דערנאך אין דער וויתקייט פארפאלאן ...
עמץ האט זיך פארבענט ...

דארטן וויט, דארטן וויט, וואו עס דראעלט דער וואלד
אין א געפל פון מאטאווע זילבער
שטיל, אין שאטן פאָרהיילט
פון אין אוראלטן דעמב,
אויפן פִּיכְטְּ-וּוִיכְּן גְּרָאָן, מֵיט אַ הַאָרְפָּע אֵין האנט
מוֹן זִיכְּן אֶן עַלְמָטוּר זִינְגָּעָר
און אַ נִיגְּנוּן פָּאָסְרָאָכְּט וּוְעַבְּן שְׂטִיל
אוּף די סְטְרוֹנוּס מֵיט צַעֲרָטְלָעָכְּ פִּינְגָּעָר.
עמץ האט זיך פארבענט ...

.וּאֱלָקָזְוּיסְק, 1906.

פָּרְנָאכֶט

פָּוֹן דִּי בְּרִיטֵיעַ גָּאַלְדָּעַנְעַ פָּעַלְדָּעַר וּוַיִּיטַּ אַ וּוַיְנְטָעַלְעַ אַ מִילְּדָס
אוֹן דָּאַס קְלָאָרָע טִיכְלָל מְוֻרְמָלָט, וּוְפָוֹן שְׁלָאַחַ אַ קִינְדַּ.
טִיף פָּאַרְזּוֹנוֹגָעַן אַין גַּעֲדָאָנְקָעַן, שְׂטִיעַן, דְּרַעְמְלָעְנְדִיק, דִּי בִּימָעַר
אוֹן דִּי טְוָנְקָעַלְעַ לְאַנְקָעַ הִלְטַט אַ דְּקָאָעַר נְעַפְלָ אַיְינַ.

וּוַיִּיטַּ אַין מְזָרָת, וּוְאַעַם קָעַוְוַיְנַן בְּשִׁיטַט דָּעַר לְעַצְטָעַר שְׁטוֹאָל דְּעַרְגְּרִיכַן,
צִינְדָּן, צִינְדָּן קְלִינְגַּע, בְּלָאָסָע שְׁטַעְנְדָלָעַ זִיד אָן.
וּוְעַמְעַס וּוְעַג בְּאַלְיִיכְטַן וּוְעַלְן זַי, דִּי לִיכְטִיקַע, דִּי וּוַיִּיטַּ ? ..
וּוְעַמְעַן וּוְעַלְן זַי פָּאַרְפִּירָן דָּאָרָט מִיט זַיְעַר לִיכְטַ ? ..

בְּלָאָסָעַר, בְּלָאָסָעַר וּוְעַרְטַט דָּעַר רְוִיְטָעַר פְּלָעַק אַיְזַן בְּעַנְקָעְנְדִיקַן מְעַרְבַּ.
אוֹן אַ שְׁאַטְּן אַ גָּהָהִימָּעַר הִלְטַט דִּי פָּעַלְדָּעַר אַיְינַ.
וּוַיִּיטַּ אַין מְזָרָת הִיְבַּט אַן בְּלִיכְכַּי, עַמְעַץ הִיְבַּט דָּאָרָט אַן צָוַהַפְּן ...
וּזְאָרָט, עַס וּוְעַט זִיךְרַבְּלָד צְעַגְגִּיסַן דָּעַר לְבָנָהָשׁ שִׁין... .

וּוְאַלְקָאָזְוּוֹיְסָק, 1906.

ט א כ נ

עס רוקט זיך אַלְץ גענטער אוֹן גענטער די נאכט,
וּוִי אַ שׂוֹאַרְצָעֶר, אַ רֵיַינְקָעֶר אַדְלָרָוּ.
אַ, לִיבְסְטָע, מֵיד שְׁרַעַקְטָזִי, עַס שְׁרַעַקְטָזִי אַיר בְּלִיק,
זַי קָוָקָט, וּוּי אַ בְּלִינְגְּדָעֶר מִיט אַפְּעָנָעָ אַוְיגָן,
אוֹן סְדֻוכָט זַיְךְ דַי אַוְיגָן, זַיְךְ זַעֲמָן, וּוּי מִיר
אוֹן אָפְשָׁר נַאֲךְ טִיפָּעָר אוֹן בעַסְעָר ...
עס שְׁרַעַקְטָזִי דַאַס וּוּלְדָל וּוּאַס שִׁינְגָט, וּוּי אַ פְּלָעָק
אוּפִין טָוְנְקָעָלָן בְּלוּלְעָכְן הִימָל ...
וּוּאַס טָוָט זַיְךְ אִיצְטְּ דָאָרָטָן
אוֹן וּוּאַס פָּאָר אַ סּוֹד
וּוּבָט זַיְךְ צְוִישָׁן די בִּימְעָר
וּוּאַס שְׁטִיכָגָן אַיְן דְּעָקָעָס אַיְן שׂוֹאַרְצָעָ גַּעַהְילָאַ
אוֹן שׂוֹיְגָן אוֹן קוֹקוֹן פָּאַרְשְׁטִיכָגָנָעָרָט אַרְאָפָט
צַוְּ דַי שׂוֹאַרְצָעָ פָּאַרְגְּלִיוּוּרְעָט שְׁטוּרְוִיכָן? ...
עס וּוּיְזָט זַיְךְ אַ שְׁטָעָרָן, אַ צְוִוִיטָעָר נַאֲךְ אַיְם ...
אוֹן וּוּינְקָעָן ...
צַוְּ וּוּמְעָן, מַיְין לִיבְסְטָע?
עס שְׁרַעַקְטָזִי, אַ, טָאַמְעָר פָּאָלָט אַיְינְגָר פָּוָן זַיְיָ
צַוְּ דַעַר עַרְד אוֹן וּזְרָעָט פְּלוֹצְלָוָגָ פָּאַרְלָאַשָּׁן, —
דָאַן אַוִיבָן אַיְן הִימָל וּוּעַט פָּעָלָן אַ שְׁטָעָרָן
אוֹן אָוָנְטָן וּוּעַט וּוּרָעָן נַאֲךְ מְעָרָעָר מִיט אַיְינָעָם
אַ קָאַלְטָן, פָּאַרְלָאַשְׁעָנָעָם קָעָרְפָעָר ...
עס שְׁרַעַקְטָזִי, מַיְין לִיבְסְטָע, די פִּינְצְטָעָרָע נַאֲכָט,
מֵיד שְׁרַעַקְעָן די רֵיַזְקָעָ שְׁאָטָנָס ...

וּאַלְקָאוּוּיסָק, 1906.

דאַס אִז שוֵין לאָנג, מִין קִינְד, גּעוּנוּדוֹן, לאָנג

דאַס אִז שוֵין לאָנג, מִין קִינְד גּעוּנוּן, שוֵין לאָנג ...
וועָן ס'הָאָט אִין בלויַעַר לוּפֶט דָעַר עֲרַשְׁתְּעַר קְלָאָנְג
פָּוֹן שְׂטִילָן טְרוֹוַיְעַר אִינְגָּזָם זִיךְ צַעַשְׁפְּרִיטַּט,
אוֹן עֲרַגְעַץ אוֹיף אַ פְּרִישָׁן קְבָּר דָאָן
הָאָטַּ קְלִינְיָעַ, וַיְיסַע בְּלִימָעַלְעַךְ פָּוֹן פָּעַלְעַךְ
אַ קְלִינְיָעַ, צָאָרְטָעַ פְּרוּעַנְהָאנְטַּ פָּאָרְזִיטַּט.

שוֵין לאָנג, מִין קִינְד, גּעוּנוּן אִז דָאַס, לאָנג,
וועָן ס'אִיז דָאַס עֲרַשְׁתְּעַר הָאָרֶץ גּעוּאוֹרָן באָנג
אוֹן אִין אַ וַיְיסַעְעַד זְמָעָרָנָאָכָט אלִין
הָאָטַּ שְׂטִילָן צְוִישָׁן שְׂלָאָנְקָעַ סָאָסָגָעַס וּוְעַ
פָּאָרְלִוְיָן אִין דָעַם טַוִּי פָוֹן גְּרָאָן אַ טְרָעָר
אוֹן אִין דַי שָׁאָטָנָס אַ פְּאָרְשְׁטִיקַט גּעוּוֹיִן.

דאַס אִז שוֵין לאָנג, מִין קִינְד גּעוּנוּן, שוֵין לאָנג ...
אַרְאָפְּ צַו אָונְדוֹן אִיז אַ פְּאָרְבְּעַנְקְטָעַר גִּיסְט
וּוְאָס שְׂוּעָבֶט אָרוֹם אָוֹן סְוֻדָּעָט תְּמִיד אִיז
אָונְדוֹן שְׂטִילָן אַ סּוֹדְעַן פָּוֹן אַ פְּאָרְגָּאָנְגָּעַן גְּלִיק,
וּוְאָס צִיט אָונְדוֹג, וַיְיַדְעַר בְּלִיעַר וַיְיַטְעַר שִׁין
פָּוֹן שְׂטַעַרְעַן אָוֹן לְאֹזֶט קִינְמָאָל נִישְׁתְּ צַוְּ רֹאָ
אוֹן וּוּקְטַּ דָאַס הָאָרֶץ אָוֹן דְּרִיקְטַּ פָּוֹן אָוִיגְטַּ אַ טְרָעָר,
אוֹן רְוֶפֶטְטַּ אָוֹן רְוֶפֶטְטַּ, נִישְׁתְּ וּוּסְנְדִיקְטַּ אַ וּוֹאָן.

וּאֱלָקָאָוּוִיסְטַּק, 1906.

שטען-פאל

עס ווינגען די טיפ-בלוי הימלען
מיט לוייטערע, גאלדענע טרערן.
די טרען, זי פאלן אין אומעט
פונ טונקעלע פעלדער אראפ.

און איבער די טונקעלע שטרעקלע
שווועבט אינזעם א טרייעריך שמיינה
און קליבט זי, און קליבט זי די גאלדענע טרען
צואיר אין אויר שויס.

דעריבער פארנעםסטו א רויש,
ווא פון צארטע, פון זידענע פיגלען;
דעריבער הערטסוו, ווי עס בלאנדושעט
פארטראקט עמעץ ווער אויפן פעלד,

און גלייך, ווי עס וועבט זיך א גאלדענע
שנירעלע דורך אין דער לופטן,
באלד גליתשט זיך א זידענעס ווינטל
אויבער דעם שלאפיקו גראג.

.וועלקאָויזט, 1906.

וועיסע נעכט

שלאָפַ אַינְגעַט, מײַן לִיבְסְטָע, אָוּן וּאָרְטַ...
בָּאַלְדַ וּוּעָלֵן זַיִן קּוֹמָעַן, דִי לִיכְטִיקָעַ אַוְונְטָס,
פָּאָרְהִילְטָעַ אָזִין זַיְלְבָעָרְנָעַ טִיוֹלָן,
צַוְ שׁוּעָבָן אַרְיְבָעַר דִי פָּעַלְדָעַר,
אָזֶוּן וּוַיִּפְאָרְכִּישְׁוֹפְטָעַ יָוְגָעַ בַּתְ-מִלְכָה
לָעַם שְׁלָעָסָעַר, מִיטַ נְעַפְלָעַן פָּאָרְדָעְקָטָע
אַ וּאָרְעָמָעַס וּוַיְגַטְעָלָעַ וּוַעֲטַזְ זַיִן בָּאָגְלִיטָן,
אַ חָלוּמַ אַ רְוַאְיקָעַר וּוַעֲטַזְ זַיִךְ צַעְשְׁפִּירִיטָן
אוּן אַיְנוּגָן אַלְץַ אַיְיךְ דָעַר וּוּעָלָט.
בִּיגַ אִין שְׁטִילַ דִיַין קָאָפַ אַוִיכָעַן מִין אַקְסָל אָוּן דָרְעָמֶל
אוּן זָאַל דִיךְ דָאַס וּאָרְעָמָעַ וּוַיְגַטְעָלָעַ קַוְשָׁן,
וּוַיִּסְקֹוּשַ אַ פָּאָרְשָׁלָאָפְעָנָעַ בְּלָוָם.

שְׁלָאָפַ אַיִן, שְׁלָאָפַ אַיִן, פָּאָרְזִינָק אִין חָלוּמוֹת...
פָּלְעָכָט אִין דִיַין נְשָׁמָה אִין זַיְעָרָעַ נְעַצָן
אוּן וּאָרְטַ...
בָּאַלְדַ וּוּעָלֵן זַיִן קּוֹמָעַן, דִי לִיכְטִיקָעַ אַוְונְטָס
צַוְ שׁוּעָבָן פָּאָרְחָלוּמָט אָרוּם ...

וְאַלְקָאוֹויסָק, 1908.

אין וואלד

עס ווועט אונדו פאָרוּווָגַן דער רוִיש
פֿון די אלטַע פֿאָרְדְּרָעְמְלְטַע סַאֲסְנֶעָס ;
אַשְׁלָאַקָּעַ בְּעַרְיָאַזְקָעַ דַּעֲרַצְיָילָן
וּוְעַט אַונְדוֹן די לעַגְעַנְדַּע פֿון וּוְאַלְדַּן,
אָן שְׁטִילַ אַוִּיפַּ אַהֲרָשַׁ אַוִּיפַּ אַוִּיסְקַּן,
צְוַוְּשֵׁן דַּי עַרְנְסְטַע שְׁטָמָעָן,
מִיטַּ אַוִּיגַן לְבָנָה דִּיקַּ גְּרוּיסַע
וּוְעַט קּוּמָעַן אַיר צְיֻבְּעַרְגְּעַשְׁתָּאַלְטַן.

אָן וּוִיְיטַ דָּאָרטַן, וּוִיְיטַ אַין דַּעַר טִיפְקִיִּטַן.
וּוְאוֹ סְ'שְׁטִיְיעַן גַּעֲפְלָאַכְטַן די בִּימָעָר,
וּוְעַט בְּרַעֲנְגַעַן דַּעַר עַכָּא צּוֹטְרָאָגָן,
גַּעֲלִים אַוִּיפַּ די פְּלִיגְלַעַן פֿון וּוְינַט
אַ וּוִיְיטַעַס פֿאָרְצְזַוְוִיְפֿלְטַעַס קְלָאָפָן,
גְּלִיךְ וּוְיִ אַינְ אַטְיר אַ פֿאָרְמָאַכְטַעַר,

א ליד פון אן איינזאמען נזיר,
א רוף ערצעידוואו א פארשמאכטער,
א ברום פון א דורשתיקער חיה,
א שטימ פון א בלאנדזשענדעס קינד.

און ביידע, און ביידע צווזאמען
דארט וועלן מיר זיצן און טויזימען
פון איינזאמע היילעך וואס שטיעין
פארבארגן און טיפקיט פון וואלד,
פון יונגע פארכישופטער פרינציג,
פארואנדلت אין זינגענדע בויזמען,
פון פיערלעך קליענע וואס שוועבן
ביינאכט אויפן מאך אויפן גרויען,
פון דרייסטער פארחלומטער ריטער
וואס בלאנדזשען אין נעפל און בלויין.
די שלאנקע בעריאוקע פארטוריין
וועט אונדו זיינער וואנדער-לעגענדע,
און שטיל אויף א הירש אויף א וויסן
וועט קומען איר צויבער געשטאלאט.

ואלקאנזיסק, 1907.

שטיילע טרייט אין וויכן מאָד

שטיילע טרייט אין וויכן מאָד,
שבתֵּרוֹ אַ גאנצע וואָד.

אלָע אָוונְט צִינְדֶּסְטוֹ לִיכְטַ —
ראָזָעָר שִׁין אוּפַּךְ דִּין גַּעֲזִיכְטַ.

דוֹרֶךְ דָּעַם גְּרִינְעָם סָאָסְנָעָסְכָּדְ —
בלוֹיִט אָדוֹרֶךְ גָּאָטָס בְּלוֹיעָר דָּאָךְ.

דאָרֶט צִינְדֶּט אוּיךְ וּוּרְ שבְּתַּ-לִיכְטַ, —
שָׂאָטָנָס בְּלוּי אוּפַּךְ דִּין גַּעֲזִיכְטַ.

זִיכְּן מִיר אָוָן האָלְטָן וּוּאָכְטַ,
וּוּאָרְטָן אוּפַּךְ אַ וּוּאָנְדָעָרְ-נָאָכְטַ.

גִּיטַּט אַ דּוֹישָׁן דָּוְרָכָן וּוּאָלָדַ,
שְׁפָאָלָט דָּעַר הִימָּל זִיךְ אָוָן שְׁטָרָאָלָטַ.

שטיילע טרייט אין וויכן מאָד,
שבתֵּרוֹ אַ גאנצע וואָד.

יעַדְן אָוְונְט צִינְדֶּסְטוֹ לִיכְטַ, —
ראָזָעָר שִׁין אוּפַּךְ דִּין גַּעֲזִיכְטַ.

פֿאָרִין, 1938.

פֶּרְיָלִינְג

איך וויס נישט, אווי, וואויהין עס ציט מיך מיין נשמה,
וואויהין עס דופן מיך די זויסט פַּרְילִינְגְסַ-געַכְטַּן,
בשעת איך טראט בי זיי אויף די פַּאֲרְטְּרָאַכְטַּעַ לְאַנְקָעַס
און זיך בַּיִם זויטן ברעה
פֿוֹן האַרְיוֹאַנטַּן מיין וועג.
איך וויס נישט, נאָר מיר דוכט : מיר האַט זיך ווען געחלומט
אַ ווילדער גַּאֲרטַּן, טַף אֵין אַם אָן אַלְטָעַר שְׁלָאָס,
אַ בלְאָסַעַ . פַּרְילִינְגְסַ-געַכְטַּן גַּעֲרוֹת האַט אויף די בִּימָעַר
און מילְד צְעוּוֹיקְלַט שְׂטַחַן די בלְעַטְלָעַךְ וּאָס אויף זיין,
און דורך דעם העכסטן דעַמְבָּה האַט שְׁטָאָלַץ גַּעַקְוַט אַ טְוָרָעַם
איין זויטן בלְוִיעַן רְוִים מִיט פַּעַנְצָטָעַר הַעַלְעַץ צוֹוי.
און פְּלוֹצְלוֹגַ האַט פֿוֹן זַי זיך אַינְגָעַר דָּאָרָט גַּעַעַפְנַט
און אוֹיפְּגַעְבְּלִיכְטַּה האַט אַ צָּאָרָטַּעַ פַּרְיוּעַן-הַאָגָּט,
און איך האָב צְוַויַּי דָּעַרְזַּעַן פַּאֲרְטְּרָוִימְטַעַן, בלְוִיעַן אוֹיגַן,
אַ לעַנְגָּלְעַךְ וויס גַּעַזְיכְּטַה, פֿוֹן מִירְמַלְשְׁתִּין גַּעַטְאַקְטַּן,
און ווי אַ כִּישְׁופַּה האַט זיך ווינְך פֿוֹן דָּאָרָט גַּעַצְיַגְנַט
אַ שְׁטַלְעַס לִיד אָון עַפְעַס מִיר גַּעַזְאַגְטַּה.
איך וויס נישט, נאָר עס צִיט, עס ציט מיך מיין נשמה...
פַּאֲרְכִּישְׁוֹפַּט בין איך אין די בלְאָסַעַ . פַּרְילִינְגְסַ-געַכְטַּן.

וּאֱלָקָאוֹוִיסָּק, 1908.

די סאושעלקע

אין שום פון פארטוריערטע פעלדער וואס ציון זיך וווײיט אן אונדער, באהאלט זיך אַ צײַשעלקע אַינזאָם, באֹועבעט מיט אַ שטילער לעגענדער; עס ציטערט קיין אַינצְיַיךְער קִנִּיטְשֶׁל בֵּין אַיר אוּף דעם שפיגל דעם בליען, און ס'היט אַיר אַן אַינְזָאָמָע ווּרְבָּע, פֿאַרְהִילְט אַין אַ גַּעַפְּלָג אַ גַּרְוִיעַן.

עס היה זי די ווּרְבָּע אַון ווִינְט דורך די בלעטער, באַהְאַלְטָן, מיט טְרָעָן, וואס קָאָפָעָן אַרְאָפָּא אַון צַעֲשְׁפִּירְתִּין אַ זְּלַבְּעַרְנוּם קְרִיאַן אוּפְּן ווּאָסָעָר; אַון ווּעַן עס קּוֹמֶט אַן שְׂטִיל די נַאֲכַט אַון צַעֲשְׁפִּירְתִּין אַירְעַ פֿינְצְּטָעָרָע שָׁאָטָן, דָּאָ גִּיטָּאָוִיף אַין טּוֹנְקָעָלָן הַיְמָל אַון הַיְטָאָר אַ שְׁטָעוֹן אַ בְּלָאָסָעָר.

און צִיְּטָן פֿאַרְגְּיִיעַן אַון קּוֹמָעָן, עס בִּיטְעַן די פֿעַלְדָּעָר דעם צְוּדָעָק — דָּאָ רֹוֶת זי, אַזְּוִי ווֵי אַ שְׂטִיקָל קְרִישְׁטָאָל אַוְיף אַ סָּאמְעָט אַ גְּרִינְעָם, דָּאָ שְׁלָאָפְּטָזִי, אַזְּוִי ווֵי אַ שְׁפִּיגָּל, פֿאַרְלוֹוִין צְוִישָׁן דעם קָאָרָן, דָּאָ קוֹקָט זי אַרוֹיס, פֿוֹן בְּרִילְיאָנְטָן באַדְעָקָט מיט אַ זְּלַבְּעָר אַ דִּיגְעָם.

און צִיְּטָן פֿאַרְגְּיִיעַן אַון קּוֹמָעָן, נָאָר אַיְבִּיךְ בְּלִיְבְּטָן דְּרָאִיךְ אַיר שְׁפִּיגָּל, עס שְׁטָעָרט נִישְׁטָן קַיְיַן אַינְצְּיַיךְער עַכָּא דָּאָס טִיפְּעַ פֿאַרְחָלוּמְטָע שְׁוֹוִיְיָגָן, נָאָר אַפְּטָמָאָל גַּעַמְט דורך, ווֵי אַ צִּיטְעָר, די הוֹיכָע פֿאַרְקָלְעָרָטָע אַיְרָן אַון ס'הִיבְט אַן דָּעָר ווּרְבָּע גַּעַהְיִים צָו באֹועְגָּן די אַינְזָאָמָע צְוִוְּיָגָן.

וּאַלְקָאוֹוִיסָּק, 1909.

ה א ר ב ס ט - ש ט י מ ו נ ג

וֹי שְׂטִיל עַס צָעַלְיִיגֵן זִיךְ טְרוּיעַרְיקָע שָׁאַטְנוּס ;
אֲ וַיְנַטְעַלְעַ צִיטַעַרְטַ צְוִישַׁן דִּי צְוִיְיגֵן .
פָּאַרְמָאֵךְ דִּיְנַע אַוְיִגֵּן , מִין לִיבְסַטְעַ, אָוֹן לְאַמְּיר
אֲ מַעַשְׁהַלְעַ שְׁפִינְגַּעַן אִין הַאַרְבֶּסְטִיקַן שְׁוֹיִגֵּן .

דו זַי דִּי בַּתְּ-מִלְכָה אָוֹן אַיךְ דַעַר בֵּן מַלְך .
אֲ צְעַרְטַלְעַכְבָּר טְרוּים וּוּעַט אַונְדוּ בִּידְעַ פָּאַרְוּעַבָּן , —
אַיְן עַרְגָּעֵץ אֲ פָאַלְאַץ וּוּסָם טְוַנְקַט זִיךְ אַיְן וּעַלְדָּעָר,
פָּאַרְחַלְוִמְטָע וּוּלְעַן מִיר אַיְינְזָאמְ דָּאָרְטַ לְעַבָּן .

דו הַעֲרַסְטַ, וֹי עַס דְּוִישַׁן דִּי בִּימְעַר אִין דְּרוֹיסְן ?
אֲ וּאֱלָקָן פָּאַרְצִיטַ זִיךְ אַרְבִּיבָּר דִּי שְׁטָעָרָן .
אֲ בִּיְזָעַר מַכְשָׁף וּוּעַט פְּלַצְלַזְגַּג דֻּעְרִשְ׀יִינְגַּן
אָוֹן וּוּעַט אַונְדוּעַר מַאֲרַמְאַרְנָעָם פָאַלְאַץ צַעַשְׁטָעָרָן . . .

דער יונגעער بن מלך וועט עריגען פֿאַרְבָּלָאנְדוֹזְשָׁעָן
און האלדן פון אומעט א פעלון א הארטן;
איין צעלט פון א פֿאַסְטוֹךְ וועט זיין די בת-מלכה
און עלנט פֿאַרְלָאוֹן אֵיר ליבסטן דערוֹאָרטן.

נאר בליבן איין מדבר וועט ער. אויף זיין קבר
וועט שטיין נאר אן איינזאמער דאָרָן געבויגן,
און שטיל איין אַפִּינְצְּטָעָרָעָן נאָכָט דער בת-מלכה
וועט צומאָכוֹן רואַיך אַפְּאַסְטוֹךְ די אויגן.

ニיט שרעק זיך, מיין ליבסטע, פֿאַרְגָּעָס אָן דער ענדע
פֿאַרְזִינָק איין חלומות דײַן אַרְבָּסְטִיקָן שוויעֶר —
עס טראָפְט אָזְוִי זעלטָן אַשְׁיָנָע לעגענדע
וואָס זאל ניט פֿאַרְהַיְלָט זיין איין אַיְבִּיכָן טרוּיעֶר.

וילנע, 1907

א ליכטיקער הארבסט-טאָג

I

קליניג-קלאנְג,

קליניג-קלאנְג,

אוויי קליניגט עס מיר שטיַל אויף מיין גאנְג.

טאנצט מיין וויס ציגעלע הינטער דעם געפֶל?

פאָלט פון די בימער דאָרט גאלדנען עפֶל?

אייז פון מיין ליבע דער לעצטער געזָאנְג?

קליניג-קלאנְג,

קליניג-קלאנְג,

אוויי קליניגט עס מיר שטיַל אויף מיין גאנְג.

גי איך און גי און טו קיינעם ניט פרעגן,

לייכטיקע געפֶלען פֿאָרְשְׁטָעָלִן די וועגן,

ווערט מיר אין הארץ אוויי לייכטיק און באָנְג.

קליניג-קלאנְג,

קליניג-קלאנְג,

אוויי קליניגט עס מיר שטיַל אויף מיין גאנְג.

דוכט מיר איך שטיי פאר א גאלדענע טיר,
צי פאר א גלעקל וואס טאנצט הינטער איר
שטיי איך און הער, הער אוזי לאנג
ביי ס'שטאָרבַּט אָפּ דער גִּיקלעכֶר קְלָאנְגָּה

קלינג-קלאנג,
קלינג-קלאנג,
אוזי קלינגט עס מיר שטיל אויף מיין גאנְג.

II

א האָרְבָּסְטִיקָעֵר טאג האָט געשמייכָלֶט צו מיר,
אויף די פעלדער ליגט בלָאַסְלָעַכָּעֵר גָּאָלֶד.

טאנְץ איך פֿאָר זִיךְ אַלְיִין
אין די נַעֲפָלָעַן אַרְיִין,
אין די נַעֲפָלָעַן וואָס לִיְיכָטָן, וֹוי גָּאָלֶד.

ווער איך דורךיזטִיק גאנְץ און מיין שאָטָן פָּאַרְשׂוֹוִינְדָּט,
און מיין טראָט ווערט נאָך לִיְיכָטָר פֿוֹן ווַוְוַט.

ווערט צעגאנְגעַן מיין האָרְצָן,
וֹוי אַ שְׁמַיְיכְּל אָ לִיְיכָטָס
איינְעַם בְּלִיךְ פֿוֹן אָ גַּסְטָעַ קִינְדָּ.

ווערט אַלְץ בְּלוּיעֵר און בלְוֵי, ווערט אַלְץ קַעַלְטָעֵר און קַאַלְטָ
און אָ פְּלִיגְל אָ טַוְנְקָעַלְעֵר פָּאַלְטָ.

און מיין אויג שליסְט זִיךְ צוֹ
און די נַאֲכָט קֻומָּט מִיטְ רָוּ,
און אויף מיר רוַישַׁט אָ האָרְבָּסְטִיקָעֵר וְאָלֶד.

בערליאַן, 1922.

דער ערשטערד שניי

ווײיסינקע שנייעלעך וויגן זיך, וויגן זיך,
טאָנցנדייק שטיפעריש, לֹסְטִיק אָונְ פֿרֵי, —
עפָּס אַיְזָן יָם-טוּבְדִּיק נֵי.

אויף די מויערן

האָט זיך אַ שְׂמִיכָל צְעַלְיִגְת
און פֿאָרְצְיוֹגָן דִּי גְּרוּעָי, פֿאָרְשְׁטִינְגְּנֶעֶרטָּע טְרוּעָרָן
מייט אַ בְּאוּעָגְלָעָכָן וְוִיסָּן וְאוֹאָל.
טִיךְ אַיְזָן דִּי גָּאָסָן בְּאוּעָגָן זיך
כוֹאַלְעָסָס פָּוָן מְעַנְשָׁן
אַיְזָן זִילְבָּעָרָנוּם גְּלָאנָץ.
די יָוָגָנָט שְׁפָאַצְּרָט.

און סְקוּשָׁן אָונְ פְּאָלוֹן דִּי קִילְינְקָעַ שנייעלעך
אויף וּוּאָרְעָמָע, רָאַזְיָקָע מִידְלָשָׁע פְּנִימְלָעָךְ ;
פֿאָרְשְׁעַמְטָא, מִיט שְׂטִיפְעָרִישְׁ-קִינְדִּישְׁ שְׂמִיכְעַלְעָךְ
פְּאָלוֹן אָונְ קָוָשָׁן זיך שְׂטִיל אַיְזָן דִּי לִיפְעָלָעָךְ,
פְּלִיכְכָּטָן אוַיְיךְ זִיעָרָע זִידְעָנָע לְאָקוֹן
פָּוָן בְּלוּמָעָן אַ קְרָאנָץ.
פְּאָלוֹן אָונְ קָוָשָׁן,
פְּאָלוֹן אָונְ קָוָשָׁן
און וּוּעָרָן צְעָגָנְגָעָן אַיְזָן קָוָשָׁן.
עַס וּוּגָן זיך, וּוּגָן זיך וְוּיְסִינְקָעַ שנייעלעך,
טָאָנְצָן, אָונְ פְּאָלוֹן אָונְ פְּאָלוֹן....

.וּוְילְנָם, 1907.

פארזונק עננער טאג

בלאָס אַיּוֹ גַּעֲוָאָרִין
דאָס גַּאָלֵד פֿוֹן דִּי זַאנְגַּעַן.
אַ טַּאג אַיּוֹ גַּעֲקֻמְעָן,
אַ טַּאג אַיּוֹ פַּאֲרָגָאנְגַּעַן.
דאָס גַּאָלֵד פֿוֹן דִּי זַאנְגַּעַן
געַוָּאָרִין אַיּוֹ בְּלַאֲסָעֶר,
די וּוּעָלֶט אַיּוֹ פַּאֲרָזְוָנְקַעַן,
וּוי אַונְטָעֶר אַ וּאֲסָעֶר.

די נַאֲכַטְ-פִּיגְגָּל שְׁוּעָבָן,
וּוי שָׂאָטָן פֿוֹן זַעַגְלָן;
עַס זַילְבָּעָרֶט דִּי בְּלִיכְבָּעָן
לְבָנָה אִיר שְׁטַעַגְלָן.
וּוי שָׂאָטָןָס פֿוֹן זַעַגְלָן
די נַאֲכַטְ-פִּיגְגָּל שְׁוּעָבָן,
אַיּוֹ בְּלִילְעָכָעָן נַעֲפָלָעָן,
פַּאֲרָהִילָּט זִיךְ דָּאָס לְעָבָן.

נַאֲר צִיְּתָנוּיִי צִיטָעָרָן
קְרִיְּזָן פֿוֹן וּוּעָלָן,
עַס פְּאָלָן, וּוי טְרָאָפָּנָס
קְרִיְּשְׁטָאָלָעָנָע טְרָעָלָן,
קְרִיְּזָן פֿוֹן וּוּעָלָן,
פַּאֲרָשָׁוּאָמָעָנָעָר צִיטָעָרָן,
צְעַבְּרָאָכָעָנָעָר בְּעַכְעָרָן,
קְרִיְּשְׁטָאָלָעָנָע שְׁפָלִיטָעָר.

עַס זַיְנָקָעָן אַיּוֹ וּאֲסָעֶר
פַּאֲרָגָאנְגַּעַן קְלָאָנְגַּעַן,
אַ טַּאג אַיּוֹ גַּעֲקֻמְעָן,
אַ טַּאג אַיּוֹ פַּאֲרָגָאנְגַּעַן.

פארזון, 1928.

III

זְכַרְנוּנִית

אֲ קָלִינְגַּע שְׁטוּב בֵּים בְּרוּגַ פֿוֹן שְׁטָאמַט,
אֲ בּוּםַ פֿוֹן וְוַיְלְדַע בְּאָרוֹן
וּוֹאָס הָאָט שְׁטִילַהָה נְהָרִיךְ
פָּאָר זִיךְ גַּעֲנוּמָעַן דָּאָרָן.

אֲ בָּאָגָק פֿוֹן גְּרָאֶזְ אָזְ שְׁטוּרְוִיכְן צְוּוִי
פְּאָרְהִילְלַט אִין וְוַיְסַע בְּלִיטַן;
אֲ גַּרְינְגַּע טָאָל מִיטַּ פְּרִישַׁן הַיִּ
אוֹן מִיטַּ אֲ טִיךְ אִין מִיטַּן.

אַט שְׁפְּרִיְיטַ זִיךְ אֹוִיסַ, פֿוֹן גָּאָלֵד גַּעֲוָעֶבֶטַ,
אֲ לִיכְטִיקְעַרְ פְּרִימְאָרְגַּן;
דָּאָס הַיְזָלְ רְוַת מִיטַּ גַּרְינְסַ בְּאַדְעַקְטַ
אוֹן קוּקְטַ אַרְוִיסַ אָן זָאָרְגַּן.

אַט זַע אִיךְ דָּאָרְטַ אֲ פְּעַנְצְּטָעֶרְלַ —
אֲ שְׁטִיקְלַ בְּלוּיעַרְ הַיְמַלְלַ,
אִין גַּרְינְסַ גַּעֲפָאָסְטַ אָזְ שְׁטִילַהָה נְוִיכְטַ
מִיטַּ שְׁאָטָנוֹןַ פֿוֹן אֲ דְרִימְלַ.

אִיךְ וְוַיִּסְ דָּאָס אַרְטַ, דָּאָס גְּלִיקְלָעַד אַרְטַ
וּוֹאָס אִיךְ הַאָבַ שְׂוִין פְּאָרְלְוִירְן, —
דָּאָס אִין דִּי הַיִּם, דִּי שְׁטִילְלַעְ הַיִּם
פֿוֹן מִינְגַּע יְוָנְגַּע יְאָרְגַּן.

דאָס אַיְזַן דָאָס לְאַנְדָ, דָאָס טְרוּמֵעַן-לְאַנְד,
וְאוֹ אִיךְ פְּלָעָג אַיְן מִין יְוָגֶנט
בַּיִּיעַדְן שְׁטוֹרָאָל אֲ בַּרוֹדָעָר זַיִן,
בַּיִּיעַדְרָ בְּלוֹם אֲ קָרָוב;

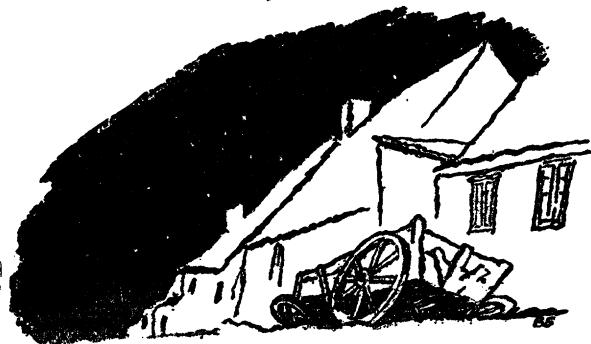
דָעַרְגְּרִיכְטַּ דָעַם הַיְמָלְמִיטָן הַאַנְטָמָט
גַּעַשְׁמָוּעָסְטַּ מִיטַּ דַּי שְׁטָעָרָן
אוֹן אַיְן דַּי שְׁטִילָעַ פְּרִילְינְגָס-גַּעַכְטַּ
פְּלָעָג אִיךְ דָעַם וּוּלְטָגָאנָגַג הַעֲרָן.

די שְׁפְּרָאָךְ פָּוָן יְעַדְעַס גַּרְעֹזְעַלְעַ
הַאָב אִיךְ דָאָן גּוֹט פְּאַרְשְׁתָּאָנָעָן:
דָעַם וּוּגַג פָּוָן יְעַדְן וּוּנְגַט גַּעַזְוָאָסְטַּ —
וְאוֹהָהִין עַר גִּיטָּה, פָּוָן וּאָנָעָן.

גַּעַהָאָט הַאָט דָאָן פָּאָר מִיר אֲ זַיִן
דאָס אַלְץַן וּוּאָס הַאָט קִיִּין עַנְדָעַ;
דָעַר סּוֹד פָּוָן בְּלוֹם, דָעַר הַיְמָלְסָרוּיִם
גַּעַוּעַן אַיְזַן אַיְזַן לְעַגְעַדָּע.

מִיר אַיְזַן בַּאֲקָאנָט גַּעַוּעַן אַלְץַן,
קִיִּין זַאְדָן נִישְׁטַט פְּרָעָמָד פָּוָן וּוּיִיטָן;
דָעַר שְׁעַפְעַר פָּוָן דָעַר גַּאנְצָעָר וּוּלְעַט
פְּלָעָגַט פָּאָר מִין קְלִיְינָעָם פְּעַנְצְטָעָרָל
אַיְזַן זַיִן מְרַכְבָּה רִיִּיטָן.

וּוִילְנָעַן, 1910.

פָּוָן יִדְיָשָׁן גַּעֲסֵל

דאָס ענגע געסל האָט פֿאַרְהַיְלַט אָ זִידֶן שאָטָן,
אָ וּוֹאָרָעָם וּוַינְטָל האָט דֵי הַיּוֹלְעֵד פֿאַרְוּיגַט.
וּוְ קַלְיָינְעַ קִינְדְּעָרְלָעֵד, דֻּעְשָׂרָאַקְעָנָע צֹזָאמָעָן,
אָ דָעֵכְלְ בֵּי אָ דָעֵכְלְ שְׁטִיעָן זַיִ גַּעֲדרְקַט.

אָ מִילְדָּעָר, גַּעֲלַבְעַר שֵׁין צַעְגִּיסְטַּזְיַיךְ פָּוָן דֵי פֿעַנְצְּטָעֵר
אוֹן וּוֹעֲבַט זַיִךְ הַיְמָלָעֵק אַיְזָן פֿאַרְהַאְגָג פָּוָן דָּעֵר נַאְכָטָן.
פָּוָן אַלְטָן קְלוּיסְטָעֵר קְוֹמָעֵן אַיְנוֹזָם וּוַיְתַּעַן קְלָאָגְעָן
וּוֹאָס שְׁוֹועָבָן אוֹיְף דָּאָס ענגע גַּעֲסֵל פֿאַרְוּאָכָט.

וּוְ שְׁטִילַע עַס אַיְזָאָרוּם... עַס צִיטָעָרְן דֵי שְׁטָעָרְן...
די שְׁכִינָה אַטְעָמָט אָפְן אַיְן טִיפְן בְּלִוְיָעַן רְוִים...
אָ שְׁמַיְיכָל שְׁוֹועָבָט אוֹיְף אִיר פֿאַרְטְּרוֹיְעָרְטַבְּלָאָסְן פְּנִים
אוֹן אוֹיְף דָּעַם גַּעֲסֵל רֹות אָ בְּעַנְקָעַנְדִּיקָעַר טְרוּים... .

וּאַלְקָאָזִיסְק, 1908.

וְנִגְנָט

א שטילער קלאָפ אין טיר ... א צערטלעכּעס געלעכּטער ...
א שעמעוּדיַּקְעָר קוש ... א לַיְכְּטָעָר דֶּרֶיךְ אֵין האָנט ...
א פָּעָנְצְּטָעָרָל אַ קְלִינִיס ... א בִּימְעָלָע אַ יְוָנָגָס ...
א וַיְיכַע בָּאָנָּק פָּוּן גְּרָאָזָו וּאָס טוֹלִיעָת זִיךְ צָוָם וּוְאָנָּט ...

א טוֹנְקָלְ-בָּלוּי גְּעוּוּלָב מִיט גִּינְגָּאַלְדָּעָנָע שְׁטָעָרָן ...
אֵין שְׁטִילְקִיִּיט פָּוּן דָּעָר נַאֲכָת דָּאָס זְשֻׁמְעָן פָּוּן אַ גְּרִיל ...
א וַיְיכַע רְוִישׁ וּאָס קְוָמָט צְוָשְׁוִימָעָן פָּוּן דָּעָם טִיכְּל ...
א וַיְגַּטְעַלְעָא אַ שְׁטִילָס וּאָס גְּלִיטְשָׁת זִיךְ אוּפְּפָן גְּרָאָז ...

דָּעָר בְּרָעָג פָּוּן האַרְיוֹזָאנָט וּאָס הַיְבָט שְׁוִין אָן צָו בְּלִיְיכְּן ...
א וַיְיכַע טִילָּוּ וּאָס הַילָּט דָּאָס עַנְגָּע גַּעַסְל אֵין ...
א לַעֲצָטָעָר לְאַנְגָּעָר קְוָש ... א שְׁטִילָעָר קלאָפ אין לאָדוֹן ...
אוֹן נַאֲכָדָעָם וַיְיכַע טְרִיט וּאָס קְלִינְגָּעָן אָפְּ גַּהְהִים ...

וְאַלְקָאוּדִיטָם, 1908.

אֵיךְ יָלִין

איך וויל, און מײַן ליבע זאל ווערן געללאָסן
אייז עריגעץ און ענגעם אַ יידישעס געסֶל,
וואֹו ס'שטיינּן די הייזלעַך געדרייקט, ווי אַ סטָּאָדָע
פֿון שעפסֶן, וועזּ שְׁרָעָקָעּן זַיִוּ וּוּלְפִישּׁעּ צִינְעָר.
אָנוּ עדות זאל זיין די לבנה אָנוּ קִינְעָר,
חוֹזֵין אַיר, זאל נִיט קָאנְעָן פָּאָרְנְעָמָעּן די קוֹשָׁן
וּוְאָס וּוְעָלָן זַיִךְ טְרָאָגָן וּוְאָס הַעֲכָר אָנוּ הַעֲכָר
צָוּם לִיכְתִּיקּוּן הַיִּמְלָל, צָוּם בְּלִילְעָכּוּן אַפְּגָרוֹנְט,
וּוְאָהִין עַס וּוְעַט קוֹקָן מִיט בְּלִיקּוּן פָּאָרְבָּעְנְקָטָעּ
די, וּוְלְכָעּ בְּיוּעָל שְׁעַנְקָעּוּן מִין לִיבָּעּ.

אָנוּ וְעַזְנָאיך וּוְעַל גִּינְזִין מִיט מִין לִיבְסְטָע שְׁפָאַצְּרִין,
זאל אָונְדוֹן נִטְבָּאָגְלִיטִין דַּעַם נָאָכְטִיגָּאָלָס טְרָעָלָג,
בָּאָר שְׁטִיל זאל זַיִךְ טְרָאָגָן פֿון עריגעץ אַ וּוּיְיטָן,
אַ טְוָנְקָל-בָּאַלְוִיְּכְטָעָנָם, נִידְעָרִיקּוּן פָּעַנְצְּטָעּ
אַ שְׁטִילְעָר, פָּאָרְטְּרוּיְּעָרְטָעּ יִדְיְשָׁעָר נִיגּוֹן
וּוְאָס זאל אַין אַ חְלוֹם אַ וּוּיְיטָן פָּאָרוּיְגָן, —
אַ חְלוֹם פֿון זִיסְעָ אָנוּ צְעָרְטְּלָעְכָּעּ פִּינְגָּעָן,
אָנוּ טִיפְעָ, נָאָךְ נִיט קִינְזִין בְּאוֹאוֹסְטָעּ פָּאָרְלָאָגְנָגָעָן
וּוְאָס שְׁוּעָבָן, וּוְעַכָּס פֿון אַיְינְזָאָמָעּ קְלָאָגָגָעָן,
פֿון וּוְלְכָעּ עַס וּוְעַט זַיִךְ מִין לִיבָּעּ . . .

אָנוּ זַיִן זאל מִין לִיבְסְטָע אַ בְּלָאָסָע, פָּאָרְקָלְעָרְטָע
מִיט אוּיגָן פָּאָרְחָלוּמָטָע, אַפְּעָנָע, צָאָרְטָע

און בלוייע, אוווי ווי אין פרילינג דער האמל
וואס קוקט דורך א דורכopicטיך שליער פון טיולן;
די לאכן צעוארפונגע, זידענע שווארצע
וואס זאלן באזויינען איר פנים דעם בלאסג,
וואס רעדט ניט פון טויט און פון בלומען וואס וועלקן,
נאר עפערס פון שטילע, באהאלטונגערהייט זיך צום לעבן,
וואס רייןן באהאלטונגערהייט זיך צום לעבן,
אין פערל פון רייןע, קרייסטאללענע טראנון
וואס פאלן און פאלן פון ליבע.

און זיין, וויל איך, זאל זי א טאכטער פון יונע
געובייגענע, פינצטערע, ארעמע הייזעלע,
וואו ס'לעבט און עס לידט די נשמה פון מײַן אומה,
וואו ס'רעדן פון ליידן נאר בליקן נאר שטומע.
און האבן זאל זי אירק אן אלטיניקע מאמע
מייט אויגן וואס ווינגען און קוישן צוואמען,
מייט בייניקע הענמ, וועלכע האלטן אין גלעטן,
מייט טרוקענע ליפֿן וואס שעפטשען נאר ברוכות,
און ליב זאל זי האבן איר ארעמע מאמען,—
די, וועלכע וועט בענטשן מײַן ליבע.

און שטיל, אין א קליעניינקן קאמער, אין ערגרעץ
א קליענעם, געובייגענען, פינצטערן הייזעל
זאל אונדז דערנאנך בענטשן א גורייז גרויער זידע
וואס וועט אונדז דעם חלום פון פאלק איבערגבען,
זו טראגן אים וויטער מיט גלייבן אין לעבן.
און מוטיך; געארעמאט זאל איך מיט מײַן ליבסטער
אוועקיין צום ליאידנדן פאלק און אים שעבקען
די אייביקע, הייליקע ליבע... .

וואלקאָזֶיסְק, 1905.

ת ש ע ה - ב א ב

עם האט נישט דער הייל געקאנט דעם טרייער פארטראגן
און שטיל זיך אין שטראמען פון לייכטיקע טרען צעהאסן.
און דונערן, צנוועהדייך, האבן די טראפנס גענידערט פאללאזן,
אוזו ווי זי זואלטן א שטילעס געבעט פאר אונדו זאגן.

דעראנאך האט א שטראל א פאַרשעטער דֵּיעַכְּלָעַ דִּינְאָסֶע
און יעדווידעס שטיינDEL און וואָסער אין געסל מיט גינגאָל באָפְּלִיטְעָרט.
אין לוּפְּט האט קײַן אַיִּצְקָעֵר קְלָאָנְג אָן קײַן אַיִּצְקָעֵס ווֹינְטָל גַּעֲצִיטְעָרט.
פאָרגְּלִיוּעָרט, אָזְוִי ווי דער טרייער אוּיפְּ פְּנִימָעַר בְּלָאָסָע.

און ס'האָט זיך געדוכט, אָזְ אַין לייכטִין לוּפְּט ווּעַט זיך פְּלוֹצְלָונְג
אָזְמְדִיקָעֵר מְדֻבָּר מִיט עַטְלָעֶכָּע פְּאַלְמָעָן באָוִוִּיזָן,
אָחוּרְבָּה אָן אַלְטָע, פָּאַרוֹוָאָקָסָן מִיט וּילְדָע, מִיט טְרוֹקָעָנָע גְּרָאָזָן,
און אַגְּגָעָלָעָנט דָּאָרֶט אָזְ אַוִינְקָל, אָיְוְגְּפָרְוִי, פָּאַרוֹוִיקָלָט אָזְ וּיסָן.

וּאַלְקָאוּוּיסָק, 1908.

ווילג-ליך

אליע ליליע, אליע ליליע —
שלאָף, מיין טיעדרער, און דו ;
וואויל איי דעם וואס האט א מאמען
אונ א וויגעלע דערצן.

אלעס קאו מען דאָך געפינען,
אלעס קרייגט מען דאָך פאָר געלט,
נאָר א מאמע — זי איין איינע.
מער נישט איינע אויף דער וועלט.

דאָס איין דאָך א גאטס מותנה,
וועמען עס איין נאָר באַשערט.
וואַי איין דעם וואס האט קיין מאמען
אויף דער גרויסער, וויסטער ערדי ..

אליע ליליע, אליע ליליע —
ווי דער צער זאָל זיין נישט גרויס,
תמייד קאו מען אים פאַרוווגן
איין דער מאמעס שטילן שויס.

אליע ליליע, אליע ליליע —
ווײַ דִ זִינְד זָאַל זִין נִישְׁט שּׂוּעָר,
אָפּוֹוָאַשְׁן וּוּעַט תָּמִיד קָעְבָּעָן
זֵי דָעָר מָאָמָעָס רִינְגַּע טְרָעָר.

שְׁלָאָף, מִין טִיעָרָעָר, מִין לִיבָּעָר,
מַאַךְ דִ אָוִיגָּן צָו אָונְ דָו! ...
וּוֹאַיְלָ אַיז דָעַם וּוֹאַס הָאָט אַ מָאָמָעָן
אליע-ליליע-ליליע-לוּ ...

ווילנַע, 1910

א רגע דן

וואו אויַט פְּלִיגָּל וַיְגַט מֵיכָּ וַיְדַעַּ
זַי דִּ שְׁטִילָעַ רְגַע דָּוַן.
מיינע ברעמען פְּאַלְן נִידְעָר
אוֹן מֵיָּן נְשָׂמָה טְרָאָגָט זִיךְ וַואָן.
לייכְטָעָר וַועֲרָן מֵיָּנָע גְּלִידְעָר
אוֹיפָן שְׁטָעָג פָּוָן שְׁטִילְעָר דָּוַן . . .
אוֹיפָן שְׁטָעָג פָּוָן שְׁטִילְעָר דָּוַן . . .

עַמְעַץ זִינְגַּט בְּאַקְאַנְטָעַ לִידְעָר
מִיט אַ נָּגָנָן לִיבָּן קָוָל,
אוֹן עַס סְוָדְעָט וַועֲרָ פְּאַרְטְּרוּלְיָעַ
וַואָנדְעָרַ-מְעַשְׁיָוָת פָּוָן אַמְּאָל.
וואֹ אַ וַאֲסָעָר זָוְמָט עַס פְּרִילְיָעַ
איַן אַ וַיְיִסְמְן מַאֲרָמָאָר שָׁאל,
וואֹ אַ יַּאֲמָעָר קְלִינְגַּט עַס גְּרוּוּלְעַן
איַן אַ טִּיפָּן וַיְיִסְטְּן טָאָל.
שְׁאַרְפָּעָר, שְׁאַרְפָּעָר וַועֲרָט מֵיָּן אוּיעָר
פָּאָר דָּעַם לִיב בְּאַקְאַנְטָן קָוָל ;
שְׁאַרְפָּעָר, שְׁאַרְפָּעָר וַועֲרָט מֵיָּן אוּיעָר
פָּאָר דָּעַם לִב בְּאַקְאַנְטָן קָוָל.

און איך קומ אין לאנד פון חלום
 אין דעם שטיילן יונגעט לאנד, —
 דארטן הענט דער גאלדענער עפל
 איביגר דער גנט-עדז'ואנט;
 דארטן שטראפט דער קוואל פון לעבן
 אויף א דימענטענען זאמד,
 און דאס ציגעלע דאס וויסטע
 עסט דארט מאנדלאען פון מײַן האנט.
 העלער ווערן מײַנע אויגן
 אין דעם שטיילן חלום-לאנד.
 העלער ווערן מײַנע אויגן
 אין דעם שטיילן חלום-לאנד.

בערָן, 1915.

ל ע ג ע נ ד ע

דערשראָקענע, שטילע, פֿאַרטוּלִיעַט אֵין שאָטְנֶס,
פֿאַרטִיפְטָע אֵין זִיךְרָה, אֵין דָעַר אַיְגָעָנֶר שׁוֹאָרְצְקִיָּטָן,
צַעֲצִיעָן זִיךְרָה רַיְעָן פָּוּן פִּינְצְטָעָרָע הַיְזָעָר
אוֹן בִּילְדוֹן אַגָּסָן נַאֲךְ אַגָּסָן.
אוֹן טִיף אֵין דִּי גַּאֲסָן אוֹף פִּיכְכְּתִּקְאַלְטָע שְׁטִינְגָּעָר
מִיט בָּאָרוּעָטָע פִּיס אֵון צָעְרִיסְעָנֶעָן קְלִיְידָעָר,

גויט אומעט א הוייכער, א בלאסער, א דארער
 מיט אפענע בלינדע פארצ'ויגענע אויגן
 און זוכט עפעס שטיל מיט צעצ'ויגענע פינגער,
 און זוכט אן אן אויפהער, און זוכט ...
 און וויט, בי דעם ברעה פון די הונדערטער גאסן,
 שטייט איינזאם א קלינגע, פארלואזענע חורבה —
 די טיר מיט די פונצטער פארשלאנן מיט ברעטער,
 פון וועלכעעס קוקט דורך די שפאלטן א羅יס
 צו די גאסן א געהימניש א שטומע :
 ביינאכט מיט א פינצעטרן בליק פון א שארבן
 ביינאכט מיט א בייזן, א רויטעלען אפשין,
 איזוי ווי דער שיין פון א שורה א וויטע
 וואס ציטערט ביהם ברעה הארייזאנט.

און ווען אויפן טורעם וואס טונקט זיך אין הימל
 שלאכט צוועלף און דער שיין פון די שטערן ווערט העלער,
 גויט צו דאן דער הוייכער, דער בלינדער צו דער חורבה
 מיט ליפן געפרעטען פון צער,
 און קלאפט אין די קלינגע, פארשלאגענע פונצטער,
 און רופט דארטן עמץ, און בעט דארט וועמען,
 און זוכט אין זיין אייגענעס עכָא אַן ענטפער.
 נאר ס'נטפערט אים קיינדר פון דארטן ...
 א שטומע, ווי פריער, בליבט אינזאם די חורבה
 פארשלאנן, פארווקילט אין נאכטיקע שאטנס,
 באחלטנדיק טיף דאס געהימניש וואס קוקט
 דורך די פינצעטרע שפאלטן א羅יס ...

און ווי עס ווערט ליכטיק, דאן ווערט פון דעם הוייכן
 א קלינגעס, א שוואכעס, א זעווודיק מענטשל
 וואס וואנדערט ארום מיט א פעקעלע סחרה
 און האנדטל און קויפט און פארקוייפט.
 נאר ווי עס ווערט פינצעטר און פוסט אין די גאסן,
 דאן וואקסט ער אויס ווידער א הוייכער, א בלאסער,
 מיט אפענע בלינדע, פארצ'ויגענע אויגן
 און זוכט עפעס שטיל מיט צעצ'ויגענע פינגער,
 און זוכט אן אן אויפהער און זוכט ...

וואלקייזק, 1908.

* * *

דאָס זיינען, טיערעד, די זיידגעוועבעטען,
די וויסע העמדליך, מיט בלוט באָפֿעלקט;
די שטילע מעשיות פון מיין באָסער מאַמען
וואָס האָבן חמִיד מִיך פון שלאָף געוווקט.

זי פְּלָעָגָן מַחֲנוֹתָיוִוָּן אַרוּם מֵיָּן ווִיגָּל
בָּאוֹאָכוֹן, שׂוּעָבָנְדִּיק אִין שְׂטִיל גַּעֲוִוִּין;
אִין פָּאָכְנְדִּיק מיט אִיר פָּאָרְבְּלוֹטִיקְט פְּלִיגָּל,
צַקְאָפָּנָס פְּלָעָגָט בַּי מִיר די שְׁכִינָה שְׁטִיָּן.

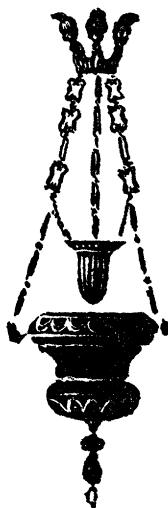
אִין לאָנָגָע ווִינְטָעָרְגָּעָכֶת, אִין גְּרוֹיִיסָן שְׂוּוֹיִיגָּן,
בָּשְׁעַת עַס יָאָמָרֶת נָאָר דָּעָר ווִינְט אִין גָּאָס,
אִין נָעַכְתָּ פָּוּן פְּרִילִינְג, ווָעָן די יְוָנָגָע צְוַיִּיגָּן
דָּעָרְצִיָּילָן, ווִיגָּן זִיךְ, פָּוּן טּוּיָּעָן נָאָס —

וּוְיָוּמָעְרִיפִּיְגַּעַלְעַךְ פָּוּן אַלְעַ פָּאָרְבָּן
בָּאוֹפָאָלוֹן אָוּוֹנְצִיָּיט אַרוּם אַ לִיכְטָן.
גַּעֲרוֹדָעָט האָבָּן זִיךְ: «נִישְׁתָּמָעָ לָאָוֹ אָוְנוֹדוֹ שְׁטָאָרְבָּן וּ»
אִין שְׂטִיל גַּעֲטוֹלִיעָט זִיךְ צָוָּמִין גַּעֲזִיכְטָן.

דָּעָר מַאֲמָעָס מַעַשְׁהָלָעָר, דָּעָר קָלָאנָגָן פָּוּן קָלוּיסְטָעָר,
דאָס יָאָרְצִיָּיט-פְּלָעָמָל אִין דָּעָר אַלְטָעָר שָׁוָּלָן,
די אַלְעַ עדָות פָּוּן מִילִיאָנָגָן לְעָבָנָס —
מיט גַּיִיסְטָעָר פְּלָעָגָן זִיךְ מִיךְ מָאָכוֹן פּוֹל.

אִין בִּין-הַשְׁמָשׁוֹת-צִיִּים, ווָעָן מַתִּים ווָאָכוֹן
אוֹן קָלִינְגָּעָן קִינְדָּעָר הַעֲרָן פְּרָעָמְדָע טָרִיט
אוֹן טִרְןָן גַּעַמְעָן זִיךְ אַלְיָן פָּאָרְמָאָכוֹן —
בָּאוֹפָאָלוֹן פְּלָעָגָן זִיךְ דָּאָן מֵיָּן גַּעַמִּיט.

וּוְיָלְנוּ, 1910

עלילת דם

נאכט און שטערן, און דעם רויישן
פון א וויטן קוואל אויף שטיינער ;
גרינע ווענט פון בלעטער פיכטער,
און דעם ווינטעלס טרייט די לייכטער
אויף די שפיצן פון די בימער ...
א געשלאנגטל וועג א זאמדייקער
צו א טיר מיט מעש באשלאגן ;
איבער איר א בילד א הייליקס
קויים באילזיכטן מיט א לעמפל
אין דעם שאטן פון א גרויסן
און און אלטן, גרויען טעטפל.

נאכט און שטערן, אין דעם שווארץן
אָפֶגְרוֹנֶט פון די אלטער דעמאַבעס
פִּינְקְלָעָן אויף אין טוי פון אונט
בלעטער גרינע, רוייט באזוייטער,
ביי א פֿאָקְלְגָּלְאָנָּץ א וויטן,

אין א ווינקל שטיל באהאלטן
 סודן זיך אין פרילינגס שווייגן
 א מאנאך און צוויי געשטאלטן ...
 — אלץ איז צוגערהייט?
 — דער בעכער
 מיט דעם בלוט איז דארטן, פאטער! ...
 — נאָר געדענקט! ... דער קלענטער פעלער!
 — זאל דער פײַכטער קלוייסטער קעלער
 אונדז אָרְשָׁלִינְגָּעַן, אויב מיר וועלן! ...
 — מאָרגָן, ווען דער גלאָק וועט קלינגען?
 — זיַּיט געַזְיכֶּרט אָוִיף די מענטשן! ...
 בענטש אונדז, פאטער!
 — גיט איז פֿרְידִין! —
 איז וועט שוין דער הימל בענטשן.
 אויסגעלאַשָּׂן איז דער פֿאָקָל! ...
 ווֹידָעָר שאָטָנס, ווֹידָעָר שְׁטוּרָן
 איז דעם פֿיַּיכְתֵּן גְּרָאָדָם ווֹיְכֵן
 קען מען קוּים די טְרִיטְּ דַּעֲרָהָעָרָן.

* * *

די זוֹן אַיז שוֹין אָונְטָרְגָּעָנְגָּעָן,
 עַס צָאנְקָט נָאָך אַין מַעֲרָב אִיר שִׁין.
 בָּאָגָּלִיטָּן פָּוֹן דְּרִי גָּאָלְדָעָן שְׁטוּרָן,
 אַיז רְוָאֵיק דָּעָר יְוָמָ-טּוֹב אַרְיָן.
 עַס לִיְּכְתֵּן די פָּעָנְצָטָעָר אַין גַּעַסְל,
 די טִישָׁן זַי שְׁטִיְעָן גַּעַרְיִיט; :
 אַוְן שְׁטִיל אַין דעם קְלוּיסְטָעָר דעם אַלְטָן
 באַהָאַלְטָן זַי אַוְן לוּעָרְטָן דָּעָר טּוֹיט.

די נאָכְטָן קְוָמָט אַלְץ גַּעַנְטָעָר אַוְן גַּעַנְטָעָר.
 עַס בְּרָעָנְעָן די הַיְּלִיקָעָן לִיְּכֵט.
 אַין יְעֻטּוֹיְדָעָר שְׁטוֹב שְׁטִיְיט אַ מאָמָע,
 פָּאָרְדָעָקָט מִיט די העַנְטָן אִיר גַּעַזְיכֵט.
 עַס רִינְגָּן פָּאָרְלָאוּזָעָן טְרָעָרָן
 אַוְן וּוּרָן אַין גַּעַסְל צְעַשְׁפְּרִיְיט.

און שטיל אינעם קלוייסטער דעם אלטן
באָהאַלט זיך און לוייערט דער טויט.

די טרעָרן זיי וועָרָן פֿאָרְשּׁוֹאוֹנְדָן,
דער בעכער איי, דוכט זיך, שוין פֿול;
עס שטייען די קִינְדָּעָר אָוָן וּוּאָרטָן,
דער טאטָעָזֶל קּוּמָעָן פֿוֹן שָׁוֵל;
די פֿנִימְלָעָר לִיְיכְּטָן פֿוֹן שְׁמוֹחָה —
איַן בְּגָדִים אַיַּן נִיעָגְלִידִיט —
און שטיל אַיַּן דעם קלוייסטער דעם אלטן
באָהאַלטן זיך און לוייערט דער טויט.

פֿוֹן שְׁנִי אַיַּן נָאָך וּוּיִיסְטָר דַּעַר טִישְׁטוּן,
עס ווּינְקָטָן פֿוֹן די כּוֹסָות דַּעַר וּוּין;
עס דוכט זיך, אַיַּן אַיְיבִּיק, אַיַּן אַיְיבִּיק
וּוּעָטָ רְוָאִיךְ אַיַּן לִיכְטִיק דָא זִין;
עס דוכט זיך, אַיַּן אַלְץָ אַיַּן פֿאָרגְּגָעָסָן,
פֿאָרְשּׁוֹאוֹנְדָן די אַיְיבִּיקָעָ לִיְיד ...
נאָר שטיל אַיַּן דעם קלוייסטער דעם אלטן
באָהאַלט זיך און לוייערט דער טויט.

אט גַּנְבָּעַט זיך אַיְצְטָעָר פֿוֹן דָּאָרטָן
אַ מעַנְטָשָׁל מִיט אַיְלִיקָעָ טְרִיטִיט,
באָהאַלטן צוּוִישָׁן די בִּימְעָר,
פֿוֹן אוּיגָן פֿוֹן פֿרֻעְמָדָע גַּעהַיט.
אט קּוּמָט עָר שְׁוִין גַּעֲנְטָעָר צּוֹם גַּעֲטָא,
עס הָעָרֶת זִין פֿוֹן קלוייסטער אַ קְלָאנְג ...
דַּעַר טּוּיט האָט פֿאָרְלָאָזָן זִין ווּינְקָל
און גַּנְבָּעַט זיך שְׁטִיל, וּוּ אַ שְׁלָאנְג ...

* * *

פֿוֹל די שָׁוֵל, די לִיְיכְּטָעָר בְּדָעַנְעָן,
איַן די פֿעְנְצָטָעָר קּוּקָט די נָאָכָט.
עס שְׁטִיטִיט דַּעַר עַולְם שְׂמוֹגָה-עַשְׂרָה
און האַלְטָן די אוּיגָן צוּגְעַמְאָכָט ...

עס ציטערט יעדערן אין הארכזון
א שטראל פון פריד און שטילער רו.
פארטיפט איז יעדער אין זיין תפלה
און זעט ניט זוי די שרעק קומט צו.

עס זעט ניט קינגער, זוי באהאלטן
און אורחה איז אין שלו אריין
און אין א זוינקל, זוי א גנבר.
פארשטעלט, פארדיעקט זיך פון דער שיין;
זוי שלעכטעס פינקלען זינע אויגן,
זוי בייןעס שלענגלט זיך ארום
די ליפן שטיל א לייכטער שמיכל
און ווערט פארשוואנדן נאכדעם שטום.
אט ענדיקט זיך שוין באולד די תפילה,
עס ווארט דער חון אויפן רב
וואס שטייט אין מורה, זוי פארגליווערט,
גלייך זוי פאָרוֹזָנְקָעָן אין א שלגאָ.
נאָר צִיטַנוּיַּו לְוִיפַּט דְּרַךְ אַ צִיטַעַר
זֵיַּן שׂוֹאָרֶצַּעַ קְאָפְּאַטַּעַ פָּוּן זַיִּד
און סְרִינְגַּט אַ טְרָעָר אַוִּיךְ זַיִּנְעַ בָּאָקוּן
וואָס זַיִּנְעַן וּוַיסְעַר נָאָךְ פָּוּן קְרִיַּיד.
עס שטייט דער רב און זעט ניט קינגעם,
באהערשט האט אים א שלאָפַּ געהים,
און שטיל צעשפֿרַיַּיט פָּאָר זַיִּנְעַ אוֹיגַן
האט זיך אַ מְוַרְאַדְיַקָּעַר טְרוּם.
ער זעט: די שלו, זי שטייט אין פְּלָאָמְעַן
און פּוֹלְמִיט יְדִין בֵּין טִיר,
און קינגעַר קָאָן קִיּוֹן וּוּגַע פְּגִיבְּגַעַן,
אוֹם זיך צוֹ רָאָטְעוֹוֹן פָּוּן אַיְרַ...
עס רְוָפַּן שְׁרָעַלְעַבָּעַ גַּעֲשִׁרְיַעַן...
אט זעט ער, זוי דער דָאָךְ ער פְּאָלַט.
נאָר פְּלוֹצְלוֹנָגַה האט אַ שְׁטָרָאָל אַ וּוַיסְעַר
די אוֹיגַן זַיִּנְעַן זוי באַשְׁטָרָאַלט
און צוֹ זֵיַּן אוּיַּעַד אַיז דְּרָאָגָנְגַעַן
אַ קּוֹל וּוָסַּמְקָה האט אַים שְׁטִיל גַּעַזְאָגַט:
— עַס דְּרָעַמְלַט נִיט אַן שְׁלָאָפַט דֻּרְרַ הַיְמַעַר

פון די וואס זינגען דא פאריאגט. —

און אויפגעמאכט האט ער די אויגן.

און פלווצלונג! .. גרויסער גאט! .. אָ גַּאט! ..

פון גאט דערנוונטערט זיך אַ טומל.

אַ שְׁרַעַק פָּאַלְט אַוִיפָּוּן עֲלֹם אָן.

עס קומט אלץ נונטער צו אַ בִּיזְעַר קלאנג פון שועערדן

און שועערע טרייט. .. אַ הַוְיכָעַר קלַוִיסְטֶרְשָׁעַר גַּזְאָנְג ...

עס ברעכט זיך אויף די טיר. .. אַ מְהֻנָּה שׂוֹאָרְצָעַ מסְקָעַס.

פארויס אַ גַּלְחֵמִיט אַ צְלָם אַין דַּעַר האַנט ...

דערשראָקָן שיינט דאס לִיכְתָּא אַין שְׁפִיגָּל פָּוּן די קַאָסְקָעַס :

עס וואָרָפְט אַ בִּיְזָן גְּלָאנְצָע דאס בלְאַנקָּע מעָש פָּוּן זַי

אַ שְׁטִילְ-פָּאַרְשְׁטִיקְטָעַר אָוִי" —

פארגְּלִיוּעָרְטָעַ גַּעַוְיכְּטָעַר ...

עס לעַזְן זיך די לִיכְתָּא :

דַּעַר שְׁאָטָן וּוּרְט גַּדְיכְּטָעַר ...

דַּעַר גַּלְחֵ נְעַנְטָן זיך מִיט פַּעַסְטָע טְרִיט אַהֲן,

וואּוּוּ שְׁטִיטִיט דַּעַר אַרְזְיָקְדָּשׁ, שְׁטָאָלָץ פָּאָרְהָילָט אַין סְוּדוֹת.

און פלווצלונג שניידט די שְׁטִילְקִיטָט דָּרָךְ אַ פַּרְעָכָע שְׁטִים ...

עס וואָקָסְטָן לְעֵם גַּלְחֵ אָוִיס דַּעַר אַיְנְגָעָהְלְטָעַר אָוָרָת.

עס צִיט זיך צָוֵם פְּרָכָת אָוִיס אַ דָּאָרָע האַנט.

אַזְוֵי זַי וּוּאָלָט גְּרִיְיט גַּעַוְעָן צו זָאגָן עֲדָות.

און סְקִילְנְגָעָן-דָּרָךְ די וּוּרְטָעָר שָׁאָרָף, מִיט האָס :

— אַט דָּאָרָטָן, דָּאָרָטָן שְׁטִיטִיט דַּעַר בְּעֵכָר מִיט דַּעַם בְּלוֹט ...

שָׁא ... סְרִירֶת זיך דַּעַר פְּרָכָת אַוִיפָּן אַרְוֹן :

עס מְוּרְמָלְט יְעַדְעָר אַ תְּפִילָה פָּאָר זיך שְׁטָיל :

אַ, גְּרוּסְעָר גַּאט ... נִיט לְאֹזֶן אַונְדוֹ גַּיְינָ פָּאָרָלָאָר ...

וּוְעַמָּעָה האַנט — אַ, וּוּאָנְדָעָר ! — עֲפָנַת בִּידָע טִירָן ?

וּוְעַמָּעָה לִיכְתָּא בָּאַלְיִיכְתָּא די סְפִּרְיְּתָוֹרוֹת דָּאָרָט ?

עס שְׁטִיטִיט דַּעַר עַוְלָם, וּוּי פָּאַרְגְּלִיוּעָרְטָעַר פָּוּן דַּעַם וּוּאָנְדָעָר ...

קיינְגָר זַוְאָגָט זיך נִיט צו רִיןָן פָּוּן זַיְינָ אָרט.

לאָנְגָזָם, לאָנְגָזָם מַאֲכָן אוּרִיךְ זיך בִּידָע טִירְלָעָד פָּוּן דַּעַם אַרְוֹן.

וּוּי די טְוִיעָר, וּוּאָס פִּירָן אַין דַּעַר אַיְבָּקִיט אַרְיָין,

און אַין אוּסְבָּעָט פָּוּן די שאָטָנוּס, וּוּאָו די סְפִּרְיְּתָוֹרוֹת רָוּעָן,

פלאמת א ליכטן אויף א קלינס און צעשפֿרייט א געלן שיין,
 פלאמת א ליכטן אויף א קלינס
 לעבן בעכער פול מיט בלוט,
 ציטערט אין זיין דויטן שפיגל,
 אויף א רגע נישט גערוט ;
 ציטערט, ציטערט, ציטערט, ציטערט...
 און פון בימה הייבט זיך אויף,
 ווי א זיל, א ייד און אלטער
 און צום אָרוֹן שטייגט ער אויף, —
 ד'בָּאָרְד, ווי זילבער וויס און זילבער,
 ווי א שטראָל איז יעדז האָר,
 און די אַוִינְג פול מיט צויבער,
 און דער שטערן הויך און קלָאָר ;
 אַיְנְגָעוּוֹיְקָלֶט אֵין אַ קִיטָּל
 מיט א פָּעַלְגָּרֶט אויף די לענדן...
 אַ, דָּאָס אַיְזָן דער אלטער נְבִיא
 פָּנָן די הַיְלִיקָעַ לעגענדן...
 אַטָּא גַּעֲמָט ער אָן דעם בעכער,
 הייבט אִים הַעֲכָר, הַעֲכָר, הַעֲכָר...
 מאָכָט אַ ברכה אויף דָּאָס בלוט...
 אָן דָּאָס בְּלִיט הייבט אָן צו זִידָן...
 ווּעֶרט אֵין קלָאָרן זוֹיְן פָּאָרְבִּיטָן,
 אָן דער זוֹיְן הייבט אָן צו פִּינְקְלָעַן
 אֵין פָּאָרְשִׂיְדָעָן קָאָלִירָן,
 אָן ווי דָּוֶרֶךְ אַ בְּלִיזָּה דָּרְשָׁלָאָגָּן,
 פָּאָלֶט דער אָרוֹחָה קָעָגָן אָרוֹן,
 אָן דער גָּאנְצָעָר צוּיבָּר, פְּלוֹצְלוֹנָג,
 ווּעֶרט אֵין שיין פָּוּן לִיכְטָ פָּאָרְלָאָרָן.

*

מענטשן פִּיר . . . אַ טְּרָאָגְבָּעָטָל אַ שְׂוֹאָרָצָם,
 אויף אִים אַ מַתָּה, פָּאָרוֹיְקָלֶט אֵין אַ טָּוָךְ...
 אַ נְאָכָט פָּוּן אָוּמְרוֹ אָטְעָמָט אוּפָּן שְׁוֹלְהָוִית,
 עַס צִיט דעם אָטָעָם עַמְּעַן שְׁוֹעָר אֵין אִים.
 עַס טְּרָאָגָט זִיךְ דָּוֶרֶךְ אַ פְּלוֹךְ . . .
 דער קלְוִיסְטָעָר וּוָאָס נִיט ווִוִיט הייבט לאָנְגָזָם אָן צו קלִינְגָעַן.

דאָס טראָגְגַּבְעַטֵּל גִּיט אֶפְ אָוֹן נְעֻנֵּט זִיךְ צֹ אִים.
עַס מְאַכְּט זִיךְ אָוִיף אַ טִּיר, עַס צִינְדַּט זִיךְ אָן אַ פָּעַנְצְּטָעַר,
אַנְטְּקָעָגָן עַפְנוֹת זִיךְ אַ צְוִיְּתָעַ טִיר גַּעֲהִים.
עַס פְּרַעַט אַ שְׁטִים:
— דָּאָס הָאָט מְעַן אִים גַּעַטְרָאָגָן?
עַס עַנְטְּפָעַרְט וּוּעָר : «פָּאַרְשָׁאַלְטָן זָאָל עַר זַיְן»!

וּוְלִינְג, 1910

דָּרְיוִי רֹוִיטָען לַילִיעָס

טירן דירן זיך און קלאפען ...
עמײַן הוייבט אַרוֹיף דעם פֿאַרְהָאנְג ...
שטיילע קלאנגען פֿוֹן אַ צִיטֶר,
טְרִיט אָוּן לַיְיכְטָע זִיד בְּאַרְיְוָונְג ...
סְלִיגְט אָוּן הערט דער יְנָגְעָר רִיטְעָר
צִילְטָט דֵי טְרִיט מִיט שְׂטִילָן צִיטְעָר ...
— העי, אִיד הַיְּטָעָר, צִינְדָּט דֵי פֿאַקְלָעָן! —
הָאָט עַד פֿוֹלְצְלוֹנְג אַוְיסְגָּעָרְפָּן:
— הָעָר אִיך גַּיְסְטָעָר אַין מֵין פֿאַלְאָז,
אֲדָעָר אַיְזָן דָּאָס אַ פֿאַרְפְּרִוְוָן? —

איינזאָם הָאָט דֻּעָם רִיטְעָרָס שְׂטִימָע
דוּרְכְּגַעְלְנוּגָעָן אַלְעָן זָאלָן,
אוּן דֵי טְרִיט, זַי זִינְעָן נְעַטְמָעָר
לַיְיכְטָעָר, רִיטְמִישָׁעָר גַּעְוָאָרָן.
— וּוּעָר בְּאַרוּעָגֶט זִיך? — הָאָט דַעַר רִיטְעָר
נָאָך אַמְּאָל גַּעַפְרָעָגֶט מִיט צָארָן:
וּוּעָר בְּאַוּעָגֶט זִיך? —
אוּן זַיְן שְׂטִימָע
איַז אַיְן פֿינְצְטָעָרְבִּישׁ פֿאַרְלָאָרָן.
— אִיך, — הָאָט עַמְּעַץ אִים גַּעַנְטְּפָעָרֶת
אוּן בְּאַרְיְיט זַיְן קָאַלְטָן שְׁטָעָרָן.
— אִיך, דִּין כְּלה פֿוֹן וּוּאַרְמִיזָע,

פון דין שווערד און קרייך גענומען.
פליסט ? אט פלייסט מײַן וואָרעם בלוט נאָך
אוֹן אט רינגען מײַגע טראָרָן ;
פון דעם יידישן בית עולם
בֵּין אִיךְ אִיצֶט צוֹ דִּיר גַּעֲקוּמָעָן.
שְׁרָעָק וֵיךְ נִשְׁמָתָם, מֵיָּן לִיבָּרָהָן
זַעַסְטָה, אַט הַאָבָּא אִיךְ פָּוֹן דִּי טַוִּיטָע
פָּאָר דַּעַר הַיְלִיקָּעָר מַאֲדָאָנָע
בְּלוּמָעָן דָּרִי גַּעֲברָאָכָט דִּיר روּיטָע.
זַעַסְטָה. — אוֹן שְׁטוֹרָאָלָן בְּלָאָסָע, קָאַלְטָע
הַאָבָּן פְּלוֹזְלוֹנָג וֵיךְ צַעֲגָסָן,
אוֹן אִין זַיְהָט שְׁטִיל גַּעֲשָׂוֹאָמָעָן
אַגְּעַשְׁטָאָלָט, דִּי הַאָרְטָעָן צַעֲפָלָסָן.
זָאָג, דַּעֲרַקְעַנְסָט מַיךְ ? —
אוֹן מִיטְשְׁוִידָעָר הַאָט דַּעַר רַיְטָעָר
זַיְינָע אָוִיגָן אַוְיפְּגָעָרִיסָן
אוֹן דַּעֲרַקְעַנְט ... אוֹן פּוֹל מִיטְשְׁוִידָעָר
איַינְגַּעַגְּרָאָבָן וֵיךְ אִין קִישָּׁן.

יאָ, דָאָס אִין דִּי יִידִישָׁ' טַאָכְטָעָר ...
יאָ, דָאָס אִין דִּי יִידִישָׁ' טַאָכְטָעָר,
וּוָאָס עַד הַאָט אִין שְׁטָאָט וּוּאַרְמִיזָע
פָּוֹן דַּעַר חַתּוֹנָה גַּעֲפָנְגָעָן,
פָּאָר דַּעַר חֻופָּה אוֹן קְדוּשָׁן
זַיְ גַּעֲשָׁעַנְדָעָט אוֹן גַּעֲשָׁטָאָכָן,
אוֹן דַּעֲרָאָךְ אַוִּיפְּגָעָה שְׁטָאָגָעָן
אַיר גַּעֲלַבְּטָן אַוְיפְּגָעָה אַגְּגָעָן.
יאָ, דָאָס אִין זַיְ, יִאָ, דָאָס אִין זַיְ ...
אַיְרָעָהָר אוֹן אַיְרָעָהָר אָוִיגָן,
אִין דַּעַר בְּרוֹסְט אַ וּוָאָונְד אַ טִּיפָּע
אוֹן דַּעַם קִינְדִּישָׁ' קָאָפְ גַּעֲבוֹיגָן.
אַטְאָ שְׁוּעָבָט זַי ... קָוָמָט אַלְזָ גַּעֲנְטָעָר
צַוְּ דַּעַם וּוִינְקָלָ פָּוֹן דַּעַם צִימָעָר,
צַוְּ דַּעַם בִּילְדָ פָּוֹן דַּעַם מַאֲדָאָנָע,
וּוּעַלְכָעָ זִיכְטָ אִין טִיפָּן קָוּמָעָר

מייט דריי וויסע צארטטע ליליעס
אין א הייליקלעכן שימער.

יא, דאס איז זי, יא, דאס איז זי ...
אוֹן עַס זָעַט דָעֵר יוֹנְגָעֵר רִיטָעֵר
וּוְדִי הַיִּלִּיקָעֵן מַאֲדָאנָעֵן
צִיטֵּדִי הַאֲנָטָאָוִים מִיטֵּן אַצִּיטָעֵר,
גִּיטֵּדָעֵם מִידָל אֶפֶן דִי לִילְיעָן,
גַּעֲמָטְבִּי אַירְדְּרִי בְּלוּמָעֵן רַוִּיטָעֵן
וּזְאָסְזִי לִיְיכְּתָן אַין דָעֵר פִּינְגְּצָטָעֵר
מִיטֵּן אַבְּלָאָסָעֵן לִיכְטָן אַטוּטָעֵן.
יא, דאס איז זי ...

אוֹן אוֹיפֶּפֶן מַאֲרָגָן,
וּוֹעֵן דִי זָוֵן אַיְזָן אַוְיפְּגָעָנְגָעָן,
הָאָטְמִיטְשְׁרָעָק דָעְרוֹזָעֵן דָעֵר רִיטָעֵר,
וּוֹעֵן עַרְעָטְהָאָנָטְפָּוָן זָוֵן קְנִיעָן,
אַין דָעֵר הַאֲנָטָפָוָן זָוֵן מַאֲדָאנָעֵן
דִּרְיִי בְּלוֹטְ-רוֹיטָעֵן לִילְיעָן גְּלִיעָן.

.1913 בערָג

די אנטלאפנען כלה

רוואיק איז איז פֿאָקט און לִיכְטִיךְ.
אין דער גּוֹיִסְעַר שְׁטוּב איז צִיבְּטִיךְ,
געַלְעָר זָמֵד איז אוּפֶן בָּאָדָן
און די טִישָׂן פּוֹל בָּאָלָאָדָן
שְׁטִיעָן מִיטָּן די בָּעַסְטָעָן עֲסָנוּ :
וַיִּסְעַר חָלוֹתָה, פְּלֻעַשְׂעָר וַיִּגְעַן,
שִׁיסְלָעָן פִּישָׂן הִינְעָר פְּעַטָּעָן,
און די לִיכְטָן, וַיַּשְׁטַעַרְן שִׁיגְעָן.
נָאָר מַעַן זָעַט קִין גַּעַט נִישְׁטָדָרְטָן.
רוֹאַיְקָה בְּלָאָזָט דָּעָר וַיַּנְטַפְּנָה פּוֹן גָּאָרְטָן,
וַיְגַטְּ דִּי פָּאָרָה אַגְּגָעָן די וַיִּסְעָן,
טְרָאָגָט אַרְיָן די וַיִּטְעַטְּ קָלָאָגָעָן,
גַּלְיָיךְ אָ קָלָאָגָן, גַּלְיָיךְ אָ שָׁאָלָגָן,
גַּלְיָיךְ אָן עוֹלָם וּוְאָלָט גַּעַשְׁרִיעָן :
אָ, די כָּלה איז פָּאָרְפָּאָלָן !

אַיְן אָ וַיַּנְקֵל שְׁטִיעָתָה דָּעָר חָתָן,
הָאָלָט אַיְן הָאָנוֹת זִין לִיכְטָן פָּאָרְלָאָשָׁן ;
בְּלָאָס אַוְן אַיְדָל קָוָט זִין פְּנִים
דוֹרָךְ די שְׁוֹאָרֶץ גַּעֲרָוִוּתָעָ פְּאוֹת ;
טִיף צָוָם בְּרוֹסֶט דָּעָר קָאָפְּ גַּעֲבוֹיָגָן,
מִיט אָ שְׁרָעָק אַיְן זִינָעָ אַוְיָגָן,
שְׁטִיעָתָה עָר אַיְגָעָם וַיַּנְקֵל חָדָר,

אוֹן דֵי אַטְלָאַסְעַנְעַ קְלִידַעַר
גִּיבַּן אַיְבָּעַר שְׁטִיל דָעַם שְׁוִידַעַר
פָּונַ זַיְן שְׁלָאַגְּנוּ דָאַרְן קָעַרְפָּעַר,
וּוְעַלְכָּעַר צִיטָעַרְטַ בֵּי דֵי שָׁאַלְן :
“גָּאַטְ, דֵי כָּלה אַיְזַ פָּאַרְפָּאַלְן”.

אַיְנָעַר אַיְזַ עַר דָא גַּעֲבַלְבַּן
אַיְן אַ וּוְינְקָל, וּוְיָפָאַרְטְּבָּיְן
אַלְעַ זַיְגָּעַן וּוְאַ פָּאַרְשָׂוְאַנְדָּן,
גַּלְיַיךְ אַ וּוְינְטַ וּוְאַלְטַ זַיְ צַעַטְרָאַגְּן —
וּוְעַר אַיְן הַוִּיפְּ אַוְן וּוְעַר אַיְן שְׁטָעַטְלַ,
וּוְעַר צָום רַב אַוְן וּוְעַר צָום פְּרִיךְ,
וּוְעַר עַס הַאַט גַּעֲלָאַזְטַ זַיְקְ יָאַגְּן
צָו דָעַם וּוְאַלְדַ מִיטַ וּוְלְדוֹן קָלָגְן,
מִיטַ גַּעַשְׂרִיְעַן אַוְן מִיטַ שָׁאַלְן :
— גּוּוֹאַלְדַ, דֵי כָּלה אַיְזַ פָּאַרְפָּאַלְן !

לְאַנְגְּזָאַם צַיְעַן זַיְקְ דֵי שָׁאַטְן
פָּונַ דֵי טְוָנְקָעַלְעַ קָאַשְׁטָאַגְּנוּן,
אַוְן מִיטַ זַיְ צַוְאַמְעַן קְוָמָעַן
אַלְעַ גַּעַסְטַ אַוְן מְחוֹתָנָמַן.
— זָאַגְּטַ פָּונַ וּוְאַגְּנוּן ? זָאַגְּטַ פָּונַ וּוְאַגְּנוּן ? —
פְּרָעָגַטְ זַיְקְ אַיְנָעַר בֵּי דָעַם צְוִיְיטַן.
— אַיְךְ פָּונַ שְׁטָעַטְל — אַיְךְ פָּונַ פְּרִיךְ —
אַוְן אַיְךְ קְוָם פָּונַ וּוְעַגְ פָּונַ בְּרִיטַן,
אַוְמָעַטְוָם גַּעֲזָוְכָתַ, גַּעֲפָרָעָגַטְ זַיְקְ
אַוְן קִיְין אַיְנְצִיךְ שְׁפָרְגָעַן.
— אַוְן דָעַר פְּרִיךְ ? — זַיְן בְּרוּחַיְד
אַיְוֹ אַיְךְ הַיְינַטְ פָּונַ הַוִּיפְ אַגְּטְרוֹנוּן,
אַוְיַף דָעַם וּוְיִיסְנַ פָּעַרְד אַנְטָלָאַפְּן
אַיְזַ עַר גַּלְיַיךְ מִיטַן בָּאַגְּנוּן.
— אַוְן דָעַר פְּרִיךְ ? .. שְׁמִיכְלַטְ רְוַאיְקַ
זָאַגְּטַ, עַר וּוְעַט אִים שְׁוִין גַּעֲפִינְגַן.

שְׁטִיל פָּאַרְצְוַיְיפָלַט שְׁטִיעַן אַלְעַ.

ס'קלאגט די מאמע פון דער כלה
 און דער מاطען ריסט זיך קרייעת.
 מ'שפאנט די פערד שוין אין אין וואגן,
 ס'לייגט דער שם אויף די חופה
 און דער חתן ווי דערשלאגן
 שליכט מיט מידע טרייט צום וואגן.
 טויט פֿאָרגלְיוּוּעֶרט איז זיין פֿוּנִים,
 ס'רינגלען אים די מהותנים,
 ס'קנאקט די ביטש, עס רוזישן רעדער,
 ס'יאגט אַ שטובי. און פון די סעדער
 וואס רינגלט אומ דעם פֿאָקט, טוט שאָלָן
 און יאמערן אַ פרויינְדְשְׁטִימָע :
 — ווֹי, די כלה איז פֿאָרְפָּאלָן ! —

די נאכט פֿאָלָט צו מיט קילע טויען :
 פון וואילד גיט אַויף אַ האָלָב' לבנה ;
 ס'בליכן שטיל די וויטע שטרעקסע.
 פֿאָראַהילט אין טונקל גריינע דעקסע.
 די פֿערד, זיי שלעפָן זיך פֿאָרְשְׁלָאָפָן.
 עס דרעמלען אלע מהותנים.
 דער חון זיצט — די אַיגָן אַפָּן,
 מיט טרעָרָן אַינְזָאָמָע פֿאָרְלָאָפָן —
 עס חלומט זיך אַים אלָץ די כלה :
 צוּוִי שׂוֹאָרְצָע צעפָ אַון פֿיְיעָרָאָיגָן
 אַון אַיבָּעָר זיי אַ קלְאָרָעָר שְׁטָעָרָן,
 געשטייצט אַויף שׂוֹאָרְצָע ברעמענְדְבָּוִיגָן ;
 די ווינקלען נאָז צוֹנוֹפְּגָעְבָּלָאָזָן,
 דעם שלאנקן קאָפָ אַרְאָפְּגָעָלָאָזָן
 מיט עפָעָס אַ געהימען שמיכיל
 באַהָאָלָטוֹ אין די פּוֹלָע ליפָן
 וואָס קָאנָעָן הֵיס אַון זִינְדִּיק קָוָשָׁן
 אַון היילְיק פֿלְּיסְטָעָרָן אין הכל.
 — מײַן זִינְדִּיק — היילְיקָע, גַּעֲטְרִיְיעָ...
 אַון פֿלוֹצְלוֹגָ... שָׁא... צוּוִי רִיְּטָעָר פֿרִיעָ
 דעם וואָגָן יָאָגָן נאָך פון הִיגְטָן,

עס הילכת דאס וועלDEL זי אנטקעגן,
עס בויגט דאס גראז זיך בי די ברעגן,
גלייך זוי עס וואלטן זיך געטראגן
צוווי ליעכטן ווינטן אויף די וועגן.
— ווער איין דאס, ווער ? א, גאט אין הימל ! —
דעך חתן כאפט זיך אויף פון דריימל
און זעט פאר זיך צוווי שלאנקע רייטער :
דעך ערשותער איין דער יונגער פריך
און גלייך לעם אים אַ ביסל וויטער
אַ שלאנקע פרוי... אַ בליך... אַ שמיכל...
— אַ גאט, דאס איין, דאס איין מיין כלה...
עס שפרינגען אויף פון וואגן אלע.
אַ ווילדער קרעצע... אַ פרעך געלעכטער...
— פאָרפלוכטע פון יישראַל טעכטער,
אַ קללה דיר פון אלע יידזו !
— אַבראָ נאָז, ושידושי !
— גריסט די מאָמען ! ..
און פולצלאָג אויפגעמשט צוֹאָמען
האט זיך אַ לאָכוּן אַן אַ קלאגן
און נאָכדעם שטיל פאָרשותטט געווארן.
נאר מער נישט פון דעם חתנס וואָגן
האט זיך אַ שטימע נאָך געטראגן,
געוויגט זיך איין די בלאָס שטראָלן
— אַ גאט, מיין כלה איין פאָרפֿאָלן ! ..

.בערן, 1913.

קיניגן מרים

עס בלײַכָן בִּים ווַיְיכָן גַּעֲשִׁימָעֶר פָּוֹן שְׁטַעַרְן
די מאָרמָאָרְנָע זַיְילָן פָּוֹן הַוְּרוּסָם פָּאָלָאָצָן.
עס שלָאָפָּן דִּי טְוָרָעָםָס, עַס לְאֹזֶת זַיְךְ נִישְׁתָּה הַעֲרָן
קיַין קוֹל פָּוֹן טְרָאָמְפִּיטָן, קִיַּין אָפְּהַיְלָךְ פָּוֹן טָאָצָן.

די פָּאָלָעָן, זַיְ שְׂטִיעָן פָּאָרְגְּלִיוּוּדָט אָזְן שְׁלָאָנְקָעָן.
די בְּלוּמָעָן, זַיְ שְׁלָאָפָּן מִיט בְּעַכְעָרָס פָּאָרְמָאָכְטָעָן.
די מִירְטָן, זַיְ יוֹינָן זַיְךְ לְאָגְגָאָם, וַיְ קְרָאָנְקָעָן
אוֹן דּוֹרְשָׁתָן נָאָךְ טְוִיעָן מִיט בְּלָעַטְלָעָר פָּאָרְשָׁמָאָכְטָעָן

פָּאָרְשָׁטוּמָט אֵינוֹ דִּי גַּאֲכָט אֵין אַ שְׁלָאָפָּן אֵין אַ הַיִּסְן.
עס הַעֲרָת זַיְךְ קִיְּן רִיר. נָאָר פָּוֹן קִינְגָּס טְעַרְאָסָע
צְעַטְרָאָגָן זַיְךְ הַאָסְטִיקָעָט טְרִיט אָזְן צְעַפְּרִירִיטָן
אָזְן אָוּמָרוֹ צְוִיָּשָׁן דִּי זַיְילָן, דִּי בְּלָאָסָע.

עס ווַיְזָוֵת זַיְךְ אַ שְׁאָטָן מִיט פָּלָאָמִיקָע אָוִיגָן.
עס שְׁוּעוּבָט פָּאָר דִּי זַיְילָן דּוּרָ מָאָנְטָל פָּוֹן קִינְגָּן.
עס סּוּדָעָט אֵין שְׁוּמָר צָוָם צְוּוִיתָן : «גַּיבְּ אַכְטָוָנָג
דּוּרָ קִינְגָּן אֵין וּדְעָרָ אִיד גִּיסְטָ אַונְטָעַרְטָעַנְקָי...»

— «גַּיבְּ אַכְטָוָנָג ! אָזְן פָּלָצְלוֹנָג צְעַשְׁנִיטָן דִּי לוֹפְטָה אַט
אַ שְׁטִימָעָט פָּוֹל לִיְדָן, פָּוֹל אַגְּנְסָטָן, פָּוֹל שְׁרָעָקָן :
— מִיְּן מְרִים, מִיְּן מְרִים, מִיְּן מְרִים, וּאוֹ בִּיסְטָו ?
הָעֵי, שְׁוּמָרִים, גִּיטְגִּיכָּעָר דִּי קִינְגִּיגָן וּוּקָעָן !

גִּיטְגִּיכָּעָר, גִּיטְגִּיכָּעָר אֵין שְׁלָאָפְּצִימָעָר רֹות זַיְ
אוֹן גָּאָרָט נָאָךְ אִיד קִינְגָּן אֵין וּוּאָרָט אוּרִיף זַיְן קוּמָעָן.

גרייט גיכער די טישן, פילט אגעט די קרגונ
צעשפרייט אויפן באדזן די דופטיקסטע בלומען!"

מיין מרידים! .. און אויפגעבעאט האט זיך דער פאלאגץ,
מייט פאקלען פארפולד איזו דער גארטן געווארן.
"מיין מרידים" געהילכט האט איזן יעתווידער ווינקל,
און ווית איזן דער נאכט מיטן עכָא פאראלאן.

— מיין מרידים! מיין מרידים! ..
אומזיסט אבער האבן די דינער געשריען,
אומזיסט האט דער קיניג געווארט אויף די שטוףן
פון מירמל טעראסע און פול מיט חרטה:
— מיין מרידים! מיין מרידים! מיין מרידים! — גערופן!

די פאלמע נאר האט אים גענטפערט : — מיין מרידים
אונ ס'האבן געקלאנט זיך איז גארטן די קוואלן;
מיין מרידים! געיזיפצט האבן פאָר זיך די ליליען
אונ לאנגזאָם געשמאָכט איזן די בלוייעכע שטראָלן.

בערן, 1913.

צו באדעןס

צוווי שווארצע צעפ פון צארטן זיך,
צוווי שווארצע צעפ פון צארטן זיך,
פארפלאכטן איז מײַן גליק אין זי ;
דו ווילסט מײַן טויט, טא נעם און שניד.
צוווי שווארצע צעפ פון צארטן זיך,
א, מאמעשי, צו פילסטו דען מײַן וויא ? —
עס שנידט די קאלטע שער און שנידט,
די כלחט פנים בליעיכט, ווי קרייד,
זוי ביסט די ליפ ביין בלוט :
— א, מאמעשי, רחמנות האב :
דו שניד דעם קאָפּ מיר בעסער אָפּ,
דאָן וועט מיר גוט זיין, גוט.

קאָפּעליעַ שפֿילט ... עס קומט דער רב :
— נו, מול-טוב, נו, מול-טוב,
דער כלה צו באָדען.
עס זומט אָן אוֹמֶעטיקער שפֿיל,
די כלה זיצט און שיידערט שטיל,
גליק ווי עס וואָלט זי שרע肯.

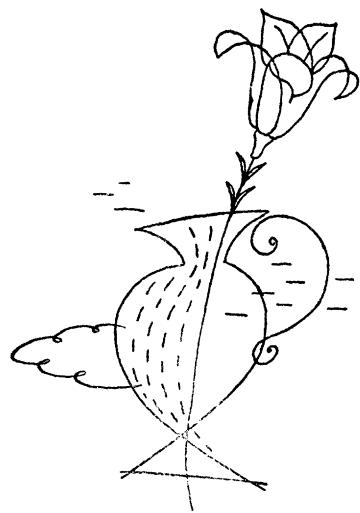
— זי גרייט, מײַן טאָכטערשי, זי גרייט.
— א, מאמעשי, איך פִּיל דעם טויט,
ער וועט מיך היינט באָפּרײַען.

צינד אָן לעם מיר אַיאָרְצִיֶּט-לִיכְט
און דעך נישט אָפַ מײַן בלאָס געזיכט
און זאג נישט אויס מײַן טרייען.
געדענַק, אויב מאָרגַן קומַט צוֹ דִּיר
מיין לִיבַּסְטָעַר אָן עַר פֿרְעָגַט אוֹיפַּ מִיר,
דאָן זאג, אַיך בֵּין אַ וּוַיְבֵל,
אַיך בֵּין דַּעַם רַבָּס אַ שְׁנוֹר אָן האָב
אַ הַוְּילַן קָאָפַּ, אַ הַוְּילַן קָאָפַּ
און טְרָאָג אַ וּוַיְסַע הַיְבֵל.

דער חַתָּן גִּימַּט, דער חַתָּן גִּימַּט
די מאָמע שְׂוֹיִינְט, די מאָמע שְׂטִיטִיט
און צִיטֻעָרט, וּוְאַיְן פֿיְבָּעָר.
זַי וּוַיְסַט דַּעַם טָאָכְטָעָרָס צַעֲר, זַי וּוַיְסַט;
איַר מּוֹטָעָרָס הָאָרֶץ הָאָט נָאָר אַיְן טְרִיסְט —
עס וּוְעָמָד, וּוְאיַר, פֿאָרְבָּעָר.

בראַן, 1913.

IV

דעָר בלאָסְעָר בַתְמִלְכָה

דעָר בלאָסְעָר בַתְמִלְכָה, נָאָר ווּעַלְכָעָר אֵיךְ בעַנְק
אוֹן ווּעַל זַי נִישְׁטָ קִינְמָאָל גַעֲפִינְעָן,
פָאָר דָעָר ווּאָס אֵיךְ פָלָעָג אַיְן דִי פִינְצְטָעָרָע נַעַכְת
די האָרְצִיכְסְטָע מַעַשְׁהַלְעָד שְׁפִינְעָן.

נָאָר דָעָר ווּאָס אֵיךְ גָאָר אַיְן דִי לִיכְטִיקָע טָעָג
אוֹן ווּךְ אַיְן דִי רָאֹזָע פָאָרְמָאָכְטָן,
דעָר יְוָנְגָעָר פְרִינְצְעָסִין ווּאָס ווּאוּינָט עֶרְגָעָץ ווּאוֹ
עֶרְגָעָץ ווּאוֹ אוֹן אַשְׁלָאָס אַפָּאָרְמָאָכְטָן.

וּוְאַלְקָאוּוּיְסָק, 1907.

פֿאָרְגַּעַפִּיל

עס איז אונדזער ליבע, מײַן ליבסטע,
געקומען בײַינאכט מיר צו חלום,
געקלידט איז שוואָרץן, אַ שטאלצע
און בלאס איז געוועז אַיר פּוֹים.

אַ קראָנֵץ פּוֹן פֿאָרטְרִיךְַנְטֶעֶן בְּלַעֲטָעֶר
בְּאָדָעָתְהַטְהַט אַיר קָלָאָרְ-זְוִיְיסְן שְׁטוּרָן
אוֹן סְ'הָבָן בְּאַצְּרָתְהַט אַירְעַ בְּרַעְמָעַן
צְוַיִּי רִינְעַן קְרִישְׂטָלְלַעַנָּע טְרַעְרָן.

מייט ליפּן, פּוֹן ווַיְתִיק גַּעֲדרִיקְטָעַ,
הַאָט זַי אַיבָּעָר מִיר זַיְך גַּעֲבוֹיָגַן
און אַיבָּעָר אַיר קָאָפְּ אַיז דָּעַר טְרוֹיְעָר,
וּוי אַ קְרָאָע אַ שְׂוָאָרְצָע, גַּעֲפְּלוֹיָגַן.

וּאֱלָקָאָוִיסְק, 1906.

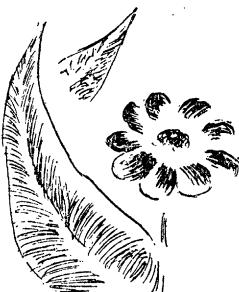

אָ, זַיִן גַּעֲלִיבְטָעַ, אָ צַּאֲרָטָעַ לְעַגְעַנְדָעַ

אָ, זַיִן, מֵיַין גַּעֲלִיבְטָעַ, אָ צַּאֲרָטָעַ לְעַגְעַנְדָעַ,
פָּאַרְכִּישׁוֹפַ מֵיַין הָאָרֶץ מִיטַּ אָ טְרוֹויְמַעְנְדָן בְּלִיקַ.
זַיִן וּוַיִּטְ אָזַן גַּעֲהִיםַ, אָזַן פָּאַרְחָלוּמַטַּ, אָזַיִן וּוַיִּ
אָזַן פְּרִילְגְּסְגְּנְכָטַ וּוַיִּסְעַ דַּי בְּרַעְגָּסַ פָּזַן הַיְמָלַ
זַוְאַסְ צִיעַן מִיךְ, גַּלְיַיךְ וּזַיִן וּוַאֲלָטַן בָּאַהֲלָטַן
אָזַן בְּלִוְילְעָכַן שְׁלִיעָרַ אָ גַּאֲלְדָעָנָם גַּלְיַיךְ.

פָּאַרְחָילַ מִיךְ אָזַן גַּעֲפָלַ פָּזַן בְּלִיְעַנְדָעַ לְאַנְקָעַ.
בָּאַהֲלָטַן זַיִן אָזַן שָׁאַטַּן פָּזַן רְוִישִׁיקַן וּוְאַלְ,
אָזַן וּוַיִּנְקַ מִירַ פָּזַן הַיְמָלַ מִיטַּ פִּינְקְלַעְנְדָעַ שְׁטָעָרַן,
אָזַן בְּלִיאָנְדוּשָׁעַ בָּאַהֲלָטַן צְוִיְשַׁן דַּי זַוְגְּגָעַ,
אָזַן זַיְגַּג מִיטַּ דַּי קְזֹאַלַּן מִירַ שְׁטִילָעַ גַּעֲזָנְגָעַ,
אָזַן סְוּדַעַ מִירַ צַּאֲרָטַ דְּזַרְעַ דַּי שְׁלָאַפְּיקַ גַּרְאוֹן,
אָזַן זַאֲלַ זַיִן, מִיטַּ בְּלִוְילְעָכַ שְׁטָרָאַלַּן בָּאַגְּאַסְן,
פָּזַן וּוַיִּטְן מִירַ וּוַיִּזְן דִּיןַ שְׁלָאַנְקָעַ גַּעְשְׁטָאַלַּטַּ.

.וּוְאַלְקָאוּוּיְתָקַ, 1907.

דערנו ארטונג

געפאלן אייז אויף מיר
א שאטן פון דיין קליד,
א ליכטער זידן שארך
האט אויפגעדריקט מיין האָרֶן.
איך שטיי אליאין און האָרֶן,
מיין זעל גיטט אויס פון פרײַד
און עמצע סודעט מיר :
זִי גִּיטְט, זִי גִּיטְט! ..

אט הערד איך דיינע טרייט,
אט דוכט מיר, דיינס אַ האָנט
בָּאָרִירֶת מיין ברעם אָונ גָּלְעָט,
און מאכט דאס אָוג מיר צו ;
איך הערד דיין צָאָרְטָע שְׁטִים,
זִי זִינְגֶט, זִי קִוְשֶׁט, זִי רָעֵדֶט
און טִיף אָונ טִיף אַין מיר
וּאֲקַסְט אוֹיס אַ שְׂטִיל גַּעֲבעֶט ...

וילנעם, 1911.

איך וויס . . .

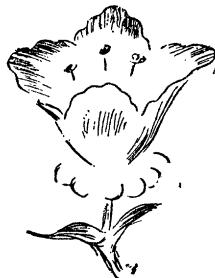
איך וויס, איז דו וועסט שוין צו מיר מער נישט קומען —
און אפשר ביסטו בי מיר קינמאָל געוווען, —
דאָס האָט נאָר דער פֿרִילְינְג באַשָּׁאָטְן מיט בלומען
מיין גָּרְטָן
און איך האָב דיַן בילד דָּרְטָן גַּעֲזָעָן.

דער קָאָרְשָׁנְבּוּיָם האָט זיך פֿאָרוֹיְקָלֶט אַין וויסן,
דעָם בעזְבִּים באָדָעָת האָט אַ דָּפְטִיקָעֶר שְׁנִי
און איך בין גַּעֲגָנְגָעָן די שְׁנִי-בלומען רֵיטָן
פֿאָרְנָאָכָט —
און גַּעֲפָנוּן דיַן שָׁאָטָן אַין זַי.

אַ קוּוּלְכָּל אַ קְלִינְס האָט גַּעַשְׁטָרָאָמֶט אַין מיין גָּרְטָן,
אַ וּוּרְבָּעַ גַּעַהְיִת האָט זַיִן קָלָאָרְן קָרִישְׁטָאָל,
בַּיִּם שְׁיַיְן פֿוֹן לְבָנָה אַוְעָק בין איך דָּרְטָן
בַּיִּם בְּרָעַ —
און דָּרְהָעָרט, וְיִ אַין חָלוּם דיַן קוֹל.

איך וויס, איז דו וועסט שוין צו מיר מער נישט קומען —
און אפשר ביסטו בי מיר קינמאָל געוווען, —
דאָס האָט נאָר דער פֿרִילְינְג באַשָּׁאָטְן מיט בלומען
מיין גָּרְטָן
און איך האָב דיַן בילד דָּרְטָן גַּעֲזָעָן.

וּאֱלָקָאוּוִיסָק, 1909.

לעכטע גראיסן

וואו וויאט דז זאלסטע ניט זיין, וועל איך דיר שיקן גראיסן.
דו ביסט די לעכטע וואס דערמאנט מיך און אהיימ.
און אויסעדר דיר וויל קיינגער מיך נישט וויסן,
און אויסעדר דיר דערמאנט מען מיך דא קוים.

און זאל איך וועלן דא און דיר א ווינקל האבן,
און זאל מיין קאָפּ, חוץ דיר, דא אויפּחוּן א שויס,
וויס איך נישט, וואו מיין זידע ליגט באָגראָבן,
וויס איך נישט, וואו עס איז מיין טאטנס הויין.

מיין וועג צורייך צום וויג איז פול מיט טיפע גרייבער
און אַפְּגַעֲבָרָעֵנט אִיז שוין דעם זידַנְסַ שול פֿוֹן לאָנגָן
און אויב איך בענק נאָך וואָס — אִיז עס צו דיר אַרְיְבָעֶר,
און אויב איך זינְגַּנְאָך ווען — צו דיר אִיז מיין געזָאנְגָן.

וּאַלְקָאוּוַיְסָקּ, 1909.

אין וועג

צי וויסט זי דען, וואו איר דערמאן זי ?
צי זעט זי אין איר חלום איצט
א שלאפעיקן ואקזאל א גרויסן,
א פוסטן פאלאץ אין דער וועלט
און מיך לעם אים אליאין אין דרייסן,
איר נאמען שטאמלענדיק פון קעלטן,
גלייך זוי אן אפגערטיסן בלעטל
וואס טראגט ייך, זונכנדיק זיין בוים,
גלייך זוי א ואנדערער וואס שטאמלט
אין וועג דעם נאמען פון זיין הימ.
א, מארגענרויט פון וויטן מזרה,
דו דרייניגט דאך אומעטום ארין,
געפין דאס פענצטער פון מיין לייבסטע
און ברענג מיין גראס איר מיט דין שיין,
און אויב זי שלאפט — א וויסטער פאהאנג
פארשטעלט איר פענצטערל געווייס —
דאן ציטער אויף איזן זיינע פאלבן
און זאל דער ציטער זיין מיין גראס.
און אפשר איז זו וואך ? — איר באבע
פלעוגט אויכעט אויפשטיין מיט דין ליכט
און פון אן אלטן קרבונ-מנחה
זו גאט א תפילה אפגערכט.
און אפשר איז זי איצט מתפלל
צום טיפן טרייער וואס אין מיר,
דאן גלייטש זיך דורך דורך אירע לאקן
און שטער די תפילה נישט אין איר.

.וְאַלְקָאוֹוִיטָן, 1909.

א ח ל ו מ

א פרעומדע שטאגט, א געץ פון גאסן,
איך גיイ אונ גיイ אונ זיך א טיר
וואס זאל מיין שטיילן קלאָפַע דערקענען
אונ זאל זיך עפֿענען פֿאָר מִיר.

איך גיイ פון שטוב צו שטוב אָן ענדע,
ביי יעדער בליבט דֵי טיר פֿאָרמאָכֶט ;
אט קלאָפַע איך, דוכט זיך אַין דער לעצטער
אונ בעט אָן אָפְרוֹ אוּפַט דער נאָכְטַ.

איך שטיי אונ קלאָפַע, עס פֿאָלַן שאָטַנְסַ,
עס ציַעַן וואָלְקַנְס זיך אַין הוֹיך .
אָ גָאָט, דֵי לעצטער טיר זוי רִירְט זִיך ...
עס פֿרְעָגֶט אָ פרְוִיעָנְשְׁטִים מִיר ווֹיך .

די טיר זי עפֿנט זיך אַין גאנֶזֶן,
עס הילט מיך אַיְין אָ צָאָרְטַעַס לִיכְטַ
עס שטייט אַנטְקָעָגָן מיין געלְבָטַע,
אָ שְׁמִיכְלַ שְׁוּעָבַט אוּפַט אַיך גּוֹזִיכְט .

אַיְין האָנטַ האָלַט זי אָ לִיכְטַ
זַי גַעֲמַט אַרְוָם מיין מִידַן קָאָפַע .
אַיך פֿאָל אָן קָוָש דֻעַם שְׁוּעָל דֻעַם לעצְטַן
פֿוֹן לעצְטַן ווַינְקָל ווָאָס אַיך האָב .

.וַיְלָנָן, 1910

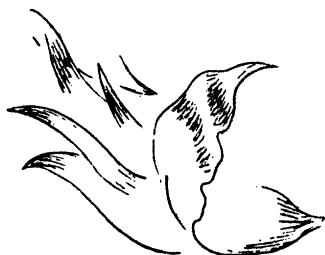
דו ביסט אועעך

דו ביסט אועעך, אלין בין איך געליבן,
נאר נישט די ערשות בעיטו אין מין וועג,
ニישט איינע וועט פארבייגין מיך און ליבן
און זוכן וואו א רואקערן ברעה.

א לייכט-טורעם בין איך וואס שטיט פאָרוֹאָרְפַּן
אויף א וויסטן אינדזֿלּ ערצעֿ-וואו, —
עס קאָן מײַן לייכט אַן גאָכְטּ קִין וועג נישט וויאָן
עס קאָן מײַן לייכט דערצֿיַּלְן נאר פָּונְ רָו.

דו ביסט אועעך, אלין בין איך געליבן,
ニישט איינע וועט נאָך אָפְשָׁטָעָלְן מײַן לייכט,
ニישט איינע וועט נאָך קומען אַן פָּאָרְלָאָן,
ニישט איינער וועט באָגְלִיטְן מײַן גַּעֲדִיכְטּ.

וועלקייזט, 1907.

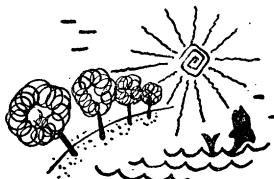
וואנדער-טרויימען

געגרייט מיטן וואנדערשטעken דא שטיי איד
פֿאַרלָאָזֶן, עס פֿראָגט מִיךְ נִישְׁתְּ קִינְעָר, וְאוֹ גֵּי אִיךְ
אוֹן גְּלִיְיךְ, וְויָ אַ פֿוַיְגָל, וְואָס צִיט זִיךְ צָום דְּרוּם,
צעשְׁפְּרִיט אִיךְ צַו דִּיר אִין מִין בענְקְשָׁאָפֶט דֻּעַם אַרְעָם
אוֹן רָוֶךְ דִּיךְ בָּאַהֲלָטָן בֵּי מִיר אִין מִין זִינְעָן:
צַי וּוּלְ אִיךְ גַּעֲפִינְעָן?

אִיךְ הָאָב דִּינְעָן טְרִיט אַוְיפָּן גְּרָאָן אַוְיפָּן וּוַיְיכָן
בֵּי מִיר אִין מִין גָּאָרְטָן גַּעֲנוֹמָעָן אַלְס צִיכָּן:
וְואָס וּוַיְיכָר, וְואָס וּוַיְיכָר הָאָב אִיךְ זַיְּ פֿאַרְלִוְיָן:
דַּאְ שְׁלַעְגָּלָט אַ טִּיכָּל, דַּאְ כּוֹזָאַלִּיט דַּעַר קָאָרָה,
אִיךְ שְׂטִיבָן, בֵּינוֹ עַס הַיְּבָן מִיר טְרָעָרָן אַן רִינְעָן.
צַי וּלְ אִיךְ גַּעֲפִינְעָן?

וּוְעָר וּוַיְיסְטָן, וְאוֹן מִין אַוְמַנְדָּלָעַךְ וּוְעָג וּוְעָט מִיךְ פֿירָן,
אוֹן בְּלַאֲנְדוּשָׁעַנְדִּיק קָאָן אִיךְ דִּינְעָן נַאֲךְ פֿאַרְלִוְיָן,
אוֹן קוּמוּנְדִּיק וּוֹעֵן צַו דִּינְעָן שְׁעוּל שְׁוִין אַ מִידָּעָה,
אַ קְרָאָנְקָעָר, צַו זָוְנָן אַ דַּוְפָּאָר דַּי גְּלִידָעָה,
וּוּלְ אִיךְ פֿאָר אַ וּוַיְנָקָל, פֿאָר עַסְן דִּיר דִּינְעָן,
נִישְׁתְּ וּוַיְסָנְדִּיק וּוַעֲמָעָן אוֹן בְּלַיְבָן, אוֹן פֿרְעָגָן:
צַי וּלְ אִיךְ גַּעֲפִינְעָן?

וּוַיְלָנָע, 1909.

געווען און פאָרגאנגען

וואַי אָומַעְטֵיךְ קָאַלְט
עַס האַלְט מִיךְ דִּי האָרְבָּסְטִיכָּעַ נָאַכְט אַיְן דִּי אָרְעָמָס
אוֹן זָוִיגֶט פֿוֹן מִינְזָן קָעָרְפָּעָר דִּי וּזָאָרְעָמְקִיט אָוִיס.
וּוּ וּזָאָרְעָמָס אוֹן הַיְמָלָעָךְ גַּעֲוָעָן אַיְן דִּין שְׂוִיס,
גַּעֲוָעָן אַוְן פָּאָרְשָׁוֹאָנוֹנְדָן . . .
פִּיעָרְלָעָךְ האַבָּן אַיְן טָאַל זִיךְ צַעְצָוְנְדָן.
עַס שְׁוֹאָרְצָן זִיךְ נָאַקְעָט דִּי צְוַיְינָן פֿוֹן בּוּם.
דוֹרֶךְ זַיְיָ קָוְקָט דִּי שְׁטָאָט, זַיְיָ אַבְּלוּלָעָכָר טְרוּם:
די טְוּדָעָמָס — זַיְיָ הוּיְבָן זִיךְ לוֹפְטִיךְ צּוֹם הַיְמָלָל,
די מוּיְעָרָן טְוַנְקָלָעָן, זַיְיָ פִּינְצָטָעָרָעָז וּעֲנָט,
פָּאָרְהִילָּט אַיְן אַגְּסָן, אַגְּרָוְילָעָכָן שִׁימָל.
עַס קוּמוּעָן צַוְּמָר דִּי גַּעֲמָאָסְטָעָנָעָ קָלָאָנוֹגָעָן —
דָּאָס שְׁלָאָגָן דִּי זִיגְעָרָס דָאָרט אַוְונָטָן אַיְן שְׁטָאָט:
«גַּעֲוָעָן אַוְן פָּאָרְגָּאָנוֹגָעָן»,
געֲוָעָן אַוְן פָּאָרְגָּאָנוֹגָעָן.
זַיְיָ צִילָּן מִיטָּ יָאָוָש, זַיְיָ צִילָּן מִיטָּ שְׁפָאָט.

וּוְאָס דְּוּשָׁט אַזְּוִי הַיְלָפָלָאָן אַרְוֹם אַוְיפָּן בָּאָדָן? —
דָּאָס זַיְנָעָן דִּי טְרוּקָעָנָעָ בְּלָעָטָעָר פֿוֹן האָרְבָּסְט.
עַס האַבָּן זַיְיָ גַּאֲלָדָעָנָעָ רָעָגָנָס גַּעֲבָאָדָן —
אִיצְט וּוַיְיקָט זַיְיָ אַקְאַלְטָעָר טְוִיטְ-שְׁטָאָלְגָּדָעָר נָעָפָל —
אוּיךְ דַו האָסָט גַּעֲשָׁמָעָקָט, זַיְיָ אַצְּיָּטִיקָעָר עָפָל —
אִיצְט שְׁרָעָקָט מִיךְ דִּי טְוַנְקָלָעָ שְׁעוֹה, וּוּעָן דַו שְׁטָאָרְבָּסְט.

וואַי אָומַעְטֵיךְ קָאַלְט
עַס האַלְט דִּי לְבָנָה דָעַם נָעָפָל דְּוּרְכְשְׁטְרָאַלְט!
עַס האַלְט מִיךְ דִּי האָרְבָּסְטִיכָּעַ נָאַכְט אַיְן דִּי אָרְעָמָס
אוֹן זָוִיגֶט פֿוֹן מִינְזָן קָעָרְפָּעָר דִּי וּזָאָרְעָמְקִיט אָוִיס.
וּוּ וּזָאָרְעָמָס אוֹן הַיְמָלָעָךְ גַּעֲוָעָן אַיְן דִּין שְׂוִיס,
גַּעֲוָעָן אַוְן פָּאָרְשָׁוֹאָנוֹנְדָן . . .

בערָן, 1915

פָוּן שְׂוֹוָאַרְצָעַ נַעֲכֶת אַ טְרוֹוִיעַרְ-צָוָג

פָוּן שְׂוֹוָאַרְצָעַ נַעֲכֶת אַ טְרוֹוִיעַרְ-צָוָג
בָּאָגָלִילִיטַ מֵיַן זַיַּן אָנוּ דִּיר
דָּעָר לְעַצְטָעַר טְרָאָפָן וּוַיַּן פָּוּן קְרוֹגָג
דִּי לְעַצְטָעַ פְּרִיד
אַיְן טְוִיטַ
אַנְ דִּיר.
וּוְעָר אַיְן מִיר דָא, וּוְעָר דָאָרָף מִיד דָא

חוֹץ דִּיר, גָּעַלְיְבָטָעַ מֵיַן ?
דִּי גָּאנְצָעַ וּוְעָלַט פָּאָרְקוֹיפָט אַוְן קוֹיפָט,
דִּי צִיְּמַט זַי לְוִיפָט
אַוְן גְּלִיְיךְ מִיט אַיר
פָּאָרְשְׁוּוִינְדְּסָטוֹ שְׁטִילַ פָוּן מִיר
צָוָם טְוִיעַר פָּוְנָגָעַם טְוִיטַ.

אַיְין רְגָעַ נַאֲרַ וּוְאַלְטַ אַיְיךְ גָּעוֹוָאַלְטַ
אַ קְוָק גָּעַבָּן אַוִּיפָט דִּיר,
דָּעַרְצְיַילַן דִּיר, וַיְיַ אַיְיךְ הָאָבַּה האַלְטַ
וַיְיַ שְׁטִילַ אַיְיךְ בָּעֵנָק נַאֲרַ דִּיר.
אַ דְּרִיקַ אַיְיךְ הָאָנְטַ
אַ גִּיכְעָרַ בְּלִיק
פָוּן אָוְנְטָעַר דִּינְסַ אַ בְּרָעַם, —
מַעַרְ דָּאָרָף אַיְיךְ נִשְׁתַּחַט, —
דָּאָס אַיְן מֵיַן גְּלִיְיךְ,
דָּעָר חָלוּם פָוּן מֵיַן וּוִיגַ.

פָּאָרִיזַן, 1912.

איצט וויל איך נאר מיין לעצטעס ליד דערזינגען

איצט וויל איך נאר מיין לעצטעס ליד דערזינגען —
די גאלדונגע בלומ האט שטיל אין בלוט פאָרבלייט, —
איצט וויל איך נאר מיין לעצטעס ליד דערזינגען,
אין שאטנס האט מײַן שטערן זיך צעגלאַט.

אין שאטנס האט צעפינקלט זיך מײַן שטערן, —
דרײַ סאמנעם טוקן טיף אַונט-בּלוֹי —
אין שאטנס האט צעפינקלט זיך מײַן שטערן
און אויסעדר מיר איז קיינער דא ניטא.

און אויסעדר מיר איז קיינער ניט געלביבן, —
די פעלדער שווייגן רחובתדייק און ברײַט, —
און אויסעדר מיר איז קיינער ניט געלביבן,
בּוּים ראנְד פֿון וואָלְד אַ קלינעס הייל שטיט.

בּוּים ראנְד פֿון וואָלְד מיט גאט אלְיאַן אַ הייל —
אין פֿעַנְצַטּוּר דָּארְט האט אויפֿגעַלְט אַ לִיכְט —
בּוּים ראנְד פֿון וואָלְד מיט גאט אלְיאַן אַ הייל
און אין דעם פֿעַנְצַטּוּר בּוּלִיכְט דָּארְט אַ גּוֹזְבַּט.

בין איך דאס דָּארְט ? בִּיסְטו ? איז ער ? צו אלֻע
צוֹאַמְעַן דָּריִי אַין גּוֹזְבַּט פֿאָראַינְט
בין איך ? בִּיסְטו ? צי ער ? צו האָבוֹן אלֻע
דעם זעלְבּוֹן טְרוֹיְעֵר פֿאָר זיך אַיסְגּוּווֹינְט ?

אַ גּוֹזְבַּט טּוֹי האט צוֹגְעַדְעַקְט דִּי פֿלִינְעַן ;
פֿון הִימֶל פֿלִיסְט אַ זְילְבּוֹרְגְּנָעֵר גּוֹנָאָד.
איך גַּיִי, איך גַּיִי, מיר וועַלְן דָּריִי פֿאָראַינְיקְט
דָּארְט אַיסְשׁוֹוִיגְן צוֹאַמְעַן אָונְדוֹזְעַר סּוֹד.

בערלְיאַן, 1923

די פָּרוֹוי מִיט פַּאֲרְשָׁלִיְּעֶרֶטֶן אַוִּיגֵן

די פָּרוֹוי מִיט פַּאֲרְשָׁלִיְּעֶרֶטֶן אַוִּיגֵן
הָאָט בְּלוֹי מִינְעַז וּוּגַן פַּאֲרְצָוִיגֵן
אוֹן אַלְעַז מִינְעַז שָׁאַטְּנוֹס פַּאֲרְזָאַמְּלָט
אַרְוּם אִירָע טָוְנְקָעַלְעַז אַוִּיגֵן.

זַי וּוַיְנְקַט מִיר פֿוֹן פִּינְגְּצָטְעֶרֶעֶן דָּאָגָן,
פֿוֹן טִירָן הָאָלָב אָפָן אָוֹן שְׁטָאַמְּלָט
מִיר נָאָק מִינְעַז אִיְּגָעַנְעַז וּעְרֶתְּעָרָע,
וּוְאָס אָדָר הָאָב זַי מַוְרָא צָו זָאָגָן.

אַיְּנְגָזָאָמָע האַרְבָּסְטִיקָע פַּאֲרָקָן,
אוֹיפָט אַלְעַז פַּאֲרָלָאָזְעַנְעַז עֶרֶטְעָרָע,
קוּמָט זַי מִיר אַנְטָקָעַגָּן גַּעֲבָוִיגֵן
מִיט אִירָע פַּאֲרְשָׁלִיְּעֶרֶטֶן אַוִּיגֵן.

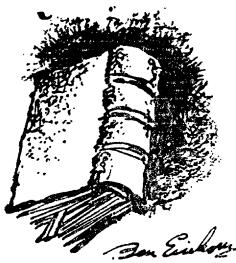
אַנְטָלוֹיף אִיך אַיְּנָעַק אַיְּנָעַק אַן אַ וּוַיְנְקַל,
דָּעַם סָם פֿוֹן פַּאֲרָגָעַסְן צָו זָוִיגָן
דָּאָן זִיכְּצַט זַי אַנְטָקָעַגָּן אוֹן שְׁמִיכְּלָט
מִיט אִירָע פַּאֲרְשָׁלִיְּעֶרֶטֶן אַוִּיגֵן.

מִיר שְׁרַעַקְט יְעַבְעַד רָגָע, די לְעַצְטָע,
וּוְעַן זַי אַיבָּעַר מִיר וּוְעַט זַיְד נְוִיגֵן
אוֹן מִין אִיְּגָעַנְעַם סָוד מִיר אַנְטָפְלָעַקְן
אַיְּנָעַק אִירָע פַּאֲרְשָׁלִיְּעֶרֶטֶן אַוִּיגֵן.

ווען דו וועסט אוענקגין

ווען דו וועסט אוענקגין, תהילים וועל איך זאגן.
פאל דעם אלטן ספר וועל איך זיך באקלאגן ;
דארטן, וואו אָזְוִי פַּיל טְרֵעֶר שְׂטִילָעּ רִינְגָּן ;
איינזאָם וועט מיין טְרֵעֶר אּ ווינְקָל אָיך גַּעֲפִינְגָּן ;
דארטן האָב אָיך קְבָּרִים טְיעָרָעּ, גַּעֲלִיבְּטָעּ ;
עס קְרָקוֹן שְׂטִילָמִין מְאֻמָּס אַיְגָּן דִּי בָּאַטְרִיבְּטָעּ,
אוֹן פּוֹן יַעֲדָעּ שְׂוֹרָה פְּלִיסְטָט צֹוּ מִיר אָיך תְּפִילָה,
פּוֹל מִיטּ מְדִיעָר לִיבָּעּ, וְוַיּ אָטְרִיסְטָט אָשְׁטִילָעּ,
אוֹן פָּאַרְנָאָכָט, אוֹן שְׁעהּ פּוֹן וּוַיְיכָן, מִילְדוֹן קּוּמָעָר,
צּוֹשְׁלִיסָן וועל אָיך דִּי טִיר בֵּי מִיר אָין צִימָעָר,
אוֹיפְּמָאָכָן דעם ספר אוֹן מִיטּ זִין אלטָן נִגְגָּן
וועל אָיך אַיִן מִין הָאָרֶץ דעם טִיפָּן צָעֵר פָּאַרְוּגִּין.
אוֹן אַיִן חִלּוּם וועט מִין טְרוּמָה-גַּעֲלִיבְּטָעּ קוּמוֹעָן —
ニישט אַיִן ווּלְדָעּ טָעַנְצָאָפָּרְצִירָט מִיטּ בּוֹנְטוּ בְּלוֹמוֹעָן —
אוֹן דָּעָר אַלְטָעָר שְׁוֵילּ, דָּאָרט וְוואּ דִי וּוַיְבָעָר זִינְגָּן,
וועט אָהִילִיק שְׂטְרָאָל אִיר בְּלָאָס גַּעֲזִיכָּת בָּאַשְׁיְנָעָן.
דוֹרֶךְ דִּי פָּעַנְצָטָעּ לִיכְכָּן וּוּלְן מִיר פּוֹן אַוְיבָּן
אַיְרָעּ צָאָרְטָעּ בְּלִיקָּן, פּוֹל מִיטּ טִיפָּן גְּלוּבָּן.
קִינְגָּעָר וועט נִיטּ זִין, גַּאֲרָאָיך מִיטּ אָיך אַנְאַיְינָעָם,
אוֹיפְּגָעָבָונְדָן מִיטּ אָ וּוַיְטָן טְרוּמָה אָשִׁינָעָם,
וועלָן מִיר צְזָאָמָעָן, וּוַיְיטּ פּוֹן אַלְעָ מְעַנְתָּשָׁן
בעטָן גָּאטָן, עַד זָאֵל דִּי לִיבָּעּ אָונְדָזָעָרָעּ בענְטָשָׁן.

וּוְלָנָן, 1910.

איך בית די וואוינונגען

איך בית די וואוינונגען און בית די ערטער
און וואנדער, האפנדיק פון לאנד צו לאנד,
או טרעפּן וועל איך נאך אמאל מײַן יונגעט
און שטָרְבָּן, קושנדייך איר צָאָרְטָעָה האנט.

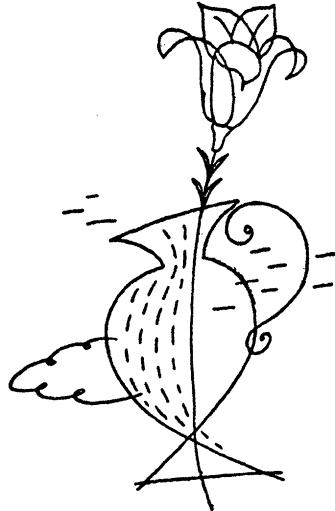
עס שוימען טויזנטער פֿאָר מִיר גַּזְיכְּטָעָר
איַן גַּרוֹיסְן שְׁטוּרְעֶמְדִיקָן מענטשָׂן טָאנֵץ,
די שטיילע האפּעֲנוּגָג — זִי מאָכָט מִיךְ נִיכְטָעָר,
די טיפּע רְוָאַקְיִיט — זִי מאָכָט מִיךְ גָּאנֵץ.

עס ליגט די אייבִּיקִיט בַּיְ מִיר אַין האָרְצָן
און וועבט די פֻּעְדִּים פָּון מִין אַלְטָן טְרוּיִם,
און טְרִיסְטָן אָוָן ווּנְקָטָן צַוְּמִיר מִיט שְׁטָעָרָן ווַיְתָעָר
פָּון טִיפּן נַעֲפְּלִידִיקָן לעֲבָנָס תָּהָום.

איך ווַיִּסְיָם, עס דְּרֻעְמָלָעָן נַאֲך אַין זַיְינַע נַעֲפְּלָעָן
די גַּרְיְּנָע אַינְדָּלָעָן פָּונְגָם ווַיְתָן גַּלְיִיק,
און סְלַעַבְּט אָן אוֹיסְטְּלִיזְעָרָר פֿאָר אַלְעָם מענטשָׂן
וּזְאָס ווּעָט נַאֲך אָוּמְקָעָרָן מִין פְּרִידְ צּוּרִיק.

איך בית די וואוינונגען און בית די ערטער
און וואנדער, האפּנְדִּיק, פָּון לאנד צו לאנד,
או טְרַעְפּן וּעל איך נאך אמאל מִין יונגעט
און שְׁטָרְבָּן, קושנדייך איר צָאָרְטָעָה האנט.

פארן, 1912.

וְיִד מַנְגָּג

כ'בין פֿאַרְלִיבֶט אֵין דִיר, מֵיִן שְׂטִילָע,
אֵין דִי טִיפָע, שׁוֹאַרְצָע אוֹיגָן,
וּוְעַלְכָע האַבָּן קִילָע שאַטָּנוּס
אוֹן לְבָנָה-שִׁין גַּעֲוּגָן.

דיינע הענטה, די צַארְטָע פֿינְגָעֶר —
נָאָר פֿאָר סְטוֹרְנוּס שְׂטִיל צְוָגְלָעָטָן
אוֹן פֿאָר שְׁבָתְ-לִיכְט זִיךְ רְוִיטְלָעָן,
וּוְעַן די לִיפָן עַרְנָסְט בְּעָטָן.

אוֹן די טְרִיט וּוָס שְׁוּעָבָן לְאַנְגָּזָם,
גְּלִיְיךְ זַי וּוְאָלָטָן גַּיְן בָּאֲגָלִיטָן
בֵּי דָעַם טָאָקָט פָּוָן טְרוּיְעָר-טְעָנָעֶר
שְׂטִיל אַ מִיטה פָּוָן אַ טְוִיטָן.

טְרוֹיִעַרְטָעֲגָעָר, שְׂטִילָעַ לִידָעָר
אוֹן אַ סּוֹד פָּנוֹן לִיכְטָט אוֹן שָׁאָטָהָן
וַיַּיְסַע טְרוֹיִמְעָן פָּנוֹן אַ לְלִיאָן,
וּוְעַלְכָעַ וּוְעַרְטָעַ דָּעַרְנָאָךְ צַעַטְרָאָטָן.

יא, אֵיךְ לִיבְ דִּיךְ, בְּלוֹם פָּנוֹן טְרוֹיִעַר
אוֹן דָּאָס בִּיסְטוֹ, מִין גַּעֲלִיבְטָעָן,
וּוְיַיְ אַ מֶּלֶכָה שְׁטָאָלִיאָן, אוֹן אָוִיגָן.—
פָּנוֹן אַ שְׁכִינָה אַ בָּאָטְרִיבְטָעָן.

.1913. בערן,

דאס בלוט פון קדושים

דאס בלוט פון קדושים פלייטט אין מייגע אדערן,
א טאכטער פון מארטירער ביסטו, קינד.
מיר מזונ גיין אין וועלט און דארטן פאדערן
גרענטיקיט פאר אלץ וואס לויידט אצינד.

די רו לאז אפ, מיין טיעדרע, און אנדרען,
נישט אונדו געהרט פון שפראצונגגען די פרײַד,
דעם שטעקןنعم, מיין קינד, און לאמיר וואנדערן —
די וועלט אייז ברײַט און פֿל מיט טיפּן ליאַד.

אונדו איז באשערט דאס וויסטעס פעלד צו אקען
פון מענטשלעך גיסט און מענטשלעכּן געמיַט,
מיט הייליך פלאם דעם דאָרָן סנה צעפּלאקעַרְן,
נישט האַבְּנְדִּיק די פרײַד בשעת ער גלית.

די גאנצע וועלט מיט דערגעַרְקָרָעַנְץ באַקְרָוַיְנְעַנְדִּיק,
אלְיאַן זיך בלוטן אַנְטָעַר וֵי;
די גאנצע וועלט מיט ליבע גלאָנַץ באַשְׁיַנְיַנְדִּיק,
פארגַּיְן אלְיאַן אַין דעם גתשְׁמַנְיַוּוֹיַּי...

דערפֿאַר חָטֶט גָּאַט, די גאנצע וועלט באַשְׁעַנְקָעַנְדִּיק,
בָּאַגְּנָעַדִּיקט אַונְדוּ מיט יונְעַם טיפּן בלְּיך,
וּואָס קָעַן אַין תְּהֻומָּן פון לִידְגָּן זיך פָּאַרְבָּעַנְקָעַנְדִּיק,
דערעַן דעם גָּלָאנְץ פון וַיְיַתְּן, גַּרוּיסְן גְּלִיך.

דאס בלוט פון קדושים פלייטט אין מיינע אדערן,
א טאכטער פון מארטירער ביסטו, קינד.
מיר מזונ גיין אין וועלט און דארטן פאדערן
גרענטיקיט פאר אלץ וואס לויידט אצינד.

בערַן, 1913.

וועיסע פרילינגרס-בליטן

וועיסע פרילינגרס-בליטן
שיטן זיך אוֹן שיטן.
גלאיך זוי דײַנְגע טָרוּמָעָן,
וועט מעַן זִי נִיט הִיטָּן;
גלאיך זוי דײַנְגע טָרוּמָעָן,
וועט מעַן זִי צָעַטְרָעָטָן;
איינצְיקָע נָאָר אָפְשָׁר
וועט מֵיַן לִיבָּע דָּעָטָן;
איינצְיקָע נָאָר אָפְשָׁר
וועט מֵיַן לִיד גַּעֲפִינָּעָן,
אוֹן מִיט דָּוִימָעָן צָאָרָטָע,
ליַבְסְטָע, דִּיך בָּאַשְׁפִּינָּעָן.

בערן, 1914.

אויף די שטילע ווועגן

אויף די שטילע ווועגן
האט געשפריטט אָ רעהן.
אויף די שטילע ווועגן,
וואו מיר ביעד גיעען,
בליען די קאשטאגען,
שמעון די אקאציאען,
אטעמען מיט אונט —
פרישקייט די אליען.

אויף די שטילע ווועגן
בויגן זיך די צוויגגן,
קאפען גרויסע טרען
איינעם גרינעם שווייגן.
און אין שטערן שימער
מיט א צער א טיבן
שפילן אויף די פעלדער
ווײיטע פרילינגס-הארפֿן,
קלאגן זיך אין געפל
מיט א יוגנט-טרויער,
גלייך ווי דו, מיין טרייע,
אין דין חופה שליער.

בערג 1914.

ס מ ע מ ק י ס

לאmir ניט ריידן
און האבן געדולד.
הייליק די לויידן
וואס קומען און שולד.
הייליק די לויידן :
זוי ליטערן שנעל,
עפנען הערצער
און מאכן זוי העל.

אומעטום העיר איך
נאר הילך דין געשרי,
זע דינגע אויגן
דערפיטע מיט וויי,
זע דינגע ארעם
איין לויידן צעשפראיט,
אויף שטיקער צעריסן
דיין קיניגלעך קליד.

נאר וואס קען איך העלפֿן
און וואס קאו איך טאן ?
אייך איך בין אַ קיניגס
פארטיריבענער זונ :
ערגעיך-וואו דאסטעט
פארלאזן מײַן שווערד,
ערגעיך-וואו בלאנדזשעט
מײַן הייציקער פערד.
ערגעיך-וואו דראעלט
פארכישופט מײַן חיל,
ערגעיך-וואו, טרייעז,
פאר טויזנטער מייל.
און איך בין דא איינער
און האב ניט קיין מאכט.

קריז מיט די צינער
אין שלאפלאוזער נאכט.
ברעך מיט די פינגער
און יאמער, און בעט,
ווײיך אויס מיט טרען
מיין איינזאמעס בעט.

אט זע, ווי איך גויג זיך
און קוש דינגע טרייט,
וואש זי מיט טרען
פונ שוערן געמייט ;
שטעק יעדן דארן
פונ דיר אין מיין לייב ;
גי אופֿ די וועגן
און זוך זי און קליב.

לאmir ניט ריידן
און האבן געדורד.
היליק די ליידן
וואס קומען און שולד.
היליק די ליידן :
זי ליטען שנעלן,
עפנען הערצער
און מאכן ווי העל.

בערגן. 1915.

א חוֹפָה-לִיד

זאל אין דיין כלה שויס
מיין לוסט געהיליקט זיין,
גלייך ווי דער רוייטער וויאן
וואס פינקלט אינעם כוס
בײַם שײַן פון חוֹפָה-לִידכט.
און זײַן זאל מיין באָגֶעֶר
פון חַלוּם נִיט דָעֵרְוָעֶקֶט
גלייך ווי עס איז באָדָעֶקֶט
מיט צָארְטָן, ווַיְיסָן זַיְד
דיין מִידְלָשָׁעָס גַּזְזִיכְט.

און ווען דער כוס וועט זײַן
שוין לִידִיק פֿוֹנְגָּעָם ווַיְן
און פּוֹל מִיט שְׂטִילְן פִּין
וועט לִיגָּן זַיְן קְרִישְׂטָאָל
צַעַשְׁמַעְטָעֶרט צַו דָּעֶר עַרְדָּ —
אָ גַּלוּבָּ, עַס אַיְזָה דָּעֶר שְׁטוּבָּ
פּוֹן דָּעֶר פָּאָרְבְּלִיאָוָנָג נָאָר
וואָס נָאָך אַיְזָה צָארְטָן שְׁפָוָר
איַז עֲרַשְׁתָּמָּטָאָס צִיְּטִיכָּע
און זָאָפְטִיךְ פְּרוֹכֶט באַשְׁעָרָט.

און ווען דיין יונְגְּפָרוֹזִי הָאָרֶץ
וועט ווַיְיִנְעַן פּוֹן פָּאָרְדוֹסָן,
ווען צַו דיין שלְאָנְקָן פּוֹס
וועט לִיגָּן אָפְגָּעָפְלִיקֶט
דאָס דִּינְעָ יוֹגָנָט בְּלָאָטָאָ —
אָ גַּלוּבָּ, עַס אַיְזָה אַפְרִינְדָּ
אָ בְּרוּדָעֶר אַז אָמָּאָן
מִיט דִּיר, מיין קִינְדָּ, פָּאָרָאָן
וואָס לִיבָּט אַז בּוֹיְט מִיט דִּיר
אָ בְּנִין עַדְיָ עַד.

בערָן, 1916.

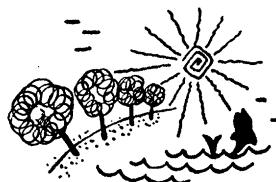
* * *

אין דער בלוייער אונט-וויטקייט
מייט א ליבלעכער מזוק
ווערט דער ציינער-טרוים פארגאנגען
פון מיין העלן יונגנט-גליק.
שלאָנקע, יונגע סילעטן,
קרענץ פון בלומען זעט מיין בליך
אוּן אַ וויטער פלייטן-עבאָ
קומט מיין אוּער נאָך צוריק.

אוּף מיין אקסל פיל אַיך, לייסטעַ
וועס כוואָלייט זיך דיין האָר,
אוּן דיין האָנט אין אונט-בלוקייט
ציט זיך, ווי אלבאסטע-קלאָר.
וילסט פאָרעהאלטן די זכרונות
פון דעם נאָך פאָרגאנגען וואָר,
פון דעם שטיילן, פון דעם ליַבן,
פון דעם אַיניציך גוטן יאָר.

זוי געטרייסט ער וועט נאָך קומען
מאָך די אוֹיגן צו אוֹן גלוּיב,
זע, אַ נײַע העלע יונגען
קלאָפט אַין אונדזער טונקל שויב.
פון דיין מוטער-שוויס, אַ טרייעַ,
שפראָצט אַרוֹיס אַ נײַער בּוּם,
וועלכער הויבט זיך אוּף צום מאָרגן,
מייט אַ נײַעם יונגנט-טרוים.

בערג 1916.

ה ר ט ה

און איך האב זוייבען היינט געמאזט.
אוני האט מיר דיין אינזאומקיט געלוויכטן.
אוני געוווען אייז פינצטער מײַן געמייט,
און איך האב טיפ אין דיבנע קלארע אויגן
מײַן אייגן, אייגן מאמען ניט דערקעטן.
האט זי דאך אויך אוני איין וויטאגן געהית
דעם ערישטן ריר פון מײַן דערוואָאכטן לעבען
און אינזאומ מיך דערוואָארט,
גלייך זוי אַפרײַנד אַגוטן
און צוגעשמייכט מיר,
פארגיינדייך איין בלוטן ;
און אינזאומ מיר געוזיגן
און אינזאומ מיך געוזיגט,
און אינזאומ מיך דערצוויגן
און נאכדעט אינזאומ מיך
באָגליטט מיט טרויעֶר אויגן,
ווען איך בין איר פֿאָרְבִּיגֿעָגְנָגְעָן בלינד,
גלייך זוי אַדְּאָרְשְׁטִיקְעָד
אַשְׂטִילְן קוֹוָאֵל איין מְדֻבָּר,
גלייך זוי אַקְּרְעִיצְקְעָד
וּאָס מִידְּתָּאָלְיָה זִין סְגָולָה,
זוי אַפְּאָרְשְׁטוּסְעָנָעָר
דעם שופר פון זִין גָּאֹוָלה.

בערלין, 1923

נאך אמאָל פִּיל אָן דִּין כּוֹס

נאך אמאָל פִּיל אָן דִּין כּוֹס
איין יעדן ווינַן געמיישט איז טרויער —
דאָס זיסע בלוט פֿון צִיטִיכְקֶן זַיְן ...
די טרויבּן, זעַ,
זַיְן ווַיְקִלְתָּ אֵין
אֲמַטְעָר טַוי
אוֹן דִּינַע אָוִיגַן שׁוֹאָרֶץ אֵין גַּרְויִ
וּוְיַטְרִיבּן צַוְּיִ
אֵין אָוּונַטְ שְׁלִיעָרַ.

דעָר טַאגְ פֿאָרגִיַּת אֵין בְּלָאָסָן רְוִיתְ
וּוְיַטְרִיבּ אֵין לִידְ
וּוְיַטְרִיבּ אֵין פֿרִידְ.
אֲ, זעַ,
וּוְיַטְרִיבּ עַס מִישְׁטַ זַיְן אוִים
דעָר אָוּנְגַּטְשִׁין
בַּיְ מִיר אֵין כּוֹס, —
דעָר טְרוּיעָר גְּלִיטַ אֵין אַלְטַן ווּוַיַּן
אוֹן מַאֲכַטְ זַיְן פֿרִידְ נַאַךְ דְּאָפְלַטְ לִיכְטִיךְ.

אַיְךְ זעַ אֵין אוּפְגָּאנְגַּ זַיְן פֿאָרגִיַּן
אוֹן אֵין פֿאָרגִיַּן — דַאָס רְוִיתְ פֿון אוּפְגָּאנְגַּ
דעָר לְעַצְטָעָר קְוִישַׁ אֵין דְּאָפְלַטְ שִׁיןַ,
די לִיפַּן דִּינַע טְרִיפַּן ווּיַן,
אֵין דִּינַע אָוִיגַן שְׁטְרַאָלַטְ דַעַר טְרוּיעָר.

פֿאָרִיךְ, 1929

דער ינער דונגען

בליב שטין און רוי, — מיט וואנדערלעכע פינגערא
באייריט מיר ווער ביימ אקסל און איד שטין.
די שוערע לאסט ווערט אומבאָגרייפלאָען גראַנגער
און זיסער ווערט דער אלטער טיפער ווי.
אָ פֿאָרבּוֹנְרִיכּעֶדֶר שְׁמַעְתּוֹרְלִינְגְּעָן קְרָאנְץ
האט מיך אַרְוָמְגָּעָרְגָּלְט אֵין אַטְאָנְץ.

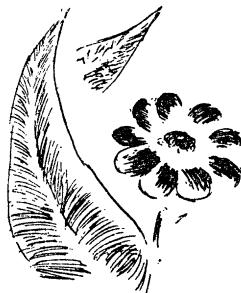
— נעם אויף די געסט פון וואנדערלָאנְד געקומען
וואָס נאָר דער טרוֹים געפֿינְט אַהֲין זַיְן שְׁטָעָג, —
דאָס זַיְנְעָן יְעַגְּעַ גַּאֲטָס־גַּעֲבָעַנְטַשְׁטָע בְּלוֹמְעָן
וואָס האָט פֿאָרְזִיְּטֶדֶר לִיבָּע אויף דִּין וּוָעָג,
אין גְּלִיק גַּעֲבָלִיט פֿאָרוּעוּלְקָט אֵין זַאֲרג אֵין גְּרוּיעָן,
דעַרְשִׁיְּגָעָן זַי אֵין בעַקְעַנְדִּיקָע שְׁעהָן.

א דופטיך הויך פון פריש באוטויטע פלייטער
האט פלויזלונג מיך, ווי גלעטנדיך באָרייט,
גלייך עמעץ וואַלט מיט אָ פֿאָרְלִיבְּטָן צִיטָעָר
די צָאָרְטָעָה האָנט אוֹיף מֵיָּין גַּזְוִיכְטָ גַּעֲפִירְט.
אוֹן אוֹיף דָּעָר צְוִיבָעָר פְּלִיאַיטָעָ מֵיט אָ גַּזְאָנָגָ אָ שְׁטִילָן
האט דִּי האָפְּעָנוֹנָג אַין מִיר גַּעַנְוָמָעָן שְׁפִילָן.

אוֹן אָלָע גַּוְטוּ לִיבָּעָסְנָעָכֶת פָּוָן בעכטָן
געֻקּוֹמָעָן זַיְנָעָן, טַאנְגְּנָדִיק, פֿאָרְ מִיר,
וּוִי שלְאָנְקָע, שַׁיְנָע יַגְּפָרוֹעָן וּוָסָ פְּלִעְכָּטָן
אָ חַוְּפָה-קְרָאָגָן פֿאָר אָ פֿאָרְלִיבְּטָן טִיר,
פָּוָן אָלָע שְׂמִיכְלָעָן, בְּלִיקָן, קַוְשָׁן, טְרָעָן,
בָּאהָאנְגָעָן מֵיט דִּי גַּרְעָסְטָעָ פְּרִילִינְגָס-שְׁטָעָרָן.

— «בלִיבָּשְׁטִיָּן אוֹן רֹו» — מֵיט וָאוֹנְדָעָלְעָכָע פִּינְגָעָר
האט עַמְעַץ מִיר בַּיִם אַקְסָל וּוִי באָרִירָט.
— בלִיבָּשְׁטִיָּן אוֹן רֹו, דָו שְׁוֹעָר באָטְרִיבְּטָעָר זַיְגָעָר
דיַין צְוִיבָעָר פְּלִיאַיטָעָה האָט דִּיר נִיט פֿאָרְפֿרָט:
דָעָר וּזְעָג צָומָ לְאָנד, וּוֹאָ אלְץ נַעַמְתָּ וּוֹידָעָר גְּרִינְגָעָן
קָאָן גַּאָר דָעָר טְרוּים אַין אַיְנוֹאָמְקִיָּט גַּעֲפִינְגָעָן.

ראָדָאָם, 1917

דורך אלע נעלען...

דורך אלע נעלען שמייכלט מיר דיין געוויכט
און שטראלט אין ליכט
פונ וויטן, וויכן טרויער, —
עס איז דער גלאנץ פונ א געהיליקט פיין
וואס הילט אונדו אין
אין ליכטן ליכטן שליער.

אוזי שמייכלט וויך א מוטעד צו איר קינד;
א הייליקער דערמאנט אוזי זיין זינד;
אוזי באגריסט דעם תליון זיין מארטירער;
די יוגנט שמייכלט צו אוזי דעם טזיט;
אוזי צעשוראלט די ליבע זיך אין נויט
און געטער ווערן אין דעם ליכט געבעירן.

בערלן, 1921.

גָּלוּיְבָן

עס האט דער טויט צו מיר
 זיין שוואָרצע האנט געזיגען
 אנטקעגן האבן שטיל
 געלוייכטן דיבגע אויגן.
 האסט צו מיין גלייבן מיר
 א גאלדיינעם בריך געשלאָסן:
 איך האב א פעלד דעריען
 מיט זונען-לייכט באָגאָסן
 אוֹן קאָרֶן-בלימעלען,
 ווי טראָפֿנס הימלַ-בלוי.
 די رو האט ווירק געוויגט
 מיט זוינטיקע הענט די זאנגען,
 פון תבואה האט צו מיר
 א קינד געשמייכלט ראי.
 איך האב דאס קינד געבענטשט,
 די זאנגען אוֹן דעם גראָן —
 אוֹן וויתער, גלייבנדיק,
 מיין טונקעלן וועג געגאנגען.

בערלין, 1921.

ה י י מ ל א ז ע

(מיין פֿרּוֹי גַּנוּזְדָּמָעַט)

גייען מיר בידע דורך פעלדער אוּן וועלדער,
ווערַן מיר בידע אלֵץ עטלער אוּן עטלער.

באגלייטן אונדוּ בידע צוּיִ אַינְזָאָמָע שטערַן
אוּן יעדערער פֿאָר זיך פֿאָרגֿיסֶט זינע טראָן.

פלוצלונג דערזעען מיר בידע אין מיטַן
די פעלדער אַ בוַיְמַל, באַשְׁאָטַן מיט בלְעַן.

דאָרט זיצט אונדזער יוגנט אוּן ווינקט מיט אַ פֿינְגְּעַר
אוּן לאָכְטַן אַזְוִי לְיבְלָעַד, אָזְסְהָאָרֶץ ווערט אונדוּ יַנְגַּעַר.

דאָן זעַצְנַן מיר בידע לעם אַיר זיך אַנְדְּעַר
אוּן זינְגַּעַן צוֹזָאמָעַן פֿאָרגֿעָסְעַגְּעַן לְידָעַר,

ביַן סְקֻומַּט אָן דער אַוְנַט אוּן טוֹנְקַל גַּעֲמַט וועַרַּן
אוּן סְגַּיְעַן אוּיפְּ ווְידָעַר צוּיִ אַינְזָאָמָע שטערַן.

פֿאָרְזַן, 1938.

אָדָרְקָע

מוסתמא, טיעערע, דארף זיין איזוי . . .
מוסתמא, טיעערע, דארף זיין איזוי . . .
די ליבע הייליקט זיך אין שטילן וויאי,
די ליבע ליטערט זיך, ווערט קלאה, ווי שניי —
מוסתמא, טיעערע, דארף זיין איזוי . . .

בא האלט, מײַן טיעערע, דיין שטילע טרער . . .
בא האלט, מײַן טיעערע, דיין שטילע טרער, —
זיך אין אַ באַלזאָם פֿאָר אַ האָרֶץ אַ שׁוּעָר,
בא האלט, מײַן טיעערע, דיין שטילע טרער . . .

וועילנע, 1912

צָו אַ יִדְיִשְׁעָר טָאכְטָעָר

(סָאנָנוּט)

דייך האט געקאנט דער גורל פאר א שוערטער
אין טיפֿן פִּין דֵי שְׂטִילָע טְרִיבֶּסֶט צו טְרָגָן,
און ווען דער צוֹוִיפֵּל האט גענומען נאגָן.
האָסְטוּ מִיטּ דִּינְגַּע רִידְ דָּעַם נִיסְטְּ גַּעֲמָאָכְט אָונְדוּ פָּעָסְטָעָר.

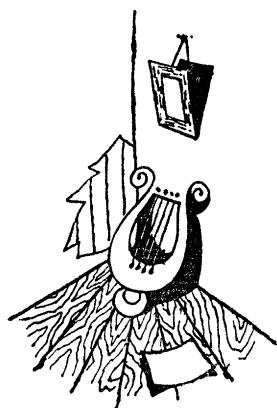
דייך האט געקאנט דער שִׂיטְעָר-פָּלָאָם דער גְּרֻעָסְטָעָר,
דו האָסְטְּ בָּאָגָלִיטְ צָוְמָתְ לְהִיאָ יְעָדָן וּוְאָגָן
און נָאָכְדָּעָם שְׂטִילְ צְוֹרִיקְ גַּעֲבָרָאָכְט צְוּטְרָגָן
אַ מָוָטָעָר הָאָרֶץ פָּאָר דֵי צְעָרוּבְּטָעָ גְּנָעָסְטָעָר.

איַצְטָט, וְעוֹן אֵיר הָעָר דָּעַם קְלָאנְגְ פָּוּן קְלוּסְטָעָר-גְּלָאָקָן
און זָעָ וּמִיד עַס שְׂוֹאָרֶצֶן זִיךְ דֵי לְאָקָן
מִיטּ טְרוּיְעָר פּוֹל אֹוִיףּ דִּין וּוַיְסָן יוֹנָגָן שְׁטָעָר, —

דאָן דּוֹכְט זִיךְ מִיר, עַס וּוּעַט זִיךְ בָּאָלְד בָּאוּיְיָן
מיַין צְוּוִיטָעָר אֵיךְ, גַּעֲשְׁמִידָט אֵין שְׂוֹעָרָן אֵיכָן,
און הִינְנָן דוּ מִיטּ אֹוִיגָן פִּיכְטָ פָּוּן טְרָעָר.

בערָג, יונְיָי, 1914

V

און גראיס איז דער מדבר

און גראיס איז דער מדבר, אין וועלכן איך וואנדער ...
דאס ווינטאל פֿאַרְוּוַיִּט מֵיָּגַע עַלְנְטָע טַרִּיט,
איך, ווינטאל, דו ווינטאל, פֿאַרְוּוַיִּט נִשְׁתַּחֲוֵת דֵי צַיִּיכַן,
די צַיִּיכַן ווֹאָס ווַיְזַיְּן אָז אַךְ הַאָב גַּעַלְעֶבֶט ...

און ברײַט איז דער מדבר, נאָר עַנְג אַיז האָרְצָן,
און אַפְּטַמָּאַל פֿוֹן עַנְגַּשְׁאַפְּט שְׁטִיל קַאְפָעַט אַ טַּרְעָר ...
איך, זַעַמְדָּעַ, אַיר זַעַמְדָּעַ, נִשְׁתַּחֲוֵת שְׁלִינְגַּט אַיז דֵי טַרְעָר —
די צַיִּיכַן ווֹאָס ווַיְזַיְּן אָז אַךְ הַאָב גַּעַבְעֶנְקָט.

חוּיךְ, אוּבָן צַעַשְׁפָּרִיט זִיךְ אַ פֿינְצְטַעַרְעָר הַימָּל ...
אַיךְ פַּיל, ווֹי עַס רַוקְט זִיךְ אַלְץ נַעֲנְטָעַר דַּעַר טַוִּיט.
פֿאַרְשִׁיט מִיק, דו ווינטאל, אַךְ שְׁלִינְגַּט מִיך אַיז, זַעַמְדָּעַ,
זָאַל קַיְנָעַר נִשְׁתַּחֲוֵת ווַיְסַן דָּעַם סֻוֹף פֿוֹן מִין ווָעַג ...

וְאַלְקָאוּוִיסָק, 1905

צָנָן פֶּטֶן

און ענדלאזער מדבר. א זאמדייקע וויסטע
מייט אפעגען קברים ארום און ארום,
און איינזאם דארט שפרינו איך באגלייט פון צוויי גראבעער
וואס טראגן א מיטה פארגלייעערט און שטומ.

און וואו נאר איך קער זיך, דארט גיינען די גראבעער
מייט הארטע מייט שיקוואל-פארשטיינערט טרייט.
און ווערט מיר אין הארץ עפעס ליכטיקס געוביין, —
גלייך בליבן זיך שטײַן לעם א קבר דערמיט.

באווייזט זיך וואו ערצעץ צוישן די וואלקו
אין הימל א שטערן און ווינקט מיר געשווינד, —
גלייך שטעלן די גראבעערס זיך אָפּ לעם א קבר
און לאוֹן אָרָאָפּ אִין אִים לאָנְגָּזָּאָם אַקִּינְדּ ...

און צערטולט מיין פנים מייט דופטיקע פינגער
פֿוֹן ערצעץ אַוְאָרָעָם פֿאָרְבָּלָאנְדוּשְׁטָעָר ווינט, —
גלייך שטעלן די גראבעערס זיך אָפּ לעם א קבר
און לאוֹן אָרָאָפּ אִין אִים לאָנְגָּזָּאָם אַקִּינְדּ ...

דעָרְגְּרִיכְט ווֹעֵן מיַין אוּיְיד אַיְוָגָעָס גַּעֲלַעֲכָטָעָר
און וויגט אִין מיַין איַינְזָאָמְקִיְתִּילְבִּילְיך אָן לִינְדּ, —
גלייך שטעלן די גראבעערס זיך אָפּ לעם א קבר
און לאוֹן אָרָאָפּ אִין אִים לאָנְגָּזָּאָם אַקִּינְדּ ...

און ענדלאזער מדבר. א זאמדייקע וויסטע
מייט אפעגען קברים ארום און ארום.
און איינזאם דארט שפרינו איך, באגלייט פון צוויי גראבעער
וואס טראגן א מיטה פארגלייעערט און שטומ.

וואלקאָוִוִיסְק, 1905.

אין דער פרעומד

אלץ איז מיר פרעומד, אלץ איז מיר וווײַט,
ニישטאג קיין ארט, וואו בליבּן דא.
עס שיינט די זונ, דער הימל בלוי,
נאר מיר גיט יעדער שטראָל פֿאָרְבִּי...
אלץ איז מיר פרעומד, אלץ איז מיר וווײַט.

די זונ פֿאָרגֿיַיט
און פֿלאָקעֶרט שטייל איז מעָרְבִּ-זִיט,
איך שטֵי און זע, ווי פֿײַן זי גָּלִיט
און גִּיט אָוּעָך ...
און פֿול מיט בענְקַשְׁאָפְּט אָוּן מִיט שְׂרָעָך
צעשְׁפִּירִיט איך מִינְעָה הענט צו אַיר
און בעט זיך שטייל : אָ, נָעַם מִיךְ מִיט!
דא איז מיר פרעומד אָוּן אלץ איז וווײַט.

פֿאָרגֿאנְגַּעַן אִיז די זונ
און טִיךְ אִין הִימֶל גִּיט אַ פֿאָרְבִּנְשְׁפִּיל,
עס בלְאֹזֶט דָּעַר ווִינְט אָוּן פֿלִיט אָוּעָך,
און כְּבָעַט אִים שְׂטִיל :
אָ, נָעַם מִיךְ מִיט!

געֻקּוֹמָעַן אִיז די נָאָכְטָן.
עס רִיךְטְּ זִיךְ נִישְׁט
קיִין אַיְינְצִיךְ בְּלְעָטְל פֿוֹן קִין בּוּיִם.
דאָס טִיכְבַּל מְוּרְמָלֶט נָאָר גַּעֲהִים
און שְׁוּוִימֶט אָוּעָך ...
און כְּבָעַט עַס שְׂטִיל : אָ, נָעַם מִיךְ מִיט!
אָ, נָעַם מִיךְ מִיט!

וּאֱלָקָאוּזִיק, 1905.

וואס בין איך דען?

וואס בין איך דען?
ווער קאן דאס מיר דערציילן?
שטוויב דורכַן גאָס
איין קרייזן פונגעם ווינטן, —
אָ קלײַנֶער טִילְ
פֿון מיליאגַען טִילְגַן,
געשטוויסן פֿון אָן אָומְבָאָקָאנְטָן בְּלִינְדָן.

אָזּוֹי גַּיְיַ אֵין,
גָּלִיךְ וּוִי אָ שְׁמַאֲטָעָ-זְאָמְלָעָר,
די הַוִּיפָּן דָּוָרָךְ
אוֹן זָמָלָן, וּוִי עַס גַּיִיטַן.
איַן פְּרָעָמְדָן לְאָנְדָן
אָ הַיְמָאָטָסָלָאָזָעָר שְׁטָאָמְלָעָר
וְוואָס שְׁטָאָמְלָט תְּמִידָן
איַבָּעָר זִינְעָ רִידַן.

אוֹן טָעָג נָאָד טָעָג,
וּוִי אִיגָּלָעָךְ אָוִיף אָ שְׁפִּיּוֹלָן,
די אַלְטָעָ שְׁטָרִיקָעָרִין,
זַיְ שְׁטָרִיקָט וּוִי אָן אָ זַיְן,
עַס פְּלָאָגָנְטָעָרָת זַיְךְ אַרְוָם
אָ גַּעַץ אָ גְּרוּיְעָר בֵּין
עַס קְוָמָט די אָמְזִיכְטָבָאָרָעָ
טְרוּיְעָרִיקָע שְׁפִּין.

דער לעצטער פלי אין געץ ...

אַ טרוימערישע פְּלִיגָּל
געועבעט פֿוֹן עֲרַשְׁתָּן רַעֲגְּנוּבִּיגָּן פְּרִישָׁן,
פָּאָרְגְּלִיוּעָרֶט וּוּעַט אַיְרָ גְּלִיְיךָ,
וּוֵי פָּעָרְלְמוּטָעָר לִיגָּן
מִיט טְוִיְּטָע פְּאָרְבָּן
אוּיפָּן אָלְטָן טִישָׁן.

אַיְרָ וּוּעַט דָּעֲרָנָאָךְ
אַיְן אַפְּגָּרְוָנָט פֿוֹן פָּאָרְגָּעָסָן
פָּאָרְזִינְקָעָן גְּלִיְיךָ,
וּוֵי אַנְדָּעָרָע אָן צָאָל,
בֵּין סְוּעָט אַ בְּלִיעָר
איַנְדוּלָּזְיָיךְ דָּעְרָהְוִיבָּן
פֿוֹן אַלְעָדִי פָּאָרְזָנְקָעָן אַמָּאָל.

עַס אַיְוֹ אַ טְּרִיסְטָט
וּוֹאָס מְאַכְּטָט נִישְׁתָּה הָעַל דָּעַם קָבָר,
וּוֹאָו סְלִיגָּט דָּעַר בְּלִינְדָּעָר
שְׁוִיְּנָיְן פֿוֹן פָּוְנְדָּאָמְעָנָט.
אַ, גָּאָטָה, פָּאָרְוּאָס
הָאָב אַיְךְ דִּי יְוָנָגָע פְּלִיגָּל
בִּים עֲרַשְׁתָּן פָּלָאָם פֿוֹן פְּרִילִינְגָּ
נִישְׁתָּה פָּאָרְבָּעָנָט !

פָּאָרְזָן, 1928.

אַפְגָעָזָעָגָט

נאך פלייסטערט עס אין מיר, גלייך ווי א תפילה,
נאך ווינט עס ווי א ניגון.
די בלעטער פאלן אויך אין הארבסט מיט א געבעט
אויך זומערדייקן רעגן.
וואס איך האב ווען גערעדט...
וואס איך האב ווען געשוואירן...
אין ערשותן טאג פון מײַן געבעט
אייז שווין געוווען צו שפעט.

אייצט טראג זיך, טראג, מײַן שיף,
אין אלע וויטן:
איך האב זיך שווין צעוזגענט מיט די צייטן,—
זוי גיעען מיר פארבי, ווי פרעםד.
דעך טאג אין גאלד,
די נאכט אין בלוי געהילט,—
ווי שטומע וועכטער
קומוונ זוי זיך ביטן.
א, טראג זיך, טראג מײַן שיף,
אין אלע וויטן.

נאך פלייסטערט עס אין מיר, גלייך ווי א תפילה,
נאך ווינט עס, ווי א ניגון,

דאך בליליב איך אומבאָוועגלעך ליגען
אויפֿן דעך.
ס'אַינו גוט אָזוי
אויף תהווען זיך צו וויגען,
און האפּעונגנָה,
און שרעע ;
איינטאניק פִּיפְּט דער ווינט
אָדָרֶךְ דֵי שְׁטְרִיךְ,
איינטאניק ליגט
די ווֹיִיטְקִיְתְּ פָּגָר מִין בְּלִיקָה —
די שְׁטְרָעָקָה,
וּוי דֵי צִיטָן.
אָ, טְרָאָג זִיךְ, טְרָאָג מִין שִׁיךְ,
אין אָלָע ווֹיִיטָן.

פָּרְדוֹן, 1929

אָנוֹתָן

שטיילקี้יט, דו
אין אונגען און טריימען,
ווי איפֿן ים
דעָר וויסטער האַרייזאנט,
וואָ גאנטקייטן
פארשוינדן אין די רוימען
און וויתקייטן
דעָרשיינען אָוִי נאנט.
וואָס ווינקט מיר דארט —
אָ שאָטָן פֿוֹן אָ וּאָלְקוֹן,
אָ ברָעָגָן פֿוֹן פֿעָסָטָן לְאָנדָן,
אָ זָעָגָל ווֹאוֹ אָין ווִיטָן,
אָ פֿאָסָן פֿוֹן כּוּאָלְיעָ-שׂוּמָעָן?
וועָרָ קָעָן אִיצְט אָפְטִילָן
בָּאוּעָגָונָגָעָן פֿוֹן רָוּ ?
שטיילקִיט דו
אין אונגען און טריימען.

וואָס אֵין גְּעוּעָן ?
גְּעוּעָן אָן נִיט דֻּרְזָעָן,
גְּעהָרָט אָן נִיט דֻּרְהָעָרט,
עַס הָאָט אָ קִינְד גַּעֲלָאָכָט,
אָ מוֹטָעָר אָוִיג גַּעֲטָרָעָרט.

און ליפן דופטיקע
 און קיל, ווי רוינן פלייטער,
 און הייסע צארטע הענט
 אין יוגנטלעכן ציטער.
 עס האט געברענט,
 געברענט און ניט דערברענט
 אין אונט-פלאמען
 וויאלעט שטעת.
 געשטלטן ...
 פנימער ...
 דערקענט און ניט דערקענט,
 און ווערטער ...
 דראאנגען ...
 דערמאנונג און גבעט
 פון מיר האלב ניט דערהערט,
 פון זי האלב ניט דערערט.

איצט ווערט דאס לאנגזאם בליך
 אין אומבאשטייטמע פארבן,
 גלייך ווי אן אלטעס בילד
 פון יארן הונגעריך
 גיריק אפגעלעקט.
 אן אלטע וועלט,
 פארםשפט שוין צו שטאַרבּן,
 אָ בְּאַנְדוֹשְׁעַנְדִּיקָעָס לִיכְתּ
 אויף זומפּן אָן אָן עַנד,
 אָן שְׂטִילְקִיְתּ אִינְגְּעָהַלְתּ,
 פון דֻּעְמָדְרָוְנָגּ פָּאֶרְבְּלָעְנְדָטּ.

פָּאֶרְזִין, 1928.

טונג און נעכט

לאוט מיר צילן מיינע טונג אליאן,
ליין איינגערד איזו מיר נישט געשענט געווארן;
איך האב זי זעלbst געריסן פון דער צייט
און אויסגעפלאלטען אין א קראאנץ פון יארן.
טורייעיקער קראאנץ
פון אלערליי קאליארן
פון אימארטעלן — טרוקענער געפלעכט,
און ווי א שוואדצער באנד
פאראייניקט זי צוזאמען
די טיפע איינזאמקיט פון מיינע לאנגע נעכט.

א, ניט דערשלאפענע נעכט!
וועי איזובס בייע פרײנד
געשאטען האבן זי בלזין זאൾץ אויף מיינע וואונדן.
און פינצטער צונגעקוקט
מיין שועערן קאמך מיט גאט,
ווען איך האב זיינע קרעץ
ביי מיר פון ליב געשונדן.

זיי צילן וויל איך נישט, —
זיי זייןען נישט צום צילן.
אין מעסטן וויל איך נישט, —
זיי האבן נישט קיין מאס.
זיי זייןען לאנג, גלייך ווי א פלוך אויף דורות,
און אן א דעם, ווי א פארסמטער כוס.

פארן, 1928.

נַאֲקְטִיּוֹרָן

אט דער שטיילער טויט,
אט דאס גרויסע שווייגן,
נטיט קיין ריר דורך דער לופט,
און עס פאלט פון די צוועיגן,
יא, אונז גיעען מיר
מייט געבוייגענעム קאָפּ
אונטערטעניך דער האנט,
וועלכּע פֿירט אונדוֹ אָראָפּ.

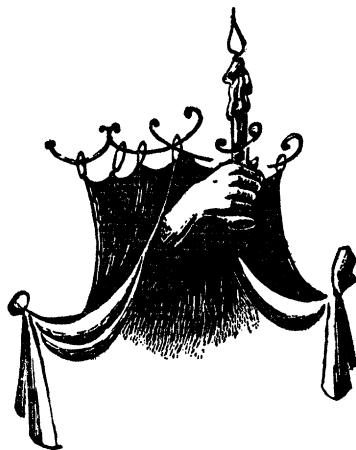
וואָס געוועגן, אייז ניטאָ —
ויסטער רויים, קאָלטער בלוי
און די זונ שיט מיט גאָלד
אויפּן קוּפּעֲרֶנָּעָם בוים.

וואָס אַיךְ האָבּ געוואָלָט ...
און וואָס דוּ האָסְטּ געוואָלָט ... —

בלעטער גלייטשן זיך שטיל
און די לופט רירט זיך קויים.

אפט דערגרייכט דיך א קלאנגע
אפט פֿאָרְגַּעֲמְסְטוֹ אַ וּאָרְטַּ :
— אַט דָּאָס נִיט בְּאָדָּרְפֶּט . . .
— אַט דָּאָס נִיט גַּעֲטָאָרְט . . .
אָפֵשֶׁר יֵאָ, אָפֵשֶׁר נִין ?
זָאָגָט, וּעְרָקָעָן דָּאָס פֿאָרְשְׁטִיעַן ?
שָׂאָטָנָס פְּאָלָן אַרְאָפֶ
מייט אַ שְׁטִילָן גַּעֲוָוִין.

פֿאָרְיַז, 1936.

און אלע זיינען זי אועעך (אויף מעדנעם קבר)

און אלע זיינען זי אועעך,
קיין איינער אייז מיר ניט געבליבן
און ניט קיין ווארט געלאָזט,
און ניט קיין בריוו געשריבן,
פאנטאמען, גלייך דורךיכטיק ווי די לופט,
א ליבע קוים פארזוכט,
א פרײַנדשאָפט קוים געפֿרְדוֹאָזט.

און א פֿאָרגֿאָגֿעָנְהִיָּת —
מדבריות ברײַיטע ליגן,
קיין סימן ניט פֿון אָפֿגֿעָלְעָבְטָע יָאָרָן.
אין צוֹפֵל קְרֻעְתְּשָׁמָעָס בֵּין אַיךְ אָפֿגֿעָשְׁטִיגָּן,
הָאָבָּא אַיךְ אַינְיַעְדָּע עַמְּעָצָן פֿאָרְלָאָרָן.

אָפְטָט קָעָר אַיךְ אָומֵן מִין קָאָפֶ
און וּאָרָף צְוִירִיק
אוֹיף שְׁטְרָעָקָן אִינְגְּזָאָמָע
מִין שְׁטִילָן בְּלִיק.
דָּאָן וְעַאֲיךְ וּאוֹדְגִּיט־זָוָאָ
אָ קָבָּד שְׂטִינְ :
און סְיַוִּינְקָט דָּעָר שְׂטִינְ צָוְ מִיר
פֿון וּוִיטָן מִיט גַּעֲווֹיָן :
עָרָ אַיךְ גַּעֲווֹעָן אַלְיָין
און דָו בִּיסְט אַיךְ אַלְיָין.

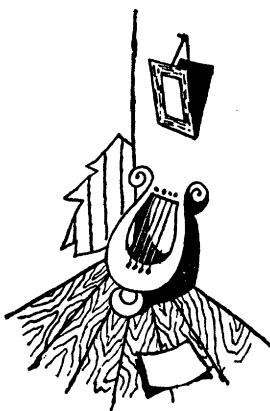

צ'וילנדעך טויזט

און אט אוזוי שטיין וועסטו בליבן באָלד,
וואָן אלטער בוים אַין אַינְיסגעהאָקָטָן ווֹאלָד
אוּן, ווֹאָרטָנְדִיק דֵי נַאֲכָת אַין אַוּונְטָפָלָאָמָעָן,
זָעָן בְּלוּזָן אַ פָּעָלָד פָּוּן אַפְּגָעָשָׂנִיטָעָנָע שְׁטָמָעָן.
וַיְוִינְט אַוּן פּוֹסְטָקִיֶּט ... פָּאַרְוּעַלְקָטָע האָרְבָּסְטָ-גַּעַדְאַנְקָעָן ...
זְכוּרָנוֹת אַלְטָע, וַיְיִיעַרְלָעָר, וַיְאַס צָאנְקָעָן
איַן וַיְיִתְּן וַיְיִתְּ ... בַּיְם בְּרַעַג פָּוּן האָרִיזָאָנָט ...
וַיְאַס מַעַן הָאָט דָאָן גַּעֲוָאָסֶט!
וַיְאַס מַעַן הָאָט דָאָן גַּעֲקָאנְט!
מַעַן איַן גַּעֲוָעָן אַ סָּן,
מַעַן איַן גַּעֲוָעָן נַאֲעָנְט.
עַס הָאָט גַּעֲרוּיָשְׂט אַ יִם פָּוּן גַּרְיָעָן צְוּוִיָּגָן
און אַין דֵי פְּרִילִינְגָס-גַּעַכְט אַין גַּרְוִיסָן שְׁוּוִיָּגָן

איז יעדער ריד געוען א נייע בשורה.
 און וווען דער שטוריעם האט די קעפּ צעшибערט,
 האט מען, ווי רין זיך צעשריען אין דער וועלט —
 איין גורייסן ליטמן פון ווילן און פון פריד.
 דער בליעץ האט איבער אונדז געצנדן ראווע פאקלען
 און ווי אן ארגל האט דער דונער אונדז באגלייט.
 געוען... געוען... און אפשר איז דאס בלוייז א חלום? ...
 צווערטשט די האך, זי האט געמאכט אונדז שייטער,
 דערנאלך האט אונדז געריסן דאס געוויטער,
 צעטראגן אונדז אויף צויניגעלעך און ריטער,
 און שפערטער האט מען שוין געשלאָסן שלום
 מיט ידען קראט, מיט ידען וואדרעם אין דער קאָרעע,
 בייז דאס קראען-פאָלק האט זיך אין אונדז באָזעט
 און אונדז דעם שווארץן יאוש אויסגעקרעכט:

"עס איז געוען א טוען, א פֿאַלשער גלויבּן,
 ניטהּ קיין פריהייט אַפְּילוּ בּי די פֿיגּל אַין די הויכּן,
 און ווי דו זאלסט ניט וואקסן, שטרעבן, זיך דערתהיין,
 דעם הימל וועסטו קיינמאָל ניט דערגרידיכּן...".
 און אפשר איז די קרא געוען גראעט? ...
 דיין וועתק, אַ, גאָט, איז קלאנעדייך און שלעכט.
 צו וואָס דאס גלויבּן, חלומען און שטרעבן?
 און יעדער פרידן ברעננט א נייעם קרייג
 און יעדער אויפּשטיינד ברעננט א נייע נויט!
 עס איז א וועלט פון צארה, האט און טרערן,
 און יעדער טראגט אין זיך דעם טויט,
 ווי ס'טראגט די פרוכּט אין זיך דעם בִּיטערן קערן.

אַיִן זָאָמָע

איינזאמע!

ווערט וועט זיך טילין מיט אונדזערע לידען
וואער?

דערטרונקען איז פינצטערע בעכט וועלן ווערט
די בענקענדע טענער פון אונדזערע לידער,
און קינגר נישט.

קינגר

וועט לאוּן אַטְרָעָר ...

אַ מִידָּל וּוּעַט אָפְּשָׁר אַמְּאָל אָונְדוֹ פָּאָרְנוּמָעָן :
און ס'וּעַט אַיר פָּוּן מִיטְלַיְּד אֵין הָאָרֶץ פָּאָרְקָלָעָמָעָן :
אַ פְּרִינְד וּוּעַט אַמְּאָל, אָפְּשָׁר, זַיפְּצָן בָּאַהֲלָתָן,
אַ קְרוּב וּוּעַט שַׁעַנְקָעַן אַ טְרִיסְטְּרוֹאָרֶט אַ קָּאלָטָן, —

נאָר קינגר נישט.

קינגר,

וועט פְּלִין דַּעַם צַעַר ...

איינזאמע וועלן מִיד בָּלָאנְדוּשָׁעָן אָוּן בָּלָאנְדוּשָׁעָן
און זָכוֹן, נִישְׁט וַיְסְדִיק וּוָס.

נאָר וּוּאַיְל אַיְזָן צַו דַּי,

וּוְלְכָע וּוּלְן גַּעֲפִינְגָּן

אַ סְטוּזָקָע אַן דָּעַרְגָּעָר, וְאוֹ רְוַיְק צַו בָּלָאנְדוּשָׁעָן,

אַ הַיּוֹל אַ שְׁטִילָעַס, וְאוֹ טְרוּיְמָעָן צַו שְׁפִינְגָּן,

אַ זָּאמָה, צַו דָּעַרְשְׁלִינְגָּעָן דַּי טְרָעָן, וְואָס דִּינְגָּן, —

וּוּאַיְל אַיְזָן צַו דַּי אוֹיפְּ דָּעַר וּוּלְט !

ווער ציט מיר דען זיין אָרְעַם אָוִיס

ווער ציט מיר דען זיין אָרְעַם אָוִיס
מייט זון איזן בליך ?
ווער שליסט מיר אויפֿן שוואָרֶצֶן תָּהָום
אָ גָּלְדָּן בָּרֵיק ?
ווער האט מייט מיר אַין שְׁטוֹמָעָר נָאָכֶט
אָ וּאָרָט גַּעֲרָעֶט ?
אוֹן וּוּעָר דָּרָמָאנְטָן מִין נָאָמָעָן שְׂטִיל
אַין זַיִן גַּעֲבָעָט ?
די טִירָן שְׁטִיְיעָן אָלָע פָּעָסֶט פָּאָרְמָאָכֶט ;
דעָר שְׁלָאָפְּלוֹעָר וּוּאָכֶט אָפְּ אַלְיָין זַיִן נָאָכֶט ;
דעָר קְרָאָנְקָעָר לִיגְט אַלְיָין גַּעֲשְׁמִידָט צָום בְּעַט ,
אוֹן יְעָדָעָר מוֹרְמָלָט פָּאָר זַיִן זַיִן גַּעֲבָעָט .
אָ טְרִיט גַּעֲטָרָאָטָעָנוּ אַין זָאָמָד פָּוּן וּוּיְיט ! ...
אָ טְרִיט פָּאָרְשָׁאָטָעָנוּ אַין וּוִיסְטָעָר אַיְגָזָאָמְקִיט ! ...

אוֹיף אָלָע גְּרִינְגָּע בּוּיְמָעָר זַיְגָגָעָן
פִּיגְלָ פִּיל ;
אַין יְעָדָעָר שְׁפָאָלָט אוֹן שְׁפָעָלְטָל גְּרִילְט
פָּאָר זַיִן אָ גְּרִיל ;
פָּאָרְבָּעָנְקָטָע שְׁטִימָעָן רְוָפָּה , שְׁרִיְעָן
אוֹן אָ צָאָל ,
נָאָר קִיְינְעָר הָאָט קִיְינְעָן עַנְפָּעָר
אוֹיף זַיִן קוֹל .

דעָר טויבער הערט זיין אײַגן שוועיגן שטום ;
דעָר בלינדער זעט זיין שוואָרצעַ נאכט אָרום ;
און יעדער אײַגעַר זיין שטערנְדֶל פֿאָרמָאָגַט,
און יעדן אײַנְצִיקָן זיין טִיפֿעַר טְרוּיעַר נָאָגַט.
אַ טְרָעָרָן מְעַנְשְׁלָעַכָּע אַין אָפְגָרָונָט פָּוֹן דָּעַר צִיְּיט ! ..
אַ בָּּרְגָּלָעַךְ זָאְמְדִיקָע אַין וּסְטָעַר אַיְנוֹזָאָמְקִיָּיט ! ..

מֵיר אַלְעַ וּזְאַנְדָּעָרַן בִּינְגָּאָנד
אַיְן כִּישְׂוִיףַּ-לְאָנָד,
צְוִישָׁן יְעַדְן שְׂטִימַט אַ קָּאָלָט
קְרִישְׁטָאָלָן וּזְאָנָט,
אוֹמְזִיסְט דָּאָס שְׂרִיעַן, רְוָפָן, בְּרָעָכוֹן
מִיט גּוֹזָאָלָה, —
די טְוִיבָע וּזְאָנָט בְּלִיבַּת אַיְבִּיךְ
דוֹרְכּוֹצְטִיךְ אַוְן קָאָלָט.
דעָר הִימָּל אַוְיָבָן אַיְן נָאָר אָפָן וּוַיִּיט,
און אָוְנְטוּר אִים אַין טִיפֿעַר אַיְנוֹזָאָמְקִיָּט
ליְגַט יְעַדְעָרָן זַיְן מְוֻנְקָעָלָעַר וּוְעַג צְעַשְּׁפָרִיכִיט, —
דעָר בָּעַטְלָעַר שְׂרִיטִים,
דעָר קְנִיגַּשׁוּיְגַּט אַוְן גִּיט ...

בערלַין, 1922

עַכָּא

טיף בלוייע כווארלייס האבן פארשלונגגען
די קלינגענדע גאלדענע טרייט פון דער זונ.
עס רויישט ניט די מיל,
די בערג שטייען שטיל.
איצט הער איך מײַן אַטְעָם,
איצט בין איך אַלְיָין.

עכָא : נִיְיִין !

איך איינער נאר שלאָף ניט און וואָך אַינְעָם טָאל,
און דו וואָס דו ענטפֿערסְטַט, דו בִּיסְט דָּאָך מײַן קָוָל.
וועם וואָלְסְטו גַּעֲרוֹפָן,
פֿאַרְבָּאָרְג אַיך מײַן שְׂטִים ?

עכָא : אַיִּים !

ווער איז ער ? וואָו איז ער ? איך זע קִיְּן גַּעַשְׁטָאָלְטַט,
עס מָוֶרְמָלַט מײַן וואָסְעָר און ס'טּוֹנְקָלַט מײַן וואָלְד ;
עס האָמָעָרט מײַן הָאָרֶץ נָאָר
צָו פֿרִיד אָוָן צָו וּוֹיִ.

עכָא : צְדוּיִי !

בֵּין איך דָּעַן נִיט אַיְינָעָר ? האָלַט וועָר מִיר וואָך
און לאָכְט אַין מײַן טְרִיעָר, אָוָן ווּינְטַט, וועָן איך לְאָך ?
אַ, שְׂטִים פָּוָן מײַן שְׂאָטָן,
דוֹ עַנְטְּפֿער מִיר, וועָר ?

עכָא : ער !

דוֹ ווּיסְטָעָר גַּעֲרָאָנְגָּל פָּוָן צְוַיְּעָן אַין אַיִּן,
מײַן לְזָטַט אַינְעָם ווּיְיָתָאָג, אַין פֿרִיד מײַן גּוּוֹיִין,
וועָר בְּרָעָנְגָּט מִיר די דָּו ?
וועָר בְּאָפְרִיאִיט ? וועָר צְעַשְׁיָדַט ?

עכָא : טְזִוִּית !

פֿאַרְיִין, 1929.

איינגעעהילט אין מיין קליעד

איינגעעהילט אין מיין קליעד,
גי איך, שווייגנדיך, פֿאָרְבַּי
אין מיין איינזאַמְקִיט, איינעדר,
ニישט איך הער אייער לויב,
ニישט מיך ארט אייער שפֿאמֶט,—
ווײַ אַ שְׁטוֹיבַּ פֿאָרְ מֵיַן טְרָאַט
פֿאַלְן בְּלוּמְעָן,
פֿאַלְן צָאָרְנְדִּיקָעַ שְׂטִינְעָר.

גְּלִיךְ אַ שְׁטָעָרַן וּאַס פֿאָלַט,
לְעַשְׁתַּ זִיךְ אוַיסְעַט דָּעַרְ רָום
אַין דָּעַרְ נְאַכְּטַ פֿוֹן מֵיַן סְודַ,
וּוְעַלְכְּעַר לְוָגַט אַין מִיר שְׁטוּמַ,
וּוְיַ אַ חִיה פֿאָרְשְׁטַעַטַּ,
אוּמְבָּאָגְרִיְפְּלָעַךְ וּוְיַ גָּאַטַּ,
וּוְיַ אַן אוֹרְאַלְטָעַר וּוְאַלְדַּ
אָוַוי וּוְיַילְד אָוַן פֿאָרְצְוּיִיגַטַּ,
וְרַאוּ דַּי בְּעַנְקָעַנִּישַׁ לְעַכְצַט
אוֹן דַּי איינזאַמְקִיט שְׂוּוִיגַטַּ.

און צעוזינגט זיך מיין ליד,
און צעווינט זיך מיין האָרֶץ,
און צעוויגט זיך מיין וואָרט —
איי עס גלייך, ווי אַרְוף,
פֿון מיין טונקעלן וואָלֶד,
וועי אַין ווַיִּתְקִיּוּט אַ בְּרוּוֹ
און אַ נַּאֲמַעַן אַון אַרְט ;
וועי אַין מַדְבֵּר אַ בְּרוּם
וועאס פֿאָרְשׁוֹוִינְדְּט אַון פֿאָרְשׁאָלֶט,
וועי אַ שִׁין אַין דַּעַר נַאֲכַט
וועאס פֿאָרְגִּיּוֹט אַון פֿאָרְשׁוֹטָאָלֶט.

איינגעהילט אַין מיין קלִיד,
גיַ אַיך, שוַיְוִינְגְּדִיך פֿאָרְבִּי
איַן מיין איַינְזָאָמְקִיט, איַינְעָר.
נִישְׁט אַיך הָעָר אַיְיעַר לוֹיב,
נִישְׁט מִיך אַרְט אַיְיעַר שְׁפָאָט, —
וועי אַ שְׁטוּיב פֿאָר מיין טְרָאָט,
פֿאָלֶן בְּלוּמָעָן, פֿאָלֶן צָאָרְנוּקָע שְׁטִינְעָר.

בערלַין, 1921

עס ווערדן געבעירן חלומות

עס ווערדן געבעירן חלומות און שטארבן,
ווײַ בלומען אין מיטן דעם בליען
וואס ווערדן געריטן אין פרילינגעס-יומ-טוביים
אויף קראנץן פאר טענץ און אויף חופות צו צירן.

עס ווערדן געבעירן חלומות און שטארבן,
ווײַ זאנגען אויף גאלדענע ציטיקע פעלדער
וואס פאלן אין גלאצן פון דער שטאלענען קאסע,
און נאכדען געבענדן אין גאלדענע גארבן,
צפיפרט מען זיין פריליליך מיט לידער אין שייער.
פאראנען אויך טרוימען וואס ווערדן פארגליווערט
אין שטיינערנע בילדער, אין פארבן אויך לייונטן,
אין ביכער פאראשטובייטען, אין שיינע געידיין, —
זיין בליבנן, ווײַ שטילע און שטומע מצבות
אויף קברים פון אַלטָּע פארגגענסען טרוימער,
וואו סְבִּילְעָן שוין אַנדְעָרָע פֿאַרְבִּיךְ בעמען
און סְפָּאָלָן דֵּי שאָטָנוֹן פון אַנדְעָרָע בִּימָעָר.

נאר וויי איז צו די, וועלכע ווערדן געבעירן,
ווײַ שפֿעטיקע בלומען אין הארכטט בי די וועגן
וואס שטייען געבעיגן אין קעלט און אין טרויער
געבראָן פון ווינט און געווייקט דורךן דעגן
אַ פּוֹס אַ פֿאַרְשְׁמוֹצְטָעָר ווועט גְּלִיכְגִּילְטִיק קומען
און ווועט זיין צעטרעטען, די ליכטיקע טרוימען,
ווײַ קינדער אין שטובי פון זינדייך גאָסן,
ווײַ ליבע געפֿרעדיקט פון מייליג'ר וואס האָסן,
ווײַ גְּלוּיבָן אויף פֿאָגָעָן מיט מענטשלעכע שאָרָבָן.
עס ווערדן געבעירן חלומות און שטארבן.

וּאַלְקָאוּוִיסָּג, 1906.

דערוֹ אַרגְעָנוּ פָּרְלָאָנְגָּעָן

אוֹן פָּעֵנְצְּטָעֶר קָעָגָן פָּעֵנְצְּטָעֶר
קוֹקָן בְּלִינְד
מִיט לְאַדְנָס הַאלָּב פָּאַרְשְׁטָעַלְטָן,
מִיט פָּאַרְהָאָנְגָּעָן פָּאַרְהָאָנְגָּעָן, —
אוֹן הַיְנְטָעֶר יַעֲדָן פָּעֵנְצְּטָעֶר
שְׁטִיטִיט אַז מְעַנְטָש
אוֹן וּוּרְגֶט פָּאַרְקְלָעַמְט
פָּאַרְאִינְזָאָמֶט אוֹן פָּאַרְבְּלָעַנְדֶט

פָּאַרְשָׁעַמֶּט,
 פָּאַרְפָּרָעַמֶּט,
 מִיטּ בִּידָעּ הַעֲנֵט
 דִּי אַיְגָעַנָּעּ פָּאַרְלָאָנְגָעּ,
 עַס אַיְזּ אַ שְׂרַעַקְלָעַכְעַס גַּעֲוֹעָרָג,
 אָזּ גַּאַטּ דַּעֲרַבְאָרָעָם זִיךְ!
 קְרַבְנוֹתּ פָּאַלְןּ יַעֲדָןּ טָאגּ מִילְיאָנָעּ,
 זִיךְ וָוָאַלְגָּעָרָןּ זִיךְ
 אוֹףּ יַעֲדָןּ רָאָגּ
 אָוָןּ פּוֹלִיןּ אָפּןּ פָּאָרָןּ טָאגּ
 אָוָןּ סְמָעָןּ אָפּ דִּי לְוָפָטּ.
 אָוָןּ יַעֲדָעָרּ פָּלָאָנְטָעָרָטּ זִיךְ אַיְןּ גָּאָסּ, גַּעַפָּגָנוּןּ
 אַיְןּ טְוַיְוָגָטָעָרּ דַּעֲרוֹאָרְגָּעָנּ פָּאַרְלָאָנְגָעּ.

אָוָןּ קוֹמֶטּ דִּי נָאָכֶטּ —
 דָּאָןּ וּוּרָןּ זִיךְ וּוּזְיָאָנָעּ
 אָוָןּ קָעָרָןּ זִיךְ צְרוּיקָ
 צָחָזְיִירָעּ וּוּרְגָּעָרּ.
 דָּאָןּ וּוּרָטּ דָּאָסּ עַרְגָּעָרּ.
 דָּאָןּ שְׁטִיקָטּ מַעַןּ אִינְעָםּ חָלוּם
 דִּי אַיְגָעָנּ וּוּבְּעָרָרּ,
 דָּאָןּ וּוּלְגָעָרָטּ מַעַןּ זִיךְ
 צְוִישָׁןּ נָאָקָעָטּ לִיְבָּעָרּ,
 דָּעַםּ מָאָרָךּ פָּאָרְהִילָּטּ
 אַ רְוִיְּטָעָרּ בְּלָוְטִיקָּעָרּ נָעָפֶלּ ;
 אַ גִּיהְנוּםּ זִידָטּ
 פָּוּןּ פָּעָדּ אָוָןּ שְׁוּעָבָלּ,
 דָּאָןּ קְרִיאָצְןּ צִיּוֹןּ,
 דָּאָןּ וּוּרְגָּטּ זִיךְ אַ גַּעֲוַיָּיןּ,
 דָּאָןּ בִּיסְטָמָןּ מַעַןּ זִיךְ אַלְיָוּןּ
 דִּי פִּינְגָּעָרּ אָפּ,
 דָּאָןּ וּוּרָטּ, וּוּ שְׁטִיּוֹןּ
 דָּאָסּ קִישָּׁןּ אָוְנְטָעָרָןּ קָאָפּ,
 דָּאָןּ קִיְּקָלָטּ מַעַןּ זִיךְ אַיְןּ בָּעַטּ,
 וּוּ אַוִּיפּ קָאָלְטָעּ גַּלְיְתְשִׁיקָּעּ שְׁלָאָנְגָעּ,
 דָּאָןּ שְׁטִיגָּטּ צָמָטְיָוָלּ אַ גַּעֲבָעָטּ —

פארשאלטענע געזאנגען
פון טויזנטער דערווארגען פארלאנגען.

אָ גָּם, הַאֲסֶט אָונְדוֹ פָּאָרְזִיִּיט
אוּף פָּעָלְדָּעָר לִיכְתִּיקָּע
מֵיר זָלָן אוּפְּגִּיאַן פְּרִיאַי, וְוי זָנְגָעַן:
מֵיר זַיְגָעַן אֶבָּעָר,
וְוי דֵי שׂוֹאָמָעַן אוּפְּגִּיאַן גַּעַגְעַן
אַיִּין פִּיכְתְּבָעַ פְּנִיצְטָעָרָעַ שָׁאָכָטָן;
מֵיר הַאֲבָן זִיךְ אַלְיָן גַּעַלְעָרָנְט צָו פָּאָרָאָכָטָן,
אוֹן נִישְׁטָם דִּין שָׁאָפָן.
איַצְטָ לִיגָּן מֵיר, גַּעַשְׁמִידָט, וְוי שְׁקָלָאָפָן
אוֹן הַעֲרָן בְּלִינְד
די שְׁטִימָעַ פָּוּן מַעְטָאָל,
פָּוּן שְׁוּעָרָה,
מַאֲשִׁין,
פָּוּן קִיט
אוֹן גַּלְאָקוֹן קְלָאָנְגָעַן
אוֹן דָּעַם גַּעֲוַיִּין
פָּוּן אָונְזָעָרָעַ דֻּעְרוֹוָאָרְגָּעָנָעַ פָּאָרָלָאָנְגָעַן.

פָּאָרִיז, 1929

דער זיינער פון דער געשיכטע

עס רוקט זיך דער ווייזער צום צוועלף —
א גאט, באַרמַה אָרְצִיקָעֶר, העלפֿ! —
בָּאַלְד וָעֵט דָּאָס גַּעֲשָׁעָן,
דָּאָס, וָוָס אִין אַיְנָמָל גַּעֲוָעָן.
דער קָלוּיסְטָעַר-טוֹרָעָם וּוּאַקְסָט אָוָן וּוּאַקְסָט
אוֹן שְׁפָאַלְטָט דֻּעַם הַיְמָל מִיט זַיִן שְׁפִּיצָּה.
דער צָלָם גְּלָאנְצָט אִין בְּלוּעָן רְוִים,
וּוְיִ אַפְּרָגְלִיוּעָרְטָעָר בְּלִיעָן.
איַצְטָלָאָגָט דָּאָס אַיִּינָס :
אַפְּעַנְצְּטָעָר בְּרַעַנְטָט
אוֹן אַלְעָן, וָוָס אִין אוֹיְפָ אִים גַּעֲמָלָט.
דָּאַרְטָט שְׁפָרִיְּתָט אֹוִיס יְעֻזָּס זִינְעָן הענט —
די הענט פָּוּן קָאַלְטָן גָּאַלְד ...
איַצְטָפְּאַלְטָט דער צַוְּיִי
איַן שְׁטוּמָעָר נָאַכְטָט,
וּוְיִ אַפְּרָרוֹאַרְגָּעָנָעָר גַּעֲשָׁרִי.
אוֹן יְעֻזָּס זִיפְּצָט :
— אַיךְ האָב דָּאָס נִיט גַּעֲוָאַלְט,
אַיךְ האָב דָּאָס נִיט גַּעֲמָאַכְט.
דָּאָן חַיְבָט אָן בְּרוּמָעָן אִין דער נָאַכְט אַ בָּאָס :
מִיר זִינְעָן דְּרִי ;
דו אוֹן אָונְדוֹעָר גָּאַלְד אוֹן האָס.
דיַין בְּלוֹט פָּוּן קְרִיְּעָן
הָאָט אָונְדוֹעָר שָׁוֹלְד נָאַךְ נִיט בָּאַגְּזָלָט.
אוֹן פְּלוֹצְלָוָגָה האָט דָּאָס פִּיד גַּעֲשָׁלָאָגָן.
דער לְעַצְטָעָר האָט גַּעֲנוּמָעָן וִידּוּ זָאָגָן.
זַיִן קָלָאָג האָט יְאַמְּעַדְלָעָן גַּעֲוִיגָט זַיִךְ אִין דער נָאַכְט.
אוֹן יְעֻזָּס האָט גַּעֲזִיפְּצָט ;
— אַיךְ האָב דָּאָס נִיט גַּעֲמָאַכְט.
דָּאָן זִינְעָן פִּינְפִּינְ, פָּוּן צָאָרָן אַיְפָגָעָרָעָט,
אַרְאָפְּ פָּוּן גָּלָאָק אָוּן הוֹיךְ גַּעֲפָרָעָט ;

— זוער טראגט די שולד ?
און יעזוס האט געזיפצט :
— מײַן געוזלד .
די זעקס זיי זיינען פונעם טורעם שנעל אווועק
און הויך געשריין :
— איזן קלוייסטער איז א שורך !
פארפֿינִיקְטָע געשטָאַלְטָן
שטייגן פון די קעלערס ווילד ,
פארברענען דארט דער מוטערס בילד .
דאָן האָבן פֵּידֶלְעָךְ אַרְאָפְּגָּעָנִידָּרְטָזְטָן זיבָן
און שטְרָעָנָג געזאגט :
— אַין בִּבְּלָשְׁטִיט גַּשְׂרִיבָן ...
נאָר פְּלוֹצְלָוָג האָבן אַכְּטָזְזָיְתָן אַפְּגָּעָרִיסָן :
— גענָג די פִּין !
מיר ווילְן בלְוִיז גענִיסָן !
און גַּליַּיך נַאֲך זַיִּה
צעטָאנְצָט האָבן זַיִּה נַיִּן ,
אָט טָאנְצָט פָּוָן ווּיְבָעָר אָן פָּוָן ווּיְן .
און אָן די צָעָן זיינען נַאֲך זַיִּה גַּעֲקוּמָעָן ,
און יְעֻזָּס , בַּילְד אָן טְוַקְּלָהִיט פָּאַרְשָׁוֹאָמָעָן :
אין קְלִוִּיטָטָעָר זיינען שָׂוִּין גַּעֲשְׁטָאַגְּנָעָן פָּעָרָד ,
די פָּעָנְצָטָעָר אָוִיסְגָּזָעָצָט , די טִירָן אַפְּגָּעָרִיסָן .
די צָעָן זַיִּה האָבן זַיִּה פָּוָן גַּלְאָק דָּעָרְהָוִין
און הויך דערקלערט :
— מִיר זָוִן אִיצְט אַ נִּיעִם גַּלוּבָן .
די עַלְפַּי זַיִּה האָבן אִים גַּעֲפָנוּנָן ,
און אוּפַּף אַ קְרִיַּץ האָט ווּידָעָר בְּלֹת גַּעֲרוֹנוּנָן .
אַ נִּיעַד גָּט אָן נִיעַ צַוּעַלְפַּט
אַפְּאַסְטָאַלְגָּן , וְיַי הַנְּגַגְּרִיעַקְעָן וּוּעַלְפַּט
פָּוָן טּוּרָעָם האָבן זַיִּה גַּעֲלָאָן מִיט דָעַם נִיסָּס
און ווּידָעָר בְּלֹת גַּעֲבָרָאָכָט אַלְסָ הַיְלִיקָן בָּאַחֲיָיִת .
סְאַיִּין האַלְבָעָן נַאֲכָט .
און בְּלֹתָה אָן האָס , אָן גָּאלְד , אָן מַאֲכָט . . .
און ווּידָעָר אַיְזָה וּוּעַלְט אַרְיִין אַיְזָה אלְטָן קְרִיָּת .
איַיָּס .

אויפן שיין

דער אוונט האט זיך
אויסגעמיישט אין נעלט.
דער הייל אין
צעגאנגען אינעם ים.
און רוט, ווי בלוט,
און געל, ווי רינער שוועבל,
און אמעטיסן גריין,
און בלוי, ווי גאון-פלאם —
א פערלמאטער וועלט,
און אויסמיש פון קליאַרָן,
גאטס פֿאַרבּוֹן-ברּעֶט
אין כאָס פון איזִסּוֹן.
אַהְלָעֵר טאג
אייז אַפְּגַּעֲוִישַׁט גַּעוּאָרָן.
דעם שענפּעַרְס גִּיסְט
פארזונקען אין לאָט.
עס שלאָפְט דער ים,
עס דראַמעלעַן זיינע וועלן,
נאָר צִיטְבּוֹיַין —
דרשינגען זילבעַרְקָאמּען —
אַטְּפּעַר וואָונָק
פון אַומְבָּאוֹזָסְטָן וועלן,
אַלְּצַט אַקָּאָרְד
פון צִיטְעַדְדִּיקָע גַּאמּעָן.
אלְץַ רּוֹט,
אלְץַ שּׂוֹיִיגַּט.
אלְץַ אין אין זיך פֿאַרְזּוֹנְקָעָן.
דער דְּאַמְפּעַר נָאָר,
ער צִיטְעַרְט אַיְפְּגַּעֲרָעָגְט.
דער רּוֹיך — דְּרִי פְּאַגְּעָן שּׂוֹאָרָץ
דורכְּצַאָקָט מִיטַּ גַּאֲרָבָן פֿוֹנְקָעָן.

האט דראענדיך
 דעם שיימען וועג באדעת.
 עס שוימט די שיף,
 גלייך ווי א טריים פאלאסט —
 אין בעפל-תהום
 א ליכטיקער פלאגעט.
 און אויפן מסטמַּט,
 פון אייגן ווינט צעלאטערט,
 רופט שטאלץן די פאן
 דעם שטורעם אויף געוועט.
 און דאס בין איך און דוֹ
 און אלע
 וואס שטייען שטאלץן,
 צופרידן אויפן דעַק
 און חלמען אין שפִיל
 פון כאס און פון פָּרְבָּגָן,
 נאך ניט בארייט פון שרעך,
 ווי קינדר ער אין אַ ווַיַּג
 אַ רַּזְוִיקָּעַר גַּעֲוִוִיגַּט
 צוישן תְּהוּמָן צוּוִי
 אַן ווַיסְטָע טֶפָּן,
 וואו ס'דרעמלען איצט
 די ווילדע רַזְוִין הַעֲנֵט
 וואס שפִילַן זַיְד
 אין שטורעם מיט די שיפָן.

און אונטן דארט אין טרום
 בי אוּמָרָאִיךְ פְּלָאָמָעַן —
 מאשיגען,
 ווי שווארצע שפִיגָעַן,
 געגאנט פון מעטאל —
 אַ גַּלְיְדָעַר קְרָאָמָּךְ
 פון שטאנגען און פון רעדער,
 אַ קָּאָמָּךְ
 צוישן שטאל און דאמַט,

א הארטעד ראנגלווען זיך
 פאר יעדן צאל אוון שפאנ
 פארכישופט אינעם קריין
 פון דיטמישן געשפאנ
 אוון מענטשן לעבן ווי
 האלב נאקט אונ פארבלענדן
 מיט איגעצעיזטמע טוונקלע געפילן
 וואס שלאגן זיך
 גלייך ווי דער עלעמענט
 צוישן צואנונג
 אוון אומבאגרענענטן ווילן

עס שווימט די שיף
 א ריאוקער פאלאסט
 אוון גלית אין נאכט
 מיט אלע זיינע ליכטער
 א שטערן הענגט
 ווי צוגעשמידט צום מאסת
 דער נעלט שטייגט
 וואס הצעער אוון געדיכטער

עס פאלט די נאכט
 דעם אפגרונד האט
 א שווארצע מסקע סודותדייק פארצוויגן
 אוון ארום שיף
 פון שטיילן ווועלנטאנץ
 דארט ברעגען טויזנט לויערנדיקע אויגן
 איצט שלאפט די שיף
 אין קינדיישן בטחון
 פארטרויינדייך דאס לעבן
 דעם געעץ
 ווי ס'שלאפט א נונגער
 רואיך אינעם אוּרוֹוואָל
 פארזיכערט אין זיין אויסגעשניצטן געץ

פאריז, 1925.

ט ש א ר ל ס ט א נ

טאָנֵץ אַין אַרוּאָלֶד,
הִיְתְּ דִי טְרִיטָּם,
אִינְגָעֵם בְּלִיק דַעַר פָאַסְפָּאָר גְּלִיטָּם.
טאָנֵץ אַין אַרוּאָלֶד.
שְׁלָאָגָעָן לִיבָּם
בְּיִינְגָּט זִיךְ, וּוִיגְט זִיךְ, גָּלָעַט אֹון בְּרִיט
פּוֹנוּעַם קְנַפְּלָאָבָּל בֵּין הִיפְּטָמָּה.
וּוַילְדָעַר גְּרָאָז
אַין אַרוּאָלֶד-גְּאָכָּט —
הִיְתְּ זִיךְ,
יַעֲדָעַר טְרָאָט אַין גִּיפְּט.

בּוּם, בּוּם, בּוּם, בּוּם . . .
אִיצְטָעָר קוּם,
עַס שְׁלָאָגָט דִי פּוִיקָּה,
עַס וּוְאָרָט דַעַר שְׁטָאָם,

אין חושך, זע.
 דאָרט בְּרַעֲנֵט אַ פְּלָאַם.
 דעם פְּלָאַם אַרְוָם. —
 בּוּם, בּוּם, בּוּם, בּוּם.
 עַס טָאנְצַט דָּעַר שְׁטָאַם —
 די לִיְּבָעֶר בְּלִיּוֹן,
 דָּעַר אַטְעַם הִיִּס,
 פֿוֹן שְׂוֹאַרְצַן לִיב
 רִינְגַּט אַפְּ דָּעַר שְׁוֹוִיס,
 דָּעַר שְׁפִּיזְ פָּאַרְזִיס,
 פָּאַר זָרַק דָּעַם שִׁילְד
 דָּאַס בְּלוֹט אַיּוֹ וּוַילְד —
 אַ שְׁפָרוֹנוֹג,
 אַ וּוִיג . . .
 אַ שְׁטָאַר,
 וּוֹ פֿוֹן אַ גִּיפְטִיךְ פְּלִיגְ
 מִיר טָאנְצַן אִיצְט
 דָּעַם טָאנְצַן פֿוֹן קְרִיגְ.

אין די בּוֹנֵט בְּאַמְּאַלְטָע זָאלַן
 גִּיטַּט אַ טָּאנְצַן פֿוֹן קָאנְגְּבָאַלְן
 אָוֹן צָוֵם טָאַקְטָט מִיט וּוַילְדַּן שְׁרִיעַן
 זִינְגַּט אַ כָּאָר פֿוֹן פָּאַפְּוָגְיִיעַן. —
 נְעַגְּעַרְ-קְוֹנְסַט בְּלִיּוֹן צָו בְּאַגְּפָן
 פָּאַר אַ פּוּבְּלִיקְוּם פֿוֹן אַפְּעַן.
 פְּלִיאַט אָוֹן פּוִיקְ, צְוּוִי סָאַקְסָאַפְּאַגְּנָעַן,
 פִּיר גְּעַקְרְוִיזְטָעַ נְעַגְּעַרְ-קָעַפְּ —
 בְּלִיּוֹן דָּעַר שְׁיִיטָעַר פְּעַלְתָּ אַיּוֹ מִטְּן
 אָוֹן די גְּרוֹיסַע שְׂוֹאַרְצַע טָעַפְּ.
 יָא נִיט עַרְגַּעַד אָוֹן נִיט בְּעַסְעַר
 פֿוֹן די וּוַילְדַּעַן מְעַנְשְׁנְפְּרָעַסְעַר. —
 די קְוַלְטוֹר אַיּוֹ אַ וּוַיְאַיְאַן. —
 פּוִיק אָוֹן פְּלִיאַט אָוֹן סָאַקְסָאַפְּאַגְּן.
 זִיְדַּן פְּלִיטָעַר, גְּלִילְדָּעַר צִיטָעַר,
 אוּפְּן אַוְרוֹאַלְד הַעֲנָגַט גְּעוּוִיטָעַר,

פוייך אונ פלייט אונ סאקסאפאן.
אונדזער טאנץ איז טשאָרלסטאן.

אוויי יאנז זיך די פֿאָרָן,
וועי אין אַרוּזָאלְד טִיף פֿאָרָלָרָן.
אָוּרְצִיִּט ווִיגֶט זיך אוּפֶן ווּאָרָן.
טָאנֵץ פֿאָר הַנוּדָעָרט טְוִיזָונְט יְאָרָן.
סָאָקְסָאָפָאנְן, אָונ פּוּיִיך, אָונ פּוּיִיט.
אוּפֶן די ווּילְדָע סְטַעְפָּעָס בְּרִיטִין,
גִּינִּיט אַ קְאָרָהָאָד פֿוּן יְעֻגָּעָר
אוּן דָּעָר פֿירְעָר אִיז אַ נְעֻגָּעָר.
נְאַכְּט אִין אַרוּזָאלְד, נְאַכְּט אַן שְׁטוּרָן,
טָאנֵץ, די גִּיסְטָעָר צָו בָּאַשְׁוּרָן,
טָאנֵץ פֿוּן כִּישּׂוֹף, פֿוּן מְגַפָּה,
וּוּילְדָעָר טָאנֵץ אַרְוָם אַ שְׁרָפָה.
פּוּיִיך אָונ פּוּיִיט אָונ סָאָקְסָאָפָאנְן,
אונדזער טָאנֵץ אִיז טשאָרלְסְטָאן.

פֿאָרָן, 1929.

איין דער נאכט פון נײַ-יַָּאָר

וואס איז די פריד ?
וואס רוישט די שטאט פון זויטן ?
ס'אייז האלבע נאכט און נײַ-יַָּאָר ווערט געפֿיעֶרט.
מען האט די אַיְבִּיקִיט צעמאַלט אויף קלינע צייזן
און יעדעס טילכלעלע באַצְיִיכְנַט מיט אַ נומָעֶר,
און יעדער נײַיר נומָעֶר ווערט באָגריסט,
און יעדער אלטער אויסגעקערט אין מיסט.
אלץ וואס מען האט דורך יַאָר געגלויבֶּט,
געהאָפְטֶה, געטאָן, געחלומט און געלוביַט
אלץ וואס מען האט געזאגט, געהערט
איית קענטיק, גאָרנִיט ווערט.
— אַ, גאט צו דאנָך, דער אלטער יַאָר פֿאָרְשְׁוּוֹנְדַּט ! —
מען אייז געוווארן עלטער מיט אַ יַָּאָר,
עס האט דער שניי שוין צוּגַעֲדַקְט די האָר.
עס קומט אַבעָר אַ נײַיר אַיצְט, אַ קִינְד,
און וועט דאס אלטע אַגְהַבֵּן פון ס'ני.
נוֹ, שלאָגט די טאגַן ! בלאות אַין די טראָמְפִּיטַן !
גייסט אַן די בעכער אַון לעשט די ליכטער אויס ! —
עס אַין די לָוִהָה פון אַ יַָּאָר אַ טוַּיְתַּן
און דער געבורטסטעג פון אַ נײַעַם יַָּאָר.

ס'אייז האלבע נאכט אַון לויטער אַין דער הימל
און שטערן בִּילְיאָנְגָּן ווינקען פון דער הוּאַך.

עס קומען און ידיעות פון זונען און א צאל —
 ליכט-סיגנאלן פון דער אומגענדעלעכקייט.
 אט האט מען ערשות א נייע זון געפונגען,
 דריי מיליאן מאל ליכטיקער פון אונדזער זון.
 דער אוניווערס האט א ניעו וועלט געכובוין —
 א פיערדייקע וועלט. דאך איז דער עשṭאפעט
 צו אונדו געקומען א ביסעלע צו שפטעט.
 עס האט געדוויירט א מיליאן מיט יארונג
 בייז דער שטראָל פון די וויטע הויכן
 האט צו אונדו געקאנט דער גרייבן,
 לויינדיק בלויו הונדרט זעם און אכזיך טויזנט מייל
 אין א סעקונדאַ.
 בי גאט איז דאס א ווילל,
 א פינטּל מיטן אויג,
 בי אודנו און אייביקיט.

שטייסטו און ואונדערסט זיך אויף דער דאַייקער היה
 מיטן נאמען מענטש
 וואָס האט אָמָּל געשטעטל זיך אויף די הינטערשטע פיס
 און פולצלאָג דערזען דעם הייל מיט די שטערן
 און האט אָזִי פֿאָרְקוּטּ, פֿאָרְגָּאָפּ זיך אַין דער אייביקיט,
 אָזֶה ער אַיז שוין געבליבן שטײַן אָזִי —
 דעם הייל אַין די אויגן,
 די היה אינעם בלוט.
 איינס האט צו גאט געציגן,
 דאס צוויטע צו דער ערְד.
 דאס אומגֿלֿקֿלֿעֿכֿסֿטֿעֿ וווען אויף דער וועלט
 וואָס האט גאט געזען און קאָן אַים ניט פֿאָרְשָׁטִין,
 די אייביקיט דערזען און דאָך געבליבן שטײַן,
 געשמידט, גלייך ווי די היה, אַין קריין פון די סעזאנען —
 הארבסט און ווינטער, פרילינג, זומער,
 וואָס האט, דוכט זיך אַשפֿראָך און אַיז אַ שטומער,
 וואָס קאָן אלֿיאָן ניט רעדן און קאָן זיין פרײַנְד ניט הערן,
 וואָס שלֿאָגֿט זיך אָום מיט גאט, מיט זיך אָון מיט זיין נעלסּוֹן,
 וואָס אַין נידעריך און קלֿיאָן אָון רִיסְטּ זיך צו דעם העכסטן,

וואס ציילט, און וועגט, און מעסט די שטערן
און קאן ניט וויסן דעם סוף פון זיבע יארן.

ס'אייז האלבע נאכט און שטייסט אלין
אין מיטן א פארשניטן פעלד.
דעך הימל אויבן איין טיף און קלאר,
פון וויטן שלאגט דעם טרומע-זיגיגער צועעלט.
און יעדער קלאנגע פון גלאק
טראנגט זיך דורבן שווייגן מיט א ברומען,
גלייך ווי דאס רושן פון א וויטער שטאט —
א געמייש פון פריד, געלעכטער, האס און קלאג
אנגסט-געשריען און א גבעט צו גאט.
באגלייט מיט גראבע ריד, מיט לעסטערונג און שפאמט.

עס שטייסט דעם אודמענטש דיזוק, גרויס
אויף ביידע פים, דעם קאָפּ אין הימל
און שלאגט זיך מיט די פויסטן אין זיין הארייקער ברומט.
עס שרײַט אין אים זיין בלוט,
עס ווינט צו גאט זיין בענקען,
און צוישן חלום און וואָר
בעט ער צו גאט, ער זאל אים שענקען
פון אינגעַרלעַן פרידן א ניעם יאר.

אויף א דאך-שטיבל

פֵּיר ווַיְיטָע ווַעֲנַט אָוֹן דָּעַר פָּעֲנַצְטָעַר צָוֶם הִימָּל
שְׁטִיל צִיעָּן דֵּי ווֹאָלְקָנֵס פָּאָרְבִּי.
מִיט אָפָעַנָּע אָוִיגָּן פָּאָרוֹגִיט אִין אַ דְּרִימֵל
שְׁוֹעָב אִיךְ מִיט זַיִן אַינְדָּעַר פָּרִי.
מִיט אָפָעַנָּע אָוִיגָּן אָוֹן שְׁלָאָפִיקָּן ווּוַילָּן
בֵּין אִיךְ, ווּגְאַט, אָזְוִי פָּרִי.

דאָרט טִיף רְוִישַׁת דֵּי שְׁטָאַט מִיט מְילִיאָנָעָן פָּוָן רְעַדָּעָר.
וּוִי אַ בְּלִינְדָּעָר צָוֶם מִילְשָׁטִין גַּעַשְׁמִידָט
אִין צְוָאָנָג פָּוָן זִין שְׁטָרָעָבָן, גַּיִיט רְוַנד אָרוּם יְעַדָּעָר,
בֵּין דָּעַר טּוֹיט שְׁטָעַלְט אִים אָפְּ אַינְדָּעַר מִיט.
אִין צְוָאָנָג פָּוָן זִין שְׁטָרָעָבָן גַּיִיט רְוַנד אָרוּם יְעַדָּעָר,
וּוִי אַ בְּלִינְדָּעָר צָוֶם מִילְשָׁטִין גַּעַשְׁמִידָט.

וּוְאַוִיל אֵינוֹ דֵי, וּוּלְכָע שְׁטִיגָּן אוַיף אַיְינָאָמָע ווּעַגָּן,
וּוִי אַ ווֹאָלְקָן מִיט ווַיְנְטִיקָע טְרִיטִית,
אוֹן פָּאָלָן, ווִי טְרָאָפָנס, אַרְאָפְּ אִין אַ רְעָגָן
אוַיף אַ חְלוּם אַ גְּרִינְעָם, ווֹאָס בְּלִיטָה,
אוֹן ווִילָּן נִיט ווַיסָּן אָוֹן ווִילָּן נִיט פְּרָעָגָן,
וּוִי אַ פּוֹיגָל אַ פְּרִיעָר, ווֹאָס פְּלִיטָה.

פָּאָרִיךְ, 1933

בָּאַנְאָסְטֶּזְיִינְ

1

די קאשטעגןען שפרהייטן שאטן, —
גאַטס געצעלטן אויפֿן וועג.
אלע וועלטן אויסגעטראָטן
איןעם אַיבִיכּוֹן געיעג.

אייצטער מעגסטו זיך שוין ליגען
אויפֿן גראֹן אין מידן גליק,
פֿון דעם בלויין ליכט פֿאַרץויינְ
פֿאַלט אין זיך אַריין דער בליק.

אייז דאס ניט דער גרויסער וועלט-אַל,
וועלכּער ליגט אין אונדוֹן פֿאַרשטעקט ?
האָבן מיר ניט אלע שטערן
דורכּגעוֹאנְדערט אויפֿן וועג ?

האט דען ניט אין אונדוֹן באָזונְדער
יעדעָר אַטָּם דורכּגעמָאָכְט
אלע פֿיעַרְדִּיקָע וואָונְדָעָר,
וועלכּע ווינְקָען אין דער גָּאָכְט ?

2

איין דער לוֹפְט גִּיט אוּפֿ אַ שׂוֹוִינְגָן,
יעדעָס גְּרָאֹן ווּרְטָרְטָרְיִיךְ גְּרוּוּס ;

און אין שווייגן נעמט אלץ שטייגן
פון דעם ענגן קריין אַרְוִיט.

אין נשמה מאכין אויף זיך
ניע פענטער פול מיט שיין,
און מיר קוקן דורך די פענטער
אין דער אַיְבָּיקִיט אַרְיִין.

אייז דען ניט דאס גאנצע וויסן
בלזין דערינגעדונג געווען?
די אַנְטָעָקָונָג — נאָר דער מאַנְגָּה
וואָס מיר האָבן שווין געווען?

אלע סודות, וואָס פֿאַרְבָּאָרגָן,
לויערן אין אונדז פון לאָנגָן
די דערפֿינְדוֹגָעָן פון מאָרגָן —
אונדזעל אלטער וועלט-געַדָּןָק.

3

טיפער, טיפער ווערט דער הימל,
ווײַיטער, ווײַיטער ווערט דער רויים
און צָקָאָפָּנָס שְׂתִּית אֶ בְּלִימָל
און דער ווינט באָוועגט אַים קוּים.

אייצטער אייז די רו געקומען
און די רו אייז דער געדָאנָק,
וואָס דערהַיבָּט אונדז העבער אַיבָּעָר
די נויטווענדִיקִיט אַון צוֹאָנָגָן.

קריין, קריין די אַטְּאָמָעָן
איין דעם רויים אַון איין דער צִיְּמָט,
און אֶ צָאָל אַון אַון אֶ נָאָמָעָן
פון איין וויתט צָוָם צוֹוִיטָן ווַיְיטָן.

אנגעפֿירט פָּוֹן דִּי גַּזְוַעַצְּן,
בלינְגֵד גַּעֲזָגֶט פָּוֹן רָאָד צָו רָאָד;
בלוֹזִין אִין רָגָע פָּוֹן באַוואָסְטוֹזִין,
אוֹן דָו בִּיסְט אלְיַין אַ גָּט.

דאָן באָפְּרִיאִיט זִיךְ דִּי מַאֲטָעַרְיעַ
פָּוֹן גַּעַצְוֹוֹאָנְגָעָנוּם גַּעַיְיגַּ
אוֹן בְּלִיבִּיט שְׂטִיְין אִין דָעַר באָטְרָאַכְּטוֹנָג
פָּוֹן אַיְר וּוַיְיטַן שְׁטָעַרְן-וּוְעַג.

4

שְׂטִילָע נָאָכְטָ. עַס בְּלִיכְכַּט דָעַר מִילְקַ-וּוֹעַג
אוֹן אִין דִיר דִי גַרְוִיסְעַ דָו;
איַבָּעֶר וּוּלְטָן, איַבָּעֶר צִיְיטָן
דָעַנְקָט אַ גָּטָן, אוֹן דָאָס בִּיסְטָן.

פָּרָיִן, 1937

VI

**

מיין פאלק עס געהערט מיין נשמה דיין טרויער,
אווי ווי די שכינה אין שווארץן פאראהיילט,
וועט זי אייביך זיצן מיט בענקשאפט דערפילט
ביי דיר אויף דיין אלטן צעוואָרפעגעם מויער ...

און דארט, אויף די חורבות פון בלאָסלאָכע שטראָלן
וועט זי איינזאמ שפינען מיין צערטלאָכעס ליד
וואָס וועט דייך דערגרייכן פאָרחלומט און מיד
און שטיל אין נשמה, ווי פערל צעפֿאלן ...

מיין ליד וועט אַן איינזאמע תפילה דיר וווערט,
אַ בעכער פֿאָר דיינע פֿאָרלאָזענע טרעָן ;
מייט אַים ווועטו וועבן דיין טרויעריקן ניגזּן,
מייט אַים ווועלן מאָמעס די קינדער פֿאָרוּיגּן ...

וואָלְקָאָויסְק, 1909.

א צער פון טויזנט דורךות...

א צער פון טויזנט דורךות ליגט אויף מיר,
די גרויסע פיין געשטומפלט האט מיין שטערן.
מיין טיערעד, ווער ווייסט, צו איך וועל ווען
דעט שופר פון מיין אויסלויונג דערהערן!

מיין טיערעד, איך ווייס נישט וואס איזו שועער,
צו הבלס טויט, צו קינס לאנגעס לעבן,
נאָר מיך באשטראָפַט אַין צוֹיִינַן האט מיין גאט :
ער האט דעם צער פון בידע מיר געגעבן.

אַליין בין איך פון אלעמען פֿאָרְשַׁעְמַט
און טראָג אויף זיך די זיבד פון אלע מענטשן.
וואּו בעט מען, זאג, די כוחות פון אַמָּאל, —
אין פֿיַעַר גֵּין — אַונְגַּט פון דָּאָרטַן בענטשן !

.ווילנַע, 1912.

פֿאַרוֹויַס אָז גָּאָר נִישְׁטָא

פֿאַרוֹויַס אֵין גָּאָר נִישְׁטָא, דָּעַר וּוּעַג וּוּעַט זִיִּין אָומְעַנְדְּלָעַד...
בָּאַהֲאַלְתַּ זִיךְּ עַרְגַּעַץ וּוֹאוֹ אָונְ גִּיבְּ זִיךְּ אָפְּ דִּין טְרוּוִים.
ニישט ווֹאֶרט אָוִיף אִים, מִין פֿרִינְד, עַר וּוּעַט צָו אָונְדוֹ נִישְׁט קָוּמָעַן —
דָּעַרְשְׁלָאָגָן לִיגְט עַר בַּי דִּי טּוּיְעָרְן פֿוֹן רְוִים.

ニישטָא קִיּין רְחָמִים מַעַר; דָּעַר הִימָּל אֵין פֿאַרְשְׁלָאָגָן;
די שְׂכִינָה אֵין אָוּעָק, גַּעֲלָאָונְ אָונְדוֹ אַלְיַין.
אָונְ גְּרוּיִס אֵין אָונְדוּעָר צָעָר, עַר שְׁטִיגְט אָרִיבָעָר וּוּלְטָן,
אָונְ מִיר, מִיר זִיְּגָעַן מִיד אָנְטְּקָעַן אִים אָונְ קְלִיַּין.

דָּעַר זִיְּדָע אֵין שְׂוִין טְוִיטַ, די לִיכְטַ אֵין שָׁוֵל פֿאַרְשְׁלָאָגָן,
דָּאָס לְעַצְטָע אַיְגַּ פֿאַרְמָאַכְּתַ, די לְעַצְטָע וּוְאַנְטַ צְעַשְׁטָעַרְתַּ.
אֵין טְרִיסְטַ אֵין נָאָר פֿאַרְאָן: עַס וּוּעַט מִיט אָונְדוֹ צְוֹאָמָעַן
אוִיךְ אָונְטְּעַרְגִּין די לְעַצְטָע גָּאָולָה פֿוֹן דָּעַר עַרְד.

.וּוִילְנָעַ, 1912.

פֿאַר דִּינָע אַלְטָעַ חֹורְבָּות...

פֿאַר דִּינָע אַלְטָעַ חֹורְבָּות שְׂטֵyi אַיךְ פֿוֹל מִיט מָוֶרֶא
אוֹן גָּלוּבַּ, עַס וּעַט אַין זַי אַגְּרוּסָעַר נָס גַּעַשְׁעַן...
וּוְעַר וּוִיסְטַ, צַו שְׁרִיבְטַ מַעַן אִיצְטַ נִישְׁתַּ דָּאָרַט אַגְּנַיַּע תּוֹרָה
אוֹן פְּלוֹצְלוֹנַג וּעַט דַּי וּעַלְט אַגְּנַיַּע לִיכְטַ דָּרְזָעַן.

נִיְין, נִיְין נִימְטָ קְלָאָפַּ, נִימְטָ רָוחַ אַין פְּרֻעְמַד פְּאַרְמַאְכְּטַע טִירַן —
אַגְּנַיַּע נְבִיא וּעַט נַאֲךְ אַוְיפְּטַרְעַטְן דִּין שְׁוּעַל
אוֹן וּעַט דַּי גָּאנְצָע וּוּעַלְט אַין דִּינָע וּוּעַגְּ פִירַן
אוֹן הַיִּסְן טְרִינְקָעַן פָּוָן דִּין אַלְטָן וּוְאַנְדְּרַעְ-קוֹאָל.

אַ, גָּאטַ, דָּעַרְגַּעַטְעַר שְׁוַיַּן דָּעַם נָס, אוֹן זָאַל עַר קְומַעַן, —
עַס בִּיגְנַן זַי דַּי קְנוּ פֿאַר מִידְיקִיְתַּ אַון צָעַר.
זָאַל וּוִידָעַר אַוְיפְּבַּלְיָעַן דָּעַר וּוְאַנְדְּרַעְשָׁטָאַק מִיט בְּלוּמַעַן,
זָאַל וּוִידָעַר אַוְיפְּטָאַן זַיְךְ דָּעַר הַעַלְעַר רְחַמִּים-שָׁעַר.

וּוְילְנָעַן, 1912

שבת חזון

אין שווארץן טו זיך אן, מיין פרידנַה,
און גי אָרוּיס מְקַבֵּל זִין
די מלכה שבת מיט דיאן צער
אין שטילַה, רָאֹזֶן גַּעֲילָה-שִׁין.

און ווען זי וועט מיט שטילע טרייט
אָדוֹרְכָּגִין אָונְדָּזָעֶר אָרְעָם גָּאָס,
צִינְדָּן אָן מִיט טְרוּיָעֶר אִירְעָעֶר לְיכַט
און זָאָל דִּין אוֹיג פָּאָרְבְּלִיבִּין נָאָס.

און נְאַכְּדָעַם גַּי אָרוּיס אִין פָּעַלְד
און הער זיך צו צומ אָוָונְטָלָאנְג
און זָאָג : דַעַר פְּרָעַמְדָעֶר גָּאָרְטָן בְּלִיטַה,
פָּאָרוּעָלְקַט אִיז אָונְדָּזָעֶר שְׂוִין פָּוָן לְאָגָג.

און זָאָג : דַי חָוְרַבָּה אִיז פָּאָרְלָאָזָה,
עס בְּרוּמַט שְׂוִין נִישְׁתָּאֵן אִיר קִין טּוּבַה ;
דַעַר שִׁינְגָּעֶר טְרוּיָם פָּוָן אוֹיפְּבּוּעַן
דָּעָרְשָׁטִיקַט הָאָט זיך אִין אַלְטָן שְׁטוּבַה.

און ווען עס וועט דַעַר לְעַצְמָעַר שְׁטָרָאַל
פָּאָרְגִּיַּה, דָאָן קוּם אִין שָׁוֹל צְרוּקַה,
בָּאָהָאָלַט זיך אִין אַ וַיְגַּקְלַ שְׁטִילַ
און האָלַט אָרָאָפְּגָעָלָאָזָט דִּין בְּלִיק.

אין שווארץן טו זיך אן, מײַן פרידנַה,
און גי אָרוּיס מְקַבֵּל זִין
די מלכה שבת מיט דיאן צער
אין דָעַם נָאָך בְּלָאָסֶן גַּעֲילָה-שִׁין.

וּאֱלָקָאוּיסָק, 1910.

* * *

יעדר מענטש האט דאך אין הימל זיין שטערן,
יעדן אי אונטן זיין ווינקל באשערט —
פאלן צו שאטנס, דאן טרייסט אים דער הימל;
ציען זיך וואלקנס — פאַרוֹויגט אים די ערָד.

בלאנדזשעט ער — פרעוג ער דעם וועג בי די שטערן;
ווערט ער פאַרמאטערט, דאָן זוכט ער זיין וויג;
מער נישט איך אײַנער האָב ביידע פאַרלאָרָן,
ביידע באַשיצער פון מענטשלעכּן גילק.

אומזיסט הייב איך אויף מיינע אויגן צום הימל
אומזיסט זיך איך רו אינעם בלעטער-גערויש —
אייביך וועט בליבֿן מײַן אויג אָן אַ שטערן,
אייביך וועט בליבֿן מײַן קאָפּ אָן אַ שוויס.

וועילנען, 1910.

פָּאָר אַ מְּאַנְּסְטִיד

הויכע, וויסע ווענט אוון קלינגע שטילע פענצטער,
ערטערויזי מיט פֿאָרָה אַנגָּגָּן פֿוֹן גְּרִינְסּ פֿאָרְשְׁטְּעָלֶט ;
אַ צְּאָרְטְּעָר, דָּאָעָר שִׁין, אַ מִּילְּדָעָר ווינט פֿוֹן אָוָונְט —
דאָס אַיְן פֿוֹן טְרוּם אוון דָּו דָעָר אַיְבְּקָעָר גַּעֲצָלָט.

אט פֿלְאָמֵט אַיְן יַעֲדָעָס פֿעַנְצְּטָעָר אַוִּיךְ אַ קלִינְגָּעָם לַיְכְּטָל
אוון אַוִּיךְ דִּי בִּימְעָר פֿלִיסְט דָוָרְךָ זַיְן אַ שְׂטִיל גַּעֲבעָט ;
עס צְּיַעַרְט אַוִּיךְ אַ גָּלָאָק אוון שִׁיקְט אַ גְּרוֹס דִּי פֿעַלְדָעָר
אוון סְדוּכָּת מִיר, אַ מאָנָאָךְ שְׁטִיטָאָט אַוִּיךְ פֿאָרְ מִיר אוון רְעָדָט :

“אַלְעָ, אַלְעָ עַרְטָעָר האָבָן מִיר פֿאָרְנוּמָעָן,
אַלְעָ וְועָגָן האָבָן מִיר פֿאָרְשְׁטְּעָלֶט פֿאָרְ דִּיר ...
דוֹ וְועָסְטָמָעָן, לִיבָּעָה, דָו וְועָסְטָמָעָן קְוָמָעָן,
וְוי אַ וְאַנְדְּעָרָעָר קְלָאָפָּן שְׂטִיל אַיְן אַונְדְּזָעָר טִיר.

וְועָן דָו וְועָסְטָפֿאָרְלִירְן דָאָרט דָאָס לְעַצְּטָעָ וְוִינְקָל
אוון קִין בְּלִיק וְועָט מַעַר נִישְׁתָּגָלְעָטָן דִּין גַּעֲזִיכְטָט,
דָאָן וְועָסְטוֹ אַיְן אַונְדְּזָעָר פֿעַנְצְּטָעָר וְעָן אַ פֿינְקָל,
אַיְן דִּין קָאָמָעָר וְועָט זִיךְ אַגְּזִינְדָּן אַ לִיכְטָט.

קיינְגָעָר, קִינְגָעָר וְועָט נִישְׁתָּטְעָרְן דִּיר דִּין רֻעָ —
מַעַר נִישְׁתָּטָה, וְוי דִי גְּרִינְעָ בִּימְעָר דְּוִישְׁן דָאָ
דָוְרְכָן פֿעַנְצְּטָעָר וְועָסְטוֹ זַעַן נָאָר פֿעַלְדָעָר תְּבוֹאָה
אוון דָעָם אַומְבָאָגְרָעָנְעָצָטָן, טִיפְּן הִימְלָבְּלוּי.

דוֹ וְועָסְטָ אַלְצָ פֿאָרְגָּעָסּ, דִּינְגָעָר טְרוֹיְמָעָן וְעַלְן
פֿוֹן דִּין פְּאָלָק דָעָם חְוָרְבָּן נִישְׁתָּטְבָּאָוִיְינְזָן מַעַר ;
אַ פֿאָרוּעָלְקָטָעָ לִילְיָעָ אַיְן אַ כּוֹס מִיט וְאַסְעָר
וְועָט בְּשָׁעָת דִּין תְּפִילָה אַיְנוֹזָפָּן דִּין טְרָעָר.”

.וְוִילְנָן, 1911.

צווישן די זאנגען

צווישן די זאנגען
פון טרייער געפאנגען,
זיך איך א שטעהל וואס פירט צו א הימ.
די זוּן אַיָּז פֿאַרגְּאַנְגְּעָן ...
עס טראָגן זיך קֶלְאַנְגְּעָן
פון קלוייסטער צו מיר
אוֹן זָאנְגָן :
“בֵּי אָונְדָּזָן אִין אַהֲיָמָט פֿאָר דִּיר ...
עס שְׂטִיטִיט אָונְדָּזָר טְוֻרָּעָם,
בָּאַשְׁיַּצְתָּ פָּוּן אַ שְׂטְרוּעָם
מִיט דָּעַמְבָּעָס אַוְרָאַלְטָע
וְוָאָס הַיְּטָן זִין דָּו.
מִיר וּוּעָלָן דִּיך וּוּיגָן,
אוּיפָּגְּרָאָזָן וּוּעָסְטוּ לִיגָּן,
עס וּוּעָט אָונְדָּזָר נִיגָּן
דִּיר וּוּבָן דָּעַם חָלוּם
פָּוּן אַיְבָּקָעָר רָו ...”

די קֶלְאַנְגְּעָן זַיִן זַיְגָעָן גַּעֲוָאָרָן אַנְטְּשָׁוִיגָן —
אייך זע נאָר דָעַם גָּאַלְעָנָעָם צְלָם פָּוּן טָאָל.
ער פִּינְקָלֶט אִין פֿוּרְפּוֹר
אוֹן בְּרָעָנֶט, וּוּי אַ פָּלָאַקָּעָר
אוֹן שְׁפִּרְצִיטָּא אוּיפָּגְּרָאָזָן דִּי בִּימָעָר מִיט בְּלוּט אוֹן מִיט שְׁטָאָל.
אט דּוּכָּט מִיר אִין שָׁאָטָּנָס צְוִישָׁן דִּי שְׁטָאָמָעָן
שְׂטִיטִיט אוּיפָּגְּרָאָזָן נַאֲכְטִיקָּן גַּעֲפָל צְוֹזָאָמָעָן
אַ גַּרְיוֹזְגַּרְיוֹיעָר מֵאָז מִיט אַ שְׁטָעָקָן אִין האָנט.
די אוּיגָן פּוֹל טְרָעָן, מִיט בְּלִיט אִוְּפָן שְׁטָעָן,
איין האָנט אִין דָעַר לוֹפְטָן, וּוּי זַיִן זַוְּאָלָט זַיִן זַוְּעָרָן
אַנְטְּקָעָגָן דָעַר וּוּיסָעָר, דָעַר קלוייסטער שְׁרָעָר וּוּאנָט.
אט עַפְנוֹט זַיִן, דּוּכָּט מִיר, דָעַר טְוִיעָר פָּוּן קלוייסטער,
פָּוּן וּוּיְטָן בְּאַוְיִזְן זַיִן רִיְּטָעָר אוּיפָּגְּרָאָזָן :
אַ פְּרִיעָר רִיְּטָן אַיְגָעָר, פֿאַרְוּקְלָט אִין שְׁוֹאָרָצָן,

עס פלאםט, זוי א פאקל, זיין שטאַלענער שווערד.
עס טראָגן זיך טענער פון ארגל.
דעָר רײַיטער דערגענט זיך צומ אלטָן וואָס ציטערט פֿאָר שְׁרָעָק ...
עס וואָרפֶט די לבּנה אִיר זילבעָרְנוּם אָפְגָּלָאנֵץ
און וויזט אִים צוֹישָׁן די שטָאָמָעָן דֻּעָם ווּאג.

עס טראָגן זיך טענער,עס צינְדָן זיך ליכטעה,
עס פלאָמעָן די פֿעְנְצְטָעָר פֿוּן קְלוּיסְטָעָר אָרוּם.
אט הויַבְּט עָרָר, דַּעָר שׂוֹאָרְצָעָר, זיין שׂוֹעָרָד אָוִיפָּן אלטָן, —
דעָר אַלְטָעָר ווּערט שְׁטָאָלְצָעָר, פֿאָגְלְיוּזָעָט אָוּן שְׁטוּם.
עס שלְיָיכָן מָאָנָאָכָן, פֿאָרוּוּקְלָט אִין ווַיְיסָן,
עס צִיעָן זיך מָאָגָעָרָע פֿינְגָעָר אָוּן רִיסָּן
אָוּשְׁוֹלְדִּיקָע לִילְיָעָן פֿוּן טְוַיָּאִקָּן גְּרָאָג.
די שׂוֹעָרָד האָט דַּעְרְגְּרִיכְט בֵּין ברוֹסְט פֿוּן דֻּעָם אלטָן, —
עס רָוקָט זיך זִין בְּרוֹסְט צַו דֻּעָם שְׂאָרָף צַו דֻּעָם קְאָלָטָן,
די לִיְפָן זַיְ פְּלוֹן דֻּעָם שׂוֹאָרְצָנָס גַּעֲבָאָט.
עס שִׁימְעָרָט דָּאָס בְּלָוְט אָוִיפָּן די לִילְיָעָן די ווַיְיסָע,
עס צִיטְעָרָט דַּעָר קְלוּיסְטָעָר פֿוּן לְעַצְּטָן «אָחָד» !

— — — — —
די נָאָכָט אִין אַרְאָפֶ
אוּן פֿאָרְלָאַשָּׁן די שְׁטְרָאָלָן, —
דָּאָס בִּילְד אִין פֿאָרְשָׁוּאָגָןָן ...
לְעֵם מִיר אָוִיפָּן אַ זָּאָג
הָאָט שְׁטָיל זיך צְעַפְּנִיקָלָט אַ טְרָאָפָן אַ קְלָאָדָעָר
אוּן קוּקָט אָוִיפָּן מִיר עַלְנָט, אוּן קוּקָט אָוִיפָּן מִיר בָּאָנְגָן.
אוּן עַרְגְּעָץ פֿוּן ווַיְיָטָן דַּעְרְגְּרִיכְט מִיר אַ בְּתִ-קְוָל
אָזְוִי וּאוּן עַכָּא ... מִיר דָּכְט אַז אִיךְ הָעָר :
זַוְּךָ ווַיְיָטָר דִּין הַיִּמְאָט ;
בִּישְׁטָ דָּא ווּסְטָטוּ רָוּעָן,
וּאוּוּ סְטְרָאָגָן זיך תְּפִילָות
בִּים גְּלָאָנָץ פֿוּן גַּעֲוָעָר,
וּאוּ יַעֲתוֹדָעָר קְלָאָנָג אִין דִּין זַיְדָנָס אַ קְלָלָה
אוּן יַעֲתוֹדָעָר טְרָאָפָן — דִּין זַיְדָנָס אַ טְרָעָה.

וּוְילְגָן, 1911.

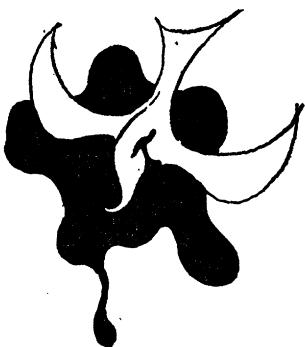
סיקאריער בלוט

אין מינע אדרון שטראמט סיקאריער בלוט
און אלע נאכט הער איך די אדלאר שריען.
אוואילע פעלזון שטעם, זוי שטיגנו אויף אין גלוט
פונ אונט רויט, — גראנט געהאקטע רייען.
די טורעמס גלייען.
אויף שווארצע, ווילדע פערד
דארט טראגן זיך פארבי געהימניספולע רייטהער.
דעך שטורעם פיפט און פינצטער ווערט די ערָד

און שרפות צינדן זיך ביים האָרְיוֹזָאנֶט אַלְץ ווַיְיטָעֶר.
ווער זונט אַיר, זאגט, פֿאָרְצּוֹוִיְפֿלְטוּ גַּעַשְׁטָאלְטָן
מייט שטָאלְצָע פְּנִימְעָר, באָקָאנֶט אָוּן אָוּמָבָאָקָאנֶט?
מיין צָאָרְן לִיגְט אֵין אַיְיעָר בְּלִיק באָהָאָלְטָן,
עס שְׁפִיגְלָט דָּאָרְט אָוּ אַיְיבִּיךְ וּוּלְטָן-בְּרָאנְד.
מְסֻדָּה בְּרָעָנֶט, — מַיְין לְעַצְתָּע פֿעַלְדוֹן-שְׁטָאָט, —
גַּאֲרָ קִיְּן שָׁוּם פִּיעָר קָאָן זַי נִיט צְעַשְׁטָעָרָן;
אַיר אָפְגָּלָאָצָע וּאָרְפָּט מַיְין שָׁאָטָן אַיְיף דָּעָר וּוּלְטָן,
גַּלְיִיךְ וּאַ קְרִיְיךְ וּוּאָס טְוָנְקָלָט אַיְיף דִּי שְׁטָעָרָן.

די נָאָכְט פָּאָלָט צָו, אֵין בְּלוּעָ וּוְאַלְקוּן שְׁפָאָלָטָן
געַמְט שְׁטִיל אַהֲנָט דִּי גְּרִינְעַ פֿוֹנְקָעָן צִינְדָן.
עס שְׁרִיְיט מַיְין בְּלָוְט, אַיךְ חָעָר דִּי אַדְלָעָר רָוְפָּן.
די שְׁוֹוָאָרְצָע רִיְטָעָר גְּרִיסָן אָוּן פֿאָרְשָׁוּוֹינְדָן.

פֿאָרְצִין, 1928.

לְלִילָה

אויסגעמעישט האט זיך מײַן בלוט מיט הימל, —
בלוי און דויט —
מײַן פֿאָרֶב אַיּוֹ וויאַלעט.
אווננט-שאָטְנָס, דזֿרְכּוֹצְטִיקָע שְׁלִיעָר
האָבָן קִיל דֻּעָם מְדֻבָּר אויסגעבעט.
נאָקָעַט ווַיְגַּן פֿרִיסְטְּעָרִינָס פֿוֹן מְדִין
אוֹיפָּדִי בְּרוֹנוּעַ בְּרִיסְטָן מְיַיַּן גַּעֲבעָט.
וּעַן אֵיךְ האָב צְוָמָאָרגָנָס ווַיְסַע טַוְיבָּן
שְׁטִיל גַּעַשְׁאָכְטָן פֿאָר דִי אוֹונְטְּזִינְד,
שְׁפִּירְצְּנָדִיק דָּאָס בְּלוּט צָוָם בְּלוּעָן אַוְיבָּן,
האָב אֵיךְ אַיְיךְ מײַן נָאָכָט גַּעֲבעָט דָּעָרְהָוִיבָּן
אוֹן גַּעַוְאָרְפָּן עַס צָוָם הַימָּל בְּלִינְדָּה.
בלוט אָוָן הַימָּל — ווַיְאַלְעַטְתָּן תְּהָוֵמָעָן —
בלִינְדָּעָר פֿאָרֶב,
געַמְיִישָׂט פֿוֹן טָאָג אָוָן נָאָכָט,
וּאַגְּנָדָעָר אֵיךְ אַזְוִי מִיטָּמִינָע טְרוֹמָיְמָעָן
הַאָלָב אָוָן שְׁלָאָג,
אוֹן חָאָלָב, ווַיְאַוְּפְּגַעְגַּעְוָאָכָט.
צִינְדָּאֵיךְ אָוָן אַ וּוּלְטָן אִין דָּוִיטָן צָאָרָה,
הַיל אֵיךְ אִין אַ וּוּלְטָן אִין בְּלוּעָר רָה,
אוֹן צְוִישָׂן בִּידָּע וּוּלְטָן בְּלִיעָן
מִינְעָאִיבָּיק יְוָגָע וּוְגַּפְאַלְקָעָם, —
טְרוֹעָעָר דָו אָוָן הַיְסָע בְּעַנְקְשָׂאָפָט דָו.

גייסטער און פארמעט

דורות פון פרושים, גיסטער אין פארמעט,
אויגן ווי פלאמען אויף ווועקסענע ליכט,
איך פיל זיעער בליק, ווי דורך צער און חרטה,
די זינד, ווי א שלאנג א געפיגנטע קרייכט.

א, דער סט אינעם גלוט!
א, די נעצט אין מײַן בלוט
און אטעם, און קלאנג און אונ שטערן.
אונ פון הוושך ארויס
גlijt די נאקטקייט בלוייז
פון לילית, פארפיניקט בי טרערן.

אפט צעשפֿרייט זיך אין לפט,
ווי א לינדוביים דופט
און עשתרות, — די ברוסטן אין זאלב,
יעדער פינגער א זואנָק,
יעדער בליק, ווי א פונק
און אן אימה פון יטווידער פאָלָב.

בי איר נאקטן פּוֹס
מייט א פֿינצְטערן גּוֹס
האָב אֵיך צוֹויִי מָאֵל מֵיַּן לִיבָּע גַּעֲשָׁכְּטָן,
און האָב צוֹויִי מָאֵל גַּעֲבָּעָנְשָׁטָט
מיַּן בָּאָגָּעָר אָזֶן זִין טּוֹיט,
און מֵיַּן לוֹסֶט מִיטַּן קְבָּר פַּאֲרָפְּלָאָכְּטָן.

דורות פון פרושים, גיסטער אין פארמעט,
אויגן, ווי פלאמען אויף ווועקסענע ליכט.
איך פיל זיעער בליק, ווי דורך צער און חרטה,
די זינד, ווי א שלאנג א פארפיניקט, קרייכט.

פֿאָרַץ, 1928

אָוֹנוּנַט גָּאנְג

טראָט בֵּי טְרָאָט, טְרָאָט בֵּי טְרָאָט,
יעַדְעֶר טְרָאָט אָז עַשְׁאָפָאָט.
טִינְגֶּרֶר אַיגָּן, גְּרָנְעַר שְׁטָעָרָן
אוֹן דֵּי שְׁטִילְקִיָּט וּוַיְינַט אָז טְרָעָן.

גַּי אֵיךְ מֵיט מֵין דָאָרְזִינְקָרָאָבָּז
אֵין דָעַם רְוִיטָן אָוֹנוּנְטִיגָּלָאָגָּן.
וּוי אֲכַלְיַיד אֵין בְּלוֹט גַּעַטְרוֹנְקָעָן
אֵין אוֹרְפַּהּ מֵיר דָעַר טּוֹי גַּעַזְוְנָקָעָן.

אָזְוִי גַּי אֵיךְ אָוֹנוּנְטִערְטָעָנִיק
אִינְגָּעָם פּוֹרְפּוֹר פּוֹן אֲקִינְג
מֵיט מֵין טְוִיזְגַּטִּיְאָרִיךְעָרָלָסְטָט
צָו דָעַם שְׁוֹאָרְצָן נָאָכְטָ פְּאָלָאָסָט.

וּוי דֵי גְּרוּיעַ קְרָאָעַן שְׁרִיְעַן!
בָּאָלְדָוּעַט מֵיךְ דֵי נָאָכְט בָּאָפְּרִיְעַן
אוֹן מֵיט קָאָלְטָן וּוֹאָלְדָגְעָרוֹוִישָׁ
מֵיךְ פָּאָרוֹוִיגָּן אֵין אַיר שְׂוִים.

פֿאָרִיךְ, 1928.

בלינדע מיט אפענע אויגן

בלינדע מיט אפענע אויגן
קוקן אויף פינצטערע הימלן,
זענן צערונגנען ואלקנס,
ציילן פאָרלאַשענע שטערן.

בלינדע מיט אפענע אויגן
גייען דורך גאסן, ווי זעערט,
גריסן אין בליכן באגינען
לאָנג שוין פֿאָרגאנגענע זונען.

בלינדע מיט אפענע אויגן
שטייען ביי פֿינצטערע ברעגן,
ווארפּן אויף דיזיקע תחומען
לאָנג שוין דורךגעטראָטענע וועגן.

בלינדע מיט אפענע אויגן
לאָונ נאָך זיך ניט קיין צייכן,
האָבן ניט וואָס צו פֿאָרליַּין
און קאנען צו גָּדרניַּשׁ דערגרִיכְּן.

פֿאָרְזִין, 1926.

ו א נ ש

יאוש, דו, שפּרייט אויַס די פְּלייגל בְּרִיטִיט,
פָּאָרֶטְרָאָג מֵיךְ צוֹ די וּיסְטָע וּאָסְעָרְטִיפָּן,
וְאוֹו סְשָׁפִּילֶט דָּעַר צְפוֹן שְׂטוּרָעָם-זְוִינִינֶט זִין לִיד
אוֹיףְּ זָעָגְלָאַדְשְׁטְרִיךְ פֿוֹן זִינְקְעַנְדִּיקָע שִׁיפָּן.

מֵיךְ שְׂטִיקֶט דָּעַר עַקְל דָּא אַיְן מַתִּים-טָאנֶץ,
די וּעְרָעְמְדִיקָע תָּאוֹה צוֹ דָעַם לְעַבָּן.
גִּיבְּ מִיר אֲ נַאֲכָת אַיְן אֲ פָּאָרְשָׁאָטָן שָׁאָכָט,
אַיְךְ וּוַיְלָדָעַם טְוִיטָמִין לְעַצְּטָן קָאָמָףְּ דָּאָרָט גְּעַבָּן.

אַיְךְ הָאָבָּמִיט גָּאָטְטִיךְ רַעֲכָנוֹג גַּעֲמָאָכָט,—
מִיְּן אַיְבִּיקִיִּיטְטָהָבְּ אַיְךְ מִיטְטָלָוְטָבְּגָשְׁפִּינְגָּעָן,
זִין בְּרָכָה טְרָאָג אַךְ גְּלִיְיךְ, וּוְ קִינְסָשָׁאָנדָן,
מִיְּן שִׁקְזָאָל אַיְזָן דָעַם הַיְמָלָס גְּרָעְסְּטָעָר לִיגָּן.

עַס שְׂטִיטָט אַיְן וּוְעַלְטָן אַלְטָפְּ אָרְדָּאָרְטָעָר דָעַמְבָּן
אַוְן אַיְךְ, אַיְךְ בֵּין זִין לְעַצְּטָעָר צְוִיְיךְ גַּעֲבָלִיבָן,
בָּאָךְ גְּרִינְגְּטָאָבְּלָאָט אוֹיףְּ מִירְ, דָאָךְ הָאָט דָעַר הָאָרְבָּסְטָט
אוֹיףְּ אִים זִין גַּעַלְן אָוָרְטִילְ שָׁוִין גַּעַשְׁרִיבָן.

אָ, וּזְאַלְקָנָס דָּאָרָט אַיְן צָאָרָן אוֹיפְּגַעְקָנוֹילְטָן,
שִׁיקְטָט אַיְרָאָרְפָּט דָעַם לְעַצְּטָן בְּלִיזְ פֿוֹן אַוְיבָּן,
שְׁלָאָגָט אַיְן אַיְן דָעַמְבָּן לְאֹוטָמִיךְ מִיטְ זִין פְּלָאָם
צֹ אַיְיעָרְ וּוְילָדָן שְׂטוּרָעָם זִיךְ דָעַרְתָּוְיבָּן.

פָּאָרִיךְ, 1929.

אין שענץ

די שענץ איז פוסט ; די בענק ארום צעלידיידערט ;
די טרינקער זיגען אלע שוין אוועך ;
א קלינינעם לעמפל רוייכערט אין א ווינקל ;
די גלעזער שטייען לײַדיק בײַז דעך.

אין דראיסן קלאפט דעם וועכטערט קאלעקאטקע .
די גאנצע שטאט פארזונקען ליגט אין שלאָט .
נאָר איך אלֵיָה, געבויגן איבערן בעכער,
איך זיפּ, און טריינק און שיכור אָן אַ סּוֹט .

וואָס מעָר איך טריינק, אלֶיך ניכטער ווערט מײַן מות ;
וואָס מעָר איך זוֹיפּ, אלֶיך קלערעדר מײַן געדאנק, —
איך זע די שטערן לײַכטן דורוכן באָלְקָן,
איך זע די קברים אָפּן אונטערן בענק .

נאָר פֿולצְלוֹנָג, זע, עס שטיטט פֿאָר מִיר דער שענcker
אַ קלינעדר הויקער מיט אַ גרויסן מויל,
די שׂוֹאָרְצָע צִיָּן, זיי שׂטשְׁרָעָן פֿונְגָעָם גּוֹמְעָן
אוֹן סְקִרְיְּפָעָט, ווי אָן אַלְטָע טִיר, זִיָּן קוֹל .

הען, טרינקער, דו ביסט דאך געבענטשט מיט שפע.
דין בעכער, זע איך, קועלט דאך, ווי א קוואל —
עס איז און אלטען וויאן דריי טוינט עריך,
געויריצט מיט גיפט און קינס גראינער גאל.

דו וועסט מיט אים דין טרייער ניט פארטראינקען,
דו וועסט מיט אים ניט שייבור ווערן מען.
עס איז דין בלוט, עס רינט דיר פון די אויגן;
עס איז דין גאל און דין געויריצט טרעד.

פארענדיקט האט דער הויקער זייןע ווערטער,
און פולצלאנג האבן זיך פון אלע עררטער
אַ מהנה טרינקער שטיל געטאָן אַ הויב,
געשפונסטייך בלאָס מיט טרייעריך אויגן
און יעדער האט זיין בעכער אויפגעהיבן
און אויף דער ערְד צעםטערט אין אַ שטיב.

פאריז, 1928.

פֿאָרְצַוְויִיפֿלְנוּג

ניט אונדזערע לידן וויל איך איצט באוינגען;
אועלכע טרען פאלן ניט אראפ, —
זי ווערן אַפְּגָעָהִיט, ווי פֿערֶל אֵין דִי קְרוּינְגַּן,
וואס נאָר מאָרטִירַעַר טְרָאָגַן אוּפְּן קָאָפ.

זי וויל איך ניט פֿאָרגִיסָּן אוּפְּ דִי שְׁטִינְגָּעַר,
פֿאָר אָוִיגָּן פֿוֹל מִיט חֹצְפָּה אָוּן מִיט שְׁפָאָט :
וואָס אַיְדָּעָלָעָר אַטְרוּיעָר אִיז אָוּן רִינְגָּר,
דָּעַם גִּיסְטָן מַעַן אָוִיס בְּאַהֲלָתָן נאָר פֿאָר גָּאָט.

גבּעַנְשְׁטַט זַיִ, אַיְנוֹזָמְקִיטָּפָן אָוֹנְטָ שְׁטִילְעָ,
וועָן קִינְגָּר זַעַט אָוּן הָעָרֶת נִיט דִיְין גְּעוּווָין
אָוּן ווי אָזָן אָוּנְטָעַרְדִּישָׂ קְוֹאָל, — דִיְין תְּפִילָה
שְׁטְרָאָמָט אָוִיס דִי טִיפְּן פֿאָר זִיךְ אָוּן אַלְיָן.

דָּעַם טָאָג אָבּעָר דָּעַם הָעָלָן אָוּן דָּעַם פֿרְעָכָן,
דָּעַם גִּילְטָן זָאָל מִין צָאָרָן אָוּן מִין הָאָס,
וואָס קָאָן דִי לְחוּות אַיִּיף אַפְּעָלְדוֹ צְעַבְּרָעָכָן,
די הָיִיט פָּן זִיךְ אַרְאָפְשִׁינְדָּן פֿאָר כָּעַם.

וּאָלָט אַיך גַּעֲקָאנְט דָּאָס דָּאָזִיק פֿאָלָק פֿאָרְדָּאָמָעָן,
פֿאָרְלִיקְעָנְעָן מִין אַיִּיגָּן פֿלִישָׂ אָוּן בְּלוֹט
אָוּן עַרְגָּעָץ אַיִּיף אָזָן אַינְדָּוָל אֵין דִי יִמְעָן
לְאָרָט לְעַבְּן מִיט דִי חַיוֹת שְׁטִילָה, בָּאָרוֹת :

נאר ניט דאס בילד פון לאסטערונג צו קוקן
ניט זען דעם יאמערלעגן אונטערגין —
גאטס אויסדערוילטן פאָר די געэнז בווען,
דעם קניינדיין כהן פאָר אַ שטיין,

דעם הייליקן אין טאנץ מיט גאנז-פֿרוּיעַן,
דעם פרוש פאָר אַ גרויסן טאָפּ מיט פְּליישׁ,
ניט העrndיך די וועלף אַרום, וואָס ווֹאייעַן,
נאר פרענסדיך ביין אין דעם צענטן שוּויס.

אַ גאט, פֿאָרוֹאָס בֵּין אַיךְ אָזֶן גַּעֲבָוִין
און צוֹגְעַרְעַכְנַט צוֹ אָזֶן מֵין דָוֶר,
וואָס שְׁנִידַּת אָוִיף זִינְגַּע פֿעַלְדָּעַר בְּלוּוּן דעם דָאָרֶן
נאר לאָנוּגֶר מֵי אָן שְׁוּוּרָעַ אַרְבָּעַטְסִיאָרֶן?

און אָפְּשָׂר האָבָּן מִיר נִיט טִיף גַּעֲגָרָבָּן,
און אָפְּשָׂר זִינְגַּע פֿוַיְל גַּעֲוָעַן די זְוִימָעַן,
ניט דאס פֿאָרוּיטַּת, וואָס אָונְדוּעָר עַדְךָ דָאָרָף האָבָּן,
ניט יְעַנְעַה האָפְּעַנְוָנָגָן, נִיט יְעַנְעַה טְרוּמָעָן.

פֿאָרְפָּאָלָן, גַּאט, דִּין שְׁטוֹרָאָפּ אַיז שְׁנוּעַל גַּעֲקָומָעַן,
נאר שְׁנוּעַלְעָר, ווי מִיר האָבָּן עַס גַּעֲדָאָכָּט.
איַצְטָ שְׁטִיעָן מִיר אַין מְדֻבָּר אִינְגָּם שְׁטוּמָעַן
און זְוַארְטַּן אָוִיךְ דָעַר טְיפָעָר, לְאַגְּנָעָר נָאָכָּט.

אָפְּשָׂר אָוִיגְגִּין וּוּעַט נָאָךְ יְעַנְעַר שְׁטָעָרָן,
וְאָס הָאָט אָזֶן אָונְדוּזְ טְרִיבִי גַּעֲצִינְגַּט דֻּעָם וּוּגָ ?
אָפְּשָׂר וּוּלְזַן וּוִידָעָר מִיר דָעַרְהָעָרָן
דֻּעָם אָגְזָאָג פֿוֹן די קְוּמְעַנְדִּיקָע טָעָג ?

באָסְטָאָן, 1942.

כָּל נֶדֶרְיָה

מלכותדייקע טענער,
אַרְגֵּל בְּרוּם פֹּן אַלְטָע קָאַטְעַדְרָאַלְן,
אַיר רְוִישַׁת, גְּלִיךְ וְויְדָעַ יִם
בִּינְגָאַכְט צְוִישַׁן פָּעַלְדוֹן
אַזְנְבָּרְיִיסְלְט אַיְחָה מִיט אִיעָר
פִּיעַרְלָעָכְן שָׁאַלְן
אַיְן אַפְּגָרְוָנְט פֹּן מִין בְּלוֹט
דָּסְס אַלְץ וְאַס לִיגְט
פָּאַרְזּוֹנְקָעָן דָּאָרְט אָזְן רָוֶט.

וְוי קְלִינְגַּט אַיר פְּרֻעְמָד
אַיְן הַיְּזָעְרִיקָּע שְׂרִיאַעַן,
וְוי אַכְּאָרְגָּל פֹּן דּוֹנוּרָן וְאַס שְׂוּעָבָט
אַיְבָּעָר אַקְלָאָגָן פֹּן אַלְטָע שְׂוֹאָגָע וְיִבְּעָר,
אַיךְ זָעַגְעַשְׁתָּאַלְטָן, צָאַרְנְדִּיק פָּאַרְשָׁעָמָט,
פָּאַרְאַכְּטָוָנָג פּוֹל
אָזְן עַקְל,
אַזְנְבָּרְיִיסְלְט —
זַיְגִּיעַן דּוֹרְךְ דִּי שְׂוָל,
נִיט שְׁעַנְקָעַנְדִּיק קִיְּין גְּרוֹס.

דָּאָן פִּיל אַיךְ, וְוי אַזְנְבָּרְיִיסְלְט
קָאַלְט גַּעֲפָרָאָרְן
לְעַשְׁת אֹוִס דִּי טְוִיטָע לִיבְט
פֹּן טְוִיטָע יַאֲרָן —
אָזְן דּוֹרְכָּן חֹשֶׁךְ —
נִיְּינָן,
נִיט קִיְּין גַּעֲבָעָט —
אַדְנוּרָן פֹּן שְׁפָאָט,
אַעֲסְטְּעַרְוָנָג
וְאַס האַמְּעָרָט אַיְנָעָם הַיְּמָל,
אַז אַוְיְשְׁטָאָנָד קַעַגְן גָּאָט,
אַצְוּיְיִפְלְּ בְּלִיז
וְאַס שְׁטִיְיגַּט פֹּן עַשְׂאָפָאָט !

פָּאַרְזָן, 1926.

וַיְדֵי

ווערטער אין תמיות,
קינדרשׁ ווערטער
זינען געוואקסן,
ווי גראז אוף די ערטאָר.

שמעקעדייק, זאפטיך,
אין טוי פון פרימאָרגן
האָבָן זי איינער
דעַם צוֹוִיטַן פֿאָרְבָּאָרגַן.

שטיל זיך געסודעט,
פֿאָרְשָׁעֶמֶת אוֹן באַשְׁיַּדְן,
מער ניט דער ווֹנט
האָט געווואָסט ווֹאָס זי רַיְּדַן.

אמאָל נאָר פֿלְעַגְטַּ קְוֻמָּעַן
אַ דִּיכְטָעַר פֿאָרְלָאָזָן
אוֹן שְׂטִיל זיך גַּעֲלִיגַּט
איינעם שוֹיס פֿוֹן די גְּרָאָזָן.

דאָן פַּלעֲגָן זַיִ פְּלוֹצְלָנוּג
בֵּי אִים אֵין דֵי טְרוּמָעָן
צְעֻוָּצְקָסָן אֵין וּוּלְדָעָר
פָּונַ אַוְרָאַלְטָעַ בּוּיְמָעָן.

וּזְאָס הַאָבָן אֵין גְּרִינְעָם,
אֵין חִילִיקָן שְׂוִיגָן
דָּעַם הַימָּל גַּעַצְעֶרְטָלָט
מִיט זַיְעַרְעַ צְוּיְגָן.

אָ זְאַפְּטִיקָעַ לְאַנְקָעָס
פָּונַ מִינְעַ חְלוּמוֹת,
אִירַךְ הַאָט מַעַן צַעְקָסָעָט
אוּיפַּ גְּרָאָזְ פָּאָר בְּהַמּוֹת.

אִיצְט וּוַיְקָלָט אִיךְ אִינְעָט
אָ הַמְּלָאָ גְּרוּיעָר
אוֹן אִיבָּעָר זַיִ נִידְעָרָת
דָּעָר טְוִי פָּונַ מִין טְרוּעָר.

פָּאָרִין, 1926.

לאוט אונדז ווינגען

לאוט אונדז ווינגען אין די ווינקלען —
יעדר מענטש פאר זיך אלין.
אין דער אינזאמקייט צעפינקלען
זיך די טרעין הייליך דיין.
צופיל גרויס איז יעdns אומגלייך,
או א צויזיטער זאל פאָרְשַׁטִּין.
לאוט אונדז ווינגען אין די ווינקלען —
יעדר מענטש פאר זיך אלין.

לאוט אונדז שווייגן אויף די קברים,
ווי די מותים שטומע דארט —
פאר דעם סוד וואס זיי באָהאלטען
ווערט פֿאָרגֿלֿוּוּרט יעדעס ווארט.
נאר די שטיינער קאנען שריעין
פֿון דעם שוידערלעבן ארט.
לאוט אונדז שווייגן אויף די קברים,
ווי די מותים שטומע דארט.

לאוט אונדז אין די ווינקלען טראכטן —
פרעגט נישט קיינעם וואס מען טראכט —
אווי טראכט אין זיין פֿאָרְמַאְכְּטָן
קאמער אין דער לעזטער נאָכְט
או פֿאָרְמַשְׁפְּטָעָר צום תליה
און אָן זעלגער פֿאָר דער שלאָכְט.
לאוט אונדז אין די ווינקלען טראכט —
פרעגט נישט קיינעם וואס מען טראכט.

בערליגן, 1922.

פארשווועכטער שווייגן

וואָאלט אונדוֹ דאָס בלוט אַין די לִידֶן דערחוּבָּן,
וואָאלט עס אַ לִיכְט אַין אונדוֹ היילִיק געצָוְבָּן —
דאָן וואָאלט אַיך גָּלוּבָּן,
דאָן וואָאלט אַיך גָּלוּבָּן
און מיט אַ שְׁמָחָה גַּעֲבעַנְטְּשָׁתָּה מִינָּעָן וְאוֹנדָן.

וואָאלט אונדוֹ די שאָגָּנָה, ווי אַ קְרָבָּן גַּעֲרִינִיכְטָן,
וואָאלט אַיך עס שְׂטָאָלִץ אַוִּיפָּן שְׂטָעָרָן גַּעֲטָרָאָגָּן,
גָּלוּיך ווי אַ קְרָוִין,
ווי אַ שְׁמַעַר פָּוּן אַוִּיבָּן,
גָּלוּיך ווי אַן אַפְּגָלָאנָץ פָּוּן אַיְבִּיקָּן טָאגָּן.

קְבָּרִים, אַ קְבָּרִים
אוֹמְעַנְדָּלָעַכָּע רִיעָן !
וואָאלט אַרוּם אַיְיך כָּאַטְשָׁש אַ מְדָבָּר גַּעֲשְׁטוּמָט —
דאָן וואָאלט צְוִישָׁן פַּאֲרַשְׁטִיקִינְגְּעַרְטָעָן רִיעָן
אַ דּוֹרְשְׁטִיקָעָר לִיבָּן נְקָמָה גַּעֲבָּרוּמָט.

קְבָּרִים, אַ קְבָּרִים
אוֹמְעַנְדָּלָעַכָּע רִיעָן !
פִּינְצְטָעָרָע אַיְבִּיק פַּאֲרַצְוִוִּיפְלָטָע נְעַכְתָּ !
אַ, די גַּעֲשָׁרִיעָן, די בַּעֲטַלְעָר-גַּעֲשָׁרִיעָן, —
זַיִּה האָבָּן דַּעַם היילִיקָּן שְׂוֵוִיגָּן פַּאֲרַשְׁוּוֹכָט !

.ברעלִין, 1922.

דאס פויסטע וויגעלע

אַליעּ לִיוֹלִיעּ, וְוִיגָּעֵלָעּ,
פּוֹסְטָעּ, וּוַיסְטָעּ וְוִיגָּעֵלָעּ ...
וְוַיְיָ אַיְזָן צָו דָעַר מַאֲמָעָן!
גַּעֲשָׁאכְתָּן לִיגְטָ דָאָס צִיגָּעֵלָעּ
אוֹנְטָעָר מַיִן קִינְדָס וְוִיגָּעֵלָעּ
מִיטָּן קִינְדָס צְוֹזָאֲמָעָן.

אַליעּ לִיוֹלִיעּ וְוִיגָּעֵלָעּ ...
אֵין דָעַם פּוֹסְטָן וְוִיגָּעֵלָעּ
לְגַטְטָ אַ בְּלַאנְקָעֶר מַעֲסָעָר ...
וְוַיְגָ אַיךְ שְׂטִיל דָעַם שְׂטָאָל אָנוּ וְוַיְיָ:
וְוַאֲלָט מַיִן בּוֵיךְ גַּעֲהָאָט אַ שְׂטִיְין,
וְוַאֲלָט עַס גַּעֲוֹעַן בְּעַסְעָר!

אליע ליליע וויגעלע ...
אונטער מײַן קינדס וויגעלע
שטייט א זאלף מיט ציינער, —
קלאָפֶט ער ווילד מיט זײַ א גרייל,
ריינט דאס בלוט אים פונעם מויל
און עס העלפֶט ניט קיינער.

אליע ליליע, גרויער זאלף,
האָסֶט פֿאָרְצּוֹקֶט מײַן עופְהָלָע,
צוק שוין אויך דער מאָמען,
לאָז מיך מיט מײַן ציינער
אונטער מײַן קינדס וויגעלע
בלוטיקן צוֹאָמען.

.1921 בערליג

גלאט אזוּן

ニישט קיין שאָל פון טראַמְפִּיט,
ニישט קיין פָּאן האָט געוויט,
ニישט קיין פערד האָט געיאָגט,
ニישט קיין פַּיל האָט געלָאנְט. —
אויפָּן פָּעלְד ווַיְיט אָונְן ווַיסְט
גלאָט אָזּוּן, ווי דָּאס מִיסְט,
האָבָּן מִיר זִיךְ צָעַלְיִיגְט,
איינְעָם אַיְגָעָנָם בְּלוֹט אַוְיסְגָּעוּווִיקְט.

ニישט פָּאָר לְאָנְדָּה, נִישְׁתְּ פָּאָר גָּאָט
הָאָט גַּעֲרוֹנוּעָן דָּאס בְּלוֹט —
גלאָט אָזּוּן,
וּוי אַ וְאַרְעָם פָּון טְרָאָט,
וּוי אַיְיךְ וּוְעָגָן דָּאס גְּרָאָן
אָן פָּאָרוּעָם אָן פָּאָרוּאָם. —
גלאָט אָזּוּן . . .

נָאָר אֵין זָאָךְ טָוֶט אָונְדוּ בָּאָנְגָּו:
וּוְאָלְטָ פָּון אָנְדוּ כָּאָטְשָׁ אַ שְׁלָאָנְגָּו
אוּיפָּךְ דִּי וּוְעָגָן אַרְוִיָּס
אָן גַּעֲבִיסָן מִיטָּ גִּיפְט
קְלִיְּן אָונְ גְּרוּסִים,
סְמֻעָן יְעַטְוּוֹידְעָר בְּלוֹט. —
ニישט פָּאָר כְּעָם, נִישְׁתְּ פָּאָר וּוי —
גלאָט אָזּוּן ! . . .

. בערלִין, 1921.

אב הרחמים

“דער פاطעэр פון רחמים,
וואס רוט אין די הימלען,
דערכאנגען זאל ער
מייט זיין גראיסן רחמנות
די פרומע און גראעטע,
די הייליקע קהילות,
וואס האבן דעם נפש
מוסר געוועז
אויף קידושהשם.”

הייליקע ווערטער, געבעזן און טרען,
ניט זאל זיי קיין דיטשער אויער דערהען;
ניט זאל זיי קיין ייד אין זיין אימה פארגעמען;
ביי וועמען זיי קאנגען דאס הארץ ניט פאקלעמען;
און זאל ניט קיין ייד, וואס פארטידיקט די רוצחים,
א טרייסט און די הייליקע ווערטער געפיגען,

נאר פעך זאל אים רינגען, נאר סם זאל אים רינגען
 פון עקיישן, שלאונגען אוון גיפטיקע שפינגען,
 דערפהאר, וואס ער האט ניט דעם אמת דעם טיפן
 פון אונדזערן צווייד-טוויגנט'איילן שפאנגען
 אין זיין פאראכטונג צו זיך ניט פארשטאנגען,
 אוון תמיד פארמיגערט, ווי אונדזער שענאים,
 דאס הייליקע ליכט, וואס באשטראלט אונדזער פנים.

א הארץ, דו מײַן הארץ,
 זיי פון שטאל, זיי פון אייזן,
 קאָנו אַט דער וועלט
 דיין פֿאַרְאָכְטּוֹנָג בְּאוֹוִיּוֹן.
 באַהָאָלֶט דִּינָג טְרָעָרָן
 אַיְן הַיְלִיקָן לְאָגָל,
 מײַן טְרָאָט זָאָל זַיְן דְּרוֹאַיִק,
 אָוָן וּוּרְדִּיק מֵיַן וּזְאָגָל.
 גַּעֲהַוְבִּין מֵיַן קָאָפּ
 אָוָן דָּאָס אָוִיג צֹו דַּי שְׁטוּעָן,
 אַט דַּי גְּרוֹזָאָמָע וּוּלְט
 נִיט צֹו זָעָם, נִיט צֹו הָעָרָן.
 דַּעַם בְּלִיק אַיְבָּעָר אַיר,
 וּוּי זַי וּוּלְט נִיט עַקְסִיסְטִירָן
 מִיט אִירָע פְּאַלְאָצָן,
 פְּאַרְשָׁלָאָסְעָנָע טִירָן,
 מִיט הַעֲרָצָעָר אָוּ רְחָמִים,
 מִיט הַעֲרָצָעָר אָוּ לִיבָּע,
 מִיט וּוּלְדָע אַיְנְסְטִינְקָטָן,
 פְּאַרְטּוֹנְקָלְטָע, טְרִיבָּע
 פָּוּן בְּלָוט אָוּן פָּוּן עָרָד,
 אוון פָּוּן מַאְכָת, אוון פָּוּן מַאְרָדָן
 אַיְן רְוִישִׁיקָן טָוְמָל
 פָּוּן חִיהְשָׁע הָאָרְדָּן.

א הארץ, דו מײַן הארץ
 וּוּנְד זַיְך אָפּ פָּוּן דַּעַם דְּרוֹוִיסָן
 אוון נִידָּעָר אַרְאָפּ אַיְן דַּי אַיְגָעָנָע טִיפָּן.

געדענסטטו די שול אינעם שווייגן דעם גרויסן
 אין אוננטן שטילע ביימ שיין פון נראתميد?
 דאס ליכט פונעם טורעם, וואס האט ווי געוואונקען
 צו מיניע פארבלאנדושעטן אינזאמע שיפן?
 דארט קאנסטע זיך שטעלן אלין פאָרַן עמוּה,
 פאָראַהַלְט אינעם טלית ווי אונטער אַ פֿלִיגֶל
 אַדְאָפְּרִיסְן פֿאָר זיך דעם הייליקָן זיגל,
 וואס ליגט אויפָן טויער פון אונדזער טערען,
 אוֹ קִינְעָר זאל מערכָן אָוֹן קִינְעָר זאל העָרָן,
 אַבְּלוֹיַן יָעַג גַּעֲלַבְּטָע אָוֹן יָעַג גַּעֲרִיָּע,
 וואס האָבָן אֵין לעָבָן אָוֹן טוֹיט נִיט גַּעֲשִׂידָט זיך,
 פון לִיבָּן נַאֲך שְׁטָאַרְקָעָר, ווי אַדְלָעָרָן פְּרִיעָר,
 גַּעֲגַנְגַּעַן אֵין פְּלָאמְ פֿאָרַן אַיְגַּעַנְמָם גַּלוֹיבָן."

אַ האָרֶץ, דָו מִין האָרֶץ,
 יָא, עַס גִּיט שְׁוִין אַרְיבָּעָר ...
 שְׁוִין צּוֹפִיל דִי קְבָּרִים,
 צו אָפָן דִי גַּרְיבָּעָר.
 דָעַר שְׁטָרָאָם פָּוֹן רַחְמָנוֹת
 גִּיט אַיְבָּעָר דִי בְּרַעֲגָן,
 רַיִסְט דָוָרָךְ אַלְעָז דָאַמְבָּן,
 בְּרַעֲכָט דָוָרָךְ אַלְעָז צָמָעָן
 אָוֹן שְׁטָרָאָמָט, ווי אָן אָוְיל
 אוֹיפָן פְּלָאמְ פָּוֹן נִקְמָתָה.
 נִיְין, נִיט קִינְיָן בְּעַטָּן,
 נִיְין, נִיט קִינְיָן פְּרַעְגָּן —
 אַ גַּעַשְׂרִי צוֹ דָעַם רִיכְטָעָר
 פָּוֹן אַלְעָז פִּיר וּוּעָגָן.
 נִיְין, נִיט קִינְיָן וּוּיְנָעָן,
 אָוֹן אָוְיך נִיט קִינְיָן קְלָאָגָן —
 עַס אֵין אַ דָּעַרְמָאָנוֹנָגָן:
 "צָו וּוֹאָס זָאַלְן זָאַגָּן,
 דִי גּוֹיִים מִיט חֹזֶק,
 גַּעֲלַעֲכְטָעָר אָוֹן שְׁפָאָט,
 וּוֹאוֹ אֵין אַיְיָעָר שְׁוֹפָט,
 וּוֹאוֹ אֵין אַיְיָעָר גַּאֲט ?"

פינצטערע נאכט, בלויו דער ווינט און די שטערן,
פינצטערע נאכט. איבער סטעפעס און ימען
אט שלאגט שוין די שעה
און דורך רײיקע פלאמען
דונגערט אָ קול, ווי פון מעכטיקע שטראמען.
עס ציטערט די עיר און עס הילכן די תחומען.
דער ריבטער פון אומשוליך בלוט ער געדזונט זיין.
ער האט נית פארגעסן דעם וויי פון געדרייקטע.
ער משפט די פעלקער אויף סטעפעס פול טויטע,
צעשמעטערטע קעפ אויף אָ שלאקטפעלד אַ בריטן.
דער דארשטייך אָבער נאך משפט און רעכט,
וואס וואגלאט אַין מדבר אָ קנעכט בי די קנעכט
און האט נית פאראלאן אָ רגע זיין גלויבן,
וועט טריינקען פון טיך און דעם קאָפ זיין דערהייבן."

ניו-יַּרְק, 1943.

תשעה-באב 1941

לאו פליין פרי און ברײיט דיין אלטער טראער
אויף באָרג און טאל און אלע ווייטע פליינען,
ביסט ניט אלין הײַנט אַין דיין טרויער מער :
די פעלקער אלע העלפֿן דיר איצט וויינען.

האָסֶט יַאֲרָן טויזנטער מיט זַי גַּעוֹזַיְנַט —
אַ שטילעָר אַבל צוֹישָׁן פֿרִילְעָכָע שְׁכוּנַת,
נִיט האָבָן זַי דיַין ווַיְמָאָק דִּיר גַּעַשְׁוִינַט
אוֹן קִינְמָאָל נִיט גַּזְוִיפְּצַט מִיט דִּיר אַין אַיְנָעַם.

פֿאָרְקָעָרָט, זַי האָבָן דִּיר בָּאָגְלִיַּת מִיט שְׁפָאַט,
וּזְעַן דו בִּיסְט מִיד, פֿאָרְיָאָגָט אַלְיָין גַּעַזְעָטָן
אוֹן אוַיסְגָּעָגָסֶן דִּינְגָּעָר דִּיד צַו גַּאֲטָם.
פֿאָרוֹוָאָס עַר האָט דִּיךְ אַין דיַין נִיט פֿאָרְגָּעָסֶן.

זַי האָבָן אַרְוָם דִּיר דַּעַט האָס גַּעַזְיַיַּט
אוֹן מִיט דיַין בְּלוֹט בָּאָגָאָסֶן זִינְגָּעָר קָעָרְגָּעָר.
אַיצְט האָט עַר זַיְךְ אוַיף וַיְיָעָר פֿאָלְד צַעַשְׁפָּרִיַּט.
אַיצְט שְׁנוּיְדֵן זַי מִיט טְרָעָן זִינְגָּעָר דָּעָרְגָּעָר.

ישראל, דו, פֿאָרגעס נִיט אַט דָעַם טָאגַ —
ער איז אַ טְרוּיעֶר-טָאגַ פֿאָר אַלְעַ וּוּלְטַ-בָּאוֹאוֹינְגַעַר.
אייצט איז דִין קְלָגַ גְּעוּוֹאָרַן זְיִינַר קְלָגַ,
אייצט וּוּעַט מַעַן שְׁוִין נִיט זָאנַן, דו בִּיסְט אִינְגַעַר.

דָעַם טָאגַ, וּוּעַן סְהָאָט דִין אַלְטַע שְׁטָאת גַּעֲבָרָעַנְטַ
אוֹן אַלְעַ הַיְמָלֵעַן רְוִית גַּעֲמָאָכַט מִיט פְּלָאָמָעַן,
הָאָט קִינְגַעַר נִיט פָּאָרְשָׁתָאָנְגַעַן אוֹן דָעַרְקָעַנְטַ
אוֹ סְבָּרָעַנְטַדְיַי גַּאֲנְצַעַ וּוּלְטַ מִיט אִיר צְזָאָמָעַן,

זַיִי הַאָבָן נִיט פָּאָרְשָׁתָאָנְגַעַן דָוָרוֹת לְאָנְגָגַ
אוֹ דוֹ בָּאוֹיְנִיסְטַ אַ גְּרוּוּסַ וּוּלְטַ-דוֹאִינְגַעַ
אוֹ דוֹ בָּאַקְלָאָגָסְטַ דָעַם גְּלוֹת פֻּוְן דָעַר וּוּלְטַ
אוֹן אִיבָּעַר אַלְעַ פְּעַלְקָעַר וּוִינְטַ דִין קִינה.

נְיוֹ-יְהָרָק, 1941

שבת חזון 1942

געמט אראפ דעם פרוכת פון ארון
און לאזט אים א נאקטען שטיין;
ווײַ אַרְצִיָּיטֵן בְּרַעֲנֶן דִּי לִיכְטָלָעָן
פֿון שבת אַינְ שְׂטִילָן גְּעוּווִין.

ניט באָנְגָּגָנָּט די מלכה פון שבת
מייט رو אַונְ מִיט לִיכְטָן, אַונְ מִיט גְּלִיק,
פֿאָרוֹויַּקְלָט אַיךְ אַלְעָ אַינְ שְׂוֹאַצְּגָן,
לאזט אַראָפּ אַיְיָר טְרוּיְעָרִיקָן בְּלִיךְ.

אונ צוֹזָאמָעָן די גָּאנְצָע גַּעֲמִינְדָּע
דריקט זיך אוֹיפּ, וּי אַינְ שְׁטוֹרָעָם די שאָפּ,
אונ זִינְגָּט אֹוִיס דָּאָס לִידְ פֿון דָּעָר לִיבָּע
מייט אַ נִּיגּוֹן פֿון חַוְּרָבָן אַונְ שְׁטְרָאָפּ :

... גַּיְ אָרוֹיסִיס, מַיִין גַּעֲלִיבְטָעָר, אַנטְקָעָגָן
דָּעָר כְּלה פֿון رو אַונְ פֿון פְּרִידָן,
אונ זָאַלְסָט בֵּי אִיר גַּאֲרְנוּשָׁט נִיט פְּרָעָגָן,
עַס בְּרַעֲנֶגֶט נִיט קִיְּין טְריִיסָט אִירָעָ רִידָן.

גי ארייס, מײַן געליבטער, אָנטקעגן
דעָר כלָה פֿוֹן רּוֹ אָוּן פֿוֹן פרִיד,
איַר פְּנִים פָּאָרְשְׁלִיעָרֶט דּוּר טְרוּיעָר,
פֿוֹן טְרוּעָן דּוּרְכְּנָעֶצֶט אֵין איַר קְליַיד.

די שאָטְנָס, ווי שְׂטִילָע פָּאָנְטָאָמָעָן,
זַיִ גִּיעָן איַר נָאָךְ אִירָעָ טְרִיטָט,
ווי טְוִיזְנְטָעָר קְדוּשִׁים אָנוּ גָּמָעָן,
פֿוֹן שְׂטָעָן דְּרִי בְּלָאָסָע גַּעֲהִיט.

ניְזַדְיָאָרָק, 1942

וְיַ וְיַ אִיךְ עֲפָעָנָן מֵין הָאָרֶץ

וְיַ וְיַ אִיךְ עֲפָעָנָן מֵין הָאָרֶץ
אוֹן אַוְיסְטְּפְּרִיְּטָן דִּי אַרְעָם מִינְגָּשׁ
אוֹן אַלְעַ זַי אַוְמָנָעָן,
אַרְומָנָעָן אוֹן צָוְדִּיקָן,
וְיַ יְסֻף גַּלְיִיךְ דִּי בְּרִידָעַר זִינְגַּע.

אוֹן נַאֲכָדָעַם זַעַצְנַ זַיְקַ אַוְיכַ דְּרִיעָרַד
אוֹן טַיְלַן זַיְקַ מִיטַּ זַיְקַ צַוְאָמָעַן
דַעַם טַיְלַן פִּין אוֹן טַרְיִיסְטָן זַיְקַ,
אוֹן זָגָן זַיְקַ דַעַם צָארְטָסְטָן וּוְאָרַטַּ
וְואָס אִיךְ גַעַדְעַנְקַ נַאֲרַ פָוַן מֵין מַאֲמָעַן.

אַ בְּרִידָעַר מִינְעַ פָוַן שְׁקָלָאָפְּנַילְאָגָנָה,
וְואָס קּוּמָעַן אוֹם. וְיַ שְׁטִילַע טַוְבָּן,
קְרַבְנוֹתָ פָאָר אַ גַּנְצָעַר וּוּעָלָט,
אַ וּוּעָלָט פָוַן רַוְצְחִים. וְואָס פָאַרְשְׁטָעַלְט
אַיְרַ שְׁוֹאָרְצַעַ שָׁאָנְדַ מִיטַ אַונְדוּעַר גַּלוּבָן.

וְיַ לִיְכַט וְיַ הָאָבָן אַונְדוּזַ גַעֲוָאַלְט
פָאַרְקְוִיפָן פָאָר אַ פָאַלְשָׁן פְּרִידָן
אוֹן מִיטַ אַ קָאַלְטָן הָאָרֶץ גַעֲצָאַלְט
מִיטַ אַונְדוּעַר בְּלֹתָ פָאָר זַיְעַר גַאֲלַד
אוֹן נַאֲכָדָעַם זַיְקַ גַעֲלִיגַט אַן בָעַט,
אוֹן אַוְיסְגַעְצְוִינָן זַיְקַ צְוָפִידָן.

דָאָן הָאָט אַ בִּיטָעַר וּוּיְיִגְעָשָׂרִי;
דִי שְׁטִילַע נַאֲכַט אַדוּרְכְגַעְשְׁנִיטָן;

נאר זיין געשלאָפַן האָבן זיין,
געעהרט און ניט דערעהרט דעם ווּי;
געטראָכט: — ניט אונדזָה, דאס שעכט ער זיין,
אונדזָה האָט די חיה אויסגעמעטן.

א, ברידער מײַנְינָע אוֹיף דער וועלט,
וואָס ווּצָנָן אַין די געטֿאַצְּמָעָן,
וואָס ווּאָגָלָעָן אָם אַין נוּיט אָון שְׁרָעָק
אָרִיבָעָר אַלְעָ ווּיְתַעַּיְמָעָן,
וואָס זָכָן עֲרֵגָעָץ ווּאוֹ אָן אָרטָן,
אָ רָגָעָ רָוּ כָּאָטָשָׁ צָוּ דָעֵגְרִיכָּן,
וואָס הָעָרָן נִיט קִיְּן גּוֹטָן וּאָרטָן
אוֹן זָעָן נִיט קִיְּן בְּלִיקָן וּוּיְכָן

הוּיְבָטָן אוֹיף די קָעָפָן אָוֹן קוּקָטָן אָרוֹם —
די גָּאנְצָעָן וּוּלְטָן אַין שְׁרָעָק פָּאָרְזְּוָנְקָעָן,
די חיה האָט מִיט אָונְדוּעָר בְּלוֹטָן
אַיְרָן וּוּילְדָן דָּאָרְשָׁטָן נָאָךְ נִיט פָּאָרְטְּרוֹנוֹנָעָן.
איַצְּטָהָאָן אַלְעָ אָונְדוּעָר בְּרָאָךְ,
איַצְּטָהָאָן אַלְעָ אָונְדוּעָר יָאָךְ,
איַצְּטָהָאָן אַלְעָ אָונְדוּעָר קָרִיאָגָן,
איַצְּטָהָאָן אַלְעָ אָונְדוּעָר זִיגָן,
איַנְסָן נָאָר זָעָט נִיט זִיעָרָן בְּלִיקָן,
אוֹן אָונְדוּעָר גְּלִיקָן אוֹזְיְעָרָן גְּלִיקָן.

אָ גָּאָטָן דָּאָס הָאָרֶץ אַיְזָן נִיט פּוֹן שְׁטָאָלָן
אוֹן טִיף אַיְזָן אָונְדוּעָר יָאָמְעָרְטָאָל,
אוֹן וּוּעָן דָּאָס הָאָרֶץ וּוּרְטָה אַיְבָּעְרָפָּל,
דָּאָן וּוּילְטָן זִיךְרְשִׁיְעָן אַוְיְפָן קָולָן;
נָאָר אָמוֹיִיסָּט אַיְזָן דָּאָס גַּעַשְׂרִיָּי —
די וּוּלְטָה אַיְן דָּוְנְעָרָן אַיְזָן טִיבָּן,
איַצְּטָהָאָן בְּלִיבָּטָן נָאָר בְּרוּמָעָן, וּוֹי אַטְוִיבָּן
דָּאָרָט אַיְזָן דָּעָרָחָרָה אַוְיְפָן זָוָן,
וואָס אַיְזָן פּוֹן פָּאָטְעָרָס טִישָׁ פָּאָרְיָאָגָט
אוֹן וּוּאָגָלָט בְּלִינְדָן דָּוְרָךְ אַ פִּינְגְּצְּטָעָרָעָן וּוּלְטָן
אוֹן פְּרָעָגָט אַיְעָדָן, צִי עַס טָּאגָט.

איצט בליבט בלויו שווייגן, שווייגן שטיל
און אויפזונ אַ בְּרוֹדָעֶרֶה אַנט
און וואָרָעָם דריין זִי אָן פֿעַסְט,
וּווִי צְוַיִּי פֿאַרְשָׁעָמְטָע אַרְעָמְעָגַעַסְט,
וּוְאָס טְרַעְפֵּן זִיךְ וְאוּ אַיְן אַ שְׂמָאָט,
אַ שְׂטָאָט אַ פֿרְעָמְדָעָר, וּוְאָס פֿאַרְמָאָכְט
פֿאָר זִיךְ דִּי טִירָן אַיְן דָעַר נַעֲכָט.
און זְעַצְנָן זִיךְ אָן טְוִילְיָעָן זִיךְ
און אַיְינָס דָעַם צְוַיִּיטָן וּוְאַרְעָמָעָן,
בֵּין אַוְיְגָיִיךְ וּוּעַט דִי וּוְיִיטָע זָוָן
און גָּאָט וּוּעַט זִיךְ דָעַרְבָּאַרְעָמָעָן.

וּווִי קָאָן אַיְךְ עַפְעַנְעָן מֵיַן הָאָרֶץ
און אַוִּיסְשָׁפְרִיטָן דִי אַרְעָמָס מִיְנָעַ,
און אַלְעָן זִיךְ אַרְוָמָנְעָמָעָן,
אַרְוָמָנְעָמָעָן אָן צְוַדְרִיקָן,
וּווִי יִסְפְּרָה גְּלִיכְךְ דִי בְּרִידָעָר זִינְעָן.

נוֹוּ-אַרְגָּן, 1942

די קראטשמע פון ניט-גבעטען געסט

דו, וואס וואנדערסט, ווי א פויגל אן א געסט
און קאנסט פאר זיך קיין ווינקל ניט געפינגען,
קענסטו די קראטשמע פון ניט-גבעטען געסט,
וואו די יאהונדערטן, ווי טראפנס שטילע דיבען?

דארט זיצט דער בלינדר בעטלער פארן טיר
און ווארט, און ווארט, און שטארט אין טיפן שטומען.
גי אים פארביי און גריס אים שטיל פון מיר
און זאג, משיח איז נאך ניט געקומען.

דאן גי אריין, — דארט ליגט א ביגט שטורי, —
און צי אויס דיביע מידע, שועער גליידער.
בײַנאכט וועסטו פֿאָרְנְעָמָעָן אָן אַלְטָע שְׁטִים,
וואס שטאמלט דיביע שענטע יונגעט-ליידער.

גלויב מיר, איך האב דארט לאנגע טאג פֿאָרְבְּרָאָכֶט
און לאנגע נעכט געהרט דעם אלטן שטאמלען:
דאן פֿלְעָגָן אַרְוָם מֵיר אַין שׂוֹאָרְצָעָר נָאָכֶט
די געסט די ניט-גבעטען זיך זאמלען.

זוי פלעגן מיך באטראכטן לאנג און טיף
מיט גרויסע טרייער-אייגן און געדאנקען,
ווײַ רײַינדע פֿוֹן אָן אונטערגײַענדיקעָר שיף,
ווײַ פרײַנְד אָרוּם אָן אַפְּגַּזְזָגְטָן קְרָצְנָקָן.

עס אייז געווען אַ שווּיִיגַן שווער געשפָּאנְטָן,
אָן אַיְנוֹזָאַמְקִיָּת אַ קְוִים צָוֵם אַיבָּעַרְטָרָאָגָן,
אָן יְעַנְעַ אַלְטָע שְׁטִים אַונְטָרָן וּוְאנְטָן,
וּאָס הָאָט דָּעַם שִׁירְהַשְׁירִים אַוְיסְגַּזְגָּט אָין קְלָגָן.

גָּלוּבּ מִיר, עָס אַיְזָאַלְעַן אַלְאַגְּגָן שְׁוּעָרָעַ שָׁוֹל,
דָּעַרְפָּאָר אַיְזָצְטָמִין אַיְנוֹזָאַמְקִיָּת גַּעַהְאַמְעָרָט,
וּיְהַאְרְטָעַר שְׁטָאָל, — אַ פָּאַנְצָעַר קָעָנָן דִּי,
וּאָס הָאָבָּן מִיךְ אַיְזָאַה אַיְנוֹגָעַלְאַמְעָרָט.

וּאָס וּוְילָן מִיד צַעְמָאָלֶן אַיְזָאַלְעַן אַ שְׁטוּבָ
אוֹן אַיְנוֹבָיָגָן, דָּעַרְנְדָעָרָן מִין גָּלוּבָיָגָן.
גַּיְיַ דָּאָרָט אָוֹן לְעָרָן זִיךְ זָוֵן אַיְבְּלִינְדָּן, אַיְ טְוִיבָ
אוֹן גָּלִיךְ נָאָר יְעַדְןָנוּגָזְיךְ וּוְיִדְעַר שְׁטָאָלָץ דָּעַרְהַוִּיבָן.

.פֿאַרְיִין, 1938.

א לאנד נאך קיין מאָל נויט געזען

און אַפְטָעָר דּוֹכֶת זִיךְ מֵיר,
 איך האָבָּמִין ווּגְ פֿאָרְלָאָרְן:
 ער צִימַט זִיךְ אָזְוִי גָּלָט
 צוֹוִישׁן צִיְיטִיקָן קָאָרְן,
 קִין גָּרוֹב נִיטְ פֿאָרְן פּוֹס,
 קִין שְׂטִין נִיטְ פֿאָרְן דִּי קְנִין,
 אָוָן לְאַנְקָעָס גּוֹיִנְגָּעָן וּוּיִיט,
 אָוָן סְטָאָדָעָס פֿעַטְעָן קִי,
 אָ מִילְדָעָ מִיטָאָגְזָוָן,
 אָוָן הַיּוֹעָר בִּי דָעָר זִיטָט,
 אָוָן אָפָן יְעַדְעָ טִיר
 פֿאָרְן פֿרְעַמְדָעָ פּוֹן דָעָר וּוּיִיט,
 אָוָן שְׁטִיל בִּי יְעַדְעָ שְׁוּעָל
 דָעָר בְּעַלְ-הַבִּית שְׁטִיטָט,
 אָוָן צִימַט דִיר אָוִיס זִין הָאנְט
 אָוָן האָלָט דָעָם טִישְׁ דִיר גְּרִיטָט,
 אָ וְאָונְדָעָרְבָּאָעָס לְאָנד,
 נָאָךְ קִינְמָאָל נִיטְ גּוֹזָעָן!
 האָבָּאָיךְ פֿאָרְבָּלְאָנְדוּשָׁעָט וּוּאוֹ?

האב איך מײַן ציל פֿאָרְזָעָן?
 צי איז דאס בלוייז אַ בִּילֶד
 פֿוֹן שְׂטָן אָוִיסְגָּעוּעָבֶט?
 צי האט מײַן גָּלוּבָן שְׁוִין
 אַיְן גָּאַט זִיךְ אָוִיסְגָּעוּעָפֶט?
 דאס אַיְן דֵּי מִידִיקִיִּים,
 וּזְאָס וּוִיגְט מִיךְ אָזְזִי אַיְין,
 וּזְאָס האט פֿאָרְשִׁיכְרוֹט מִיךְ,
 וּוְיִ אַלְטָעָר, שְׁטָאַרְקָעָר וּוְיִין.
 דאס אַיְן דָּעַר צְוִיְּפָל שְׁוִין,
 וּזְאָס בּוִיגְט מִיר מִינְגָּעָן קְנִין,
 דָּעַר שְׁוּעָרָעָר, לְאַנְגָּעָר גִּין
 אָוָן נִיטְ-בָּאַצְּלָטָעָמִי.
 בָּאַלְד וּוּעַל אַיךְ אַט אָזְזִי
 זִיךְ לִיְגָן שְׁטִיל בִּים בְּרָעָג,
 צְוַקְאָפְנָס בלוייז אַ שְׁטִיְין,
 אַ דָּאָרָן בַּי דֵי פִּים,
 אָוָן מִיט אַ האַלְבָּן בְּלִיק
 דְּעָרְזָעָן מִינְיָן וּוִיסְטָן וּוְעָג,
 אָוָן קוֹקוֹן וּוְיִ דָּעַר וּוִיגְט
 פֿאָרוּוִית מִינְיָן לְעַצְּטָן טְרָאָט,
 אָוָן אָוִיסְגִּין אַט אָזְזִי.
 דָּעַרְבָּאָרָעָם זִיךְ, מִינְיָן גָּאַט!

פֿאָרְזָן, 1938.

אין קיינעם לאנד

פָּוָן וַיְין חָאָלְבַּ-צַעַשְׁטַעַטְעַר כָּאָטָע
איַן אֲרוֹים אַ פּוִיעָר
אוֹן האָט מֵיר שְׂטִיל דֻּעֶרְלָאָגָנָט
אַ קָּאָלְטָן וּזְאָסְעָרְ-טְּרוֹנוֹן.
איַךְ האָב בַּי אִים איַן בְּלִיךְ
דְּעַרְזָעָן אַ גְּרוֹיְעָן טְרוֹיְעָר,
אוֹן אִינְעָם טְרוֹיְעָר האָט
גַּעֲגָלִיט אַ רְוִיְטָעָר פּוֹנָקְ.
דָּאָס איַז גַּעַוּעַן דָּעָר אָפְשָׁיָן
פָּוָן אַ וּוִיְטָעָר שְׁרָפָה :
מִיְּן הַיְּם האָט הַיְּנָטוּר מֵיר
גַּעַבְרָעָנֶט אַין פְּלָאָמָעָן רְוִיטָ,
אוֹן רְוַנְד אֲרוֹם דֵי פְּלָאָמָעָן
גַּעַטְאָנְצָט האָט דֵי מְגַפָּה,
אוֹן אוִיכְפָּאַפְּיָהָל האָט
איַר צְוַעַפְּיִיפְּט דָּעָר טְוִיטָ.

נָאָר דָּא גַּעַוּעַן איַז שְׂטִיל,
גְּלִיךְ וּוִי אוִיכְפָּאַפְּיָהָל אַ בִּיתְ-עוֹלָם.
אַן אֲרוֹמְגַעַשְׁאָסָעָנוּ סָאָסָנוּ
הָאָט טְרוֹיְעָרִיק גַּעַשְׁטָאָרִיט
מִיט צְוַיְיגָן נַאֲקָעָטָעַ.

גלייך ווי א רייז א גולם,
ויאס טאפעט אָרום דעם הימל
בלינד און איינגעשפֿאָרט.

איך האב געזאגט: — אָדאָנק.
— ניטא פֿאַרְוּאָס, מײַן ברודער, —
געענַטפֿערט האט דער פֿוּיעַר
און אָראָפֿגֿעלָאוֹט דעם קָאָפּ.
— מיר שוועמען אלע גלייך,
ווײַ אָשִׁיפֵּל אָן אָרוֹדֶעֶר,
און זינקען אלע גלייך
אין תהום דערנַאָך אָראָפּ.

מיר טראָגן אלע גלייך
די שולְד פֿאַר יעדן אַיִינַעַם,
און אָז עַס קומְט צוּ צָאָלָן,
צָאָלָט מעַן אלע גלייך.
אַיצְט גַּי גַּעַטְרִיסְט דִּין וּוְגַּג,
דָּאָס לְאָגְד גַּעַתְרִיט דָּא קִיְּנַעַם,
דער גַּעַנְעַץ הוּבְּט זִיךְ אָן
דאָרט וּוִיטְעַר מִיטְן טִיךְ.

איך בין אַריַין פֿאַרְקְּלַעַמְט
איַן אָן אַפְּגַּעַבְּרַעַנְטַן וּוּלְדַלְל
און אוֹרֵף דער האָרְטַעַר עַרְד
זִיךְ אַיסְגַּעַצְוִיגְן מִיד.
די נַאֲכַט האַט וֵי אָמָאַע
פֿאַרְדַּעַט מִיךְ מִיט אַיר שְׁלִיעַר
און איַינְגַּעוּיְגַּט מִיךְ
מִיט אָן אַלְטַעַס יָוָגְנְטַילִיךְ.

פֿאַרְיַין, 1938.

א באלאדנע פון צווארנץ'יקסטען יארהוונדערט

האט מיין שכן מיך פארטראיבן
און זיך אין מיין הויז פארקליבן.

גע ונד, גלייך ווי דער ווינט,
גיי איך אום מיט וויב און קינד.

פלוצלונג זע איך אויף די וועגן,
וואי מיין שכן קומט אנטקעגן.

— היל, מיין שכן, זאג מיר, ווער
האט דיך אויך פאריאגט אהער ?

— גאט זאל זיך אויף מיר דערבאָרעמען,
ניט געקאנט בי דיר זיך וואָרעמען !

או איך האב דיין הויז גענו מען,
אייז אַ פרעמדער אַנגעקומען

און מיך פון דיין הויז פארטראיבן
און אליען זיך דאָרט פארקליבן.

זעצען מיר זיך אויף אַ שטיך
און מיר טראָכטן, וואֹו צו גיין.

אויבן ליגט א גרויער הימל ;
אונטן וועלקט א בלוייס בלימל ;

זאמדייך פיכט ליגט וווײיט דער שליאָך,
ניט קיין פֿאַרְקָאנֶן, ניט קיין דאָך .

פלוצלונג, זע, עס קומט פֿוֹן וווײַיטָן,
אונדווער פרעמדער ווילד צוּרִיטָן,

מייט א טוך דעם קאָפּ פֿאַרְבּוֹנְדָן,
און דאס בלוט טרייפּט פֿוֹן די וואָונְדָן .

— היי, דו פרעמדער, אויפּן פֿערָה,
ווער האט דיַך אַהֲרָה בְּאַשְׁעָרָת ?

— גאט זאל זיך אויףּ מיר דערבערעהן,
ניט געקָאנֶט זיך דאָרט דערוואָרדעהן !

ביי די לעצטָע אַוּנְטַשְׁטוּרָאלָן,
זינגעַן روיבּער מיך באָפָּאלָן ,

הוויז און שייעָר — אלֵץ פֿאַרְבּרָעָנט,
קויים זיך דָּאַטְ�עוּן גַּעֲקָעָנט .

האָבן מיר זיך אויפּגָעהַיְיבָן,
אן אָ גאט אָון אָן אָ גָלוֹיבָן,
און זיך אַין דער וווײַיט גַּעֲלָאָזָן,
גַּלְּיַיך ווי שְׁפְּרִי פֿוֹן ווִינְטַגְּעַלְאָזָן,
קָעָגָן ווִינְטָעָר, שְׁנִי אָון קָעָלָט,
דוֹרָך אָן אוַיסְגָּעַרְוִיְבָטָעָר ווּעָט .

פֿאַרְגָּן, 1938.

אן אַרְעָמָאָנֵס גָּעוּווִין

וואָס בְּלִיבֶת מִיר מַעַר, וֹי זָכָן מִינֵּס אַ גְּלִיכָּן,
בָּאָךְ דָּעַם וֹי אִיךְ הָאָב אָוִיסְגָּעַשְׁפְּרִיט
צָוָם הַיְמָל מִינֵּעַ הַעֲנָט,
אָנוֹ פָּנוֹן מִין אִיגָּן טְרוּעָר
אָנוֹ פָּנוֹן דָּעַר וָנוֹן פָּאַרְבְּלָעַנְדָּט,
צָרִיק אַרְאָפְּגָעָלָאָזֶט מִין קָאָפְּ פָּאַרְשָׁעָמֶט.

וואָס בְּלִיבֶת מִיר מַעַר, וֹי זָכָן מִינֵּס אַ גְּלִיכָּן, —
אַ מעַנְטָש, וֹי אִיךְ, וֹאָס וְאוֹינְטָנָט נִיט אָוִיפְּ דִי שְׁטָעָרָן,
וואָס בְּלָעַנְדָּט נִיט אָזְוִי שְׁטָאַלְץָן,
וואָס אִיז נִיט וְוִיטָּט פָּאַרְבָּאָרְגָּן,
וואָס טְרָאָגָט, וֹי אִיךְ, דִי פִּין,
דָּעַם עַלְגָּט אָוֹן דִי זָאָרָגָן,
גָּעָבָוִיגָּן גְּלִיךְ, וֹי אִיךְ,
אָוֹן גְּלִיךְ, וֹי אִיךְ, פָּאַרְוּוַיְצִיקָּט,
וואָס נִיטִּיקָט זִיךְ אִין מִיר,
וֹי אִיךְ אִין אִים זִיךְ נִיטִּיקָט.
אַ, גָּאָט, אִיךְ הָאָב גַּעַרְפָּן דִּיךְ
פָּנוֹן אֲלָעָן מִינֵּעַ טִיפָּן,
פָּנוֹן שְׁטוּרָעָם אָוִיסָּם, וֹאָס הַאָט
דָּעַרטְּרוֹנְקָעָן מִינֵּעַ שִׁיפָּן,
אִיךְ הָאָב גַּעַרְפָּן דִּיךְ
פָּנוֹן אֲלָעָן וְוִיסְטָעָן בְּרָעָגָן,

איך האב דיך אומגעעוכט
אויף אלע וויטיטע וועגן
און נית געפונגען דיך,
קיין ענטפער נית באקומווען.
עס האבן מיך פארטוייבט
פון דינגע זאסערן דאס ברומען ;
דיין שטילקיות האט
מיין וויאַ-געשריי פארשילונגגען,
איין דינגע וויטקייטן
אייז מיין געבעט פארקלונגגען.
און אויבעס האט מיך עמעצעער געהערט,
אייז דאס געוווען אָ מענטשנס אויער בלויו ;
און אויבעס האט אָן ענטפער מיך דערגרייכט,
דאָן אייז דאס פון אָ מענטשנס מoil אַרויס ;
און אויב אָ האנט האט אויסגעשטראקט זיך ווען,
אייז דאס אָ האנט אָ מענטשלעכע געוווען ;
און אויב איך האב אָ שטראָל פון טרייסט דערזען,
דאָן אייז דאס פון אָ מענטשנס אויג געוווען.

פֿאַרְזִין, 1938.

אויף די פעלדער פון רוסלאנד

איצט ליגן זי טויט
אויף די פארשניעיטע פעלדער, —
א גאנצעער דור — פארשאלטגען פון גאט.
און ס'איין נישטא אויף אונדזער אָרערעמען שטערן
קײַן אויג, וואס זאל אויף זי שענקיין פון גענאָד.
און כאטש איין פונק זי שענקיין פון גענאָד,
זיי האבן ניט קײַן טאָטן אוון קײַן מאָמען,
ווײַלְעַ מענטשׂ-קִינְדָּעָר אַיז בְּאַשְׁעָרָת,
וואס לאָזֵן אַיבָּעָר אַיז דעם קִינְדָּס נְשָׁמָה
אַ שְׁפָּוָר פֿוֹן לִיבָּעָ, אַ צִיטָעָר פֿוֹן רְחָמָנוֹת.
ניַיְן, זיַיְנָעַן בְּלוֹזִין רְצִיחָה אוֹן נְקָמָה,
אַ טִּיגְעָרְדָּוָר מִיט הַעֲרָצָעָר הַאֲרָט, וְוי שְׁטִיָּן,
אַ שָׁאָד דָּעָר שְׁנִי, וואס שִׁימְעָרָט וּוַיִּס אַיז דִּין
דָּאָרָט אוֹיף די וּוַיִּטְעַ שְׁטִילָעָ רְסִישָׁע פְּלִינְיָן,
וְואָס וּוְעָרָט פְּאַרְשְׁוּעָכֶט מִיט זַיְעָר דִּיטְשִׁישָׁ בְּלָוָט.

זיי האבן ניט קײַן כְּלָות אוֹן גַּעֲלִיבְּטָע,
וְוי אַלְעַ מענטשׂ-קִינְדָּעָר אַיז גַּעֲשָׁעָנְקָט,
וְואָס מַאֲכָט דָּעָם יְוָגָן בְּלִיךְ פְּאַרְחָלָמֶט אוֹן פְּאַרְבָּעָנְקָט.
ניַיְן, בְּשָׁעָת זיַיְנָעַן אַינְעָם קָרִיג אָזּוּק,

האט זיך קיין פֿרוּיָעַן-הארץ ניט אויפֿגעדריקט פֿון שְׁרַעַק.
וּוִי רְׂוִיבָּעָר, וּוְעַלְכָּעָ וּוְאַרְפָּן זַיך צַו מְאַרְד אָונֵ שָׁנָה,
גַּעֲלָאָן הָאָבָּן זַיך בְּלוֹיז הָרוֹן אִינְגָּעָם לְאָגָּד.
אַ שָׁאָד דִּי וּוַיְסַע אַיְנָזָאָמָּע בְּעַרְיָאָזָקָע,
וּוְאָס בּוּיגֶט זַיך אַוִּיף אַ דִּיְתָשָׂן גּוֹסָט דָּאָרָט
אוֹן הָעָרָט זַיך לְעַסְטְּרָנוֹדִיקָן, לְעַצְּנָן, מְיאָסָן וּוְאָרָט.

אַ, דִּיְתָשָׂלָאנְד דוֹ, דִּי וּוְעַלְט וּוְעַט נִיט פֿאָרְגָּעָסָן,
וּוְאָס דוֹ הָאָסָט אַפְּגָעָטָאָן דִּי מְעַנְשָׁהָיִיט אַוִּיף דָּעָר עָרָד.
הָאָסָט אַלְץ צְעַשְׁטָעָרָט, וּוְאָס הַילִּיק אַיְזָן טִיעָר,
פֿאָרְפָּלִיכִיצָט דִּי וּוְעַלְט מִיט טְרָעָרָן, בְּלוֹט אַיְזָן פִּיעָר,
הָאָס אַיְזָן מְאַרְד, רְׂצִיחָה אַיְזָן פֿאָרְדָּאָט.
דִּיְדַּקְּ פֿאָרְשִׁילְּט דָּעָר פֿוּגָּל אַוִּיפָּן צְוִיָּגָּן
פֿוֹן בּוּוִים אַיְעָדָעָס בְּלָאָט,
דִּי גְּרָאָזָן אַוִּיף דִּי פֿעַלְדָּעָר,
דִּי חִיּוֹת אַיְזָן דִּי וּוְעַלְדָּעָר.
אַחֲזָן דָּעָם אַוִּיסָּוָאָרָף, וּוְעַלְכָּעָר גִּיאַת אַיְזָן דִּיְנָעָ טְרִימָט,
אַיְזָן נִיטָּא קִיְּן אַזָּר, וּוְאָס קְרִיכָּט, וּוְאָס גִּיאַת, וּוְאָס פְּלִיט
אַוִּיף אַוְנְדוּעָר אַרְעָמָעָן, פֿאָרְפָּינִיקָּטָן פֿלָאָנָעָט.
וּוְאָס זָאָל נִיט אַוִּיסְרָיוִין זַיְינָן שְׁטוֹרָאָפָּ אַיְזָן גַּעֲבָעָט!
אַ, וּוִי סְׂיוּינָט מִיְּן הָאָרָץ אַוִּיף יְעָדָן דּוּסִישׁ קִינָה,
וּוְאָס שְׁטִיטָת אַיְזָן קָאָמָפָּ מִיטָּ דִּיר, פֿאָרְשָׁאָלְטָעָנָעָר שְׁטָאָט,
אַיְזָן פִּיעָרְ-פְּלָאָט, אַיְזָן שְׁטוֹרָעָם אַיְזָן אַיְזָן וּוְיָנָט,
אוֹן קְוִיְּפָט אַוִּיסָּמִיט זַיְינָן בְּלוֹטָן,
מִיטָּ זַיְינָן יְוָגָּגָן בְּלוֹטָן,
דִּי אִיגָּעָנָעָ אַיְזָן אַלְעָמָעָנָס זַיְידָן.

ניו-יַּאֲרָךְ, 1942

דייטשישער פרילינג . . .

אויסגעברענטע ערדר אין פרילינג בלוי און מילד,
אויסגעברענטע ערדר אין פלאמען אינגעהילט,
ニיט ציען וועט דורך דיר דער אקער זינע פאסן,
ニיט בענטשן וועט דער פויער דעם ניעם שניט פון יאר, —
אנשטאָט די גאָלדענע קערנוּר אין באָדוֹן דיינס דעם נאָסן
פארזינען וועט אויף איביך אַ גאנצער יונגעָר דָּוָר.

ニיט פאלן וועט אויף דיר דער רָאָזָעָר טָוִי פָּוִן מָאָרָגָן,
ニיט אויפיגין וועט אויף דיר דער יונגעָר גְּרִינְגָּר קָאָרָה, —
צווישן ווילְדֶן גָּרָאָז אָוֹן שְׁטוּכְּכָּדְּקָוָן דָּאָרָן
מִילְיאָנָעָן פְּרִישָׁע קְבָּרִים בָּאַשְׁיָׂדָן אָוֹן פָּאָרְבָּאָרָגָן
דָּעָרְצִיְּלָן וּוּלְעָן שְׁטִילָן יְוָגָן פָּאָרְשָׁנִיטָעָנָעָן יָאָרָן.

אַ פְּלָאָכָּעָס, לְאָנָּד, וְאוֹ סְ'אָזָּוּ מֵיָּן וּוִיג גַּעֲשְׁטָאָנָעָן,
פָּאָרוּוִיגָּט אַין רְוִישָׁ פָּוִן הְוִיכָּע שְׁלָאָנָקָע טָאָגָעָן,
וְאוֹ סְ'הָאָט דָּעָר וּוִיְתָעָר, בְּלִיכְעָר הָאָרְיוֹזָאנָט
אָזָוִי פָּאָרְבָּעָנָקָט גַּעֲצִיָּוָן אָוֹן גַּעֲמָאנָט !
וּוִיסְדּוֹשִׁישָׁ לְאָנָּד, מִיט דִּינָּעָ אָרְעָמָעָ כָּאָטָעָס,
מִיט סְטוּזְשָׁקָעָס אוִיסְגָּעָטָרָאָטָעָנָעָ פָּוִן שְׁטִילָעָ טְרִיטָט,
די פּוּעָרָן אַין לְאָפְצָעָס אָוֹן אַין שְׁמָאָטָעָס.
וּוָאָס הָאָבָּן אָזָוִי טְרִיְּ דִּין אָרָעָם ערְד גַּעֲהִיט !

די שְׁטוּטָלָעָךְ דָּאָרָט די יִדְיִישָׁ, די קְלִינְגָּעָ,
מִיט דְּעַכְעָר שְׁטוּרִיְּעָנָעָ גַּעֲבָוָגָן צֹו דָּעָר ערְד,

וואו ס'האט און אלטטעס פאלק מיט אויגן רייןינע
איין הימל גאט גזען און זיינע רייד געהערט.
און עסניך דעם ראהווען ברויט דעם שווארץן,
און טריינקענדיך דעם וויערן דיינשע-קוואסן.
געבענטשט דאס לאנד און שפיין מיט דאנקבארכיטט איין הארץן
אן קנהה צו דער וועלט און און אַ טראפּן האס ;
און וועבדיך זיין אלטן גרויטן חלום,
דרײַ מאָל אַ טאג געבעטן גאט פאָר שלום.

גענג... גענג... פֿאָרגֿאָגֿעָגֿעָן... כְּרוֹנוֹת...
עס שטיקט איין האלדו... פֿאָרטֿוֹנֿקֿלֿטֿ וּוּדֿעֿטֿ מֵיַּן בְּלִיךֿ...
עס ציינ זיך אומענדעלען די אַרְנוֹתֿ,
אויף אלע בימער הענגען תְּלִיהַ-שְׁטְּרִיךֿ —
אַ דִּיְתְּשִׁישְׁעָרְ פֿרְילֿינֿגֿ אַיְזֿן גַּעֲקוּמָעָן,
אַ דִּיְתְּשִׁישְׁעָרְ פֿרְילֿינֿגֿ אוּרְפֿ מֵיַּן אַרְעָם לְאַנְדֿ,
און האט פֿאָרְשְׁנִיטֿ אַלְעַ מִינְעַ בְּלוּמָעַן
און זיינע הימלען צְוָגְעָדָעָטָ מִיט שָׁאנְדָן.

וואו זייט אַיר, מִינְעַ לִיבָּעַ אַונְגַּעַטְרִיעַ ? —
צּוֹוְשִׁין זִיבָּן וּוּלְפֿ דִּי שְׁטִילָעַ שָׂאָפֿ .
וּוְרַ פֿרְיטֿ אַיְיךֿ צוֹ דַעַר אַיְגְעָנָעָר לוֹוְיהַ ? —
אַיר, וּוּס טְרָאָגֿטֿ פֿאָר אַלְעָמָעַן די שְׁטְרָאָפֿ .

אַ דִּיְתְּשִׁישְׁעָרְ פֿרְילֿינֿגֿ אַיְזֿן אויף מֵיַּן לְאַנְדֿ גַּעֲקוּמָעָן . . .
דַעַר אַיזְעָרָנָעָר גּוֹלָם מִיט דִי שְׁטָאָלָעָנָעָהָעָן, —
דַעַר דִּיְתְּשִׁישְׁעָרְ גּוֹלָם אַן האַרְץ אַונְגַּן גַּעֲפִילְןָן,
זֶוְיַּ אַ מאָשִׁין גַּעֲיָאנְטֿ פֿוֹן פֿרְעָמְדָן וּוַילְן,
צְעַשְׁטָעַרטֿ עַר אַלְזֿ, דַעְרַהְרַגְעַטֿ אַונְגַּרְבָּעָנָטֿ.

אַ, גַּאטַ, גַּיס אַוְס אַוְיפֿ אַים דִּיַּן פֿלְאָמְעַן-צָארָן !
הַוִּיב אַוְיפֿ אַוְיפֿ אַים דִּיַּן שְׁוּעָרָן רִיבְטָעַרְ-אַרְעָם !
זֶאָל זֶין פֿוֹן אַים, וּוּס סְאיַזְ פֿוֹן אַונְדוֹן גַּעֲוָאָרָן —
אַ לְאַנְדֿ פֿוֹן חַוְּרָבָות אַונְגַּנְלָאָעָטֿ קְבָּרִים,
און אוֹיסְגַּעַברָעָנָטֿ לְאַנְדֿ פֿוֹן אַיְגְעָנָעָהָעָן פֿאָרְבָּרָעָנָטֿ,
פֿוֹן אַלְעָמָעַן גַּעֲמִיטָן, פֿוֹן קִינְעָם נִיטֿ דַעְרָקָעָנָטֿ !

דער טויטער שיפער

די מודערן זינגען אַלע אויסגעווינט געוואָר
און אַפְגָעָשׂוּנְקָט דִי שְׁרָעָן פֿוֹן זְכָרוֹן,
געַבְלִיבָן בְּלוֹין אִיז טְרוּיעָר גְּרוּיעָר, טְיְפָעָר
וּאָס וּוִיגֶט וּוִי כּוֹאָלִיעָס אָס אַטוּטָן שִׁפְעָר.

די שֵׁהָה, זַי לְיַגְתָ אַין אַפְגָרְנוֹד לְאַנְגָ פָּאַרְזְוָנְקָעָן
און טִיף מֵיט אִיר נִיט אִין גַּעֲלִיבָטָר בְּרוֹדָעָר,
אָ, דָאָן וּוֹעָן אַלע שְׁטָעָרָן הַאָבָן אִיר גַּעֲוָוָנְקָעָן,
איַז שְׁוִין דָעָר טְוִיט גַּעַשְׁטָאַגָּעָן בַּי אִיר רְוֹדָעָר.

אוֹמְזִיסְטָן דִי נִיעָר פָּאַגְעָן אוֹיְפָגָעָה אַנְגָעָן,
אוֹמְזִיסְטָן דִי נִיעָר זְעַגָּל אוֹיְפָגָעָזָיגָן,
אוֹמְזִיסְטָן דָעַם אַלְטָן גּוֹטָן פָּאַרְלָאָזָן,
איַן פְּרָעָמְדָע וּוַיְיַתָּן אוֹיְסָגָעָקָעָט דִי אוֹגָן.

נָאָר וּאָס גַּעַוְעָן דָאָס אִיז דָאָר שְׁוִין פָּאַרְפָּאָלָן,—
די כּוֹאָלִיעָס גִּיעָן אָוָן דִי כּוֹאָלִיעָס קּוּמָעָן,
די אוֹיְפָגָעָשׂוּמְטָע קָאמָעָן אִין לְבָנָה-שְׁטָרָאָלָן,
זַי בְּלִיכְנָן גְּלִיךְ וּוִי גְּרוּיסָע וּוַיְסָע בְּלוּמָעָן.

אָ, וּוְיָגָ מִיד טְרוּיעָר, וּוְיָגָ, וּוִי אִין אָ וּוִיְיכָן אַרְעָם,
דוֹ בִּיסְטָן דָאָר שְׁוִין בִּים וּוַיְגַל מִינָס גַּעַשְׁטָאַגָּעָן,
הָאָסְטָן מִיר מֵיט גְּרוּיעָן חָן פָּאַרְצִירָטָן מֵין יוֹגָטָן,
וּוֹעָן אִיךְ הַאָב דִיר נָאָר נִיט גַּעַנְגָ פָּאַרְשָׁטָאַגָּעָן

דאָן האָסְטוּ מיך געפִירט אַין פֿוֹסְטָעַ שָׁוָלָן
דעַם לְעַצְמָן זַיְפֵץ צַו הָעָרָן פּוֹן בְּעַלְתְּפִילָהּ
צַו זַעַן דַעַם לְעַצְמָן יִדְעָן דָאָרטּ פְּאַרְשְׂוּוִינְדּוּ
אַין נַעֲפֵל פּוֹן אַ תְּשִׁרְיִ נַאֲכֵטּ אַ שְׁטִילָעּ.

אַיךְ בֵּין מִיטּ דִּיר גַּעֲגָנָגָעָן וּוְיִפְאַרְכִּישָׁוּפֶטּ,
לְעַם מִירּ דִּי שְׁבִינָה אַיִינְגָּהִילָּט אַין שְׁוֹאָרָצָן,
דוֹרֶךְ פֿוֹסְטָעַ גַּאֲסָן וּוִיסְטּ פְּאַרְלָאָטָעּ הַיּוֹעָרּ,
מִיטּ אַ גַּעֲוָיִין אַ בִּיטְעָרָן אַין הָאָרָצָן.

עַס אַיְזָן גַּעֲוָעָן אַ פְּאַרְגְּעָפִילּ אַ שְׁטוּמָעָרּ,
גְּלִיְיךְ וּוְיִדְעַשְׁתּ עַרְשָׁטָעּ גַּעֲלָעּ בְּלָאָטּ סֻופּ זְוּמָעּ
וְאָסּ גַּלְיְטָשָׁטּ זַיְקּ אַוְמָבָּאָמָעָרָקְטּ דָוָרָן גַּרְיָנָעּ צְוּוִיְיגּוּן
אוֹן פִּילָטּ דַעַם וּוְאָלָדּ אַן מִיטּ גַּעֲשָׁפָאנָטּ שְׁוֹוִיְיגּוּן.

אַיְצָטּ זַיְנָעָן לְיִדְיִיךְ דָאָרטּ אַלְעַ שָׁוָלָן,—
אַ חַיִים פְּאַרְ פְּלָעַדְעָרְמִיּוֹן אַוְן אַלְטָעּ סָאוּוּסּ,
בֵּית עַלְמָנָסּ אַיְבָּזָאָמָעּ וּוְאוֹ קִינְגָּעָרּ וּוּעַטּ נִיטּ
קוּמוּעָן מַעַרְ אַהֲנָן אַוִיפּ קָבָרּ אַבּוֹתָה.

אַ וִוְיָגּ מִיךְ טְרוּיְיעָרּ וִוְיָגּ אַוִיפּ וּוִיְיכּ כּוֹוָאַלְיָעָסּ
אוֹן זָאָלָן זַיְיִ מִיךְ אַטּ אַזְוִיּ פְּאַרְטְּרָאָגּ
צּוּם אַיְנְדוּלּ, וּוְאוֹ דָעָרּ נְבִיאּ יְרִמְיהּוּ
זִיכְטּ אַיְבִּיקּ אַיְנְזָאָם אַוְן גִּסְטּ אַוִיסּ זִיְן קְלָאָגּוּן.

דָאָרטּ לְאָוּ מִירּ, לִיגָּן אַוִיפּ בְּרַעְגּ דַעַם וּוִיסְטָן
צְוּוִיְשָׁן פְּעַלְדוֹן נְאַקְעַטּ אַוְן הָעָרָן
דַעַם אַיְבִּיקּוֹן גַּעֲוָיִין פּוֹן גַּרְוִוִּיסּ חַרְבָּנוּ
אוֹנְטָעָרּ אַ הִימְלָ גְּרוּיּ אַוְן פֿוֹסְטּ אַן שְׁטָעָרָן.

ניו-יִּאָרָק, 1944

א יידישער ניגון

סְטוּרָנוּס גַּעַשְׁפָּאַנְטָע,
וֹוי שְׁטָרִיך אַוִּיך אַ בּוֹיְגָן,
פֿוֹן הַעֲנֵט אַוְמְבָאַקָּאַנְטָע
צָוֶם פְּלָאַצְּן גַּעַצְּזָגָן ;
נַאֲר שְׁטוּס אַן אַ צִּיטָּעָד,
וֹוי פָּאָר אַ גַּעַוִּיטָעָד,
וֹוי טְרוֹזְקָעַנְעָר טְרוֹוִיעָר
וּוֹאָס בְּרוּעַנְט אַין דֵי אַוִּיגָן.

ס'אַיז נִישְׁת צַו פָּאַרְטָרָאנְגָן
דָּאָס שְׁרָעַקְלָעַכָּע שְׂוִיְיגָן,
דָּעַם צָעַר נִיט צַו זָאָגָן,
די וּוֹאָבָד נִיט צַו צִּיגָן.
וֹוי הַאַרְפָּעָס וּוֹאָס הַעֲנָגָעָן
פָּאַרְשָׁטוּמָט אַוִּיך דֵי צְוֹרִיגָן,
וּוֹעֵן ס'בְּרָעַכְט אַין דֵי פִּינְגָעָר
דָּעַרְוֹאַרְגָּעַנְעָר קְלָאָגָן.

דָּאָך זַיְגְּנָעָן דָּא שְׁעָהָן,
וּוֹעֵן ס'שְׁלָאָפְּן דֵי יִמְעָן

און ס'פליסן פון בלויין
קויים הערבאָרַע גָּמָעַן.
דאָן קומט פון די סטראָנוּס
אן עכָּא אַנטְקָעָגָן
וועס שׂוועֶבֶת, ווי אַ בעטַן,
וועס קלינְגַט, ווי אַ פרָעָגָן.

דאָן ווערט דאס, ווי לִיכְטַעַר,
דעָר טְרוֹיְיעַר ווערט פִּיכְטַעַר
און פָּאלְט אַוִיפָּן האָרְצָן,
ווי טּוֹי אָוִיף אַ מְדָבָר.
דאָן גָּעֵמֶט זִיךְ אַ טְרִיאִיסְטַן,
ווי אַ בענְקָעְנִישׁ ווַיְגַן
און ס'בָּאָדָט זִיךְ אַיְן טְרָעָן
אַ יִדְיְשָׁעַר נִיגּוֹן.

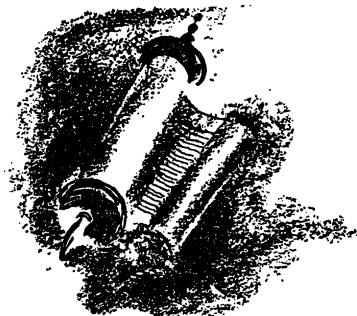
מיין פאלק

וואָאַרטעַסְט אָוִיף דֵּין אַיסְלַיְזָעֶר צוֹאנְצִיךְ יַאֲרָהּוֹנְדָעַרטָן.
שְׁטִיטִית זַי, דֵי וּוּלְטָ, מִיט אַ בְּלִיךְ אַ פַּאֲרוֹוָוָנְדָעַרטָן.
אוֹן קָאָן נִיט פַּאֲרְשְׁטִינְ,
דיַין אַיְינְאַמְעָן גַּיַּין
אוֹן דֵּין וּוּגְ פָּוּן דֵּער וּוּלְטָ אַפְּגָנוּבָדָעַרטָן.

שְׁטוּרַעַמְסַט אַיְן צּוֹקוֹנְפַּט אוֹן בְּלִיְבָסְט אַיְן פַּאֲרְגָּאַנְגָּעַנְעָם,
שְׁקָלָאָפְּ אַיְן דֵּער פְּרִיהִיט אַוְן פְּרִי אַיְן גַּעֲפָנְגָּעַנְעָם,
אַ זְעַר אַיְן וּוִיט
אוֹן בְּלִינְדָ פָּאָר דֵּער צִיְיט,
מִיט אַ שִּׁיקָאָל — אַ סּוֹד אַ פַּאֲרְגָּאַנְגָּעַנְעָם.

קָעַנְסַט זַיְךְ דַּעֲרָהּוּבָן צַו הַוִּיכָּן אַוְמַעְנְדָלָעַכְעַ,
אוֹן נִידְעָרָן פְּלוֹצְלוֹנָגְ אַיְן אַפְּגָרּוֹנְטָן שְׁעַנְדָלָעַכְעַ,
אַרְוִיפְ אַוְן צְוִירִיקָ,
איַן פְּיַין אוֹן אַיְן גְּלִיקָ,
פָּוּן כּוֹחוֹת גַּעֲפִירַט אַוְמַפְּאַרְשְׁטָעַנְדָלָעַכְעַ,
לְעַבְסַט מִיט דֵּער רְגָעָ אוֹן קוּקָסְט אַיְן דֵּער אַיְבִּיקִיטָ,
קָעַמְפַסְט מִיט דֵּין גָּאָט אוֹן דַו שְׁטָאַרְבָּסְט אַיְן זַיְן גַּלוּבִּיקִיטָ,
פִּירְסַט אַן דֵי וּוּלְט
אוֹן בְּלִיְבָסְט אַיְבִּיקָ פַּאֲרְשְׁטָעַלְט
מִיט אַ וּוֹלְלָן פָּוּן טְוָנְקָעַלְעַר שְׁטוּבִּיקִיטָ.

זוכער פון פרידן און ערשותער צו שלאגן זיך,
 גלייבסט אין דער צוקונפט, אין שטענדיין פלאגן זיך ;
 הערסט מיט א פרידן,
 ווי דער אויסלייזער גיטן,
 און דו האפסט אין א ביטערן קלאגן זיך.
 א, ווי עס שרײיט מיר דיין בלוט אין די אדען :
 הונדערטער דורות, וואס מאגען און פאדען,
 געהיליקט אין גאט
 אויף א וועלט-עשאפאט
 אין מיטן פון פלאמען, וואס לאדען.
 ניינ, ניט פארבייטן וועל איך אויף איז אנדערן,
 פאלק מיינס, דיין גורל, און מעג איך נאך וואנדערן
 טויננטער יאָר
 צוישן חלום און וואָר,
 גיעיאגט פון איזן לאנד צו אן אנדערן.

**

בלויו דערפֿאָר, אַ גָּאטָה, ווֹאָס דוּ האָסְט מִיךְ גַּעֲמָכְט
אוֹן אַ פּוֹנְקַ פּוֹן דִּין בָּאוֹאָסְטוֹזִין מִיר גַּעֲגַבְן
איַךְ זָאַל דִּ שְׁטָעָרְן דִּיְנְגַע צַיְילְן אַין דַּעַר נַאֲכָט,
וּוֹעֵן זַיְ נַעֲמָעֵן זַיְךְ אַיְן דִּ בְּלוּעַ וּוַיְיטַן צַיְינְדָּן,
דָּאָן אַיְזַן שְׂוִין וּוּרְטַט דָּאָם קַוְרְצָעַ שְׁטִיקָל לְעַבְנַן,
וּוְשְׁנַעַל עַס זָאַלְן מִיְּגַע טָעַג נִיטַּשׁוֹנְדָּן.
אַ גָּאטָה, איַךְ וּוַיִּסְטַּדְּקַ אַיְן לִיכְטַּקְנַן מַאֲכָן וּוֹעֵן אַ בְּלִינְדָּן,
וּוֹעֵן דוּ צַיְינְדָּסְטַּ אַן זַיְן גִּיסְטַּ אַין הַעַלְעַ פְּלַאֲמָעַן,
דָּאָן זַעַט עַר וּוַיִּטְצְרִיקַ דַּעַם עַרְשָׁתְּן מַאֲרָגַן
אוֹן אַלְעַ דִּיְנְגַע וְאוֹנְדָעַרְ וּוֹאָס דוּ האָלָסְטַּ פְּאַרְבָּאָרְגָּעָן.
דַּעַם שְׁוּעָרַן גַּאנְגַּ דַּוְרַךְ דַּעַם אַגְּגָעַן טְוָנְקָעַלְן וּוֹעֵן
וּוֹאָס פִּירְטַּ דִּיְ דָּוְרוֹתַ צַוְּ דַּעַרְ עַנְדָעַ פּוֹן דִּיְ טָעַג.

אַ גָּאטָה, איַךְ וּוַיִּסְטַּ עַס וּוּרְטַט גַּאֲרָנוּט אַין דִּין וּוּלְטַ פְּאַרְלָאָרַן,
וּוְדִי פְּאַרְגָּאַגְגָּעָהִיטַּ וּוֹאָס לְעַבְטַנְדַּ אַנְדַּ אַיְן זְכוֹרַן
דוֹרְךְ דָּוְרוֹתַ לְאַגְּגַ אַין וּוּרְטַט צְרִיקַ גַּעֲבָיוֹרַן,
גַּלְיַיךְ וּוְדַעַרְ שְׁטָעָרְן שְׁטָרָאָל וּוֹאָס פְּלִיטַטַּ מִילְיאָנָעַן יָאָרַן
בֵּין עַר דַּעְרְגְּרִיכְטַּ מִין בְּלִיךְ,
וּוְיַיְ אַ חְלוּמַ פּוֹן אַ וּוַיִּטְן גַּלְיַיךְ.

אַ גָּאטָה, איַךְ וּוַיִּסְטַּ דוּ בִּיסְטַט מִיטַּ מִיר,
דוּ בִּיסְטַט מִיטַּ מִיר, וּוֹעֵן איַךְ טְרָאָכַט פּוֹן דִּירַ,
דוּ בִּיסְטַט מִיטַּ מִיר אַפְּלִילַוְ דָּאָן,
וּוֹעֵן איַךְ פְּאַרְלִיְיכְן דִּיךְ.

אַיִן הָאֶלְט

זיווית

7	דער גمراָנְגָּון
13	געילָה
15	* *
16	מֵיר וּוּעָלָן פֿאָרְבְּלִיבְּן אַין שׁוֹל
18	גַּעַשְׁטָאָרְבָּן דָּעָר לְעַצְטָעָר בְּעַל-תְּפִילָה
19	וּוֹאו זָאַל אִיךְ בְּעַטְנָן?
20	אַ תְּפִילָה
21	ירּוּשָׁלִים שֶׁל מַעַלָּה
24	מְשִׁיחָ
25	וִידּוֹי
27	כְּחַאָב גַּעַחָאָט אַ גָּאָט
28	אָוִיס דָּעַם טִיפְּן בְּרוּנוּעָם
29	צְוָרִיק צָו דִּינָעָ וּוּגָן
30	סְאיַין דָּא אַ שְׁעה
35	מִין לְאַנְדְּשָׁאָפָּט
37	דָּאָס לְעַצְטָע גַּעַבעָט
39	כְּנָסָת יִשְׂרָאֵל
41	אַין שְׁטוּרָעָם
44	מוֹזִיק
45	הַימָּן
46	בְּטַחְוֹן
47	הַעֲנֵט
51	דָּאָס גַּעַבעָט פּוֹנָעָם שְׁטַלְוָן
52	מִין טְרוּיְעָר
54	פְּרִידְן
56	פֿאָרְגִּיב זַיְיאָ, פֿאָרְגִּיב זַיְ נִיט
58	זַיְנָגָ דָו
60	דְּרִי אַוְיפְּן רַאְג
62	דָּאָס לִיד פּוֹן מַעַנְטְּשָׁן
64	שְׁלַאְפְּלָאָועָגָעָ נַעַכְת
69	מִין נְשָׁמָה גַּעַהָעָרִיט
72	פֿאָרוּוֹאָלָט
75	לִיטָע
76	די בְּעַרְיָאָזְקָע
77	אַיִן אַ לְבָנָה-גְּנָאָכָט
78	עַמְעַץ הָאָט זַיְקָ פֿאָרְבָּעָנְקָט
79	פֿאָרְגָּאָכָט

80	נאכט
81	דאס איז שוין לאנגה, מיין קינד געוווען, לאנג
82	שטעדען פאלן
83	ווײַיסע נעכט
84	אין וואלד
86	שטילע טרייט אין וויכן מאָר
87	פרילינג
88	די סָאַושעלקע
89	הארבסט-שטיומונג
91	אַ לִיכְטֿיקְעֶד הָאַרְבָּסְטְּ-טָאג
93	דער ערשותער שניי
94	פֿאַרְזּוֹנְקָעַנְגֶּר טָאג
97	וּכְרוֹנְגּוֹת
99	פֿוֹן יִדְיִישָׁן גַּעַסְל
100	יָוָגָנֶט
101	איַידְיַילְיָע
103	חשְׁהַדְּבָּאָב
104	וּוִיגְּלִיד
106	אַ רְגָּעָדו
108	לְעַגְעַנְדָּע
109	* *
111	עַלְילִית דָּם
118	דרְרֵי וּוִיטָע לִילְיָעָס
121	די אַנְטְּלָאָפְּעָנָע כָּלה
125	קִינְגִּין מְרִים
127	אוֹ בָּאַדְעָנוֹס
131	דָּעָר בְּלָאָסְעָר בָּתְ' מְלָכָה
132	פֿאַרגְּעַפְּיל
133	אַ, זַיִן, מיין גַּעַלְיבְּטָע, אַ צָּאָרָטָע לְעַגְעַנְדָּע
134	דָּעָרוֹוֹאַרְטוֹנוֹג
135	אַיך וּוִיס
136	לְעַצְטָע גְּרִיסָן
137	אַין וּוָעָג
138	אַ חְלוֹם
139	דוֹ בִּיטְסָט אַוּעָך
140	וּאַגְּדָעָר-טְרוּיִימָעַן
141	גַּעַוְועַן אוֹן פֿאַרְגָּאַנְגָּעַן
142	פֿוֹן שְׂוֹאַלְצָע נַעֲכָט אַ טְוּוַיְעָר-צָוָג
143	איַצְטָט וּוַיְלָאַיך נָאָךְ מיַן לְעַצְטָע לִיד דָעָרוֹזִינְגָּעַן

די פַּרְוִי מִיט פָּאָרִישְׁלִיעָרֶטֶע אֹוִיגֶן	144
ווען דו וועסט אֹוּעָקְגִּין	145
אַיך בֵּיתְךָ די וְאוֹיְנָגְגָעָן	146
וְוִידְמוֹנָג	147
דָּאָס בְּלוֹטְ פָּוָן קְדוּשִׁים	149
וְוַיְיַעֲשָׂעָ פְּרִילִינְגָּס-בְּלִיטָן	150
אוֹףְךָ דִּ שְׁטִילָע וְוָעָנָן	151
מְמֻעְקִים	152
אַ חְוָהְהַדְּלִיד	154
חַרְתָּה	156
נָאָכָל פִּילְ אָן דִּין כּוֹס	157
דָּעָרִינְעָרָגְגָעָן	158
דוֹרָךְ אַלְעָ נַעֲפָלָעָן	160
גְּלוּבָן	161
הַיְמָלָאָע	162
אַקָּאָרְד	163
צַו אַ יִדְיָשָׁעָר טָאַכְטָעָר (סָאנַעַט)	164
אָנוֹ גְּרוּיס אִין דָּעָר מְדָבָר	167
צָקוֹנָפֶט	168
אִין דָּעָר פְּרַעְמָד	169
וְוָסָם בֵּין אַיךְ דָּעָן?	170
אַפְּגָעָזָעָגָט	172
אַוּונָטָן	174
טָעָג אָוָן נַעֲכָט	176
נַאֲקְטִירָוָן	177
אָנוֹ אַלְעָ זַיְגָעָן זַיְ אַחְוָק	179
צַו וּוּלְאַדְעָקָס טַוִּיט	180
איִינְזָאמָ	182
וּוְעָרְ צִימָט מִירְ דָּעָן זַיְן אַרְעָם אֹוִיס	183
עַכָּא	185
איִינְגָּעָהִילָּט אִין מִין קְלִיָּד	186
עַס וּוּרָן גַּעֲבָוָרָן חַלְוָמָות	188
דָּעָרְוּאַרְגָּעָן פָּאָרְלָאָגָעָן	189
דָּעָרְ זִיגָעָרְ פָּוָן דָּעָר גַּעֲשִׁיכְטָע	192
אוֹפָן שִׁיפָּ	194
טְשָׁאָרְלִיסְטָאָ	197
אִין דָּעָר נַאֲכָטְ פָּוָן נַיְיָאָר	200
אוֹףְךָ דָּקְן-שְׁטִיבָל	203

204	באוואווטזיין
209	* *
210	א צער פון טוינט דורות
211	פאראויס איז גאר נישטא
212	פאר דיבגע אלטש חורבות
213	שבת חזון
214	* *
215	פאר א מאנאסטיר
216	צווישן די זאנגען
218	סיקאריער בלוט
220	ויאלאט
221	גייסטער אין פארמעט
222	אונט גאנג
223	בלינדע מיט אפענע אויגן
224	יאוש
225	אין שענק
227	פארצוייפלונג
229	כל נדרי
230	ידיש
232	לאזט אונדי ווינגן
233	פארשוועכטער שווייגן
234	דאס פוסטע וויגעלע
236	גלאָט אַזּוּ
237	אב הרחמים
241	תשעה באב 1941
243	שבת חזון 1942
245	ווי וויל איך עבענעם מין האיז
248	די קראטשמע פון ניט גבעטען געסט
250	א לאנד נאך קינמאָל ניט געזען
252	אין קינעמס לאנד
254	א באָלאָדע פון צוואנץ'קסטן יארהונדערט
256	און אַרְעָמָאנָס גּוּווִין
258	אויף די פעלדער פון רוסלאָגֶנד
260	דייטשער פרילינג
262	דעָר טויטער שיפער
264	א יידישער ניגון
266	מיין פאלק
268	* *

